

Euroopan
komissio

ERITYINEN EUROBAROMETER 565

Ilmastonmuutos

Eurobarometri-raportti

HELMIKUU – MAALISKUU 2025

Tätä kyselyä on pyytänyt Euroopan komission ilmastotoimien pääosasto (DG CLIMA).
ja jota koordinoi Euroopan komission viestinnän pääosasto
(viestinnän pääosaston mediaseuranta- ja eurobarometriyksikkö)

Tämä asiakirja ei edusta Euroopan komission näkemystä. Sen sisältämät tulokset ja mielipiteet ovat yksinomaan kirjoittajien omia.

Hankkeen nimi
Kieliversio
Media/määrä
Luettelon numero
ISBN
DOI

Ilmastomuutos - Raportti
FI
PDF Web
ML-O 1-25-03 I-EN-N
978-92-68-28207-6
10.2834/3928510

© Euroopan unioni, 2025

Komission uudelleenkäyttöpolitiikka pannaan täytäntöön komission asiakirjojen uudelleenkäytöstä 12 päivänä joulukuuta 2011 annetulla komission päätöksellä 2011/833/EU (EUVL L 330, 14.12.2011, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>). Ellei toisin mainita, tämän asiakirjan uudelleenkäyttö on sallittua Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) -lisenssillä (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tämä tarkoittaa, että uudelleenkäyttö on sallittua edellyttäen, että asianmukainen hyvitys annetaan ja mahdolliset muutokset ilmoitetaan.

<https://www.europa.eu/eurobarometer>

Pierre Dieumegardin laatima asiakirja "[Eurooppa-demokratia-Esperanto](#)"

Tämän "väliaikaisen" asiakirjan tarkoituksena on antaa yhä useammalle Euroopan unionin kansalaiselle mahdollisuus tutustua Euroopan unionin tuottamiin (ja verovaroin rahoitettuihin) asiakirjoihin.

Jos käännöksiä ei ole, kansalaiset suljetaan pois keskustelusta.

Tämä asiakirja "Eurobarometer" [oli olemassa vain englanniksi, pdf-tiedostona](#). Alkuperäisestä tiedostosta loimme Libre Office -ohjelmiston valmisteleman odt-tiedoston konekäännöstä varten muille kielille. Tulokset ovat nyt [saatavilla kaikilla virallisilla kielillä](#).

On toivottavaa, että tärkeiden asiakirjojen kääntäminen siirtyy EU:n hallinnolle. "Tärkeät asiakirjat" eivät ole pelkästään lakeja ja asetuksia vaan myös tärkeitä tietoja, joita tarvitaan tietoon perustuvien päätösten tekemiseksi yhdessä.

Jotta voisimme keskustella yhteisestä tulevaisuudestamme yhdessä ja mahdollistaa luotettavat käännökset, kansainvälinen esperanto olisi erittäin hyödyllinen sen yksinkertaisuuden, säännöllisyyden ja tarkkuuden vuoksi.

Ota yhteyttä:

[Kontakt \(europokune.eu\)](mailto:Kontakt@europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Sisällysluettelo

Johdanto.....	4
Johdanto.....	5
Menetelmät.....	5
Keskeiset havainnot.....	7
I. Ilmastonmuutosta koskeva eurooppalainen tietoisuus ja huoli.....	10
1. Yleinen tietoisuus.....	11
2. Huoli ilmastonmuutoksesta.....	17
II. Altistuminen ilmastoon liittyville riskeille ja henkilökohtaiset toimet.....	23
1. Altistuminen ja uhat.....	24
2. Yksittäiset toimet.....	28
III. Yksiköt, joilla on parhaat edellytykset torjua ilmastonmuutosta.....	38
1. Hallitus ja instituutiot.....	39
2. Kiireellisyys.....	44
3. Kansallisten hallitusten kokema tehokkuus.....	51
IV. Ilmastoon liittyvien politiikkojen ja toimien tukeminen.....	56
1. Energiatehokkuutta parantavien toimien merkitys.....	57
2. Uusiutuvan energian lisäämiseen tähtäävien toimien merkitys.....	65
3. Lausunnot ilmastonmuutoksen painopisteistä.....	74
4. Ilmastoneutraaliuden tukeminen vuoteen 2050 mennessä.....	93
5. Fossiilisia polttoaineita koskevat lausunnot.....	97
V. Ilmastonmuutos mediassa.....	104
1. Ilmastonmuutos perinteisessä mediassa.....	105
2. Disinformaation rooli.....	108
Päätelmä.....	111
Huomautukset.....	114
Tekniset eritelmät.....	115
Kyselylomake.....	120

Johdanto

Johdanto

Euroopan unioni on ilmastopolitiikan edelläkävijä, ja se on sitoutunut olemaan ensimmäinen ilmastoneutraali maanosa vuoteen 2050 mennessä. EU pyrkii edistämään vihreää talouskasvua, joka on irrotettu resurssien käytöstä, ja varmistamaan, että ketään ihmistä tai paikkaa ei jätetä jälkeen. Eurooppalaisessa ilmastolaissa asetetaan oikeudellinen velvoite vähentää EU:n kasvihuonekaasujen nettopäästöjä vähintään 55 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoden 1990 tasoihin verrattuna ja saavuttaa nettonollataso vuoteen 2050 mennessä.

Näiden tavoitteiden saavuttamisen ytimessä on 55-valmiuspaketti – kattava ilmastopoliittisten ehdotusten kokonaisuus, jossa yhdistyvät uudet aloitteet ja voimassa olevan lainsäädännön päivitykset keskeisillä aloilla, kuten energia-alalla, liikenteessä, päästökaupassa, maankäytössä ja metsätaloudessa. Siirtymän rahoittamiseksi EU on vuoteen 2027 mennessä sitonut 30 prosenttia kokonaismenoistaan ilmastoon liittyviin aloitteisiin.¹

Siirtyminen vihreään talouteen on paitsi välttämätöntä ympäristön kannalta myös elintärkeää EU:n pitkän aikavälin vauraudelle. Ilmastonmuutos vaikuttaa jo nyt voimakkaasti eurooppalaisiin yhteiskuntiin ja talouksiin. Vuosi 2024 oli lämpimin vuosi Euroopassa,² ja tällä lämmityksellä on merkittäviä terveysvaikutuksia kesällä. Vuonna 2023 Euroopassa tapahtui arviolta 47 690 lämpöön liittyvää kuolemantapausta, mikä on toiseksi korkein tietulli sitten vuoden 2015. Vuonna 2022 kuolleita oli vain 61 672. Etelä-Euroopan maissa, erityisesti Kreikassa, Italiassa ja Espanjassa, kuolleisuusluvut olivat korkeimmat.³ Tunnustuksena ihmisten määrän kasvusta EU perusti 15. heinäkuuta 2023 maailmanlaajuisen ilmastokriisin uhrien eurooppalaisen teemapäivän sekä menetettyjen muistoksi että tietoisuuden lisäämiseksi selviytymiskyvyn parantamisesta. EEA:n johtamassa ja EU:n komission tukemassa vuoden 2024 eurooppalaisessa ilmastoriskien arvioinnissa (EUCRA) yksilöitiin 36 merkittävää ilmastoriskiä Euroopalle. Kahdeksan riskiä edellyttää kiireellisiä toimia. Siinä korostetaan ekosysteemeihin, ihmisten terveyteen ja infrastruktuuriin kohdistuvia kasvavia uhkia erityisesti Etelä-Euroopassa.⁴ Vastauksena tähän EU:n komissio valmistelee eurooppalaista ilmastomuutokseen sopeutumista koskevaa suunnitelmaa, joka on määrä hyväksyä vuonna 2026 ja jonka tavoitteena on parantaa häiriönsietokykyä ja varautumista eri aloilla ja EU:n jäsenvaltioissa.⁵

Siirtyminen nettonollatalouteen on suunniteltu tarjoamaan kansalaisille ja tuleville sukupolville laaja-alaisia etuja,

kuten parempaa ja kohtuuhintaisempaa julkista liikennettä, puhtaamman energian toimitusvarmuutta, biologisen monimuotoisuuden palauttamista ja puhtaampaa ilmaa sekä uusia tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottavia työpaikkoja ja osaamista koskevaa koulutusta siirtymää varten.⁶ Puhtaan teollisuuden ohjelman kaltaisilla uusilla aloitteilla ilmastopoliittikka ankkuroidaan Euroopan pitkän aikavälin kilpailukykyyn nopeuttamalla investointeja puhtaisiin teknologioihin ja vahvistamalla teollista perustaa. Kohtuuhintaisen energian toimintasuunnitelmalla tuetaan kotitalouksia ja yrityksiä siirtymän kautta ja varmistetaan energiavarmuus ja kohtuuhintaisuus.

Nämä viimeaikaiset poliittiset edistysaskeleet korostavat EU:n jatkuvaa sitoutumista ilmastomuutoksen torjuntaan. Tässä erityisessä Eurobarometri-raportissa esitetään kattava yleiskatsaus yleisön näkemyksistä ja sitoutumisesta näihin kriittisiin kysymyksiin.

Tämä erityiseurobarometri on viimeisin sarjassa, jossa keskitytään eurooppalaisten asenteisiin ilmastomuutosta kohtaan. Edelliset olivat touko-kesäkuussa 2023 tehty erityiseurobarometri 538⁷ ja maalis-huhtikuussa 2021 tehty erityiseurobarometri 513.⁸ Kertomus kattaa seuraavat seitsemän pääalaa:

- Ilmastonmuutosta ja siihen liittyviä riskejä koskeva eurooppalainen tietoisuus ja huoli.
- Henkilökohtainen altistuminen ilmastoon liittyville riskeille ja uhkille.
- Henkilökohtaiset toimet toteutettu.
- EU:n lausunnot siitä, millä tahoilla on parhaat edellytykset torjua ilmastomuutosta.
- Viranomaisten katsottiin olevan kiireellisiä valmistautumaan ilmastomuutoksen seurauksiin.
- Tuki erityisille ilmastoon ja energiaan liittyville politiikoille Euroopassa, mukaan lukien EU:n ilmastoneutraaliustavoite vuoteen 2050 mennessä.
- Asenteet tiedotusvälineitä ja ilmastoon liittyvää raportointia ja ilmastomuutosta koskevaa disinformaatiota kohtaan.

Kyselyn toteutti Verian Belgium -ryhmä Euroopan unionin 27 jäsenvaltiossa 18. helmikuuta ja 16. maaliskuuta 2025 välisenä aikana.

Menetelmät

Tämä ilmastomuutosta koskeva erityiseurobarometri 565 oli osa Eurobarometri-aaltoa EB103.2, ja se toteutettiin 18. helmikuuta ja 10. maaliskuuta 2025 välisenä aikana. Eri sosiaalisista ja demografisista ryhmistä haastateltiin noin

1 <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/climate-change/>

2 https://commission.europa.eu/news-and-media/news/2024-warmest-year-record-europe-finds-european-state-climate-report-2025-04-15_en

3 <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/39134730/>

4 <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/european-climate-risk-assessment>

5 <https://climate-adapt.eea.europa.eu/en/eu-adaptation-policy/european-climate-adaptation-plan>

6 https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

7 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2954>

8 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2273>

26 319:ää vastaajaa asianmukaisella kansallisella kielellä. Kyselyn tilasi Euroopan komissio, ilmastotoimien pääosasto (DG CLIMA).

Menetelmänä käytettiin viestinnän pääosaston (DG COMM) toteuttamia vakiomuotoisia Eurobarometri-tutkimuksia (tiedotusvälineiden seuranta- ja Eurobarometri-yksikkö).⁹ Haastattelut tehtiin kasvokkain joko fyysisesti kodeissa tai videoyhteyden välityksellä asianmukaisella kansallisella kielellä. Etävideohaastattelut ("online face-to-face" tai CAVI, Computer Assisted Video Interviewing), jotka toteutettiin vain Tanskassa, Maltalla, Alankomaissa, Suomessa ja Ruotsissa. Tämän kertomuksen liitteenä on tekninen muistio Verian-verkoston jäsenlaitosten suorittamista haastatteluista.

Yhteisön säännösten soveltaminen on kuitenkin keskeytetty siinä osassa maata, joka ei ole Kyproksen tasavallan hallituksen määräysvallassa. Käytännön syistä ainoastaan Kyproksen tasavallan hallituksen hallinnassa olevassa maan osassa suoritettut haastattelut kuuluvat luokkaan "CY" ja EU27:n keskiarvoon.

Kertomuksen tuloksia verrataan vuoden 2023 erityiseurobarometriin 538.

Haluamme kiittää kaikkia Euroopan unionin kansalaisia, jotka ovat tarjonneet aikaa osallistua tähän kyselyyn.

Ilman heidän aktiivista osallistumistaan tämä tutkimus ei olisi ollut mahdollinen.

Huomautus: Tässä kertomuksessa EU-maihin viitataan niiden virallisilla lyhenteillä seuraavasti:

Belgia	BE	Liettua	LT
Bulgaria	BG	Luxemburg	LU
Tšekki	CZ	Unkari	HU
Tanska	DK	Malta	MT
Saksa	DE	Alankomaat	NL
Viro	EE	Itävalta	AT
Irlanti	IE	Puola	PL
Kreikka	EL	Portugali	PT
Espanja	ES	Romania	RO
Ranska	FR	Slovenia	SI
Kroatia	HR	Slovakia	SK
Italia	IT	Suomi	FI
Kyproksen tasavalta	CY *	Ruotsi	SE
Latvia	LV		

Euroopan unioni – 27 jäsenvaltion painotettu keskiarvo EU27

* Kypros on yksi Euroopan unionin 27 jäsenvaltiosta.

⁹ Eurobarometrin metodologiset lähestymistavat: <https://europa.eu/eurobarometer/about/eurobarometer>

Keskeiset havainnot

Monet eurooppalaiset uskovat, että ilmastomuutos johtuu ihmisen toiminnasta.

- Noin kahdeksan kymmenestä eurooppalaisesta (84 %) uskoo ilmastomuutoksen johtuvan ihmisen toiminnasta.

Eurooppalaiset ovat erittäin huolissaan ilmastomuutoksesta ja ryhtyvät henkilökohtaisiin toimiin.

- Noin kahdeksan kymmenestä eurooppalaisesta (85 %) pitää ilmastomuutosta vakavana ongelmana, ja suurin huolenaihe on Ranskassa, Unkarissa ja Ruotsissa (kukin 92 %).
- Naiset (87 % vs. 83 % miehiä) ja nuorimmat vastaajat (15–24-vuotiaat) (88 % vs. 83 % 40–54-vuotiaita) pitävät ilmastomuutosta todennäköisimmin vakavana ongelmana. Ympäristö- tai ilmastoriskeille altistuneet ovat erittäin huolissaan (91 %) verrattuna niihin, jotka eivät altistuneet (81 %).
- Lähes neljä kymmenestä eurooppalaisesta (38 prosenttia) kokee altistuvansa ympäristö- ja ilmastoriskeille. Suurin altistuminen koetaan Maltalla (68 prosenttia)¹⁰ ja pienin Suomessa (14 prosenttia).
- Lisäksi suurin osa eurooppalaisista (59 prosenttia) on toteuttanut toimia ilmastomuutoksen torjumiseksi viimeisten kuuden kuukauden aikana. Eniten toimia on toteutettu Maltassa (82 prosenttia) ja vähiten Romaniassa (29 prosenttia).

Kansalliset hallitukset katsoivat, että niillä on parhaat edellytykset torjua ilmastomuutosta.

- Kansalliset hallitukset (66 prosenttia) ovat parhaassa asemassa torjumaan ilmastomuutosta. Seuraavina tulevat Euroopan unioni (59 prosenttia) sekä yritykset ja teollisuus (58 prosenttia).
- Kansalliset hallitukset ovat ensimmäisiä 21:ssä EU:n jäsenvaltiossa, joista useimmat mainitaan Kreikassa ja Tanskassa (kukin 80 prosenttia). Euroopan unioni sijoittuu ensimmäiseksi Kroatiassa (63 prosenttia) ja Belgiassa (62 prosenttia), kun taas yrityksiä ja teollisuutta pidetään parhaiten sijoittuneina yhteisinä kuudessa maassa, mukaan lukien Suomi (71 prosenttia) ja Saksa (66 prosenttia).
- Ilmastomuutosta koskevien toimien katsotaan olevan erittäin kiireellisiä kaikilla hallintotasoilla, sillä 85 prosenttia vastaajista odottaa alue- ja paikallisviranomaisten toimivan ja 88 prosenttia odottaa toimia sekä kansallisilta hallituksilta että Euroopan unionilta.
- Suurin osa eurooppalaisista (67 %) uskoo kuitenkin, että heidän maansa hallitus ei tee riittävästi ilmastomuutoksen torjumiseksi, ja tyytymättömyys on suurinta Ranskassa ja Ruotsissa (kukin 77 %).
- Virossa 21 prosenttia vastaajista katsoo, että heidän hallituksensa tekee liikaa, mikä on korkein pistemäärä kaikissa EU:n jäsenvaltioissa.

Lähes kahdeksan kymmenestä eurooppalaisesta pitää ilmastotoimia taloudellisenä mahdollisuutena

- Vastaajista 90 prosenttia pitää tärkeänä, että kansalliset hallitukset ryhtyvät toimiin energiatehokkuuden parantamiseksi. Seuraavaksi tärkeinä pidetään alue- ja paikallisviranomaisia (89 prosenttia) ja Euroopan unionia (88 prosenttia).
- Eurooppalaisista 89 prosenttia pitää tärkeänä, että kansalliset hallitukset ryhtyvät toimiin uusiutuvan energian edistämiseksi. Seuraavaksi tärkeinä pidetään EU:ta sekä alue- ja paikallisviranomaisia (88 prosenttia kummastakin).
- Yli kahdeksan kymmenestä eurooppalaisesta (85 %) on sitä mieltä, että ilmastomuutoksen torjunnan olisi oltava ensisijainen tavoite kansanterveyden ja elämänlaadun parantamiseksi.
- Yli seitsemän kymmenestä eurooppalaisesta (77 %) on samaa mieltä siitä, että ilmastomuutoksen aiheuttamien vahinkojen kustannukset ovat korkeammat kuin puhtaaseen siirtymään tehtävien investointien kustannukset.
- Yli seitsemän kymmenestä eurooppalaisesta (77 %) uskoo, että ilmastomuutokseen liittyvät toimet johtavat innovointiin ja parantavat EU:n yritysten kilpailukykyä.
- Noin kahdeksan kymmenestä eurooppalaisesta (83 %) on samaa mieltä siitä, että parempi valmistautuminen ilmastomuutoksen kielteisiin vaikutuksiin parantaa EU:n kansalaisten elämää.
- Noin kahdeksan kymmenestä eurooppalaisesta (84 %) kannattaa sitä, että eurooppalaisille yrityksille annetaan enemmän tukea, jotta ne voivat kilpailla puhtaiden teknologioiden globaaleilla markkinoilla.

Eurooppalaiset osoittavat vahvaa tukea EU:n ilmastotavoitteille ja puhtaaseen energiaan siirtymiselle, vaikka jotkin maat suhtautuvatkin niihin edelleen epäilevästi.

- Kahdeksan kymmenestä eurooppalaisesta (81 %) kannattaa EU:n tavoitetta tulla ilmastoneutraaliksi vuoteen 2050 mennessä.
- Kolme neljäsosaa eurooppalaisista (75 %) on samaa mieltä siitä, että fossiilisten polttoaineiden tuonnin vähentäminen EU:n ulkopuolelta lisää energiavarmuutta ja hyödyttää EU:ta taloudellisesti.
- Noin kahdeksan kymmenestä eurooppalaisesta (79 %) on samaa mieltä siitä, että puhtaaseen energiaan siirtymiselle olisi annettava enemmän julkista rahoitustukea, vaikka se merkitsisi fossiilisten polttoaineiden tukien vähentämistä.

Puolet eurooppalaisista ei luota tiedotusvälineisiin saadakseen tietoa ilmastomuutoksesta ja kokee olevansa alttiina disinformaatiolle.

¹⁰ "erittäin alttiina" ja "jokseenkin alttiina" yhteensä.

- Hieman yli puolet eurooppalaisista (52 %) uskoo, että heidän maansa perinteiset tiedotusvälineet eivät tarjoa selkeää tietoa ilmastomuutoksesta, ja tyytymättömyys on suurinta Maltalla (72 %).
- Lähes puolet eurooppalaisista (49 %) on sitä mieltä, että on vaikea erottaa toisistaan luotettavaa tietoa ja disinformaatiota ilmastomuutoksesta sosiaalisessa mediassa.

I. Ilmastonmuutosta koskeva eurooppalainen tietoisuus ja huoli

1. Yleinen tietoisuus

Eurooppalaiset uskovat, että ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta

Vastaajilta kysyttiin, ovatko he samaa mieltä siitä, että ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta.¹¹

Selvä enemmistö Euroopan kansalaisista, yli kahdeksan kymmenestä vastaajasta, uskoo ilmastonmuutoksen johtuvan ihmisen toiminnasta (84 %). Sitä vastoin 14 prosenttia vastaajista oli eri mieltä väittämästä ja 2 prosenttia ilmoitti, etteivät he tiedä sitä.

Kaikissa EU:n jäsenvaltioissa suurin osa vastaajista on enemmän tai vähemmän samaa mieltä siitä, että ilmastonmuutos on ihmisen aiheuttama. Kuudessa maassa vähintään yhdeksän kymmenestä vastaajasta on samaa mieltä. Tähän ryhmään kuuluvat Ruotsi (96 %), Tanska (93 %), Malta (93 %), Portugali (92 %), Kreikka (90 %) ja Alankomaat (90 %). Vastaajat Virossa (61 %) ja Romaniassa (69 %) olivat vähiten yksimielisiä.

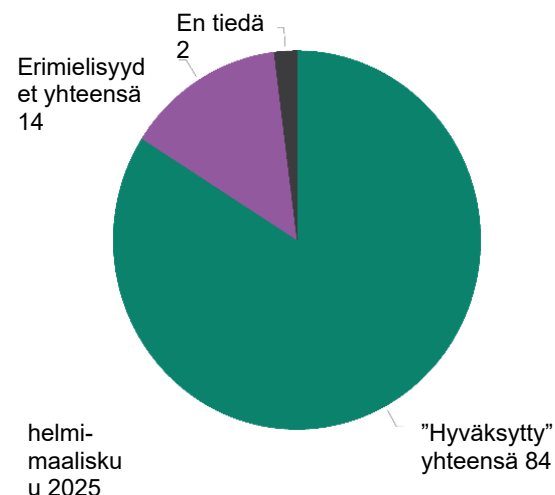
Eniten erimielisyyksiä raportoitiin Virossa, jossa noin kolmannes vastaajista (34 %) ei usko ilmastonmuutoksen johtuvan ihmisen toiminnasta. Romaniassa (28 %) ja Tšekissä (25 %) on suhteellisen paljon erimielisyyksiä.

On huomionarvoista, että maissa, joissa sopimuksen pistemäärä on korkein, useimmat vastaajat ovat "täysin

samaa mieltä" väitteestä, jonka mukaan ilmastonmuutos

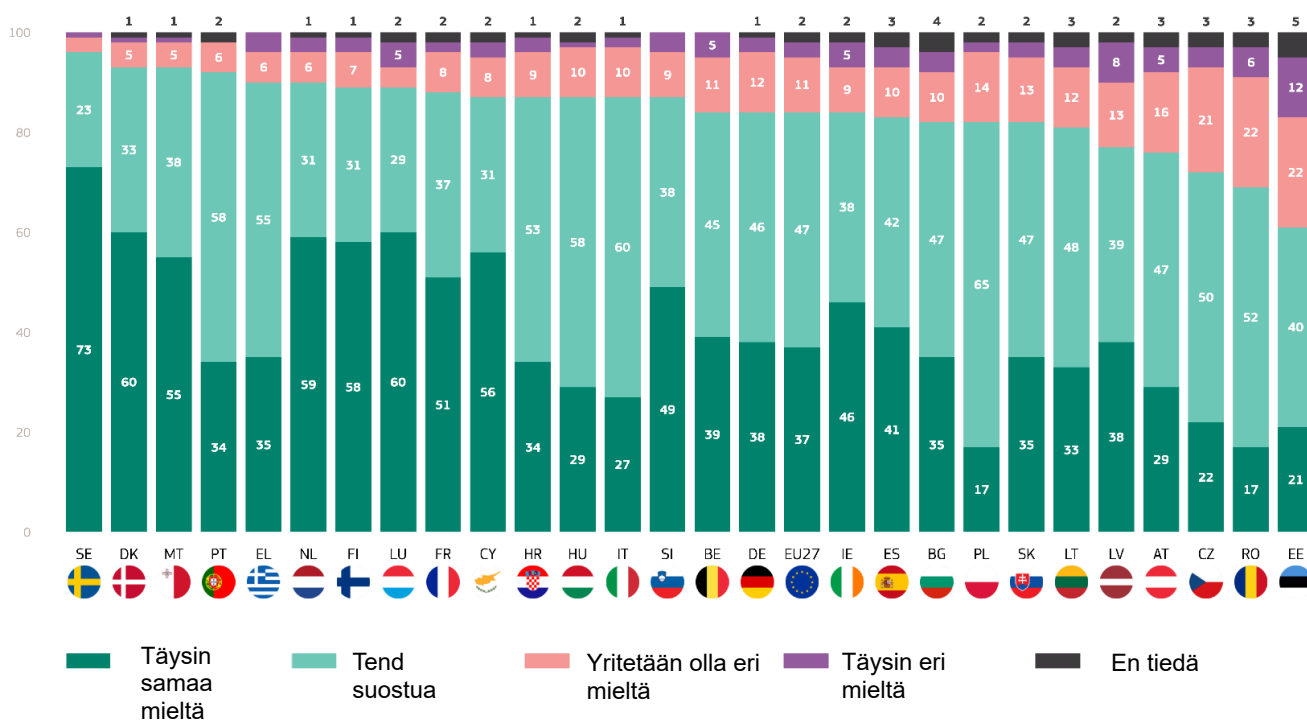
SD1. Missä määrin olet samaa mieltä seuraavasta ilmastonmuutosta koskevasta lausunnosta?

Ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta (EU27) (%)

johtuu ihmisen toiminnasta (Ruotsi: 73 prosenttia, Tanska: 60 prosenttia, Malta: 55%).

SD1: Missä määrin olet samaa mieltä seuraavasta ilmastonmuutosta koskevasta lausunnosta? Ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta (%)

¹¹ SD1. Missä määrin olet samaa mieltä seuraavasta ilmastonmuutosta koskevasta lausunnosta? Ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta.

Lisäksi tuloksia analysoitiin suhteessa vastaajien sosiodemografisiin luokkiin¹² ja muihin tekijöihin.

- Miehet (83 %) ovat naisia (86 %) marginaalisesti epätodennäköisempiä syyttämään ilmastonmuutosta inhimillisistä syistä.
- Ikäryhmittäin tarkasteltuna korkein sopimus oli 15–24-vuotiaiden keskuudessa (89 %) ja sen jälkeen 25–39-vuotiaiden keskuudessa (86 %). 40–54 (84 %) ja 55+ (83 %)
- Nuorimmassa ryhmässä (15–24-vuotiaat) 10 prosenttia oli eri mieltä kuin vanhimmassa ryhmässä (yli 55-vuotiaat) 14 prosenttia.
- Koulutuksella on tärkeä merkitys tulosten kannalta. Vielä opiskelevat ovat todennäköisimmin samaa mieltä (92 prosenttia), kun taas 20-vuotiaana tai myöhemmin koulutukseen jääneet vastaajat (88 prosenttia) tulevat seuraavaksi. Ne, jotka lopettivat koulutuksen 16–19-vuotiaana (83 prosenttia) ja lopettivat 15-vuotiaana tai aikaisemmin (80 prosenttia), ovat vähiten todennäköisesti samaa mieltä.
- Sosio-ammattillisista luokista suurin osa (93 %) opiskelijoista on samaa mieltä siitä, että ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta, ja heitä seuraavat johtajat (88 %), muut toimihenkilöt (86 %) ja ruumiillisen työn tekijät (84 %). Itsenäiset ammatinharjoittajat (83 %), kotitalouden työntekijät (81 %), työttömät (81 %) ja eläkeläiset (82 %) ovat kaikki klustereita, jotka ovat lähellä EU:n keskiarvoa tai hieman sen alapuolella (84 %).
- Myös subjektiivisella kaupungistumisella¹³ on merkitystä. Suurten kaupunkien (88 prosenttia) asukkaat johtavat ilmastonmuutoksen ohjaamista ihmisen toimintaan, kun taas pienet ja keskisuuret kaupungit (86 prosenttia) seuraavat ja maaseutualueet (80 prosenttia) ovat alhaisimpia.
- Ne, jotka pitävät ilmastonmuutosta "vakavana ongelmana", ovat 92-prosenttisesti samaa mieltä siitä, että ilmastonmuutos on ihmislähtöinen, kun taas ne, jotka eivät pidä sitä "vakavana ongelmana", ovat 43-prosenttisesti samaa mieltä ja 55-prosenttisesti eri mieltä.
- Altistuminen ympäristö- ja ilmastoriskeille osoittaa suurempaa yhteisymmärrystä siitä, että ilmastonmuutos on ihmisen aiheuttama: 91 % verrattuna 81 %:iin altistumattomista.
- Kansallisten tiedotusvälineiden selkeydessä on pieni ero. Vastaajat, jotka pitävät medianäkyvyyttään selkeänä ilmastokysymyksissä 84 prosentin sopimuksen jälkeen, kun taas ne, jotka näkevät mediansa epäselvänä, raportoivat 86 prosentin sopimuksesta.

SD1 Missä määrin olet samaa mieltä seuraavasta ilmastonmuutosta koskevasta lausunnosta? Ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta

(% - EU)

	"Hyväksytty " yhteensä	Erimielisyyde t yhteensä	En tiedä
EU27	84	14	2
Sukupuoli			
Mies	83	15	2
Nainen	86	12	2
Ikä			
15-24	89	10	1
25-39	86	13	1
40-54	84	15	1
55+	83	14	3
Koulutus (loppu)			
-15	80	17	3
16-19	83	16	1
20+	88	11	1
Opiskelee edelleen	92	7	1
Sosio-ammattilinen luokka			
Itsenäiset ammattinharjoittajat	83	16	1
Johtajat	88	11	1
Muut valkoiset kaulukset	86	13	1
Manuaaliset työntekijät	84	15	1
Talohenkilöt	81	16	3
Työttömät	81	17	2
Eläkkeellä	82	15	3
Opiskelijat	93	6	1
Subjektiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	80	18	2
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	86	13	1
Suuri kaupunki	88	10	2
Näkemys ilmastonmuutoksesta			
Vakava ongelma	92	7	1
Ei vakava ongelma	43	55	2
Ympäristö- ja ilmastoriskeille altistuminen			
Altistunut	91	8	1
Ei paljastettu	81	17	2
Nat. (englanniksi) Tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa C.C.			
Hyväksy	84	14	2
Eri mieltä	86	13	1

¹² Lisätietoja näistä tiedoista on saman sivun taulukossa.

¹³ Henkilökohtainen tai psykologinen käsitys siitä, että on osa kaupunkiympäristöstä, riippumatta siitä, asuuko todella kaupungissa vai ei

Ilmastonmuutos on yksi maailman kolmesta vakavimmasta ongelmasta.

Lisäksi pyrittiin selvittämään, missä määrin ilmastonmuutosta pidetään vakavana ongelmana suhteessa muihin haasteisiin eri puolilla maailmaa. Vastaajille esitettiin luettelo globaaleista kysymyksistä, ja heiltä kysyttiin, mitä niistä he pitävät kahtena vakavimpana ongelmana koko maailmassa.¹⁴

Noin kuusi kymmenestä eurooppalaisesta pitää aseellisia konflikteja yhtenä vakavimmista ongelmista (61 %), ja puolet eurooppalaisista ilmoitti köyhyyden, nälän ja juomaveden puutteen olevan yksi maailman kahdesta vakavimmasta ongelmasta (50 %). Ilmastonmuutos on kolmanneksi vakavimpia ongelmia Euroopan tasolla yhdessä taloudellisen tilanteen kanssa (molemmat 47 prosenttia).

Vastaajat ilmoittivat 18:ssa EU:n jäsenvaltiossa, että aseelliset konfliktit ovat yksi vakavimmista ongelmista koko maailmassa. Ryhmää johtavat Slovakia (75 %), Liettua (74 %) ja Saksa (69 %). Ilmastonmuutos on kuitenkin ykkösvalinta neljässä maassa: Ruotsi (77 %), Tanska (73 %), Alankomaat (65 %) ja Malta (49 %).

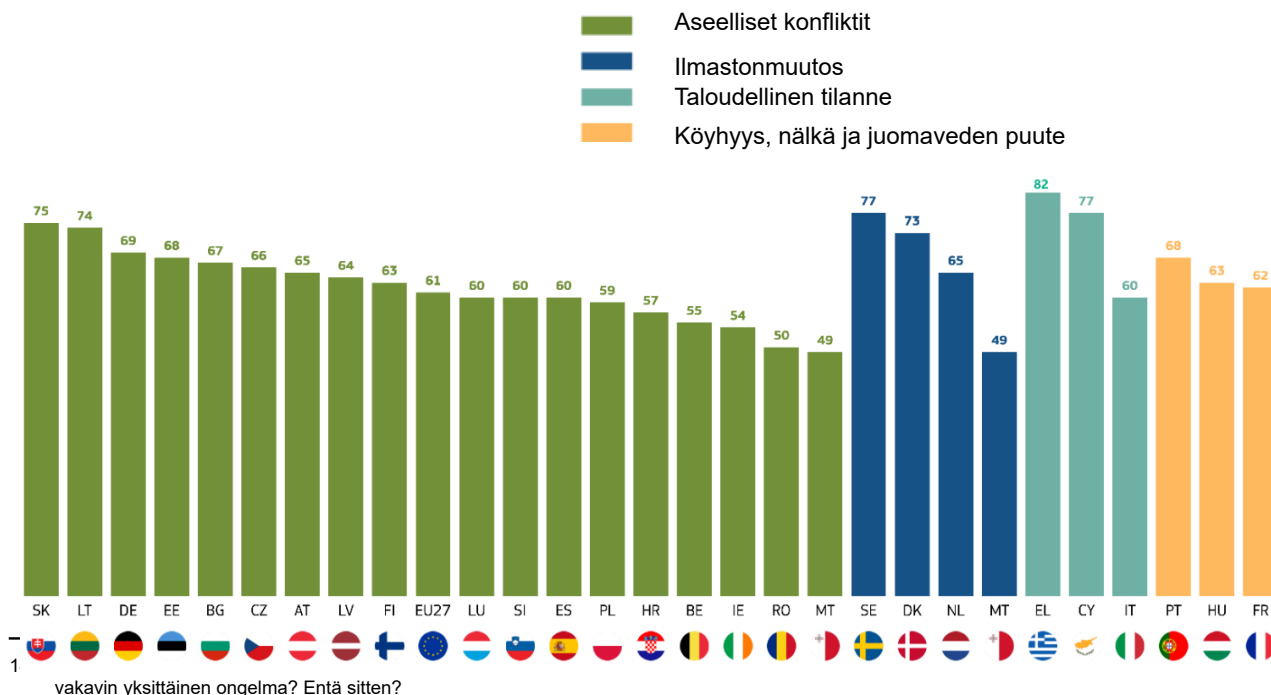
Ilmastonmuutos on viidessä maassa toiseksi vakavimpia ongelmia maailmassa. Nämä maat ovat Suomi (59 %), Irlanti (53 %), Saksa (51 %), Belgia (49 %) ja Liettua (42 %).

Ilmastonmuutos on neljän maan kolmanneksi vakavin ongelma: Ranska (52 %), Luxemburg (50 %), Italia (48 %) ja Slovenia (46 %).

Yhdeksässä maassa vähintään puolet vastaajista pitää ilmastonmuutosta yhtenä maailman vakavimmista ongelmista. Maat, joissa vähiten vastaajia pitää

ilmastonmuutosta yhtenä vakavimmista ongelmista, ovat Viro (28 %), Tšekki (30 %), Latvia (30 %) ja Romania (30 %).

QD1ab: Mikä seuraavista on mielestäsi koko maailman vakavin yksittäinen ongelma? Ensinnäkin? Entä sitten?
(Useammat vastaukset mahdollisia)(%)

Erityiseurobarometri 565 Ilmastonmuutos

QD1ab: Mikä seuraavista on mielestäsi koko maailman vakavin yksittäinen ongelma? Entä sitten? (Useammat vastaukset mahdollisia (%))

	Aseelliset konfliktit	Köyhyys, nälkä ja juomaveden puute	Ilmastonm uutos	Taloudellin en tilanne	Demokrati an ja oikeusvalti on heikkenem inen	Kansainvä linen terrorismi	Luonnon heikkenem inen	Disinforma tio	Tartuntata utien leviäminen	Maaailman väkiluvun kasvu	Muu (SPONTA NEOUS)	Ei mitään (SPONTA NEOUS)	En tiedä
EU27	61	50	47	47	38	35	33	30	27	25	0	0	0
BE	55	44	49	36	32	32	29	30	20	27	0	0	0
BG	67	52	33	52	29	37	41	32	44	20	0	0	0
CZ	66	36	30	50	28	41	38	27	38	26	0	1	3
DK	65	52	73	23	47	25	38	43	21	28	0	0	1
DE	69	45	51	45	49	39	28	32	16	30	1	0	0
EE	68	36	28	55	25	25	36	34	33	25	1	0	0
IE	54	42	53	42	33	34	24	40	25	20	1	0	0
EL	52	74	46	81	52	30	41	35	40	23	0	0	0
ES	60	59	43	55	27	27	26	29	23	16	0	0	0
FR	57	62	52	44	36	41	39	25	24	25	0	0	0
HR	57	54	49	51	38	39	46	23	37	24	0	0	0
IT	59	42	48	60	33	36	34	25	39	24	0	0	0
CY	57	74	49	77	27	35	23	34	37	20	1	0	1
LV	64	28	30	43	17	26	24	39	22	13	1	0	1
LT	74	34	42	41	24	31	38	39	31	24	0	0	1
LU	60	57	50	36	39	41	33	33	15	19	0	0	0
HU	48	63	45	58	39	31	54	23	48	38	0	0	0
MT	49	44	49	35	33	43	25	25	24	19	0	1	0
NL	58	47	65	24	49	28	34	45	19	34	1	0	0
AT	65	56	51	50	53	45	44	35	36	44	1	1	0
PL	59	33	25	36	27	28	20	25	26	14	0	0	0
PT	62	68	46	64	28	38	34	23	26	27	1	0	1
RO	50	49	30	48	36	28	33	36	35	21	0	0	0
SI	60	49	46	41	28	44	41	36	24	28	0	0	0
SK	75	62	39	46	36	31	46	41	44	30	0	0	0
FI	63	50	59	22	43	23	35	36	17	32	0	0	0
SE	66	57	77	25	62	28	39	51	21	27	1	0	0

Erityiseurobarometri 565 Ilmastomuutos

Lisäksi tuloksia analysoitiin suhteessa vastaajien sosiodemografisiin luokkiin¹⁵ ja muihin tekijöihin.

- Miehet ilmoittavat aseellisista konflikteista (62 prosenttia) enemmän kuin naiset (60 prosenttia), kun taas naiset ilmaisevat enemmän huolta

QD1ab Mikä seuraavista on mielestäsi maailman vakavin yksittäinen ongelma? Entä sitten? (Useat vastaukset mahdollisia)

	Ilmastomuutos	Kansainvälinen terrorismi	Köyhyys, nälkä ja juomaveden puute	Tartuntatautienviäminen	Taloudellisen tilanteen	Disinformaatio	Aseelliset konfliktit	Maailman väkiluvun kasvu	Luonnon heikkeneminen	Demokratian ja oikeusvaltion heikkeneminen	Muu (SPONTANEOUS)	Ei mitään (SPONTANEOUS)	En tiedä
EU27	47	35	50	27	47	30	61	25	33	38	0	0	0
Sukupuoli													
Mies	46	34	48	24	47	32	62	26	32	39	0	0	0
Nainen	48	35	52	29	47	29	60	24	33	36	0	0	0
Ikä													
15-24	51	32	51	26	46	30	59	24	35	32	0	0	0
25-39	47	32	50	26	49	35	57	25	34	39	0	0	0
40-54	45	36	49	26	48	31	61	26	32	39	0	0	0
55+	46	36	51	28	46	27	63	25	32	38	1	0	0
Koulutus (loppu)													
-15	39	40	54	31	57	22	62	20	26	31	0	0	1
16-19	43	35	50	28	49	29	60	26	33	36	0	0	0
20+	52	32	49	23	40	35	61	25	34	43	0	0	0
Opiskelee edelleen	56	30	53	25	47	32	63	24	37	34	0	0	0
Sosio-ammattilinen luokka													
Itsenäiset ammatinharjoittajat	47	34	50	26	49	33	61	26	33	41	0	0	1
Johtajat	51	30	47	22	41	35	61	25	32	44	1	0	0
Muut valkoiset kaulukset.	49	33	47	28	48	34	59	26	35	39	0	0	0
Manuaaliset työntekijät	42	38	49	28	51	30	58	27	32	36	0	0	0
Talohenkilöt	41	32	53	32	53	28	56	23	32	35	0	0	0
Työttömät	43	34	57	26	49	30	60	23	35	32	0	0	0
Eläkkeellä	46	37	52	28	46	26	64	24	31	37	1	0	0
Opiskelijat	57	30	52	22	45	32	61	23	36	35	0	0	0
Subjekttiivinen kaupungistuminen													
Maaseutualue tai kylä	42	37	49	25	48	31	61	26	32	36	1	0	1
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	46	35	47	27	47	29	61	25	31	36	0	0	0
Suuri kaupunki	53	32	56	28	46	32	60	24	35	41	0	0	0
Näkemykset ilmastomuutoksesta													
Vakava ongelma	53	34	52	28	47	31	61	25	35	38	0	0	0
Ei vakava ongelma	12	37	40	22	47	29	58	24	18	37	0	0	0
Altistuminen ympäristö- ja ilmastoriskeille													
Altistunut	49	32	49	29	49	31	55	25	35	36	0	0	0
Ei paljastettu	46	36	51	25	47	30	64	25	31	39	0	0	0
Kansalliset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastomuutoksesta													
Hyväksy	52	35	52	27	46	32	64	26	35	40	0	0	0
Eri mieltä	44	34	49	26	48	29	58	25	31	37	0	0	0

köyhyydestä/nälkäisestä (52 prosenttia) ja

15 Yhteenveto tiedoista on saman sivun taulukossa.

ilmastonmuutoksesta (48 prosenttia) kuin miehet (48 prosenttia ja 46 prosenttia).

- 15–24-vuotiaiden ryhmä on erittäin huolissaan köyhyydestä/nälkäisyydestä ja ilmastonmuutoksesta (molemmat 51 prosenttia). 25–39-vuotiaiden ryhmä ja 40–54-vuotiaiden ryhmä ovat eniten huolissaan aseellisista konflikteista (57 prosenttia ja 61 prosenttia). 55+-ryhmä korostaa aseellisia konflikteja (63 %) ja poverty/hunger(51 %).
- Eniten huolestuneita aseellisista konflikteista (62 %) ja vähiten huolestuneita maailman väestönkasvusta (20 %) ovat ne, joiden koulutustaso on enintään 15 vuotta. Erityisesti koulutustason noustessa huoli ilmastonmuutoksesta kasvaa ja nousee 56 prosenttiin niiden keskuudessa, jotka vielä opiskelevat, kun taas huoli köyhyydestä ja nälästä vähenee 54 prosentista 49 prosenttiin. Ne, jotka edelleen opiskelevat erikseen tarkasteltuna useimmin valittuja aseellisia konflikteja (63 prosenttia) vakavana ongelmana, jota seuraa ilmastonmuutos (56 prosenttia) ja köyhyys ja nälkä (53 prosenttia).
- Eläkeläiset ovat eniten huolissaan aseellisista konflikteista (64 %). Opiskelijat ovat eniten huolissaan ilmastonmuutoksesta (57 %).
- Kaikentyyppisessä kaupungistumisessa aseelliset konfliktit ovat edelleen suurin huolenaihe, joka vaihtelee 60 prosentista 61 prosenttiin. Samaan aikaan huoli ilmastonmuutoksesta kasvaa maaseutualueiden 42 prosentista suurkaupunkien 53 prosenttiin ja huoli köyhyydestä ja nälästä 49 prosentista 55 prosenttiin.
- Riippumatta siitä, pitävätkö ihmiset ilmastonmuutosta vakavana ongelmana, aseelliset konfliktit ovat molempien ryhmien tärkein huolenaihe. 61 prosenttia niistä, jotka pitävät ilmastonmuutosta vakavana, ja 58 prosenttia niistä, jotka eivät pidä sitä vakavana. Toiset painopisteet poikkeavat kuitenkin toisistaan: Ne, jotka ovat huolissaan ilmastonmuutoksesta, keskittyvät itse ilmastonmuutokseen (53 prosenttia), kun taas ne, jotka eivät kiinnitä enemmän huomiota taloudelliseen tilanteeseen (47 prosenttia).
- Ympäristöriskeille altistumisesta huolimatta 55 prosenttia altistuneista ja 64 prosenttia altistumattomista pitää aseellisia konflikteja vakavimpana ongelmana. Altistuneet henkilöt ilmoittavat olevansa huolestuneempia ilmastonmuutoksesta (49 prosenttia) samoin kuin köyhyydestä ja taloudellisesta tilanteesta, kun taas altistumattomat henkilöt ovat hieman huolestuneempia ilmastonmuutoksesta (46 prosenttia) ja taloudellisesta tilanteesta (47 prosenttia) mutta keskittyvät enemmän köyhyyteen (51 prosenttia).
- Riippumatta siitä, uskovatko ihmiset kansallisten tiedotusvälineiden antavan selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta, useimmat molemmissa ryhmissä pitävät aseellisia konflikteja vakavimpana

kysymyksenä: 64 prosenttia niistä, jotka ovat samaa mieltä, ja 58 prosenttia niistä, jotka ovat eri mieltä. Niistä, jotka ovat samaa mieltä, ilmastonmuutos ja köyhyys ovat seuraavaksi useimmin mainittu huolenaihe, molemmat 52 prosenttia. Niistä, jotka ovat eri mieltä, seuraa köyhyys (49 prosenttia) ja taloudellinen tilanne (48 prosenttia), ja ilmastonmuutos on hieman pienempi, 44 prosenttia.

2. Huoli ilmastomuutoksesta

Selvä enemmistö Euroopan kansalaisista on sitä mieltä, että ilmastomuutos on tällä hetkellä vakava ongelma.

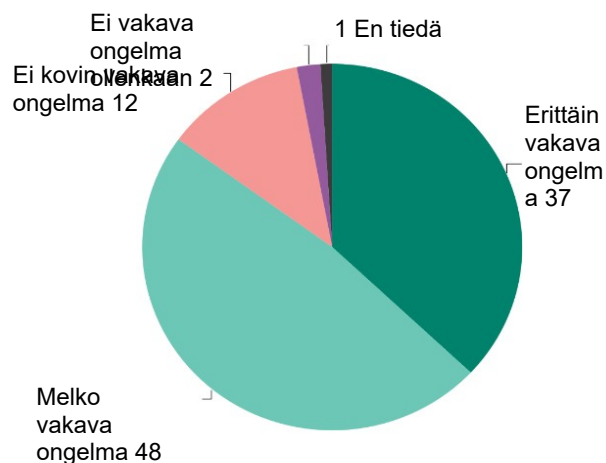
Sen kysymyksen jälkeen, jossa vastaajat voisivat valita ilmastomuutoksen vakavaksi ongelmaksi, joka kohtaa maailmaa muiden ongelmien ohella, vastaajilta kysyttiin erityisesti, kuinka vakava ongelma heidän mielestään ilmastomuutos on tällä hetkellä, käyttäen 4-kohtaista asteikkoa: "erittäin vakava ongelma", "melko vakava ongelma", "ei kovin vakava ongelma" ja "ei lainkaan vakava ongelma".¹⁶ "vakavan ongelman" kokonaismäärässä vastaukset ryhmitellään "erittäin vakavaksi ongelmaksi" ja "melko vakavaksi ongelmaksi"; "ei vakava ongelma" ryhmittelee vastaukset "ei kovin vakava ongelma" ja "ei lainkaan vakava ongelma".

EU:n tasolla yli kahdeksan kymmenestä vastaajasta (85 prosenttia) pitää ilmastomuutosta "vakavana ongelmana", ja 37 prosenttia vastaajista pitää sitä "erittäin vakavana ongelmana". Sitä vastoin 14 prosenttia eurooppalaisista vastaajista katsoo, että ilmastomuutos ei ole vakava ongelma. Yksi prosentti vastaajista vastasi, että he eivät tiedä.

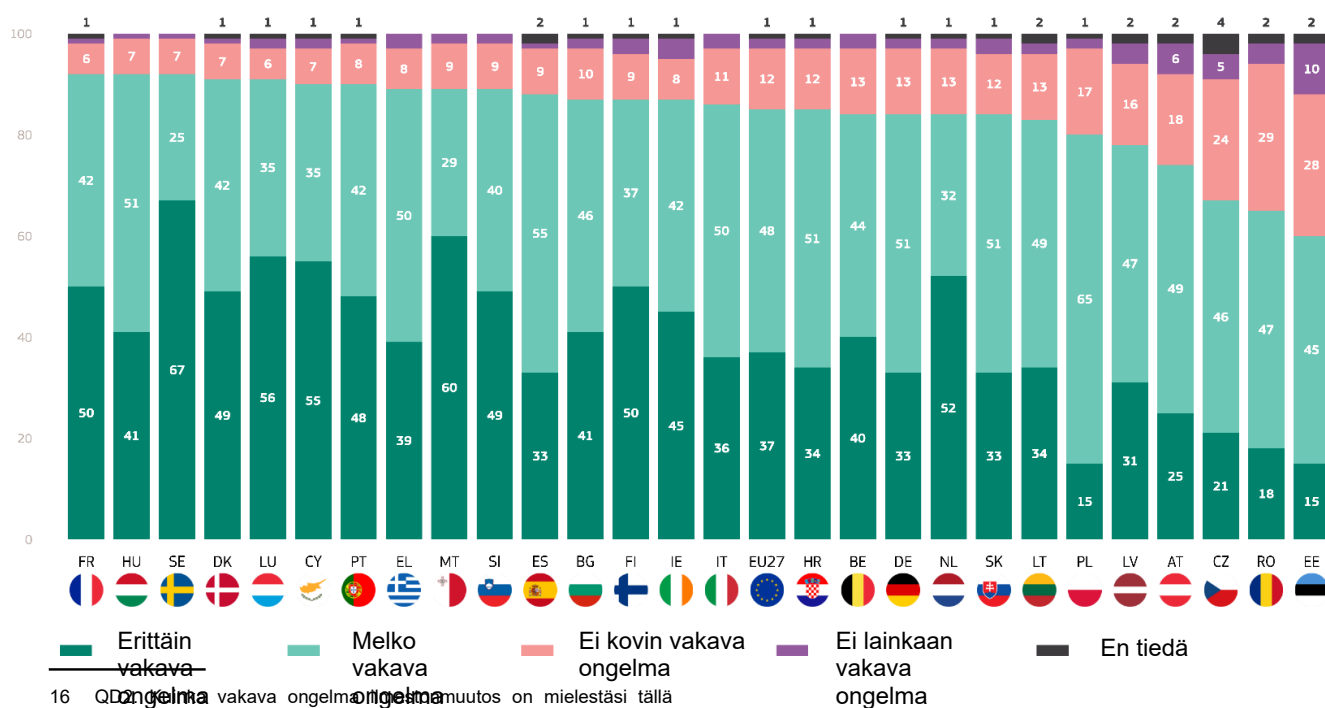
Kaikissa EU:n jäsenvaltioissa suurin osa vastaajista pitää ilmastomuutosta "vakavana ongelmana". Seitsemässä maassa vähintään yhdeksän kymmenestä vastaajasta uskoo näin: Ranska (92 %), Unkari (92 %), Ruotsi (92 %), Tanska (91 %), Luxemburg (91 %), Kypros (90 %) ja Portugali (90 %).

Sitä vastoin alle kolme kymmenestä vastaajasta Tšekissä (29 %), kolmannes Romaniassa (33 %) ja lähes neljä kymmenestä vastaajasta Virossa (38 %) katsoo, että ilmastomuutos ei ole vakava ongelma.

QD2: Kuinka vakava ongelma ilmastomuutos on mielestäsi tällä hetkellä? (%)

QD2: Kuinka vakava ongelma ilmastomuutos on mielestäsi tällä hetkellä? (%)

Kansallisten erojen tarkempi tarkastelu: Vastaajat Ruotsissa (67 %), Maltassa (60 %) ja Luxemburgissa (56 %) katsovat, että ilmastomuutos on "erittäin vakava ongelma". Asteikon toisessa päässä eniten vastaajia, jotka uskovat, että ilmastomuutos ei ole lainkaan vakava ongelma, on Virosta (10 %), Itävalasta (6 %) ja Tšekistä (5 %).

Lisäksi tuloksia analysoitiin suhteessa vastaajien sosiodemografisiin luokkiin¹⁷ ja muihin tekijöihin.

- Naiset (87 %) pitävät ilmastomuutosta miehiä todennäköisemmin "vakavana ongelmana" (83 %).
- Nuoret, erityisesti 15–24-vuotiaat (88 prosenttia) ja 25–39-vuotiaat (86 prosenttia), pitävät ilmastomuutosta todennäköisemmin "vakavana ongelmana". Huoli pienenee hieman iän myötä, sillä 83 prosenttia 40–54-vuotiaista ja 84 prosenttia yli 55-vuotiaista on sitä mieltä, että ilmastomuutos on "vakava ongelma".
- Eniten kannatusta saivat vastaajat, jotka opiskelevat edelleen (91 %). Seuraavaksi eniten kannatusta saivat ne, jotka pysyivät koulutuksessa yli 20-vuotiaina (87 %), ja ne, jotka pysyivät koulutuksessa enintään 16–19-vuotiaina tai alle 15-vuotiaina (kaikki 83 %).
- Opiskelijat (91 %) ilmaisevat eniten huolta ilmastomuutoksesta vakavana ongelmana. Seuraavaksi eniten huolta aiheuttavat johtajat (88 %), muut toimihenkilöt (86 %) ja kotiapulaiset (83 %). Vähiten huolta aiheuttavat itsenäiset ammatinharjoittajat (82 %) sekä ruumiillisen työn tekijät (82 %) ja työttömät (82 %).
- Suurten kaupunkien (88 %) ja pienten tai keskikokoisten kaupunkien (86 %) kaupunkilaiset pitävät ilmastomuutosta todennäköisemmin vakavana ongelmana kuin maaseudun asukkaat, joiden huoli on hieman vähäisempi (80 %).
- Ne, jotka ovat samaa mieltä siitä, että ilmastomuutos johtuu ihmisen toiminnasta, tukevat lausuntoa huomattavasti enemmän (93 %) kuin ne, jotka ovat eri mieltä (43 %).
- Vastaajat, jotka altistuvat ympäristö- ja ilmastoriskeille, sekä vastaajat, jotka eivät altistu, ovat myös erittäin huolissaan ilmastomuutoksesta (91 prosenttia vastaajista ja 81 prosenttia vastaajista).
- Vastaajat, jotka ovat eri mieltä siitä, että kansalliset tiedotusvälineet antavat selkeää tietoa ilmastomuutoksesta, ovat hieman huolestuneempia (87 %) kuin ne, jotka ovat samaa mieltä (84 %).

QD2 Kuinka vakava ongelma ilmastomuutos on mielestäsi tällä hetkellä?

	Vakava ongelma yhteensä	Ei vakava ongelma yhteensä	En tiedä
EU27	85	14	1
Sukupuoli			
Mies	83	16	1
Nainen	87	12	1
Ikä			
15-24	88	11	1
25-39	86	13	1
40-54	83	16	1
55+	84	14	2
Koulutus (loppu)			
-15	83	15	2
16-19	83	16	1
20+	87	12	1
Opiskelee edelleen	91	8	
Sosio-ammattilinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	82	17	1
Johtajat	88	12	0
Muut valkoiset kaulukset.	86	13	1
Manuaaliset työntekijät	82	17	1
Talohenkilöt	83	15	2
Työttömät	82	16	2
Eläkkeellä	85	13	2
Opiskelijat	91	8	1
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	80	18	2
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	86	13	1
Suuri kaupunki	88	1	1
Näkemykset ilmastomuutoksesta			
Vakava ongelma	100	0	0
Ei vakava ongelma	0	100	0
Ilmastomuutos johtuu ihmisen toiminnasta			
Hyväksy	93	7	0
Eri mieltä	43	55	2
Altistuminen ympäristö- ja ilmastoriskeille			
Altistunut	91	9	0
Ei paljastettu	81	18	1
Kansalliset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastomuutoksesta			
Hyväksy	87	12	1
Eri mieltä	84	45	1

17 Lisätietoja näistä tiedoista on saman sivun taulukossa.

Useimmat eurooppalaiset ottavat huomioon äärimmäiset sääolosuhteet suunnitellessaan lomaa tai päättäessään, missä asua.

Vastaajilta kysyttiin myös, ottavatko he huomioon äärimmäisille sääolosuhteille altistumisen tai metsäpalojen todennäköisyyden päättäessään lomakohteesta.¹⁸

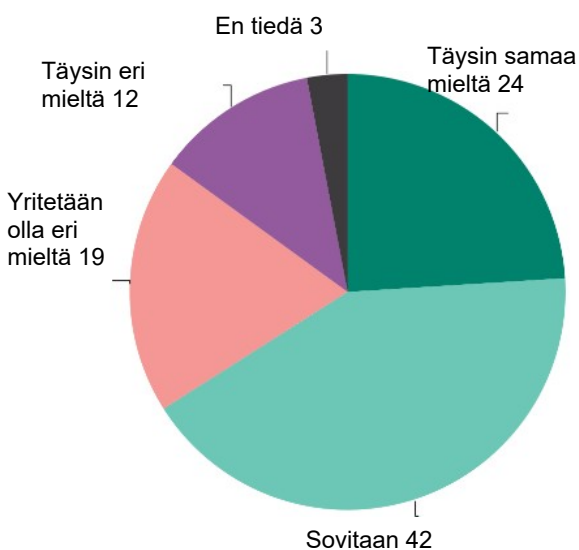
Kaksi kolmasosaa vastaajista (66 prosenttia) oli samaa mieltä, mukaan lukien 42 prosenttia, joka "oli samaa mieltä" ja 24 prosenttia, joka "oli täysin samaa mieltä". Sitä vastoin 31 prosenttia eurooppalaisista ei ota huomioon äärimmäisiä sääolosuhteita päättäessään lomakohteesta. Pieni vähemmistö vastaajista sanoi, että he eivät tiedä (3 %).

On huomionarvoista, että kaikissa EU:n jäsenvaltioissa suurin osa vastaajista pitää tätä seikkaa merkityksellisenä. Vastaajat Maltalta (80 %), Italiasta ja Slovakiasta (molemmat 75 %) ilmoittivat olevansa eniten samaa mieltä

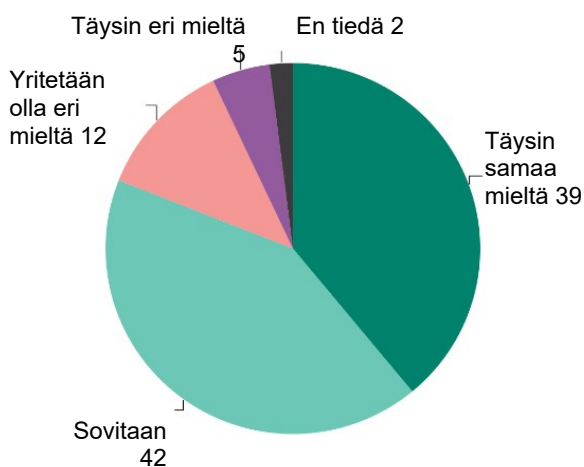
Sitä vastoin Ranskan, Tanskan (molemmat 57 %) ja Bulgarian (54 %) vastaajat näyttävät pitävän äärimmäisiä sääolosuhteita vähiten EU:n jäsenvaltioista.

Kun eurooppalaisilta kysyttiin, ottavatko he huomioon tulvien todennäköisyyden ja muille ilmatoriskeille altistumisen päättäessään asuinpaikastaan,¹⁹ 81 prosenttia oli samaa mieltä. Kaikissa EU:n jäsenvaltioissa suurin osa vastaajista harkitsisi tällaisia tekijöitä. Eniten sopimuksia tehtiin Sloveniassa (91 %), Ranskassa ja Luxemburgissa (molemmat 89 %). Sitä vastoin Alankomaissa, Puolassa (molemmat 69 prosenttia) ja Virossa (66 prosenttia) vastaajat ottivat nämä tekijät epätodennäköisimmin huomioon päättäessään asuinpaikastaan.

QD14. 1. Missä määrin olet samaa mieltä seuraavista väittämistä, jotka liittyvät ilmastonmuutoksesta johtuviin erilaisiin riskeihin? Kun päätät lomakohteesta, otat huomioon altistumisen äärimmäisille sääolosuhteille tai metsäpalojen todennäköisyyden.

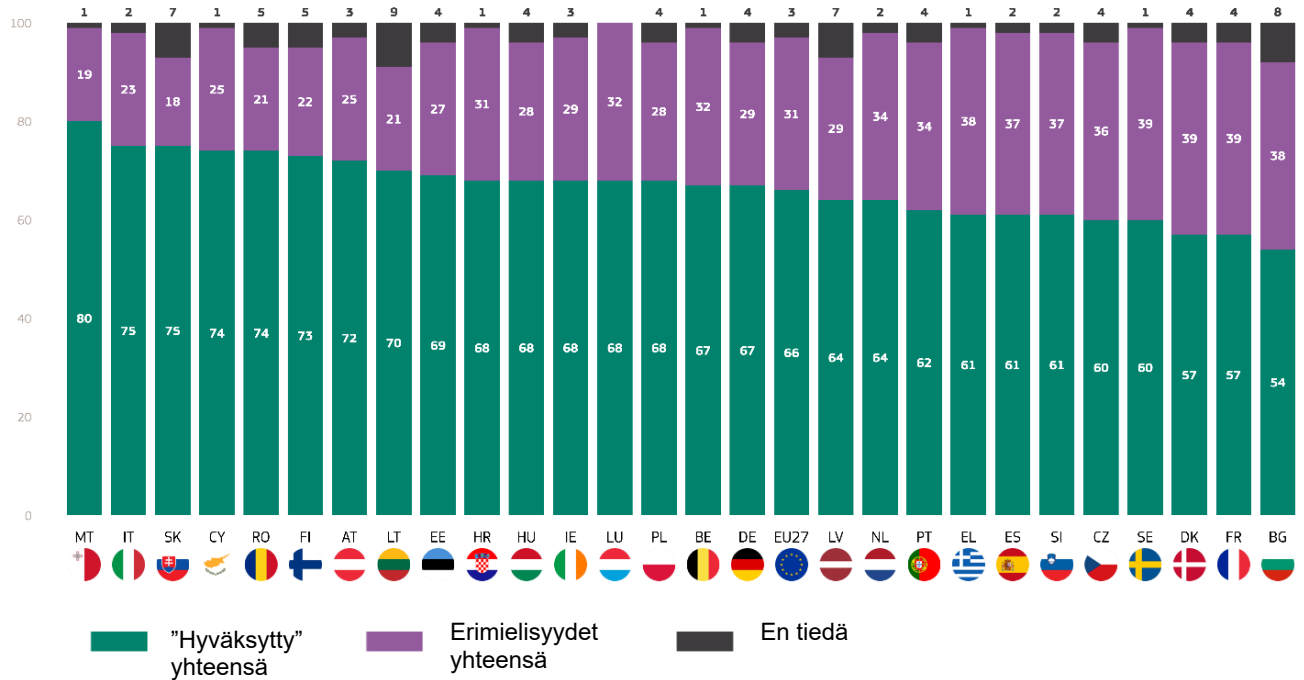
QD14.2. Missä määrin olet samaa mieltä seuraavista väittämistä, jotka liittyvät ilmastonmuutoksesta johtuviin erilaisiin riskeihin? Jos päätät, missä asut, ota huomioon tulvien todennäköisyys ja altistuminen muille ilmatoriskeille.

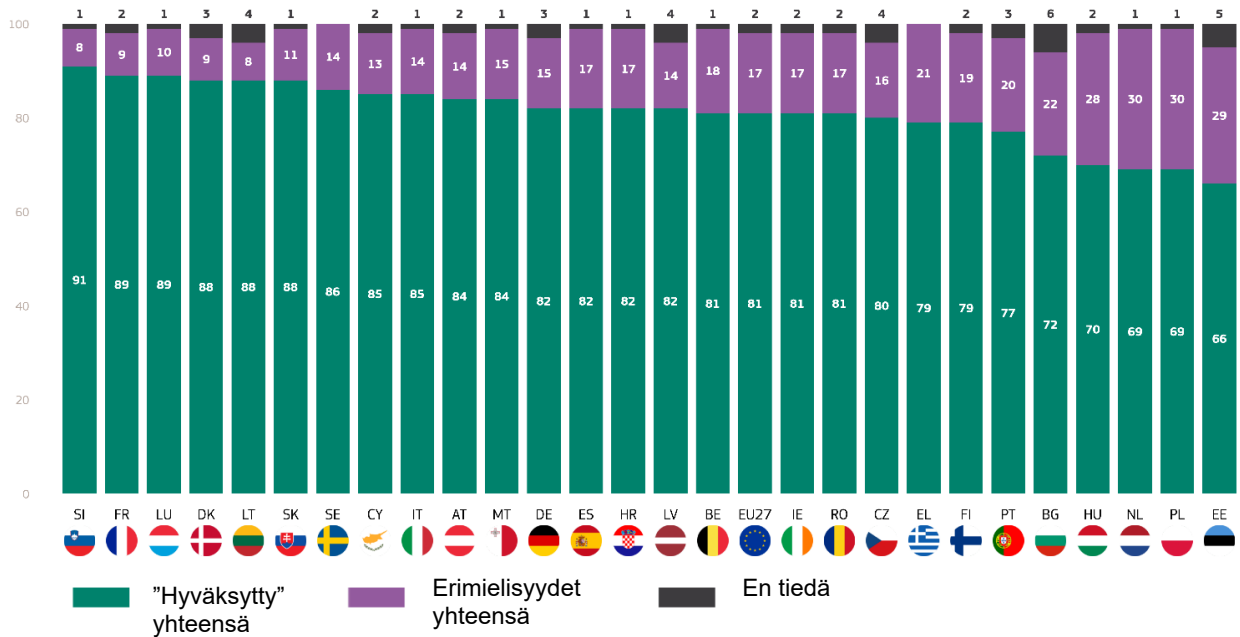
¹⁸ QD14. 1. Missä määrin olet samaa mieltä seuraavista väittämistä, jotka liittyvät ilmastonmuutoksesta johtuviin erilaisiin riskeihin? Kun päätät lomakohteesta, otat huomioon altistumisen äärimmäisille sääolosuhteille tai metsäpalojen todennäköisyyden.

¹⁹ QD14.2. Missä määrin olet samaa mieltä seuraavista väittämistä, jotka liittyvät ilmastonmuutoksesta johtuviin erilaisiin riskeihin? Jos päätät, missä asut, ota huomioon tulvien todennäköisyys ja altistuminen muille ilmatoriskeille.

QD14. 1. Missä määrin olet samaa mieltä seuraavista väittämistä, jotka liittyvät ilmastonmuutoksesta johtuviin erilaisiin riskeihin? Kun päätät lomakohteesta, otat huomioon altistumisen äärimmäisille sääolosuhteille tai metsäpalojen todennäköisyyden.

QD14.2. Missä määrin olet samaa mieltä seuraavista väittämistä, jotka liittyvät ilmastonmuutoksesta johtuviin erilaisiin riskeihin? Jos päätät, missä asut, otta huomioon tulvien todennäköisyys ja altistuminen muille ilmastoriskeille.

Sosiodemografisista tekijöistä²⁰ tehtiin seuraavat havainnot (QD14.1:n taulukko):

- Naiset ottavat nämä riskit todennäköisemmin huomioon (68 %) kuin miehet (63 %).
- Eniten kannatusta saivat 15–24- ja 40–54-ryhmät (molemmat 68 %) ja seuraavaksi eniten 25–39-vuotiaat (67 %). Yli 55-vuotiaiden ryhmä raportoi pienimmästä huolenaiheesta (63 %).
- Eniten huolta aiheuttavat edelleen opiskelevat (69 %) ja seuraavaksi eniten ne, jotka lopettivat koulunkäynnin 20-vuotiaana tai myöhemmin (68 %). Vähiten huolestuneita olivat 15-vuotiaat tai sitä vanhemmat vastaajat (58 %).
- Suurimpana huolenaiheena ovat muut toimihenkilöt (71 %) ja itsenäiset ammatinharjoittajat (69 %). Myös johtajat (67 prosenttia) ja opiskelijat (68 prosenttia) ovat erittäin huolissaan, kun taas työttömien (59 prosenttia) ja eläkkeellä olevien (62 prosenttia) tilanne on vähiten huolestuttava.
- Suurten kaupunkien (68 prosenttia) ja pienten tai keskikokoisten kaupunkien (67 prosenttia) asukkaat ovat erittäin huolissaan, kun taas maaseutualueiden asukkaat ovat vähemmän huolissaan (62 prosenttia).
- Ne, jotka pitävät ilmastonmuutosta vakavana ongelmana, ovat yksimielisimpiä (69 prosenttia), kun taas ne, jotka eivät pidä sitä vakavana ongelmana, ovat vähemmän huolissaan (49 prosenttia).
- Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta, osoittavat suurempaa huolta (69 %), kun taas ne, jotka ovat eri mieltä (50 %).
- Eniten huolta aiheuttavat ne, jotka kokevat altistuvansa ympäristö- ja ilmastoriskeille (77 %), kun taas ne, jotka eivät peri maksuja, ovat vähemmän huolissaan (59 %).
- Ne, jotka ovat samaa mieltä siitä, että tiedotusvälineet antavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta, ovat huolestuneempia (69 %) kuin ne, jotka ovat eri mieltä (63 %).

QD14. 1. Missä määrin olet samaa mieltä seuraavista väittämistä, jotka liittyvät ilmastonmuutoksesta johtuviin erilaisiin riskeihin? Kun päätät lomakohteesta, otat huomioon altistumisen äärimmäisille sääolosuhteille tai metsäpalojen todennäköisyyden. (% - EU)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	66	31	3
Sukupuoli			
Mies	63	34	3
Nainen	68	28	4
Ikä			
15-24	68	30	2
25-39	67	32	1
40-54	68	31	1
55+	63	31	6
Koulutus (loppu)			
-15	58	34	8
16-19	66	31	3
20+	68	30	2
Opiskelee edelleen	69	29	2
Sosio-ammattilinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	69	30	1
Johtajat	67	31	2
Muut valkoiset kaulukset.	71	28	1
Manuaaliset työntekijät	66	33	1
Talohenkilöt	63	32	5
Työttömät	59	37	4
Eläkkeellä	62	31	7
Opiskelijat	68	30	2
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	62	34	4
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	67	30	3
Suuri kaupunki	68	30	2
Näkemykset ilmastonmuutoksesta			
Vakava ongelma	69	28	3
Ei vakava ongelma	49	48	3
Ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta			
Hyväksy	69	28	3
Eri mieltä	50	45	5
Altistuminen ympäristö- ja ilmastoriskeille			
Altistunut	77	21	2
Ei paljastettu	59	38	3
Kansalliset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta			
Hyväksy	63	35	2
Eri mieltä	69	28	3

20 Lisätietoja näistä tiedoista on saman sivun taulukossa.

Sosiodemografisistatekijöistä²¹ tehtiin seuraavat havainnot (QB 14.2:n taulukko):

- Naiset (83 %) ottavat nämä ilmastoriskit hieman miehiä (81 %) todennäköisemmin huomioon päättäessään asuinpaikastaan.
- Eniten huolta on 15–24-vuotiaiden ryhmässä (83 %) ja seuraavaksi eniten 40–54-vuotiaiden ryhmässä (82 %). 55+-ryhmä ja 25-39-vuotiaat raportoivat hieman vähemmän huolta (molemmat 81 %).
- Eniten huolta aiheuttavat vastaajat, joiden koulutus päättyy 15:een tai sitä nuorempaan (77 %), kun taas vähintään 20-vuotiaat ja edelleen opiskelevat (molemmat 84 %) ovat huolissaan.
- Eniten huolta aiheuttavat opiskelijat (85 %), johtajat ja muut toimihenkilöt (molemmat 84 %), kun taas vähiten huolta aiheuttavat työttömät (75 %).
- Suurissa kaupungeissa, pienissä tai keskikokoisissa kaupungeissa (molemmat 84 %) asuvat vastaajat ovat eniten huolissaan. Seuraavaksi eniten huolta aiheuttavat maaseudulla tai kylissä asuvat vastaajat (77 %).
- Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta, jättävät eniten huomiotta (85%), kun taas ne, jotka ovat eri mieltä, ilmaisevat paljon vähiten huomiotta (65%).
- Ne, jotka eivät pidä ilmastonmuutosta vakavana ongelmana, ilmaisevat vähiten huolta (63 prosenttia), kun taas ne, jotka pitävät ilmastonmuutosta "vakavana ongelmana", ilmoittavat olevansa enemmän huolissaan (85 prosenttia).
- Ympäristö- ja ilmastoriskeille altistuneet vastaajat ilmoittivat olevansa eniten huolissaan (88 %), kun taas ne, jotka eivät altistuneet, olivat vähemmän huolissaan (78 %).
- Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että tiedotusvälineet antavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta, osoittavat suurempaa huolta (84 prosenttia), kun taas eri mieltä olevat ilmoittavat hieman vähemmän huolta (81 prosenttia).

QD14.2. Missä määrin olet samaa mieltä seuraavista väittämistä, jotka liittyvät ilmastonmuutoksesta johtuviin erilaisiin riskeihin? Jos päätät, missä asut, ota huomioon tulvien todennäköisyys ja altistuminen muille ilmastoriskeille. (% - EU)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	81	17	2
Sukupuoli			
Mies	81	18	1
Nainen	83	15	2
Ikä			
15-24	83	16	1
25-39	81	18	1
40-54	82	17	1
55+	81	16	3
Koulutus (loppu)			
-15	77	20	3
16-19	81	17	2
20+	84	15	1
Opiskelee edelleen	84	14	2
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	81	18	1
Johtajat	84	15	1
Muut valkoiset kaulukset	84	15	1
Manuaaliset työntekijät	80	18	2
Talohenkilöt	81	18	1
Työttömät	75	24	1
Eläkkeellä	81	16	3
Opiskelijat	85	14	1
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	77	20	3
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	84	15	1
Suuri kaupunki	84	15	1
Näkemykset ilmastonmuutoksesta			
Vakava ongelma	85	13	2
Ei vakava ongelma	63	35	2
Ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta			
Hyväksy	85	14	1
Eri mieltä	65	33	2
Altistuminen ympäristö- ja ilmastoriskeille			
Altistunut	88	11	1
Ei paljastettu	78	20	2
Kansalliset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta			
Hyväksy	81	18	1
Eri mieltä	84	15	1

21 Lisätietoja näistä tiedoista on saman sivun taulukossa.

II. Altistuminen ilmastoon liittyville riskeille ja henkilökohtaiset toimet

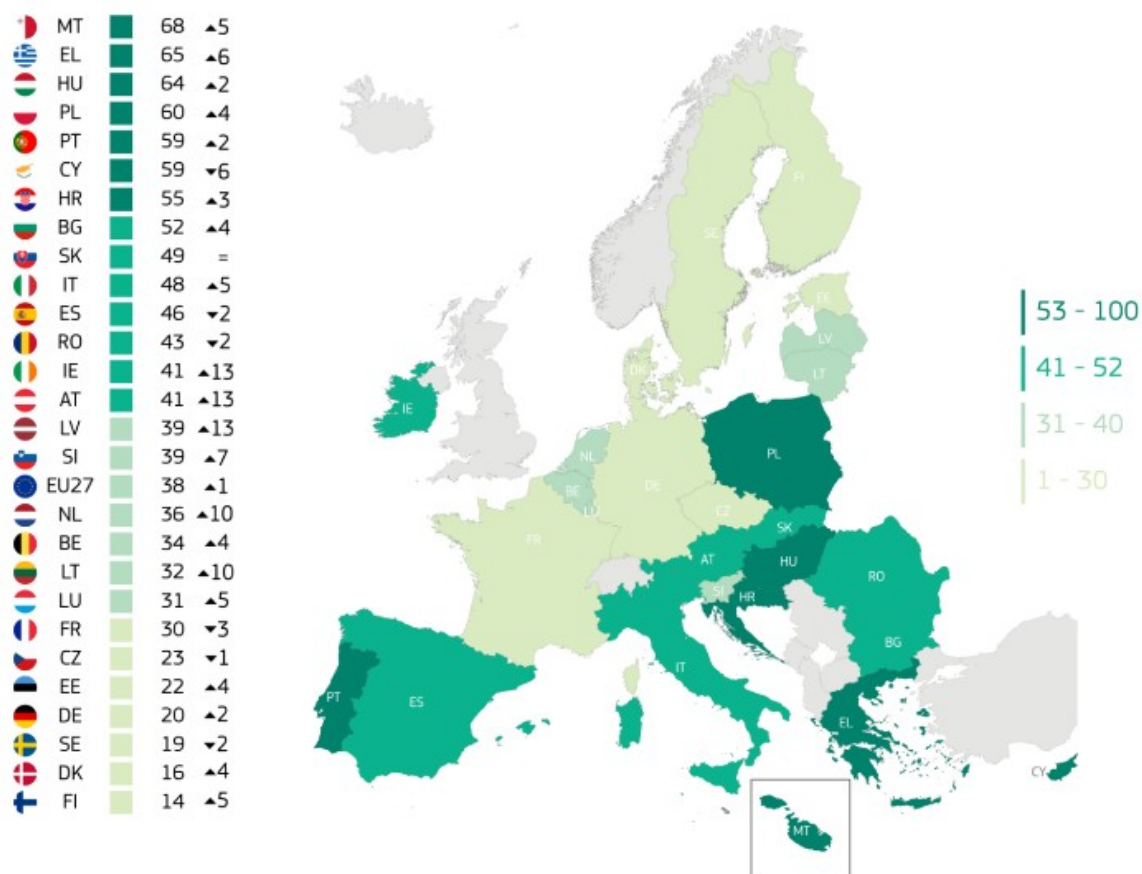
1. Altistuminen ja uhat

Neljä kymmenestä eurooppalaisesta kokee olevansa alttiina ilmastomuutokselle.

Ympäristöön ja ilmastoon liittyvät riskit, kuten maastopalot, tulvat, saastuminen ja äärimmäiset sääolosuhteet, vaikuttavat yhä enemmän yksilöihin ja yhteisöihin. Tässä luvussa arvioidaan henkilökohtaista altistumista näille riskeille kyselytietojen perusteella.

Vastaajilta kysyttiin, kuinka alttiita he ovat ympäristöön ja ilmastoon liittyville riskeille ja uhille, käyttäen 4-kohtaista asteikkoa: "erittäin alttiina", "jokseenkin alttiina", "ei kovin

QD12. Kuinka alttiina olet henkilökohtaisesti ympäristöön ja ilmastoon liittyville riskeille ja uhille? Esimerkiksi tulipalot, tulvat, saasteet tai äärimmäiset sääolosuhteet. Altistuneet (EU27) yhteensä (%)

alttiina" ja "ei lainkaan alttiina".²² Lähes joka neljäs kymmenestä eurooppalaisesta kokee olevansa alttiina tällaisille riskeille ja uhille (38 %, +1 prosenttiyksikköä vuodesta 2023), kun taas suurin osa eurooppalaisista (kuusi kymmenestä) ei koe olevansa alttiina tällaisille riskeille ja uhille (61 %, +1 prosenttiyksikköä).

Itse asiassa suurin osa vastaajista 19:ssä EU:n jäsenvaltiossa ei tunne olevansa (eikä kovin tai ei lainkaan) alttiina tällaisille ilmastomuutokseen liittyville uhille ja riskeille. Vastaajat Suomesta (86 %, -5

prosenttiyksikköä), Tanskasta (81 %, -7 prosenttiyksikköä), Ruotsista (81 %, +2 prosenttiyksikköä) ja Saksasta (80 %, -2 prosenttiyksikköä) ilmoittavat todennäköisimmin, että he eivät tunne altistuneensa.

Vastaajat Liettuasta (38 %, -3 prosenttiyksikköä), Virosta (31 %, -2 prosenttiyksikköä), Tšekistä (28 %, +2 prosenttiyksikköä), Tanskasta (28 %, -24 prosenttiyksikköä) ja Suomesta (28 %, -7 prosenttiyksikköä) ilmoittivat tuntevansa altistuneensa vähiten suurimmilla osuuksilla ja ilmoittivat, etteivät he tunne altistuneensa lainkaan. Erityisesti Tanska koki tämän luokan jyrkän laskun. Vuonna 2023 52 prosenttia vastaajista ei tuntenut altistuneensa lainkaan. Vuonna

2025 osuus laski 28 prosenttiin.

Tanskassa niiden vastaajien osuus, jotka sanovat, että he eivät ole kovin alttiita, on kasvanut jyrkästi 17 prosenttiyksiköllä. Tämä viittaa siihen, että vaikka harvemmat ihmiset tuntevat olevansa täysin turvassa ympäristöön ja ilmastoon liittyviltä riskeiltä Tanskassa, monet ovat siirtyneet käsitykseen jonkin verran altistumisesta, mikä osoittaa, että tietoisuus tai kokemus näistä riskeistä kasvaa.

Sitä vastoin yli kuusi kymmenestä vastaajasta Maltassa (68 prosenttia, +5 prosenttiyksikköä), Kreikassa (65 prosenttia, +6 prosenttiyksikköä), Unkarissa (64

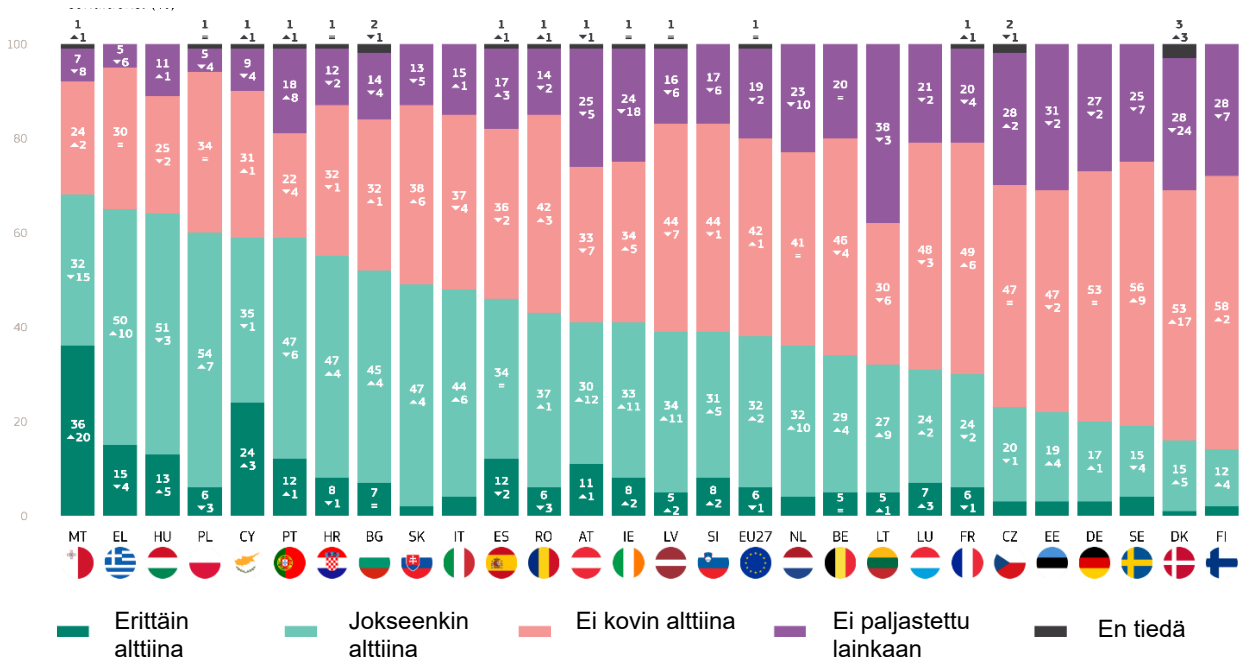
²² QD12. Kuinka alttiina olet henkilökohtaisesti ympäristöön ja ilmastoon liittyville riskeille ja uhille? Esimerkiksi tulipalot, tulvat,saasteet tai äärimmäiset sääolosuhteet.

prosenttia, +2 prosenttiyksikköä) ja Puolassa (60 prosenttia, +4 prosenttiyksikköä) kokee olevansa alttiina ilmastonmuutokseen liittyville uhkille ja riskeille ja johtaa luetteloa korkeimmilla pisteillä tältä osin.

Mitä tulee prosenttiyksikön muutoksiin vuosina 2023–2025, vastaajat 21 maassa kokevat olevansa alttiimpia riskeille kuin vuonna 2023. Tässä suhteessa kasvu on ollut erittäin suurta viidessä maassa: Irlanti (41 %, +13 prosenttiyksikköä), Latvia (39 %, +13 prosenttiyksikköä), Itävalta (41 %, +13 prosenttiyksikköä), Liettua (32 %, +10 prosenttiyksikköä) ja Alankomaat (36 %, +10 prosenttiyksikköä).

Kuten kartasta käy ilmi, Etelä- ja Kaakkois-Euroopan maissa altistuminen on suurinta: Malta (68 %), Kreikka (65 %), Unkari (64 %), Puola (60 %), Portugali (59 %), Kypros (59 %), Kroatia (55 %) ja Bulgaria (52 %). Sitä vastoin Pohjois- ja Länsi-Eurooppa näyttävät olevan vähemmän alttiita.

QD12. Kuinka alttiina olet henkilökohtaisesti ympäristöön ja ilmastoon liittyville riskeille ja uhille? Esimerkiksi tulipalot, tulvat, saasteet tai äärimmäiset sääolosuhteet. (%)

Erityiseurobarometri 565 Ilmastomuutos

QD12. Kuinka alttiina olet henkilökohtaisesti ympäristöön ja ilmastoon liittyville riskeille ja uhille? Esimerkiksi tulipalot, tulvat, saasteet tai äärimmäiset sääolosuhteet. (%)

	Erittäin alttiina		Jokseenkin alttiina		Ei kovin alttiina		Ei paljastettu lainkaan		En tiedä		Altistuneet yhteensä		"Ei paljastettu" yhteensä	
	Helmikuu / maaliskuu 2025	Se on eri asia. Helmi/maaliskuu 2025 – touko/kesäkuu 2023	Helmikuu / maaliskuu 2025	Se on eri asia. Helmi/maaliskuu 2025 – touko/kesäkuu 2023	Helmikuu / maaliskuu 2025	Se on eri asia. Helmi/maaliskuu 2025 – touko/kesäkuu 2023	Helmikuu / maaliskuu 2025	Se on eri asia. Helmi/maaliskuu 2025 – touko/kesäkuu 2023	Helmikuu / maaliskuu 2025	Se on eri asia. Helmi/maaliskuu 2025 – touko/kesäkuu 2023	Helmikuu / maaliskuu 2025	Se on eri asia. Helmi/maaliskuu 2025 – touko/kesäkuu 2023	Helmikuu / maaliskuu 2025	Se on eri asia. Helmi/maaliskuu 2025 – touko/kesäkuu 2023
EU27	6	-1	32	2	42	1	19	-2	1	0	38	1	61	-1
BE	5	0	29	4	46	-4	20	0	0	0	34	4	66	-4
BG	7	0	45	4	32	1	14	-4	2	-1	52	4	46	-3
CZ	3	0	20	-1	47	0	28	2	2	-1	23	-1	75	2
DK	1	-1	15	5	53	17	28	-24	3	3	16	4	81	-7
DE	3	1	17	1	53	0	27	-2	0	0	20	2	80	-2
EE	3	0	19	4	47	-2	31	-2	0	0	22	4	78	-4
IE	8	2	33	11	34	5	24	-18	1	0	41	13	58	-13
EL	15	-4	50	10	30	0	5	-6	0	0	65	6	35	-6
ES	12	-2	34	0	36	-2	17	3	1	1	46	-2	53	1
FR	6	-1	24	-2	49	6	20	-4	1	1	30	-3	69	2
HR	8	-1	47	4	32	-1	12	-2	1	0	55	3	44	-3
IT	4	-1	44	6	37	-4	15	1	0	-2	48	5	52	-3
CY	24	3	35	-1	31	1	9	-4	1	1	59	2	40	-3
LV	5	2	34	11	44	-7	16	-6	1	0	39	13	60	-13
LT	5	1	27	9	30	-6	38	-3	0	-1	32	10	68	-9
LU	7	3	24	2	48	-3	21	-2	0	0	31	5	69	-5
HU	13	5	51	-3	25	-2	11	1	0	-1	64	2	36	-1
MT	36	20	32	-15	24	2	7	-8	1	1	68	5	31	-6
NL	4	0	32	10	41	0	23	-10	0	0	36	10	64	-10
AT	11	1	30	12	33	-7	25	-5	1	-1	41	13	58	-12
PL	6	-3	54	7	34	0	5	-4	1	0	60	4	39	-4
PT	12	0	47	-6	22	-3	18	8	1	1	59	-6	40	5
RO	6	-3	37	1	42	3	14	-2	1	1	43	-2	56	1
SI	8	2	31	5	44	-1	17	-6	0	0	39	7	61	-7
SK	2	-4	47	4	38	6	13	-5	0	-1	49	0	51	1
fi	2	1	12	4	58	2	28	-7	0	0	14	5	86	-5
SE	4	2	15	-4	56	9	25	-7	0	0	19	-2	81	2

Lisäksi tuloksia analysoitiin suhteessa vastaajien ns.cio-demografisiin luokkiin²³ ja lisätekiijöihin.

- Naiset (40 %) ovat hieman miehiä todennäköisemmin (37 %) alttiita ilmastoon liittyville riskeille.
- Eniten altistuneita olivat 40–54-vuotiaat vastaajat (42 %), nuorimmat (15–24-vuotiaat) (40 %) ja 25–39-vuotiaat (38 %). 55+-ryhmä ilmoittaa pienimmän altistuksen (35 %).
- Ne, joiden koulutus päättyy 15-vuotiaana tai sitä nuorempana, ilmoittavat alhaisimman altistumisen (34 prosenttia), kun taas ne, jotka ovat lopettaneet koulutuksensa 16-19-vuotiaiden ja 20+-vuotiaiden välillä, ilmoittavat hieman suuremman altistumisen (molemmat 39 prosenttia).
- Eniten altistuivat kotitalouden työntekijät (46 %) ja seuraavaksi eniten itsenäiset ammatinharjoittajat (44 %) ja muut toimihenkilöt (43 %). Vähiten altistuneita ovat eläkeläiset (33 %).
- Eniten altistuneita ovat suurten kaupunkien asukkaat (41 %) ja seuraavaksi eniten pienten tai keskikokoisten kaupunkien asukkaat (38 %) ja maaseutualueet (36 %).
- Vastaajista, jotka pitävät ilmastonmuutosta vakavana ongelmana, suurempi altistuminen (41 prosenttia) verrattuna niihin, jotka eivät pidä sitä vakavana ongelmana (23 prosenttia).
- Ne, jotka ovat samaa mieltä siitä, että ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta, kertovat suuremmasta altistumisesta (41 %) verrattuna niihin, jotka ovat eri mieltä (23 %).
- Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että tiedotusvälineet antavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta, raportoivat vähäisemmästä altistumisesta (34 %) kuin ne, jotka ovat eri mieltä (43 %).

QD12. Kuinka alttiina olet henkilökohtaisesti ympäristöön ja ilmastoon liittyville riskeille ja uhille? Esimerkiksi tulipalot, tulvat, saasteet tai äärimmäiset sääolosuhteet. (% - EU)

	Altistuneet yhteensä	"Ei paljastettu" yhteensä	En tiedä
EU27	38	61	1
Sukupuoli			
Mies	37	62	1
Nainen	40	59	1
Ikä			
15-24	40	59	1
25-39	38	61	1
40-54	42	57	1
55+	35	64	1
Koulutus (loppu)			
-15	34	65	1
16-19	39	61	0
20+	39	60	1
Opiskelee edelleen	38	61	1
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	44	55	1
Johtajat	39	61	0
Muut valkoiset kaulukset.	43	57	0
Manuaaliset työntekijät	38	61	1
Talohenkilöt	46	54	0
Työttömät	38	61	1
Eläkkeellä	33	66	1
Opiskelijat	38	61	1
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	36	63	1
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	38	61	1
Suuri kaupunki	41	58	1
Näkemyksistä ilmastonmuutoksesta			
Vakava ongelma	41	58	1
Ei vakava ongelma	23	76	1
Ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta			
Hyväksy	41	59	0
Eri mieltä	23	76	1
Kansalliset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta			
Hyväksy	34	65	1
Eri mieltä	43	57	0

23 Lisätietoja näistä tiedoista on saman sivun taulukossa.

2. Yksittäiset toimet

Monet eurooppalaiset torjuvat ilmastomuutosta, mutta vähemmän kuin vuonna 2023.

Sen lisäksi, että vastaajat arvioivat altistumista ilmastomuutokseen liittyville riskeille ja uhkille, heiltä kysyttiin, olivatko he itse toteuttaneet toimia ilmastomuutoksen torjumiseksi viimeisten kuuden kuukauden aikana.²⁴

Useimmat eurooppalaiset (59 %, -4 ?? 3p) sanovat toteuttaneensa toimia ilmastomuutoksen torjumiseksi viimeisten kuuden kuukauden aikana, kun taas 40 prosenttia ilmoittaa, ettei ole toteuttanut toimia (+4 prosenttiyksikköä). Niiden vastaajien osuus, jotka vastasivat ”en osaa sanoa”, pysyi ennallaan 1 prosentissa.

Yli puolet vastaajista 21 maassa ilmoitti ryhtyneensä toimiin viimeisen puolen vuoden aikana. Suurimmat osuudet ovat Maltassa (82 %, +8 prosenttiyksikköä), Suomessa (79 %, -2 prosenttiyksikköä), Ruotsissa (78 %, -3 prosenttiyksikköä) ja Tanskassa (77 %, +1 prosenttiyksikköä).

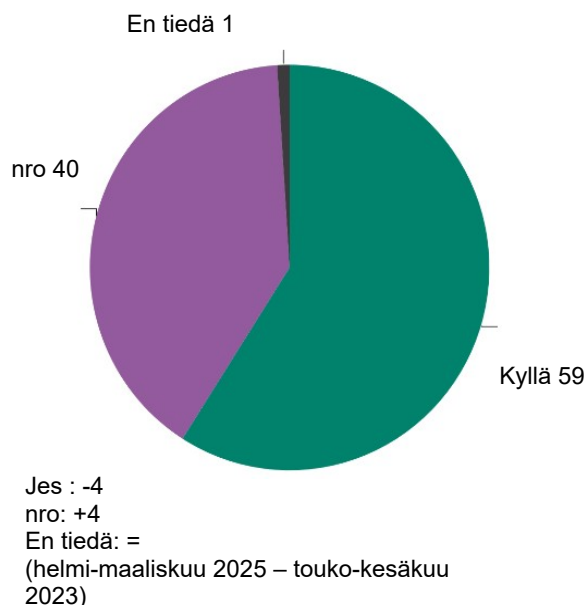
Sitä vastoin kuudessa maassa yli puolet vastaajista ilmoitti, että he eivät olleet ryhtyneet mihinkään toimiin. Suurimmat osuudet ovat Romaniassa (68 %, -2 prosenttiyksikköä), Bulgariassa (63 %, +1 prosenttiyksikköä), Puolassa (59 %, -1 prosenttiyksikköä) ja Italiassa (53 %, +6 prosenttiyksikköä).

Kymmenessä jäsenvaltiossa niiden vastaajien osuus, jotka ilmoittivat toteuttaneensa henkilökohtaisia toimia ilmastomuutoksen torjumiseksi, on alle EU:n keskiarvon (59 %): Portugali (57 %), Liettua (56 %), Viro (52 %), Latvia (51 %), Kreikka (48 %), Italia (46 %), Tšekki (45 %), Puola (38 %), Bulgaria (33 %) ja Romania (29 %).

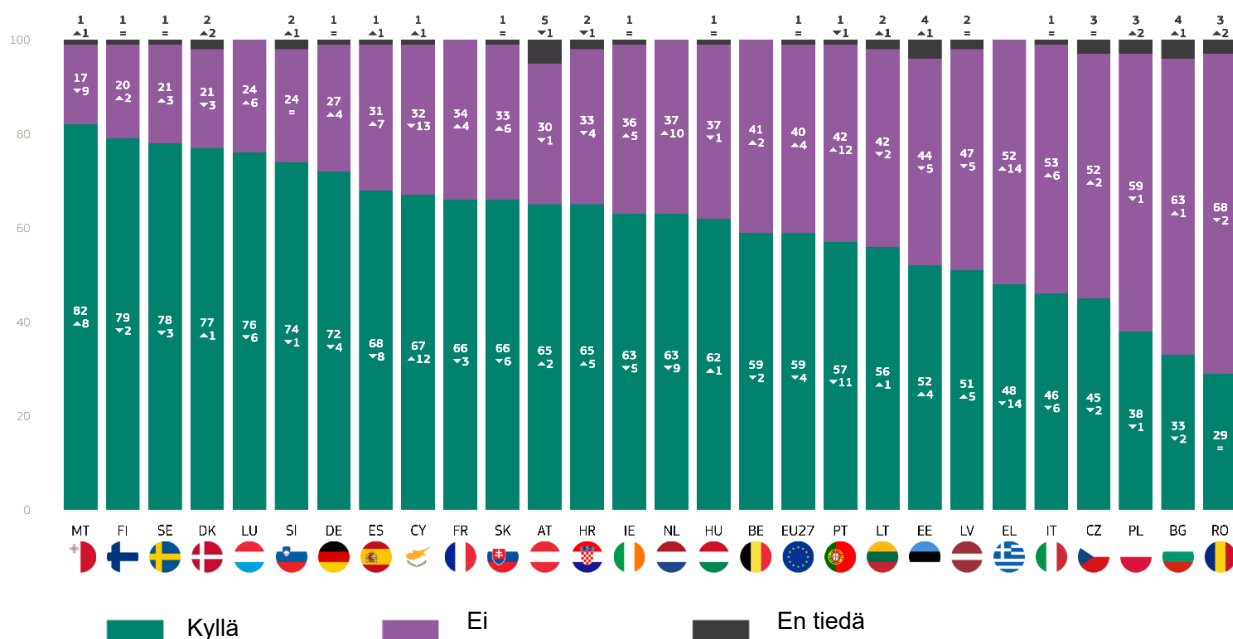
Vuosina 2023–2025 henkilökohtaisista ilmastotoimista ilmoittaneiden vastaajien osuus muuttui merkittävästi useissa maissa. Eniten kasvua raportoitiin Kyproksessa (67 %, +12 prosenttiyksikköä), Maltassa (82 %, +8

prosenttiyksikköä), Kroatiassa (65 %, +5 prosenttiyksikköä) ja Latviassa (51 %, +5 prosenttiyksikköä). Sitä vastoin vastaukset 16 maassa osoittivat laskua vuoteen 2023 verrattuna, ja jyrkin lasku oli Kreikassa (48 %, -14 prosenttiyksikköä), Portugalissa (57 %, -11 prosenttiyksikköä) ja Alankomaissa (63 %, -9 prosenttiyksikköä).

QD5. Oletteko itse ryhtyneet toimiin ilmastomuutoksen torjumiseksi viimeisen puolen vuoden aikana? (EU27) (%)

QD5. Oletteko itse ryhtyneet toimiin ilmastomuutoksen torjumiseksi viimeisen puolen vuoden aikana? (%)

Erityiseurobarometri 565 Ilmastonmuutos

Sosiodemografisista tekijöistä²⁵ tehtiin seuraavat havainnot:

Naiset ryhtyvät toimiin todennäköisemmin (61 %) kuin miehet (58 %).

Eniten henkilökohtaiseen toimintaan ryhtyneitä oli 40–54-vuotiaiden ikäryhmässä (62 %) ja seuraavaksi eniten 25–39-vuotiaiden ikäryhmässä (60 %). Pienin osuus on 15–24-vuotiailla (57 %).

Eniten henkilökohtaisia toimia (68 %) ilmoitti vastaajat, jotka pysyivät koulutuksessa 20 ikävuoteen asti tai sitä vanhempina, kun taas enintään 15-vuotiaina (47 %) opintonsa päättäneiden osuus oli pienin (47 %).

Johtajat ilmoittavat todennäköisimmin ryhtyneensä toimiin (71 %) ja sen jälkeen itsenäiset ammatinharjoittajat (62 %). Muut toimihenkilöt (61 %) ja opiskelijat (60 %). Vähiten toimia raportoitiin työttömistä (55 %) ja kotitalouksista (54 %).

Eniten toimia toteutettiin suurten kaupunkien asukkailla (63 %) ja seuraavaksi eniten maaseutualueilla (58 %) ja pienissä ja keskisuurissa kaupungeissa (57 %).

Ne, jotka pitävät ilmastonmuutosta vakavana ongelmana, ilmoittavat huomattavasti todennäköisemmin ryhtyneensä henkilökohtaisiin toimiin (63 prosenttia) kuin ne, jotka eivät ole (35 prosenttia).

Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta, raportoivat korkeammasta toimintatasosta (63 prosenttia) verrattuna niihin, jotka ovat eri mieltä (38 prosenttia).

Ne, jotka tuntevat altistuvansa ympäristö- tai ilmastoriskeille, raportoivat enemmän toimia (62 prosenttia) kuin ne, jotka eivät ole (58 prosenttia).

Ne, jotka ovat samaa mieltä siitä, että tiedotusvälineet antavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta, ilmoittavat vähemmän todennäköisesti ryhtyneensä henkilökohtaisiin toimiin (58 prosenttia) kuin ne, jotka ovat eri mieltä (63 prosenttia).

QDS. Oletteko itse ryhtyneet toimiin ilmastonmuutoksen torjumiseksi viimeisen puolen vuoden aikana? (% - EU)

	Kyllä	Ei	En tiedä
EU27	59	40	1
Sukupuoli			
Mies	58	41	1
Nainen	61	38	1
Ikä			
15-24	57	42	1
25-39	60	39	1
40-54	62	37	1
55+	58	41	1
Koulutus (loppu)			
-15	47	52	1
16-19	56	43	1
20+	68	31	1
Opiskelee edelleen	60	39	1
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	62	37	1
Johtajat	11	29	0
Muut valkoiset kaulukset.	61	38	1
Manuaaliset työntekijät	56	43	1
Talohenkilöt	54	45	1
Työttömät	55	44	1
Eläkkeellä	56	42	2
Opiskelijat	60	39	1
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	58	40	2
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	57	42	1
Suuri kaupunki	63	36	1
Näkemys ilmastonmuutoksesta			
Vakava ongelma	63	36	1
Ei vakava ongelma	35	63	2
Ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta			
Hyväksy	63	36	1
Eri mieltä	38	59	3
Altistuminen ympäristö- ja ilmastoriskeille			
Altistunut	62	37	1
Ei paljastettu	58	41	1
Kansalliset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta			
Hyväksy	63	36	1
Eri mieltä	58	41	1

25 Lisätietoja näistä tiedoista on saman sivun taulukossa.

Useimmilla EU:n kansalaisilla on tapana toteuttaa erityisiä toimia ilmastomuutoksen torjumiseksi, mutta kaikissa toimenpiteissä on nähty vähenemistä vuodesta 2023 lähtien.

Useimmat eurooppalaiset ovat toteuttaneet toimia ilmastomuutoksen torjumiseksi viimeisten kuuden kuukauden aikana (59 prosenttia). Heiltä kysyttiin myös, mihin toimenpiteisiin he olivat ryhtyneet.²⁶

Niistä eurooppalaisista, jotka ovat toteuttaneet toimia ilmastomuutoksen torjumiseksi viimeisten kuuden kuukauden aikana, yleisin toimenpide on edelleen jätteen vähentäminen ja sen säännöllinen erottaminen kierrätystä varten (64 prosenttia, -6 prosenttiyksikköä vuodesta 2023). Tämä toimenpide on erityisen yleinen Ruotsissa (86 %, -5 prosenttiyksikköä), Tanskassa (80 %, +2 prosenttiyksikköä), Suomessa (76 %, -3 prosenttiyksikköä) ja Luxemburgissa (76 %, -6 prosenttiyksikköä).

Noin puolet eurooppalaisista yrittää leikata klovneja kertakäyttötutteen (esim. supermarketin muovikassit, ylimääräiset pakkaukset, muoviset ruokailuvälineet jne.) kulutuksesta aina kun se on mahdollista (49 %, -4 prosenttiyksikköä). Tämä lähestymistapa on yleisin Ruotsissa (77 %, -4 prosenttiyksikköä), Sloveniassa (65 %, ei muutosta), Tanskassa (64 %, +1 prosenttiyksikköä) ja Luxemburgissa (64 %, -2 prosenttiyksikköä).

Kun ostat uuden kodinkoneen (esim. pesukoneen, jääkaapin tai TV:n), noin kolmanneksella eurooppalaisista pienempi energiankulutus on tärkeä tekijä heidän valinnoissaan (34 %, -3 prosenttiyksikköä). Eniten pisteitä saivat Malta (52 %, -15 prosenttiyksikköä), Kypros (50 %, +4 prosenttiyksikköä) ja Slovenia (48 %, -3 prosenttiyksikköä).

Noin neljännes eurooppalaisista käyttää säännöllisesti ympäristöystävällisiä vaihtoehtoja yksityisautolle, kuten kävelyä, pyöräilyä, joukkoliikennettä tai autojen yhteiskäyttöä (26 %, -2 prosenttiyksikköä). Eniten pisteitä saivat ruotsalaiset (63 %, ei muutosta), alankomaalaiset (49 %, -7 prosenttiyksikköä) ja tanskalaiset (41 %, -2 prosenttiyksikköä).

Lisäksi neljännes eurooppalaisista ostaa ja syö vähemmän lihaa (25 %, -6 prosenttiyksikköä). Tämä toimenpide on yleisin Ruotsissa (49 %, -4 prosenttiyksikköä), Alankomaissa (48 %, -10 prosenttiyksikköä), Tanskassa (44 %, -2 prosenttiyksikköä) ja Luxemburgissa (43 %, -10 prosenttiyksikköä).

14 prosenttia (-3 prosenttiyksikköä) vastaajista eri puolilla EU:ta on eristänyt kotinsa paremmin energiankulutuksensa vähentämiseksi. Alankomaista, Bulgariasta (34 %, +2 prosenttiyksikköä) ja Kyproksesta (27 %, ei muutosta) tulleet vastaajat ilmoittivat toteuttaneensa nämä toimet eniten.

Yksi kymmenestä vastaajasta ottaa huomioon kuljetustensa hiilijalanjäljen suunnitellessaan lomaa ja muita pidempiä matkoja ja joskus mukauttaa suunnitelmiaan vastaavasti (10 %, -1 prosenttiyksikköä).

Tämä toimenpide on yleisin Ruotsissa (36 %, -7 prosenttiyksikköä), Alankomaissa (30 %, -2 prosenttiyksikköä), Suomessa (28 %, -2 prosenttiyksikköä) ja Tanskassa (22 %, +1 prosenttiyksikköä).

9 prosenttia (-1 prosenttiyksikköä) eurooppalaisista ilmoitti siirtyneensä energiantoimittajaan, joka tarjoaa suuremman osuuden uusiutuvista lähteistä peräisin olevasta energiasta kuin edellinen. Vastaajat Ruotsissa (21 %, -4 prosenttiyksikköä) ja Alankomaissa (19 %, ei muutosta) ilmoittivat kyseisen ryhmän suurimmat osuudet.

Lähes vastaava määrä ilmoitti, että he ovat asentaneet aurinkopaneeleja kotiinsa (8 %, -1 prosenttiyksikköä). Alankomaista (41 %, -2 prosenttiyksikköä) ja Kyproksesta (30 %, +5 prosenttiyksikköä) tulevat vastaajat ilmoittivat selvästi suurimmat osuudet tässä luokassa.

6 prosenttia (-1 prosenttiyksikköä) vastaajista eri puolilla EU:ta on ostanut uuden auton, ja sen alhainen polttoaineenkulutus oli tärkeä tekijä heidän valinnoissaan. Eniten vastaajia oli Ruotsissa (16 %, -1 prosenttiyksikköä), Luxemburgissa (15 %, -1 prosenttiyksikköä) ja Alankomaissa (11 %, -1 prosenttiyksikköä).

Vastaavasti 5 prosenttia vastaajista ilmoitti asentaneensa lämpöpumpun pienentääkseen energialaskuaan ja hiilijalanjälkeään. Eniten tästä toimenpiteestä raportoivia vastaajia oli Suomessa ja Sloveniassa (20 %) ja seuraavaksi eniten Ruotsissa (17 %) sekä Alankomaissa ja Luxemburgissa (kummassakin 11 %).²⁷

Kolme prosenttia on ostanut sähköauton (muuttumaton vuodesta 2023). Suurimmat osuudet ovat Tanskassa (13 %, +4 prosenttiyksikköä), Luxemburgissa (13 %, +5 prosenttiyksikköä), Alankomaissa (11 %, +2 prosenttiyksikköä) ja Ruotsissa (10 %, +1 prosenttiyksikköä).

Sama määrä eurooppalaisia on ostanut vähäenergiaisen asunnon (3 %, -1 prosenttiyksikköä). Ainoastaan Luxemburgin (12 %, -7 prosenttiyksikköä) ja Alankomaiden (11 %, -1 prosenttiyksikköä) osuudet ovat yli 10 prosenttia.

Yhteensä 8 prosenttia (+1 prosenttiyksikkö) eurooppalaisista ei ryhtynyt mihinkään toimiin. Eniten pisteitä saivat Romania (23 %, +8 prosenttiyksikköä), Bulgaria (16 %, -2 prosenttiyksikköä) ja Portugali (15 %, +3 prosenttiyksikköä).²⁸

Kaiken kaikkiaan suurin osa eurooppalaisista on viimeisten kuuden kuukauden aikana osallistunut aktiivisesti toimenpiteisiin ilmastomuutoksen torjumiseksi. Yleisimpiä toimia ovat jätteen vähentäminen ja kierrätys, kertakäyttötutteen vähentäminen ja energiatehokkuuden asettaminen etusijalle uusia laitteita hankittaessa.

26 QD6. Mitä seuraavista toimista, jos niitä on, sovelletaan sinuun? Valitse kaikki soveltuvat vaihtoehdot.

27 Huomattavaa, että tämä vastaus oli uusi, joten sillä ei ole suuntaustietoja vuodelta 2023.

28 Tämä on niin sanottu spontaani vastausvaihtoehto. Se näkyy vain, jos vastaaja haluaa jatkaa kyselyä valitsematta toista vastausvaihtoehtoa.

Kaiken kaikkiaan näitä toimia toteuttavien ihmisten prosenttiosuus on kuitenkin hieman laskenut eri puolilla EU:ta.

Joissakin maissa vastaajat ilmoittivat, että tällaisia toimenpiteitä otettiin käyttöön huomattavasti enemmän kuin EU:ssa keskimäärin. Ruotsissa, Tanskassa ja Alankomaissa on otettu käyttöön erilaisia ecuystävällisiä käytäntöjä, kun taas Maltassa ja Kyproksessa energiatehokkaat laitteet ovat vahvasti käytössä.

QD6: Mitä seuraavista toimista, jos niitä on, sovelletaan sinuun? Valitse kaikki soveltuvat vaihtoehdot. (Useammat vastaukset mahdollisia) (EU27) (%)

QD6: Mitä seuraavista toimista, jos mitään, appl y sinulle? Valitse kaikki soveltuvat vaihtoehdot. (Useammat vastaukset mahdollisia) (%)

		Käytät säännöllisesti ympäristöystävällisiä vaihtoehtoja yksityisautollasi, kuten kävelyä, pyöräilyä, joukkoliikennettä tai auton yhteiskäyttöä										Olet eristänyt kotisi paremmin vähentääksesi energiankulutustasi										Kun ostat uuden kodinkoneen (esim. pesukoneen, jääkaapin tai TV:n), pienempi energiankulutus on tärkeä tekijä valinnassasi										Yrität vähentää jätettäsi ja erotat sen säännöllisesti kierrätyksensä varten										Yrität vähentää kertakäyttötuotteiden kulutusta aina kun se on mahdollista (esim. supermarketin muovipussit, ylimääräiset pakkaukset, muoviset ruokailuvälineet jne.)										Olet siirtynyt energiantoimittajaan, joka tarjoaa suuremman osuuden uusiutuvista lähteistä peräisin olevasta energiasta kuin edellinen										Olet asentanut kotiisi laitteita, joilla voit hallita ja vähentää energiankulutustasi (esim. älymutteri)										Otat kuljetuksen hiilijalan jäljen huomioon suunnitelllessi lomaa ja muuta pidempää matkaa ja joskus mukautat suunnitelmiasi vastaavasti										Ei mitään (SPONTA NEOUS)										Olet ostanut uuden auton ja sen alhainen polttoaineenkulutus oli tärkeä tekijä valinnassasi										Olet asentanut lämpöpumpun pienentääksesi energianlaskuasi ja hiilijalan jälkeäsi										Muu (SPONTA NEOUS)										En tiedä																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
		Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023										Helmikuu/maaliskuu 2025 – toukokuu 2023							

Sosiodemografisistatekijöistä²⁹ esitettiin seuraavat huomiot:

- Naiset (67 %) erottelevat jätteen kierrätystä varten miehiä todennäköisemmin (62 %), ja he ilmoittavat myös osallistuneensa enemmän sellaisiin toimiin kuin kertakäyttötutteen käyttöön vähentäminen (52 % naisilla ja 46 % miehillä) ja lihan kulutuksen vähentäminen miehiin verrattuna (29 % naisilla ja 21 % miehillä).
- Yli 55-vuotiaat vastaajat ovat sitoutuneempia ympäristöystävällisiin toimiin, kuten jätteen erotteluun kierrätystä varten (67 prosenttia) nuorempiin ikäryhmiin (62–63 prosenttia) verrattuna ja kertakäyttötutteen kulutuksen vähentämiseen (50 prosenttia verrattuna 47–49 prosenttiin nuorempien vastaajien keskuudessa). Ympäristöystävällisten kuljetusten käyttö on yleisempää nuorimmassa ikäryhmässä (28 prosenttia verrattuna vanhempiin ikäryhmiin 24–27 prosenttia). 45–54-vuotiaat asettavat kodinkoneita ostaessaan todennäköisemmin etusijalle alhaisen energiankulutuksen (39 % vs. 18–36 %).
- Vastaajat, jotka lopettivat koulutuksen 20-vuotiaana tai myöhemmin, ilmoittivat olevansa sitoutuneempia kaikkiin ympäristöystävällisiin toimiin. Ne esimerkiksi erottelevat jätteen kierrätystä varten todennäköisemmin (68 %) kuin muut (62–64 %), vähentävät kertakäyttötutteen kulutusta (55 % vs. 43–48 %) ja tekevät energiatehokkaita valintoja kodinkoneita ostaessaan (41 % vs. 14–33 %).
- Kaiken kaikkiaan johtajat (96 prosenttia), itsenäiset ammatinharjoittajat ja muut toimihenkilöt (molemmat 93 prosenttia) osallistuvat todennäköisemmin vähintään yhteen kestävään toimeen kuin muut yhteiskunnallis-ammattilliset ryhmät (86 prosenttia/o–91 prosenttia). Opiskelijat erottuvat kuitenkin ympäristöystävällisten kuljetusten suuremmasta käytöstä kuin muut ryhmät (34% vs. 19% - 33%).
- Kaiken kaikkiaan kaupunkilaiset, erityisesti suurten kaupunkien asukkaat (93 %), toteuttavat todennäköisemmin ainakin yhden kestävä toimen verrattuna pienistä keskikokoisista kaupungeista tuleviin vastaajiin (92 %) ja maaseutualueiden asukkaisiin (88 %).
- Yleisesti ottaen ne, jotka pitävät ilmastonmuutosta vakavana ongelmana (93 %), harjoittavat todennäköisemmin ainakin yhtä kestävää käytäntöä kuin ne, jotka eivät sitä tee (81 %).
- Vastaajat, jotka uskovat ilmastonmuutoksen johtuvan ihmisen toiminnasta (93 %), toteuttavat todennäköisemmin ainakin yhden toimen, kuten jätteen vähentämisen ja julkisen liikenteen käyttöön, verrattuna niihin, jotka ovat eri mieltä (82 %).
- Yleisesti ottaen ne, jotka kokevat olevansa alttiita ympäristö- ja ilmastoriskeille (93 %), ilmoittavat ottaneensa käyttöön hieman enemmän kestäviä

29 Lisätietoja näistä tiedoista on seuraavalla sivulla olevassa taulukossa.

toimia kuin ne, jotka eivät koe olevansa alttiita ympäristö- ja ilmastoriskeille (90 %).

- Sitoutuminen kestäviin toimiin on yhtä yleistä niiden keskuudessa, jotka ovat yhtä mieltä siitä, että tiedotusvälineet tarjoavat selkeää ilmastotietoa, ja niiden keskuudessa, jotka ovat eri mieltä (kaikki 92 prosenttia).

Erityiseurobarometri 565 Ilmastonmuutos

QD6 Mitkä seuraavista toimista koskevat sinua? (% - EU) Valitse kaikki soveltuvat, (MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE)

	Yhteensä "Ainakin yksi toimenpitee"	Yritetään vähentää jätettä ja erotettua säännöllisesti varten	Yritetään vähentää kulutusta oikertakäyttöisiä kohteita aina kun mahdollista (ei)	Kun ostat uuden kodinkoneen (ei)	Käytät säännöllisesti ympäristöystävällisiä vaihtoehtoja yksityisautollesi, kuten kävelyä, pyöräilyä, joukkoliikennettä tai auton yhteiskäyttöä	Ostat ja syöt vähemmän lihaa	Olet eristänyt kotisi paremmin vähentääkseen energiankulutustasi	Otat kuljetuksen hiilijalanjäljen huomioon suunnitellessasi lomaa ja muuta pidempää matkaa ja joskus mukautat suunnitelmiasi vastaavasti	Olet siirtynyt energiantoimittajaan, joka tarjoaa suuremman osuuden uusiutuvista lähteistä peräisin olevasta energiasta kuin edellinen	Olet asentanut kotiisi laitteita, joilla voit hallita ja vähentää energiankulutustasi (ei)	Olet ostanut uuden auton ja sen alhainen polttoaineenkulutus oli tärkeä valintassasi	Olet asentanut lämpöpumpun pienentääkseen energiankulutustasi ja hiilijalanjälkeäsi	Olet ostanut sähköä uuton	Olet ostanut matalaenergiakodin	Ei mitään (SPONTA NEOUS)	En tiedä	
EU27	91	64	49	34	26	25	14	10	9	8	8	6	5	3	3	8	1
Sukupuoli																	
Mies	90	62	46	32	24	21	15	10	9	9	9	7	5	4	3	9	1
Nainen	92	67	52	35	27	29	14	11	8	8	7	5	4	3	3	7	1
Ikä																	
15-24	89	63	47	18	28	23	6	11	5	6	6	3	3	3	1	10	1
25-39	93	63	49	35	27	27	13	12	10	9	6	6	4	4	4	6	1
40-54	92	62	48	39	25	22	18	11	9	10	9	7	5	5	4	7	1
55+	91	67	50	36	24	26	16	9	9	8	8	6	5	2	3	8	1
Koulutus (loppu)																	
-15	84	64	43	26	16	19	11	3	5	4	4	3	2	1	2	15	1
16-19	91	62	46	33	22	21	14	7	8	7	6	5	4	2	3	8	1
20+	95	68	55	41	33	33	16	17	13	13	11	9	7	6	5	5	0
Opiskelee edelleen	90	63	48	14	31	24	6	13	4	6	7	2	2	3	1	9	1
Sosio-ammattilinen luokka																	
Itsenäiset ammatinharjoittajat	93	63	48	42	23	26	19	14	13	11	12	11	6	6	5	7	0
Johtajat	96	65	56	43	33	32	19	16	15	13	12	8	7	9	6	4	0
Muut valkoiset kaulukset	93	60	50	40	25	26	16	12	11	9	8	6	5	4	4	6	1
Manuaaliset työntekijät	90	63	45	31	20	19	13	7	7	7	5	6	4	2	3	10	0
Talohenkilöt	86	58	44	35	19	20	14	6	5	4	6	5	5	2	2	13	1
Työttömät	89	64	45	26	29	24	8	10	7	5	4	2	2	2	2	10	1
Eläkkeellä	90	65	51	34	25	27	16	9	7	6	8	5	5	2	2	9	1
Opiskelijat	91	64	48	16	34	27	6	12	4	6	7	2	3	3	1	8	1
Subjektiivinen kaupungistuminen																	
Maaseutualue tai kylä	88	63	47	30	21	20	17	9	7	9	11	5	5	3	3	11	1
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	92	64	48	36	24	27	14	10	9	8	7	7	5	3	3	7	1
Suuri kaupunki	93	66	53	36	33	28	11	12	11	8	5	5	4	4	3	7	0
Näkemykset ilmastomuutoksesta																	
Vakava ongelma	93	68	52	36	27	27	15	11	9	9	8	6	5	4	3	6	1
Ei vakava ongelma	81	45	31	24	15	13	10	5	7	6	7	5	4	3	4	18	1
Ilmastomuutos johtuu ihmisen toiminnasta																	
Hyväksy	93	67	52	35	27	27	15	11	9	9	8	6	5	4	3	6	1
Eri mieltä	32	51	35	27	17	15	12	5	6	5	6	5	3	2	3	17	1
Altistuminen ympäristö- ja ilmastoriskeille																	
Altistunut	93	61	47	34	24	24	16	11	9	9	3	6	5	3	3	5	1
Ei paljastettu	90	67	51	34	27	26	14	10	9	8	8	6	4	3	3	9	1
Kansalliset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastomuutoksesta																	
Hyväksy	92	69	53	37	29	28	15	12	10	9	9	7	5	3	3	7	1
Eri mieltä	92	61	46	33	23	23	15	9	8	8	8	6	5	4	3	8	0

III. Yksiköt, joilla on parhaat edellytykset torjua ilmastonmuutosta

1. Hallitus ja instituutiot

Kansallisia hallituksia, joiden jälkeen tulevat EU ja sen jälkeen yritykset ja teollisuus, pidetään parhaimpina tahoina ilmastomuutoksen torjunnassa.

Kysyttäessä, kenellä EU:ssa on parhaat edellytykset torjua ilmastomuutosta, useimmat eurooppalaiset valitsivat kansalliset hallitukset (66 prosenttia) ja Euroopan unionin (59 prosenttia). Seuraavaksi tulivat yritykset ja teollisuus (58 prosenttia) sekä alue- ja paikallisviranomaiset (44 prosenttia).³⁰ Noin kolme kymmenestä vastaajasta uskoo, että kansalaisyhteiskunnalla ja vastaajilla itsellään olisi parhaat edellytykset torjua ilmastomuutosta (30 prosenttia vastaajista ja 28 prosenttia vastaajista). Viidesosa eurooppalaisista ilmoitti, että koulut ja yliopistot ovat parhaita tahoja ilmastomuutoksen torjunnassa (20 prosenttia). Hyvin harvat vastaajat totesivat, että kaikki luetellut laitokset (3 %) tai mikään niistä ei soveltunut ilmastomuutoksen torjuntaan (2 %). Niiden vastaajien osuus, jotka eivät tiedä, on 2 prosenttia.

Kansallisella hallituksella on parhaat edellytykset torjua ilmastomuutosta 21:ssä EU:n jäsenvaltiossa. Kreikka ja Tanska ovat listan kärjessä, ja 80 prosenttia vastaajista uskoo, että kansallisella hallituksella on parhaat edellytykset torjua ilmastomuutosta. Seuraavaksi eniten vastaajia ovat Ruotsi (78 %) ja Kypros (74 %). Kansallinen hallitus on kakkossijalla kahdessa maassa: Itävalta (58 %) ja Slovenia (56 %). Maat, joissa kansallinen hallitus on kolmanneksi suurin, ovat Suomi (68 %), Kroatia (61 %), Belgia (56 %) ja Liettua (51 %).

Euroopan unioni on ensimmäisellä sijalla vain Kroatia (63 prosenttia) ja Belgiassa (62 prosenttia). Se sijoittuu kuitenkin toiseksi parhaiten 17 maassa, mukaan lukien Tanska (73 %) sekä Kreikka ja Suomi (kukin 69 %).³¹ Kuudessa maassa EU on kolmantena, kun taas Unkari (64 %) ja Luxemburg (61 %) ovat listan kärjessä.

Yrityksiä ja teollisuutta pidetään parhaimpina tahoina ilmastomuutoksen torjunnassa kuudessa maassa: Suomi (71 %), Saksa (66 %), Itävalta (63 %), Liettua ja Slovenia (kukin 58 %) sekä Viro (43 %). Kuudessa muussa maassa ne sijoittuvat toiseksi tärkeimmiksi, ja listan kärjessä ovat Alankomaat ja Unkari (kukin 67 %) ja Ranska (66 %). Vastaajat 13:ssa EU:n jäsenvaltiossa pitävät yrityksiä ja teollisuutta kolmanneksi parhaimpana toimijana ilmastomuutoksen torjunnassa.

Missään EU:n jäsenvaltiossa alue- ja paikallisviranomaiset eivät ole paras taho ilmastomuutoksen torjunnassa. Kroatia (62 prosenttia), Romania (50 prosenttia) ja Puola (49 prosenttia) katsovat kuitenkin, että niillä on toiseksi parhaat edellytykset torjua ilmastomuutosta. Viidessä maassa alue- ja paikallisviranomaiset ovat kolmantena: Kreikka (65 %), Italia (49 %), Saksa (42 %), Alankomaat (37 %) ja Viro (31 %).

Kansalaisyhteiskunta ei kuulu kolmeen yleisimmin valittuun tahoon, joilla on parhaat edellytykset torjua ilmastomuutosta missään EU:n jäsenvaltiossa, mutta 16 maassa prosentuaaliset pisteet ovat korkeammat kuin EU:ssa keskimäärin (30 %). Erityisesti Unkarissa ja Portugalissa (43 prosenttia), Maltassa ja Kroatia (41 prosenttia) vastaajien osuus on melko suuri EU:n keskiarvoon verrattuna.

Vastaavasti vaikka EU:n jäsenvaltioissa vastaajat eivät itse kuulu kolmeen yleisimmin valittuun parhaiten soveltuvaan tahoon, 17 maassa niiden vastaajien osuus, jotka katsovat olevansa sopivia toimimaan ilmastomuutoksen torjumiseksi, on suurempi kuin EU:ssa keskimäärin (28 prosenttia). Tanska (41 prosenttia) ja Malta (40 prosenttia) poikkeavat eniten EU:n keskiarvosta, kun on kyse henkilökohtaisista valmiuksista toimia ilmastomuutoksen torjumiseksi.

Koulut ja yliopistot eivät kuulu kolmeen yleisimmin valittuun parhaiten sijoittuneeseen yksikköön eri puolilla EU:ta, mutta 18 maassa pisteet ovat EU:n keskiarvoa korkeammat (20 %). Kypros (43 %) on EU-maa, joka painottaa eniten koulutusta ilmastomuutoksen torjunnassa.

Missään EU:n jäsenvaltiossa ei ole vastausvaihtoehtoa "kaikki ne" kolmen yleisimmin valitun parhaiten sijoittuneen yhteisön joukossa eri puolilla EU:ta. Liettua (14 %) on kuitenkin selvästi EU:n keskiarvon (3 %) yläpuolella.

Eniten ilmastomuutoksen torjuntaan kykeneviä tahoja on Virossa (7 %) ja Itävallassa (6 %).

QD3ab: Kenellä EU:ssa on mielestäsi parhaat edellytykset torjua ilmastomuutosta? Ensinnäkin? Entä sitten? (Useammat vastaukset mahdollisia) (EU27) (%)

30 QD3ab. Kenellä EU:ssa on mielestäsi parhaat edellytykset torjua ilmastomuutosta? Entä sitten?

31 Huomaa, että tämä on monivalintakohde. Näin ollen maakohtaiset tulokset eivät ole 100-prosenttisia.

Erityiseurobarometri 565 Ilmastonmuutos

QD3ab: Kenellä EU:ssa on mielestäsi parhaat edellytykset torjua ilmastonmuutosta? Entä sitten? (Useammat vastaukset mahdollisia) (%)

	Kansalliset hallitukset	Euroopan unioni	Liike- elämä ja teollisuus	Alue- ja paikalliset viranomaiset	Kansalais- yhteiskunta (esimerkiksi ympäristöalan NGOS)	Sinä henkilökohtaisesti	Koulut ja yliopistot	Kaikki heistä (spontaan- eja)	Ei mitään (SPONTA NEOUS)	En osaa sanoa	Muu (SPONTA NEOUS)
EU27	66	59	58	44	30	28	20	3	2	2	0
BE	56	62	60	36	27	34	21	3	0	1	0
BG	58	48	50	43	35	16	18	7	3	7	0
CZ	66	53	51	39	32	24	21	2	2	9	0
DK	80	73	69	40	33	41	21	2	0	3	0
DE	66	62	66	42	25	34	13	5	3	1	0
EE	43	41	43	31	26	16	20	4	7	10	1
IE	71	56	51	45	27	35	28	4	2	3	0
EL	80	69	60	65	38	25	31	1	1	1	0
ES	64	62	51	35	20	22	19	6	3	2	0
FR	67	53	66	45	30	31	19	1	0	2	0
HR	61	63	59	62	41	31	26	2	0	3	0
IT	71	66	49	49	36	24	25	3	1	1	0
CY	74	65	53	51	37	30	43	2	3	4	0
LV	47	35	31	28	24	21	14	6	4	8	1
LT	51	52	58	44	38	32	23	14	4	4	0
LU	66	61	65	39	32	45	26	2	1	1	0
HU	69	64	67	48	43	26	28	4	1	2	0
MT	70	61	47	46	41	40	35	0	1	1	0
NL	72	67	67	37	22	34	18	0	2	1	1
AT	58	55	63	45	36	39	30	7	6	1	1
PL	61	40	48	49	37	20	17	0	0	0	0
PT	67	60	50	45	43	30	32	3	1	7	0
RO	58	47	48	50	29	26	22	1	1	3	1
SI	56	52	58	38	39	29	29	6	1	2	1
SK	66	65	62	51	39	35	32	0	2	2	0
FI	68	69	71	28	24	29	18	1	1	2	0
SE	78	73	66	38	30	36	21	1	0	1	0

Seuraavassa taulukossa esitetään sosiodemografisiin tekijöihin³² liittyvät keskeiset havainnot:

- Miehet luottavat instituutioihin kaiken kaikkiaan hieman enemmän: 67 prosenttia katsoo, että kansallisilla hallituksilla on parhaat edellytykset torjua ilmastonmuutosta, ja 60 prosenttia viittaa EU:hun, kun naisten osuus on 65 prosenttia ja 58 prosenttia. Naiset antavat kuitenkin hieman enemmän painoarvoa kansalaisyhteiskunnan toimijoille (31 0/o vs. 29 %) ja omalle henkilökohtaiselle roolilleen (29 % vs. 28 0/o) ilmastonmuutoksen torjunnassa.
- Nuorimmat vastaajat (15–24-vuotiaat) ovat monenvälisimpiä: Kansallisista hallituksista 67 prosenttia, EU:sta 62 prosenttia ja kansalaisyhteiskunnan kansalaisjärjestöistä 32 prosenttia katsoo, että kouluilla ja yliopistoilla on parhaat mahdollisuudet torjua ilmastonmuutosta, kun taas 23 prosenttia katsoo, että "sinulla itselläsi" on parhaat mahdollisuudet torjua ilmastonmuutosta. Vanhemmat vastaajat pitävät EU:ta epätodennäköisimpänä keinona torjua ilmastonmuutosta (57 % yli 55-vuotiaista), ja myös henkilökohtaisen vastuun tunne heikkenee (27 % vanhimmassa ryhmässä).
- Pidempi koulutustaso laajentaa avaintoimijoina pidettyjen toimijoiden piiriä. Niistä, jotka pysyivät koulutuksessa 20 ikävuoteen asti, 69 prosenttia viittaa kansallisiin hallituksiin ja 62 prosenttia EU:hun, mutta huomattava 32 prosenttia antaa tunnustusta kansalaisyhteiskunnan kansalaisjärjestöille ja 23 prosenttia kouluille. Vastaajat, jotka lopettivat koulunkäynnin 15-vuotiaana tai sitä ennen, saivat sitä vastoin huomattavasti vähemmän pisteitä EU:ssa (54 prosenttia), kansalaisyhteiskunnassa (23 prosenttia) ja kouluissa (16 prosenttia) ja vastasivat kaksi kertaa todennäköisemmin "ei mitään" (2 prosenttia vs. 1 prosentti).
- Johtajat johtavat vastuun osoittamista monille eri toimijoille: 69 prosenttia jäsenvaltioiden hallituksista, 61 prosenttia EU:sta, 44 prosenttia alueviranomaisista ja 34 prosenttia "henkilökohtaisesti". Oppilaat peilaavat tätä mallia (67 %, 66 %, 40 % ja 29 %), kun taas ruumiillisen työn tekijät pitävät painopisteen kapeampana (kansalliset hallitukset 66 %, EU 58 %, alueelliset 42 %). Talonmiehet ja työttömät sanovat todennäköisimmin "ei mitään" (3 %).
- Suurissa kaupungeissa asuvat ihmiset ovat maaseutualueita todennäköisemmin sitä mieltä, että vastuu ilmastonmuutoksen torjumisesta on jaettu kansallisten hallitusten ulkopuolelle. Erityisesti 63 prosenttia kaupunkilaisista nimeää EU:n, 62 prosenttia yrityksistä 8: parhaiten sijoittuneita toimijoita ovat teollisuus (55 prosenttia), alueviranomaiset (57 prosenttia) ja alueviranomaiset (42 prosenttia). Maaseudun asukkaat toteavat myös kaksi kertaa todennäköisemmin, ettei yksikään toimija EU:ssa pysty parhaiten torjumaan ilmastonmuutosta (2 % vs. 1 %).
- Ne, jotka pitävät ilmastonmuutosta vakavana ongelmana, jakavat vastuun avokätisemmin (kansalliset hallitukset 69 %, EU 63 %, yritykset 60 %), kun taas vastaajat, jotka eivät pidä ilmastonmuutosta vakavana ongelmana, sijoittavat kaikki viralliset toimijat paljon alempaan asemaan (vain 35 % mainitsee EU:n) ja sanovat seitsemän kertaa todennäköisemmin "ei mitään" (7 % vs. 1 %).
- Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että ilmastonmuutos on ihmislähtöistä, antavat enemmän pisteitä kautta linjan (kansalliset hallitukset 69 prosenttia, EU 62 prosenttia, yritykset 60 prosenttia) kuin ne, jotka ovat eri mieltä (52 prosenttia, 39 prosenttia, 48 prosenttia). Jälkimmäiset ovat paljon alttiimpia sanomaan "ei mitään" (7 prosenttia).
- Altistuminen ilmastovaikutuksille ohjaa ihmisiä kohti alueellisia ja paikallisia ratkaisuja: Altistuneesta ryhmästä 46 prosenttia pitää alue- ja paikallisviranomaisia (42 prosenttia altistumattomista) parhaimpina keinoina torjua ilmastonmuutosta ja 25 prosenttia kouluja tärkeinä ilmastonmuutoksen torjunnassa, mikä on seitsemän prosenttiyksikköä enemmän kuin altistumattomista (18 prosenttia).
- Ne, jotka ovat eri mieltä siitä, että kansalliset tiedotusvälineet antavat selkeää ilmastotietoa, nojaavat enemmän suuriin instituutioihin - kansallisiin hallituksiin (70 prosenttia) ja EU:hun (63 prosenttia) - kuin ne, jotka pitävät kattavuutta selkeänä (64 prosenttia ja 57 prosenttia), mutta näkemykset lähentyvät henkilökohtaista vastuuta (noin 30 prosenttia molemmissa leireissä).

32 Lisätietoja näistä tiedoista on seuraavalla sivulla olevassa taulukossa.

QD3ab Kenellä EU:ssa on mielestäsi parhaat edellytykset torjua ilmastonmuutosta? Entä sitten? (Useat vastaukset mahdollisia)

	Kansalliset hallitukset	Euroopan unioni	Liiketoiminta ja teollisuus	Alue- ja paikalliset viranomaiset	Kansalaisyhteisö (esimerkiksi ympäristöalan kansalaisjärjestöt)	Sinä henkilökohtaisesti	Koulut ja yliopistot	muu (SPONTANEOUS)	Kaikki heistä (spontaanijärjestö)	Ei mitään (SPONTANEOUS)	En tiedä
EU27	66	59	58	44	30	28	20	0	3	2	2
Sukupuoli											
Mies	67	60	58	43	29	28	20	0	3	2	2
Nainen	65	58	58	44	31	29	20	0	3	1	2
Ikä											
15-24	67	62	58	43	32	29	23	0	2	0	2
25-39	65	60	60	43	32	30	22	0	3	1	1
40-54	68	58	57	45	31	30	21	0	3	2	1
55+	65	57	58	44	28	27	18	0	4	2	3
Koulutus (loppu)											
-15	60	54	53	38	23	19	16	0	6	2	5
16-19	65	57	57	44	30	28	19	0	3	2	2
20+	69	62	61	46	32	32	23	0	2	1	1
Opiskelee edelleen	69	64	62	42	34	32	26	0	3	0	1
Sosio-ammattilinen luokka											
Itsenäiset ammatinharjoittajat	66	62	58	46	33	29	23	0	2	2	1
Johtajat	69	61	61	44	31	34	23	0	3	2	0
Muut valkoiset kaulukset.	66	60	59	47	32	28	22	0	3	1	2
Manuaaliset työntekijät	66	58	56	42	29	28	19	0	3	2	2
Talohenkilöt	62	52	54	48	27	23	19	0	4	3	1
Työttömät	64	54	56	44	25	28	17	0	3	3	4
Eläkkeellä	66	56	58	43	28	27	18	0	4	2	3
Opiskelijat	67	66	60	40	33	29	24	0	3	0	2
Subjekttiivinen kaupungistuminen											
Maaseutualue tai kylä	62	55	57	42	30	29	20	0	4	2	2
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	67	59	56	43	29	26	19	0	3	1	2
Suuri kaupunki	70	63	62	48	32	32	22	0	2	1	2
Näkemykset ilmastonmuutoksesta											
Vakava ongelma	69	63	60	45	32	30	21	0	3	1	2
Ei vakava ongelma	49	35	46	35	20	21	16	1	2	7	3
Ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta											
Hyväksy	69	62	60	45	32	30	21	0	3	1	1
Eri mieltä	52	39	48	37	22	20	16	1	3	7	4
Altistuminen ympäristö- ja ilmastoriskeille											
Altistunut	66	59	55	46	34	29	25	0	2	1	1
Ei paljastettu	67	59	60	42	28	28	18	0	4	2	2
Kansalliset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta											
Hyväksy	70	63	61	45	31	30	20	0	3	2	1
Eri mieltä	64	57	57	43	30	28	21	0	3	2	2

2. Kiireellisyys

Yli kahdeksan kymmenestä eurooppalaisesta pitää alue- ja paikallisviranomaisten toimia kiireellisinä.

Lisäksi vastaajilta kysyttiin, kuinka kiireellistä on, että alue- ja paikallisviranomaiset ryhtyvät toimiin ilmastomuutoksen seurauksiin valmistautumiseksi käyttäen 4-kohtaista asteikkoa: "erittäin kiireellinen", "melko kiireellinen", "ei kovin kiireellinen" ja "ei lainkaan kiireellinen".³³

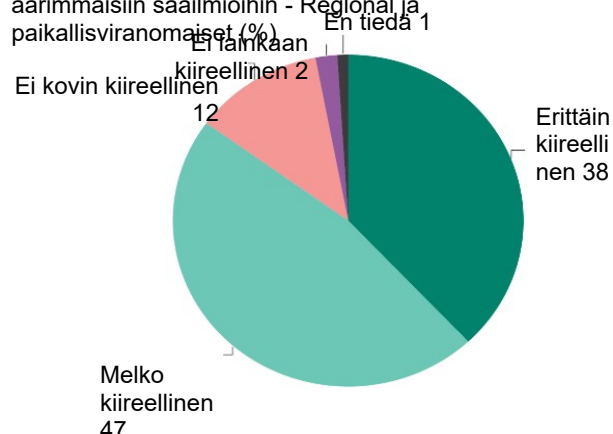
Kaikissa EU:n jäsenvaltioissa suurin osa vastaajista katsoo, että alue- ja paikallisviranomaisten on todellakin ryhdyttävä kiireellisesti toimiin. EU:ssa yli kahdeksan kymmenestä vastaajasta (85 prosenttia) piti tätä kiireellisenä. Heistä 38 prosenttia piti toimia "erittäin kiireellisinä" ja 47 prosenttia "melko kiireellisinä". Eurooppalaisista 14 prosenttia katsoo, että alue- ja paikallisviranomaisten ei ole kiireesti ryhdyttävä toimiin ilmastomuutoksen seurauksiin valmistautumiseksi. Tähän ryhmään kuuluu 12 prosenttia vastaajista, joiden mielestä asia ei ole kovin kiireellinen, ja 2 prosenttia vastaajista, joiden mielestä asia ei ole lainkaan kiireellinen. Yksi prosentti eurooppalaisista ei tiedä, kuinka kiireellistä paikallis- ja alueviranomaisten on toimia.

Eniten vastaajia on Portugalissa (94 %), Kyproksessa (93 %), Kreikassa ja Ruotsissa (92 %), joiden mielestä paikallis- ja alueviranomaisten on kiireellisesti ryhdyttävä toimiin ilmastomuutoksen seurauksiin valmistautumiseksi.

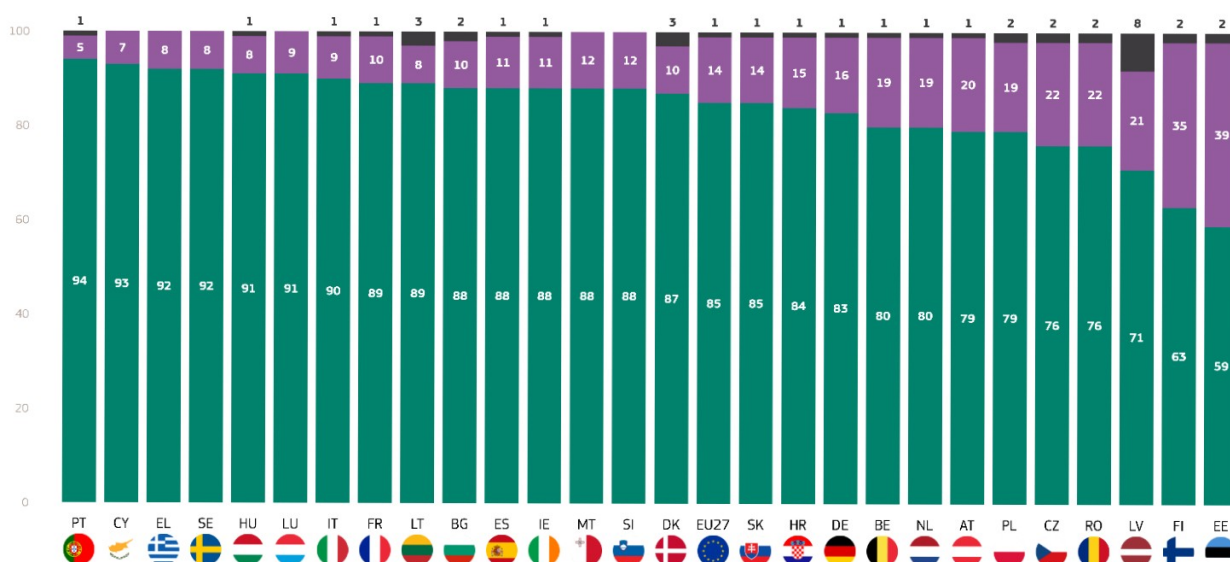
Sitä vastoin yli kolmannes vastaajista Virossa (39 %) ja Suomessa (35 %) ei pidä paikallis- ja alueviranomaisten toimia kiireellisinä.

On huomionarvoista, että Latviassa 8 prosenttia vastaajista ei tiedä, onko paikallis- ja alueviranomaisten ryhdyttävä kiireellisesti toimiin ilmastomuutoksen seurauksiin valmistautumiseksi.

QD13.1: Kuinka kiireellistä mielestäsi on, että seuraavat yhteisöt ryhtyvät toimiin valmistautuakseen ilmastomuutoksen seurauksiin? Esimerkiksi valmistautuminen nouseviin lämpötiloihin, helleaaltoihin, tulviin, merenpinnan nousuun tai äärimmäisiin sääilmiöihin - Regional ja paikallisviranomaiset (%)

QD13.1: Kuinka kiireellistä mielestäsi on, että seuraavat viranomaiset ryhtyvät toimiin valmistautuakseen ilmastomuutoksen seurauksiin? Esimerkiksi valmistautuminen nouseviin lämpötiloihin, helleaaltoihin, tulviin, merenpinnan nousuun tai äärimmäisiin sääilmiöihin. Alue- ja paikallisviranomaiset (%)

³³ Q ry "Ei kiireellinen" "Ei kiireellinen" En tiedä
yhteensä yhteensä
Esimerkiksi valmistautuminen nouseviin lämpötiloihin, helleaaltoihin, tulviin, merenpinnan nousuun tai äärimmäisiin sääilmiöihin - alue- ja paikallisviranomaiset.

Sosiodemografisista tekijöistä³⁴ kerättiin seuraavat tiedot:

- Naiset (87 %) pitävät alue- ja paikallisviranomaisten toimia kiireellisinä hieman miehiä (84 %) todennäköisemmin.
- Nuorimmat (15–24-vuotiaat) ovat todennäköisimmin sitä mieltä, että alue- ja paikallisviranomaisten toimet ovat kiireellisiä (88 prosenttia) ja seuraavaksi nuorimmat 25–39-vuotiaat (86 prosenttia). Vanhemmista ikäryhmistä, mukaan lukien 40–54 ja 55+, 85% luokittelee toimensa kiireellisiksi.
- Vastaajat, jotka pysyivät koulutuksessa vähintään 20-vuotiaina, ja ne, jotka opiskelevat edelleen, ovat ryhmiä, jotka pitävät alue- ja paikallisviranomaisten toimia kiireellisimpinä (molemmat 87 prosenttia), kun taas ne, jotka pysyivät koulutuksessa 16–19-vuotiaiksi, ilmoittivat hieman alhaisemmasta tasosta (84 prosenttia).
- Yhteiskunnallis-ammattillisessa ryhmässä opiskelijat (88 prosenttia) pitävät alue- ja paikallisviranomaisten toimia todennäköisimmin kiireellisinä, ja seuraavina tulevat muut toimihenkilöt (87 prosenttia). Itsenäiset ammatinharjoittajat ja johtajat seuraavat tiiviisti tilannetta (85 %), kun taas työttömät ruumiillisen työn tekijät, eläkeläiset ja kotitalouden työntekijät tekevät sitä harvemmin (84 %).
- Kiireellisimpiä ovat suurten kaupunkien asukkaat (89 %) ja seuraavaksi kiireellisimpiä pienten tai keskikokoisten kaupunkien asukkaat (86 %). Vähiten huolta aiheuttavat maaseutualueiden asukkaat (80 %).
- Ne, jotka eivät pidä ilmastomuutosta vakavana ongelmana, luokittelevat alue- ja paikallisviranomaisten ilmastotoimien kiireellisyyden huomattavasti vähäisemmäksi (53 prosenttia) verrattuna niihin, jotka pitävät sitä vakavana ongelmana, jossa 91 prosenttia pitää sitä kiireellisenä.
- 89 prosenttia vastaajista, jotka olivat samaa mieltä siitä, että ilmastomuutos johtuu ihmisen toiminnasta, piti paikallisviranomaisten toimia kiireellisinä, kun eri mieltä olevien vastaava osuus oli vain 62 prosenttia.
- 95 prosenttia niistä, jotka kokevat olevansa alltiita ympäristöriskeille, pitää paikallisviranomaisten toimia kiireellisinä, kun taas 79 prosenttia niistä, jotka eivät koe olevansa alltiita ympäristöriskeille, pitää niitä kiireellisinä.
- Vastaajat, jotka uskovat, että tiedotusvälineet antavat selkeää tietoa ilmastomuutoksesta, luokittelevat paikallisviranomaisten toimet hieman kiireellisemmiksi (86 prosenttia) verrattuna niihin, jotka eivät usko, että kansalliset tiedotusvälineet antavat selkeää tietoa aiheesta (85 prosenttia).

QD13.1 Kuinka kiireellistä mielestäsi on, että seuraavat viranomaiset ryhtyvät toimiin valmistautuakseen ilmastomuutoksen seurauksiin? Esimerkiksi valmistautuminen nouseviin lämpötiloihin, helleaaltoihin, tulviin, merenpinnan nousuun tai äärimmäisiin sääilmiöihin.

	Kiireellinen yhteensä	"Ei kiireellinen" yhteensä	En tiedä
EU27	85	14	1
Sukupuoli			
Mies	84	15	1
Nainen	87	12	1
Ikä			
15-24	88	11	1
25-39	86	13	1
40-54	85	14	1
55+	85	13	2
Koulutus (loppu)			
-15	84	14	2
16-19	84	15	1
20+	87	12	1
Opiskelee edelleen	87	12	1
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	85	14	1
Johtajat	85	14	1
Muut valkoiset kaulukset.	87	12	1
Manuaaliset työntekijät	84	15	1
Talohenkilöt	84	14	2
Työttömät	84	15	1
Eläkkeellä	84	14	2
Opiskelijat	88	11	1
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	80	18	2
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	86	13	1
Suuri kaupunki	89	10	1
Näkemykset ilmastomuutoksesta			
Vakava ongelma	91	8	1
Ei vakava ongelma	53	45	2
Ilmastomuutos johtuu ihmisen toiminnasta			
Hyväksy	89	10	1
Eri mieltä	62	36	2
Altistuminen ympäristö- ja ilmastoriskeille			
Altistunut	95	4	1
Ei paljastettu	79	20	1
Kansalliset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastomuutoksesta			
Hyväksy	86	13	1
Eri mieltä	85	14	1

34 Lisätietoja näistä tiedoista on saman sivun taulukossa.

Kansalliset hallitukset pitävät toimia erittäin kiireellisinä.

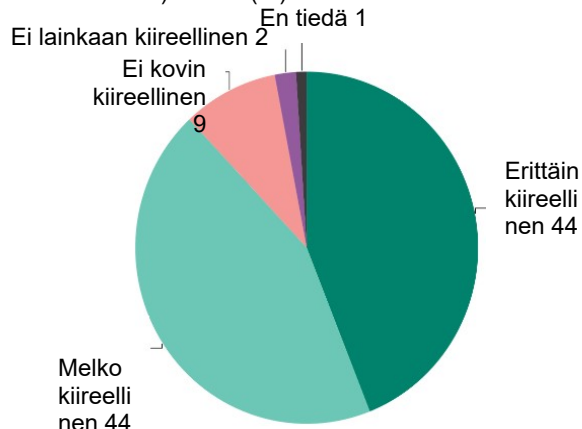
Eurooppalaiset pitävät paikallis- ja alueviranomaisia kiireellisempänä, että kansalliset hallitukset ryhtyvät toimiin ilmastomuutoksen seurauksiin valmistautumiseksi.³⁵ Tarkemmin sanottuna 88 prosenttia eurooppalaisista katsoo, että heidän kansallisen hallituksensa on toimittava kiireellisesti. Tämä koskee 44:ää prosenttia eurooppalaisista, jotka pitävät sitä "erittäin kiireellisenä", ja 44:ää prosenttia eurooppalaisista, jotka pitävät sitä "melko kiireellisenä". EU:ssa 11 prosenttia vastaajista ei pidä kiireellisenä sitä, että heidän maansa hallitus ryhtyy toimiin ilmastomuutokseen valmistautumiseksi, mukaan lukien 9 prosenttia vastaajista, jotka eivät pidä sitä kovin kiireellisenä, ja 2 prosenttia, jotka eivät pidä sitä lainkaan kiireellisenä. Yksi prosentti vastaajista ilmoitti, etteivät he tiedä, onko heidän kansallisen hallituksensa ryhdyttävä kiireellisiin toimiin.

Kaikissa EU:n jäsenvaltioissa suurin osa vastaajista katsoo, että kansallisen hallituksen on toimittava kiireellisesti. 12 maassa vähintään 90 prosenttia vastaajista jakaa tämän näkemyksen. Vastaajat Ruotsista (96 %), Kyproksesta (95 %), Portugalista (94 %) ja Kreikasta (93 %) pitivät kansallisia hallituksiaan kiireellisimpinä.

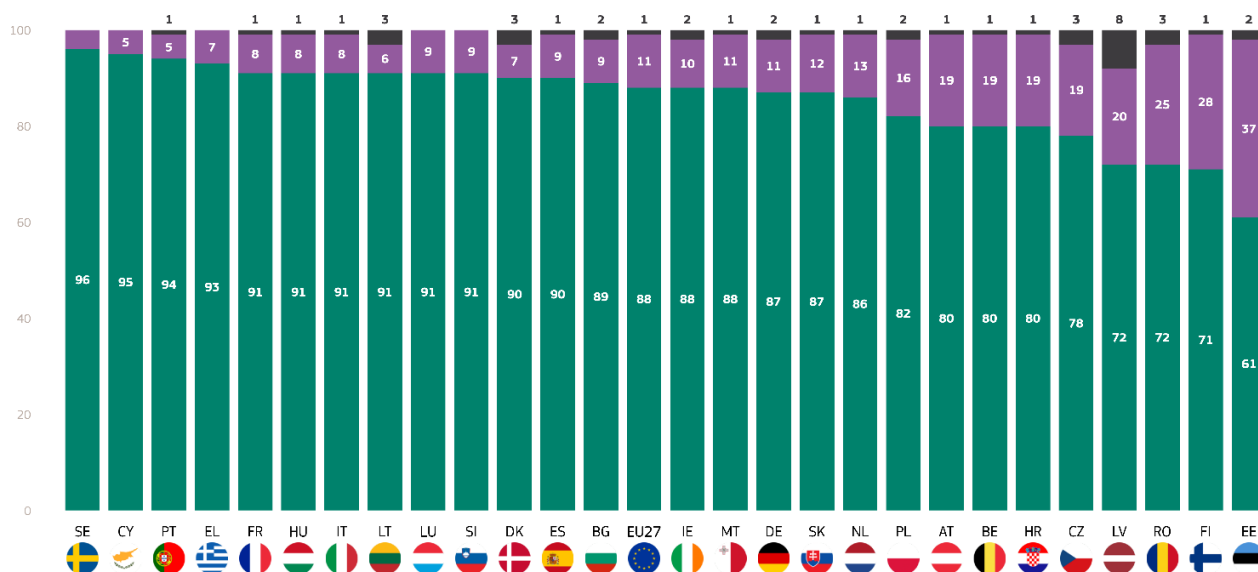
Viro on ylivoimaisesti maa, jossa pienin osa vastaajista katsoo, että kansallisen hallituksen on kiireellisesti ryhdyttävä toimiin ilmastomuutoksen seurauksiin valmistautumiseksi (61 prosenttia). Yli kolmannes vastaajista on sitä mieltä, että heidän kansallisen hallituksensa ei tarvitse toimia kiireellisesti (37 %). Viroa seurasi Suomi, jossa 28 prosenttia suomalaisista vastaajista ei pitänyt hallitustaan kiireellisenä, ja Romania,

jossa vastaava osuus oli 25 prosenttia. Latviassa viidennes vastaajista on samaa mieltä. On myös syytä huomata, että 8 prosenttia latvialaisista vastaajista ei tiedä, onko heidän kansallisen hallituksensa toimittava kiireellisesti, mikä on EU:n korkein luku tässä luokassa.

QD13.2: Kuinka kiireellistä mielestäsi on, että seuraavat viranomaiset ryhtyvät toimiin valmistautuakseen ilmastomuutoksen seurauksiin? Esimerkiksi valmistautuminen nouseviin lämpötiloihin, helleaaltoihin, tulviin, merenpinnan nousuun tai äärimmäisiin sääilmiöihin. (KANSALLISUUS)hallitus (%)

QD13.2: Kuinka kiireellistä mielestäsi on, että seuraavat viranomaiset ryhtyvät toimiin valmistautuakseen ilmastomuutoksen seurauksiin? Esimerkiksi valmistautuminen nouseviin lämpötiloihin, helleaaltoihin, tulviin, merenpinnan nousuun tai äärimmäisiin sääilmiöihin. (KANSALLISUUS)hallitus (%)

35 QD13.2: Kuinka kiireellistä mielestäsi on, että seuraavat viranomaiset ryhtyvät toimiin valmistautuakseen ilmastomuutoksen seurauksiin? Esimerkiksi valmistautuminen nouseviin lämpötiloihin, helleaaltoihin, tulviin, merenpinnan nousuun tai äärimmäisiin sääilmiöihin. (KANSALLISUUS)hallitus (%)

Esimerkiksi tulviin, merenpinnan nousuun tai äärimmäisiin sääilmiöihin. kansalliset hallitukset.

Kiireellinen yhteensä

"Ei kiireellinen" yhteensä

En tiedä

Lisäksi tuloksia analysoitiin suhteessa vastaajien sosiodemografisiin luokkiin³⁶ ja muihin tekijöihin.

- Naiset (88 prosenttia) ovat hieman miehiä kiireellisempiä (87 prosenttia) kansallisten hallitusten toimien suhteen.
- Nuorimmat (15–24-vuotiaat) ovat kiireellisimpiä (89 prosenttia), kun taas muut ikäryhmät ovat vähemmän huolestuneita: 88 prosenttia 25–39-vuotiaista, 87 prosenttia 40–54-vuotiaista tai yli 55-vuotiaista pitää asiaa kiireellisenä.
- Ne, jotka lopettivat koulutuksensa yli 20-vuotiaana (90%) ja jotka opiskelevat edelleen (91%), ilmoittavat eniten kiireellisyyttä. Vastaajat, jotka lopettivat koulutuksensa 19 vuoden ikäisinä tai sitä nuorempina, pitivät kansallisen hallituksen toimia hieman vähemmän kiireellisinä (86 %).
- Opiskelijat (91%), muut valkoiset kaulukset ja johtajat (molemmat 89%) ilmaisevat voimakkaimman kiireellisyyden tunteen. Manuaalityöntekijät, itsenäiset ammatinharjoittajat, kotityöntekijät ja työttömät ilmoittavat saman tason (85–86 %).
- Suurissa kaupungeissa (90 prosenttia) ja pienissä tai keskikokoisissa kaupungeissa (89 prosenttia) ihmiset ilmaisevat, että kansallisen hallituksen toimet ovat kiireellisimpiä, kun taas maaseudun asukkaat osoittavat hieman vähäisempää kiireellisyyttä (84 prosenttia).
- Ne, jotka eivät pidä ilmastonmuutosta vakavana ongelmana, osoittavat, että kansallisten hallitusten on toimittava huomattavasti vähemmän kiireellisesti (55 prosenttia) kuin ne, jotka pitävät sitä vakavana ongelmana (93 prosenttia).
- Vastaajilla, jotka ovat samaa mieltä siitä, että ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta, on suurempi kiireellisyys (92 %) kuin niillä, jotka ovat eri mieltä (63 %).
- Ympäristö- ja ilmastoriskeille altistuvat henkilöt ilmoittavat, että asia on kiireellinen (94 %), kun taas ne, jotka eivät altistu, ilmoittavat, että asia on kiireellinen (84 %), koska kansallisten hallitusten on toimittava.
- Ne, jotka ovat samaa mieltä siitä, että tiedotusvälineet antavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta, osoittavat saman kiireellisyyden kuin ne, jotka ovat eri mieltä (kaikki 88 prosenttia).

QD13.2 Kuinka kiireellistä mielestäsi on, että seuraavat viranomaiset ryhtyvät toimiin valmistautuakseen ilmastonmuutoksen seurauksiin? Esimerkiksi valmistautuminen nouseviin lämpötiloihin, helleaaltoihin, tulviin, merenpinnan nousuun tai äärimmäisiin sääilmiöihin.

	Kiireellinen yhteensä	"Ei kiireellinen" yhteensä	En tiedä
EU27	88	11	1
Sukupuoli			
Mies	87	12	1
Nainen	88	10	2
Ikä			
15-24	89	10	1
25-39	88	11	1
40-54	87	12	1
55+	87	11	2
Koulutus (loppu)			
-15	86	11	3
16-19	86	12	2
20+	90	9	1
Opiskelee edelleen	91	8	1
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	86	13	1
Johtajat	89	11	0
Muut valkoiset kaulukset.	89	10	1
Manuaaliset työntekijät	85	13	2
Talohenkilöt	85	13	2
Työttömät	86	12	2
Eläkkeellä	88	10	2
Opiskelijat	91	8	1
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	84	14	2
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	89	10	1
Suuri kaupunki	90	9	1
Näkemys ilmastonmuutoksesta			
Vakava ongelma	93	6	1
Ei vakava ongelma	55	42	3
Ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta			
Hyväksy	92	7	1
Eri mieltä	63	35	2
Altistuminen ympäristö- ja ilmastoriskeille			
Altistunut	94	5	1
Ei paljastettu	84	14	2
Kansalliset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta			
Hyväksy	88	11	1
Eri mieltä	88	11	1

36 Lisätietoja näistä tiedoista on saman sivun taulukossa.

Sekä kansallisten hallitusten että EU:n katsotaan tarvitsevan kiireellisiä toimia ilmastomuutoksen seurausten torjumiseksi.

Kolmas poliittinen kokonaisuus, jolta vastaajilta kysyttiin ilmastomuutoksen seurauksiin valmistautumisen kiireellisyyttä, oli Euroopan unioni, joka käytti samaa 4-kohtaista asteikkoa: "erittäin kiireellinen", "melko kiireellinen", "ei kovin kiireellinen" ja "ei lainkaan kiireellinen".³⁷

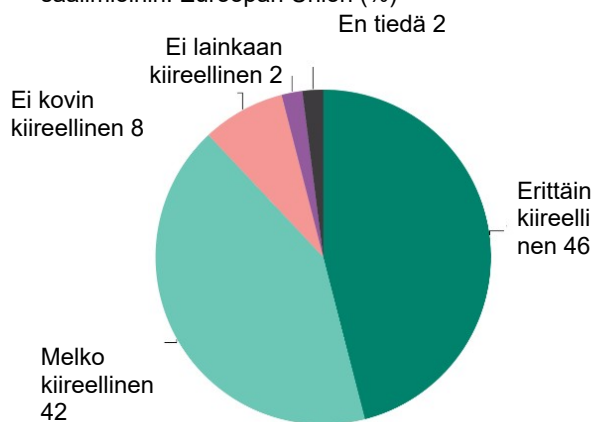
Samoin kuin kansallisten hallitusten kohdalla, 88 prosenttia eurooppalaisista katsoo, että EU:n on ryhdyttävä kiireellisesti toimiin. Hieman useammat vastaajat (46 prosenttia ja kansalliset hallitukset 44 prosenttia) katsovat kuitenkin, että EU:n on toimittava "erittäin kiireellisesti". Vastaajista 42 prosenttia pitää EU:n toimia "melko kiireellisinä". Sitä vastoin 10 prosenttia vastaajista eri puolilla EU:ta katsoo, että EU:n ei ole kiireellistä ryhtyä toimiin ilmastomuutoksen seurauksiin valmistautumiseksi. Heistä 8 prosenttia totesi, että asia ei ole kovin kiireellinen, ja 2 prosenttia katsoi, että asia ei ole lainkaan kiireellinen. Lisäksi kaksi prosenttia eurooppalaisista ei tiedä, onko EU:n toimittava kiireellisesti.

Kaikissa EU:n jäsenvaltioissa suurin osa vastaajista katsoo, että EU:n on kiireellisesti ryhdyttävä toimiin ilmastomuutoksen seurauksiin valmistautumiseksi. EU:n toimet ovat kiireellisimpiä Ruotsissa (95 %), Kyproksessa ja Portugalissa (94 %) sekä Kreikassa, Unkarissa ja Luxemburgissa (93 %). Sitä vastoin vain seitsemän kymmenestä vastaajasta Virossa (70 prosenttia) ja Romaniassa (71 prosenttia) yhtyy tähän näkemykseen, joten he ovat EU:n vähiten kiireellisiä maita. Noin neljäsosa vastaajista ei pidä EU:n toimia

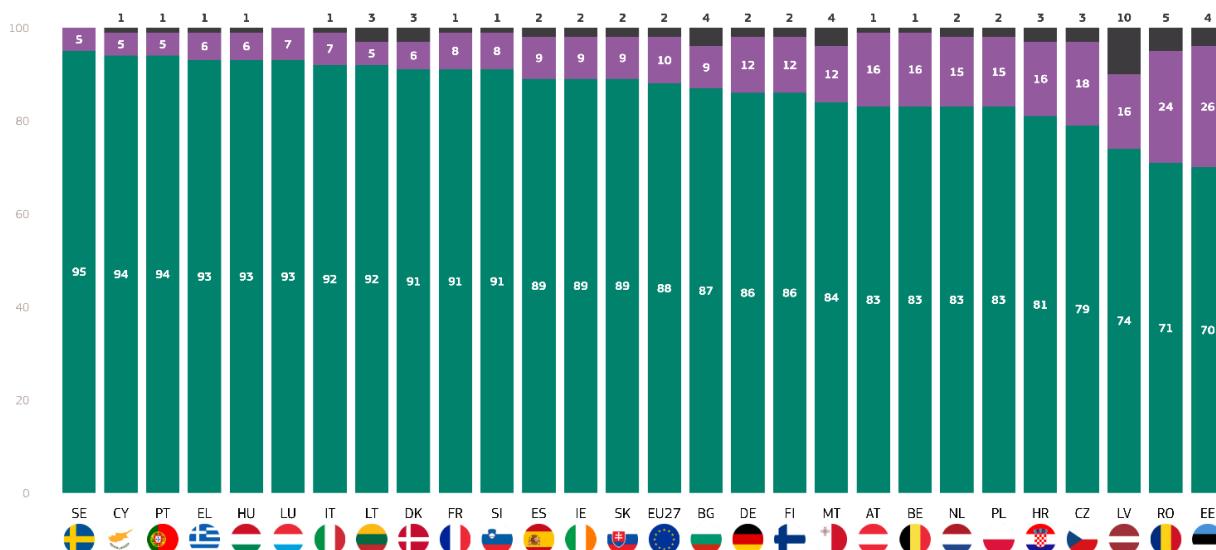
ilmastomuutoksen seurauksiin valmistautumiseksi kiireellisenä (Viro: 26 prosenttia, Romania: 24%).

Latviassa yksi kymmenestä vastaajasta (10 %) ei tiedä, onko EU:n ryhdyttävä kiireellisiin toimiin, minkä vuoksi se on maa, jolla on suurin osuus kyseisessä luokassa.

QD13.3: Kuinka kiireellistä mielestäsi on, että seuraavat viranomaiset ryhtyvät toimiin valmistautuakseen ilmastomuutoksen seurauksiin? Esimerkiksi valmistautuminen nouseviin lämpötiloihin, helleaaltoihin, tulviin, merenpinnan nousuun tai äärimmäisiin sääilmiöihin. Euroopan Union (%)

QD13. 3: Kuinka kiireellistä mielestäsi on, että seuraavat viranomaiset ryhtyvät toimiin valmistautuakseen ilmastomuutoksen seurauksiin? Esimerkiksi valmistautuminen lämpötilan nousuun, helleaaltoihin, tulviin, merenpinnan nousuun tai äärimmäisiin sääilmiöihin. Euroopan unioni (%)

37 QD13.3. Kuinka kiireellistä mielestäsi on, että seuraavat viranomaiset ryhtyvät toimiin valmistautuakseen ilmastomuutoksen seurauksiin? Esimerkiksi valmistautuminen lämpötilan nousuun, helleaaltoihin, tulviin, merenpinnan nousuun tai äärimmäisiin sääilmiöihin - Euroopan unioni.

Kiireellinen
yhteensä

"Ei kiireellinen"
yhteensä

En tiedä

Sosiodemografisista tekijöistä³⁸ tehtiin seuraavat havainnot:

- Naiset (88 prosenttia) katsovat hieman miehiä (87 prosenttia) todennäköisemmin, että Euroopan unionin on toimittava kiireellisesti ilmastonmuutoksen torjumiseksi.
- Kiireellisyys on suurin 15–24-vuotiaiden ryhmässä (90 prosenttia), kun taas 25–39-vuotiaat (88 prosenttia) ja 40–54-vuotiaat (87 prosenttia) ovat myös erittäin huolestuneita. Yli 55-vuotiaiden ikäryhmässä vastaava luku on 87 prosenttia.
- Eniten kiireellisiä olivat vastaajat, jotka pysyivät koulutuksessa vähintään 20-vuotiaina (89 %), ja vastaajat, jotka opiskelevat edelleen (92 %), kun taas 16–19-vuotiaina opintonsa päättäneiden osuus oli hieman pienempi (87 %).
- Opiskelijat (92 %) ilmaisevat voimakkaimman kiireellisyyden tunteen, jota seuraavat johtajat ja muut valkokaulustyöntekijät (89 %). Talon henkilöillä lievin kiireellisyyden tunne (85 %)
- Suurissa kaupungeissa (90 prosenttia) ja pienissä tai keskikokoisissa kaupungeissa (89 prosenttia) asuvien osuus on suurin, kun taas maaseudun asukkaiden osuus on hieman pienempi (84 prosenttia).
- Vastaajat, jotka eivät pidä ilmastonmuutosta vakavana ongelmana, osoittavat huomattavasti vähäisempää kiireellisyyttä (55 %) verrattuna niihin, jotka pitävät ilmastonmuutosta vakavana (93 %).
- Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta, osoittavat, että kiireellisyys on suurin (92 prosenttia), kun taas ne, jotka ovat eri mieltä, ilmoittavat paljon vähäisemmästä kiireellisyydestä (62 prosenttia).
- Ympäristöriskeille altistuneet ilmoittavat, että kiireellisyys on suurinta (94 prosenttia), kun taas altistumattomat ilmoittavat, että kiireellisyys on vähäisempää (83 prosenttia).
- Ne, jotka ovat samaa mieltä siitä, että tiedotusvälineet antavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta, osoittavat samanlaista kiireellisyyden tunnetta kuin ne, jotka ovat eri mieltä (molemmat 88%).

Kaiken kaikkiaan kansallisia hallituksia ja EU:ta pidetään tahoina, joiden on kiireellisimmin ryhdyttävä toimiin ilmastonmuutoksen seurauksiin valmistautumiseksi. On huomionarvoista, että EU:n jäsenvaltioiden välillä on melko suuria eroja. Esimerkiksi Virossa vastaajat pitävät kaikkia kolmea poliittista yhteisöä vähiten tärkeinä (70 % vs. 61 % vs. 59 %), kun taas suuri osa ruotsalaisista vastaajista katsoo, että kaikkien kolmen organisaation on toimittava kiireellisesti (92 % vs. 96 % vs. 95 %). Latvia on myös saanut melko hyvät pisteet siitä, että se ei ole

38 Lisätietoja näistä tiedoista on saman sivun taulukossa.

Erityiseurobarometri 565 Ilmastonmuutos

tiennyt yhteisöjen kiireellisyydestä muihin EU:n jäsenvaltioihin verrattuna.

QD13.3 Kuinka kiireellistä mielestäsi on, että seuraavat viranomaiset ryhtyvät toimiin valmistautuakseen ilmastonmuutoksen seurauksiin? Esimerkiksi valmistautuminen nouseviin lämpötiloihin, helleaaltoihin, tulviin, merenpinnan nousuun tai äärimmäisiin sääilmiöihin.

	Kiireellinen yhteensä	"Ei kiireellinen" yhteensä	En tiedä
EU27	88	10	2
Sukupuoli			
Mies	87	12	1
Nainen	88	10	2
Ikä			
15-24	90	8	2
25-39	88	11	1
40-54	87	12	1
55+	87	10	3
Koulutus (loppu)			
-15	87	9	4
16-19	87	11	2
20+	89	10	1
Opiskelee edelleen	92	7	1
Sosio-ammattilinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	86	13	1
Johtajat	89	10	1
Muut valkoiset kaulukset	89	10	1
Manuaaliset työntekijät	86	12	2
Talohenkilöt	85	13	2
Työttömät	86	12	2
Eläkkeellä	87	10	3
Opiskelijat	92	7	1
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	84	14	2
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	89	10	1
Suuri kaupunki	90	8	2
Näkemyks ilmastonmuutoksesta			
Vakava ongelma	93	6	1
Ei vakava ongelma	55	41	4
Ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta			
Hyväksy	92	7	1
Eri mieltä	62	35	3
Altistuminen ympäristö- ja ilmatoriskeille			
Altistunut	94	5	1
Ei paljastettu	83	15	2
Kansalliset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta			
Hyväksy	88	11	1
Eri mieltä	88	10	2

3. Kansallisten hallitusten kokema tehokkuus

Kansalliset hallitukset eivät puutu ilmastomuutokseen riittävästi.

Sen jälkeen, kun tässä jaksossa on havaittu, että kansallisten hallitusten on kiireellisesti ryhdyttävä toimiin ilmastomuutoksen aiheuttamien riskien ja uhkien valmisteleminen, siinä käsitellään nyt kansallisten hallitusten havaittua tehokkuutta tässä suhteessa. Erityisesti vastaajilta kysyttiin, uskovatko he, että heidän hallituksensa tekee tarpeeksi, ei tarpeeksi tai liian paljon ilmastomuutoksen torjumiseksi.³⁹

Useimmat eurooppalaiset uskovat, että heidän maansa hallitus ei tee riittävästi (67 prosenttia, ei muutosta vuodesta 2023). Hieman yli viidennes vastaajista eri puolilla EU:ta sitä vastoin katsoo, että niiden kansalliset hallitukset tekevät riittävästi (23 prosenttia, muuttumattomana), ja 5 prosenttia katsoo tekevänsä liikaa (muuttumattomana). Lisäksi 5 prosenttia vastaajista ei tiedä (muuttumaton).

Missään EU:n jäsenvaltiossa suurin osa vastaajista (yli 50 prosenttia) ei usko, että heidän hallituksensa tekee riittävästi ilmastomuutoksen torjumiseksi. Kuitenkin seitsemässä maassa vähintään kolme kymmenestä vastaajasta kokee näin, ja suurin osa vastaajista Luxemburgissa (+1 prosenttiyksikköä) ja Puolassa (+8 prosenttiyksikköä), joissa 39 prosenttia vastaajista ilmoitti kumpikin tämän vastausvaihtoehdon, ja Tanskassa (37 prosenttia, -2 prosenttiyksikköä). Kun tarkastellaan vuoden 2023 jälkeen tapahtunutta kasvua, on huomionarvoista, että 11 maassa enemmän vastaajia valitsi tämän luokan kuin vertailuaallossa vuonna 2023. Sen jälkeen kasvu oli suurinta Kyproksessa (21 %, +10 prosenttiyksikköä), Puolassa (39 %, +8 prosenttiyksikköä) ja Portugalissa (24 %, +8 prosenttiyksikköä). Kahdessatoista maassa, mukaan lukien Suomi (31 %, -9 prosenttiyksikköä) ja Kreikka (13 %, -5 prosenttiyksikköä), vähemmän vastaajia katsoi, että heidän maansa suoriutuu riittävästi vuoteen 2023 verrattuna.

Sitä vastoin kaikissa EU:n jäsenvaltioissa suurin osa vastaajista (yli 50 prosenttia) katsoo, että heidän maansa hallitus ei tee riittävästi - lukuun ottamatta Viroa, jossa kolmannes vastaajista on samaa mieltä. Ranska (+2 prosenttiyksikköä) ja Ruotsi (-3 prosenttiyksikköä) saivat parhaat pisteet tässä luokassa, sillä 77 prosenttia vastaajista valitsi kumpikin tämän vaihtoehdon. Seuraavaksi eniten pisteitä saivat Kreikka (muuttumaton) ja Kroatia (-9 prosenttiyksikköä) (76 prosenttia kummassakin). Kuudessa maassa noin puolet vastaajista katsoo, että heidän kansalliset hallituksensa eivät tee riittävästi: Suomi (54 %, +16 prosenttiyksikköä), Itävalta (53 %, +2 prosenttiyksikköä), Latvia (-15 prosenttiyksikköä) ja Luxemburg (-3 prosenttiyksikköä), joissa kummassakin 52 prosenttia, sekä Tanska (+1 prosenttiyksikköä) ja Puola (-9 prosenttiyksikköä), joissa kummassakin 51 prosenttia. Ajan mittaan tapahtuvan kasvun osalta on huomattava, että kymmenessä EU:n

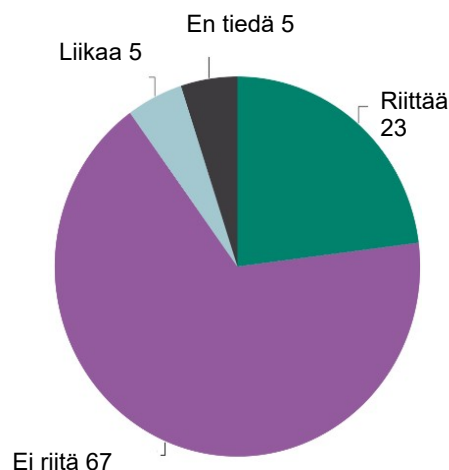
jäsenvaltiossa useammat vastaajat katsovat, että niiden kansalliset hallitukset eivät tee riittävästi kuin vuonna 2023.

Suomi (54 %, +16 prosenttiyksikköä) ja Slovakia (75 %, +5 prosenttiyksikköä) johtavat tätä luetteloa eniten sitten vuoden 2023. Vastaajia oli kuitenkin 15 maassa vähemmän, muun muassa Kyproksessa (67 %, -16 prosenttiyksikköä) ja Latviassa (52 %, -15 prosenttiyksikköä).

Lisäksi viidessä maassa noin yksi kymmenestä vastaajasta katsoo, että heidän maansa hallitus tekee liikaa ilmastomuutoksen torjumiseksi, mukaan lukien Romania (+4 prosenttiyksikköä) ja Itävalta (-5 prosenttiyksikköä), joissa kummassakin on 12 prosenttia, Alankomaat (11 prosenttia (muuttumaton) ja Tšekki (-1 prosenttiyksikköä) ja Suomi (-6 prosenttiyksikköä) kummassakin 10 prosenttia. Virolla on kuitenkin korkeimmat pisteet tässä kategoriassa. Hieman yli viidennes vastaajista on sitä mieltä, että heidän maansa hallitus tekee liikaa ilmastomuutoksen torjumiseksi (21 %, +4 prosenttiyksikköä). Vuodesta 2023 lähtien tätä mieltä on ollut enemmän vastaajia 16 maassa, vaikka prosentuaalinen kasvu ei olekaan suuri. Eniten kasvu oli Kyproksessa (5 prosenttiyksikköä) ja Virossa (4 prosenttiyksikköä) sitten vuoden 2023. Tässä luokassa lasku oli suurinta Suomessa sitten vuoden 2023, ja vastaajista 6 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vertailuaallossa.

Melko suuri osa vastaajista Bulgariassa (13 %, ei muutosta), Latviassa (13 %, +6 prosenttiyksikköä) ja Virossa (12 %, ei muutosta) ilmoitti, etteivät tiedä.

QD7: Luuletko, että (KANSALLISUUUS) hallitus tekee tarpeeksi, ei tarpeeksi tai liikaa ilmastomuutoksen torjumiseksi? (EU27) (%)

Riittää: =
Ei riitä: =
Liikaa: =
En tiedä: =
(helmi-maaliskuu 2025 – touko-kesäkuu 2023)

39 QD7. Luuletko, että (KANSALLISUUUS) hallitus tekee tarpeeksi, ei tarpeeksi tai liikaa ilmastomuutoksen torjumiseksi?

Kaiken kaikkiaan tässä jaksossa tuodaan esiin EU:ssa laajalle levinnyt tunne siitä, että kansalliset hallitukset eivät puutu riittävästi ilmastonmuutokseen. Missään EU:n jäsenvaltiossa suurin osa vastaajista ei usko, että heidän maansa hallitus tekee tarpeeksi. Joissakin maissa yleinen mielipide on muuttunut huomattavasti vuoden 2023 jälkeen. Luxemburg ja Puola erottuvat edukseen, sillä suurin osa vastaajista (39 prosenttia) uskoo hallituksensa tekevän riittävästi, ja Puolan osuus kasvoi merkittävästi (8 prosenttiyksikköä). Eniten kasvoi Kyproksella niiden vastaajien määrä, joiden mielestä heidän hallituksensa tekee riittävästi, 10 prosenttiyksikön nousulla. Vastaavasti Suomessa kasvoi eniten vastaajia, jotka uskovat, että heidän hallituksensa ei tee tarpeeksi, 16 prosenttiyksikön nousulla, mutta myös huomattavasti vähemmän vastaajia, jotka ajattelevat, että hallitus tekee liikaa. Virossa on eniten vastaajia (21 %), jotka uskovat hallituksensa tekevän liikaa ilmastonmuutoksen torjumiseksi. Sen sijaan Ranskassa ja Ruotsissa on suurin prosenttiosuus (77 %) vastaajista, jotka uskovat, että heidän hallituksensa ei tee tarpeeksi.

Erityiseurobarometri 565 Ilmastonmuutos

QD7: Luuletko, että (KANSALLISUUS) hallitus tekee tarpeeksi, ei tarpeeksi tai liikaa ilmastonmuutoksen torjumiseksi? (%)

	Riittää		Ei riitä		Liikaa		En tiedä	
	Helmikuu/ maaliskuu 2025	Se on eri asia. Helmi- maaliskuu 2025 – touko- kesäkuu 2023	Helmikuu/ maaliskuu 2025	Se on eri asia. Helmi- maaliskuu 2025 – touko- kesäkuu 2023	Helmikuu/ maaliskuu 2025	Se on eri asia. Helmi- maaliskuu 2025 – touko- kesäkuu 2023	Helmikuu/ maaliskuu 2025	Se on eri asia. Helmi- maaliskuu 2025 – touko- kesäkuu 2023
EU27	23	0	67	0	5	0	5	0
BE	29	2	63	-3	6	1	2	0
BG	13	0	72	-1	2	1	13	0
CZ	27	-1	55	0	10	-1	8	2
DK	37	-2	51	1	8	2	4	-1
DE	31	-3	55	3	9	-2	5	2
EE	34	0	33	-4	21	4	12	0
IE	25	-3	64	2	5	1	6	0
EL	13	-5	76	0	3	1	8	4
ES	19	7	74	-6	2	0	5	-1
FR	15	-2	77	2	3	1	5	-1
HR	19	7	76	-9	2	1	3	1
IT	20	-1	75	1	3	1	2	-1
CY	21	10	67	-16	6	5	6	1
LV	28	7	52	-15	7	2	13	6
LT	26	0	59	-3	6	0	9	3
LU	39	1	52	-3	3	-1	6	3
HU	24	-1	73	1	0	-1	3	1
MT	24	5	73	-4	1	1	2	-2
NL	18	-3	70	4	11	0	1	-1
AT	30	4	53	2	12	-5	5	-1
PL	39	8	51	-9	5	0	5	1
PT	24	8	65	-9	3	1	8	0
RO	15	-1	68	-1	12	4	5	-2
SI	24	5	68	-8	4	1	4	2
SK	18	-4	75	5	3	0	4	-1
FI	31	-9	54	16	10	-6	5	-1
SE	16	0	77	-3	3	1	4	2

Lisäksi tuloksia analysoitiin suhteessa vastaajien sosiodemografisiin luokkiin⁴⁰ ja muihin tekijöihin.

- Miehet (24 %) ovat hieman naisia (22 %) todennäköisemmin sitä mieltä, että kansallinen hallitus tekee tarpeeksi.
- 15-24-ryhmä ilmaisee suurimman tyytymättömyyden, ja 71 prosenttia kokee, että hallitus ei tee tarpeeksi. Yli 55-vuotiaat uskovat harvemmin, että hallitus ei tee tarpeeksi (64 %).
- Ne, jotka pysyivät koulutuksessa 20-vuotiaiksi tai vanhemmiksi (69 prosenttia) ja opiskelevat edelleen (73 prosenttia), kokevat todennäköisemmin, että hallitus ei tee tarpeeksi, verrattuna niihin, joilla on vähemmän koulutusvuosia (62 prosenttia niille, jotka lopettivat koulutuksen 15-vuotiaana tai vähemmän).
- Opiskelijat (73 %) ja työttömät (71 %) kokevat todennäköisimmin, että hallitus ei tee tarpeeksi. Itsenäiset ammatinharjoittajat (69 prosenttia) ja johtajat (70 prosenttia) kokevat myös todennäköisemmin, että hallitus ei tee tarpeeksi, kun taas manuaaliset työntekijät (65 prosenttia) ja eläkeläiset (63 prosenttia) kokevat vähemmän todennäköisesti, että hallitus ei tee tarpeeksi.
- Suurissa kaupungeissa asuvat (70%) ovat todennäköisimmin sitä mieltä, että hallitus ei tee tarpeeksi, ja vain 22% uskoo, että se tekee tarpeeksi. Maaseudun asukkaat osoittavat vähemmän tyytymättömyyttä, ja 64 prosenttia uskoo, että hallitus ei tee tarpeeksi.
- Ne, jotka pitävät ilmastonmuutosta vakavana ongelmana, kokevat todennäköisemmin, että hallitus ei tee tarpeeksi (72 prosenttia), ja vain 22 prosenttia uskoo, että hallitus tekee tarpeeksi. Vastaava suuntaus on niiden joukossa, jotka eivät pidä ilmastonmuutosta vakavana ongelmana, ja 39 prosenttia ajattelee, että hallitus ei tee tarpeeksi, kun taas 30 prosenttia ajattelee, että se riittää toimiin.
- Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta, kokevat todennäköisemmin, että hallitus ei tee tarpeeksi (71 prosenttia), kun taas ne, jotka ovat eri mieltä tästä näkemyksestä, ovat jakautuneempia, ja 45 prosenttia kokee, että hallitus ei tee tarpeeksi.
- Altistuneet henkilöt (73 prosenttia) kokevat huomattavasti todennäköisemmin, että ei tehdä tarpeeksi, verrattuna niihin, jotka eivät altistu (62 prosenttia).
- Ne, jotka ovat samaa mieltä siitä, että tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta, osoittavat samanlaista mallia kuin väestö, ja 68 prosenttia kokee, että hallitus ei tee tarpeeksi. Myös ne, jotka ovat eri mieltä tiedotusvälineiden selkeydestä (67 prosenttia), ilmaisevat tyytymättömyytensä.

40 Lisätietoja näistä tiedoista on saman sivun taulukossa.

•

QD7 Luuletko, että (KANSALLISUUS) hallitus tekee tarpeeksi, ei tarpeeksi tai liikaa ilmastonmuutoksen torjumiseksi?

(% - EU)

	Riittää	Ei riitä	Liikaa	En tiedä
EU27	23	67	5	5
Sukupuoli				
Mies	24	65	7	4
Nainen	22	69	4	5
Ikä				
15-24	20	71	4	5
25-39	23	68	6	3
40-54	24	67	6	3
55+	25	64	5	6
Koulutus (loppu)				
-15	24	62	5	9
16-19	24	65	6	5
20+	23	69	5	3
Opiskelee edelleen	20	73	2	5
Sosio-ammattilinen luokka				
Itsenäiset ammatinharjoittajat	20	69	8	3
Johtajat	22	70	6	2
Muut valkoiset kaulukset.	25	66	5	4
Manuaaliset työntekijät	25	65	6	4
Talohenkilöt	23	67	4	6
Työttömät	18	71	6	5
Eläkkeellä	24	63	6	7
Opiskelijat	20	73	3	4
Subjekttiivinen kaupungistuminen				
Maaseutualue tai kylä	24	64	7	5
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	24	67	5	4
Suuri kaupunki	22	70	4	4
Näkemyks ilmastonmuutoksesta				
Vakava ongelma	22	72	2	4
Ei vakava ongelma	30	39	25	6
Ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta				
Hyväksy	22	71	3	4
Eri mieltä	28	45	21	6
Altistuminen ympäristö- ja ilmastoriskeille				
Altistunut	21	73	3	3
Ei paljastettu	25	62	7	6
Kansalliset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta				
Hyväksy	25	67	4	4
Eri mieltä	22	68	6	4

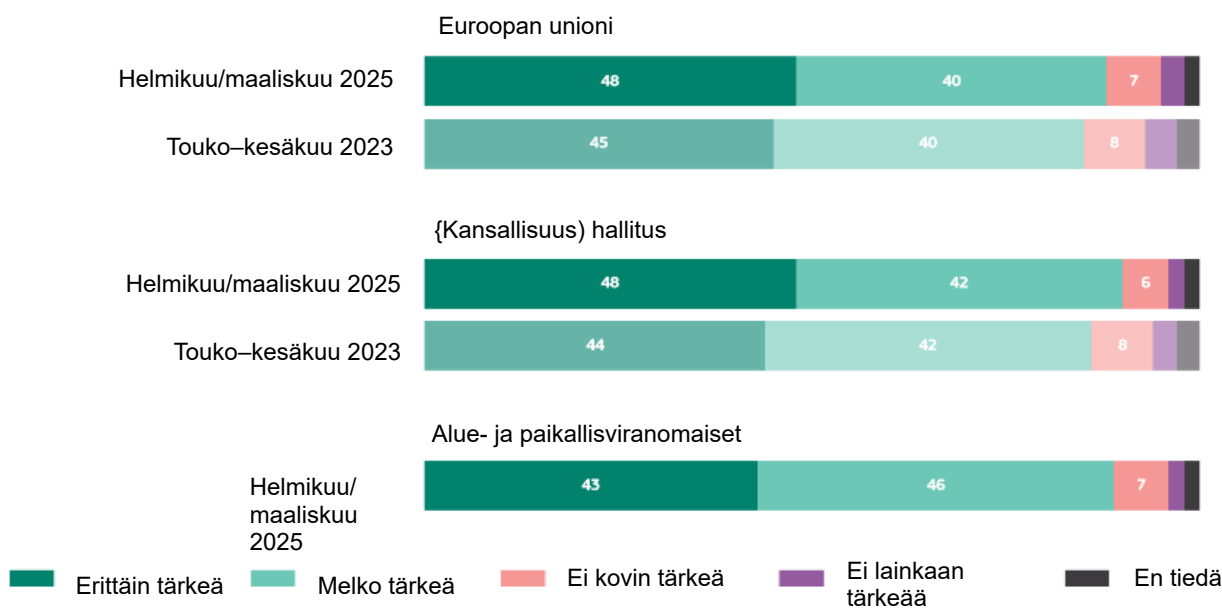
IV. Ilmastoon liittyvien politiikkojen ja toimien tukeminen

1. Energiatohokkuutta parantavien toimien merkitys

Eurooppalaisten mielestä on tärkeää, että kaikki hallintotasot ryhtyvät toimiin energiatohokkuuden parantamiseksi, sillä energiatohokkuus on yhä yleisempää.

toimia energiatohokkuuden parantamiseksi. Vastaajat Kyproksessa (95 %, -2 prosenttiyksikköä) ja Slovakiassa (94 %, +9 prosenttiyksikköä) pitävät erittäin tärkeänä, että niiden kansalliset hallitukset toteuttavat tällaisia toimia ja saavuttavat korkeimmat pisteet tässä luokassa kaikissa EU-maissa. Kun tarkastellaan erityisesti niiden vastaajien osuutta, jotka pitävät hallituksen energiatohokkuustoimia erittäin tärkeinä, suurimmat osuudet ovat Kyproksella (76

QD9: Kuinka tärkeää mielestäsi on, että seuraavat viranomaiset toteuttavat toimia energiatohokkuuden parantamiseksi esimerkiksi kannustamalla ihmisiä eristämään kotinsa ja rakennuksensa, asentamaan lämpöpumppuja ja käyttämään älykkäitä mittareita)? (%)

Tässä osiossa keskitytään siihen, miten tärkeänä eurooppalaiset pitävät sitä, että eri hallintoelimet toteuttavat toimia energiatohokkuuden parantamiseksi esimerkiksi kannustamalla ihmisiä eristämään kotinsa ja rakennuksensa, asentamaan lämpöpumppuja ja käyttämään älykkäitä mittareita.⁴¹

Tältä osin tärkein poliittinen elin näyttää olevan kansalliset hallitukset, ja 90 prosenttia (+4 prosenttiyksikköä) vastaajista eri puolilla EU:ta ilmoitti tämän. Hieman alle yksi kymmenestä vastaajasta (8 %, -3 prosenttiyksikköä) totesi, ettei ole tärkeää, että kansalliset hallitukset toteuttavat toimia tällä alalla, ja 2 prosenttia (-1 DID) ilmoitti, etteivät he tiedä.⁴²

16 maassa selvä enemmistö eurooppalaisista (vähintään yhdeksän kymmenestä vastaajasta) pitää erittäin tärkeänä, että niiden kansalliset hallitukset toteuttavat

%, -3 prosenttiyksikköä), Maltalla (73 %, -8 prosenttiyksikköä) ja Irlannissa (66 %, +4 prosenttiyksikköä). Sitä vastoin noin viidesosa vastaajista Tšekissä (21 %, -8 prosenttiyksikköä), Virossa (21 %, -5 prosenttiyksikköä) ja Romaniassa (19 %, -3 prosenttiyksikköä) ei pidä tärkeänä, että niiden kansalliset hallitukset ryhtyvät toimiin energiatohokkuuden parantamiseksi. On kuitenkin huomionarvoista, että useimmat tšekkiläiset, virolaiset ja romanialaiset vastaajat pitävät kansallisia hallituksiaan "ei kovin tärkeinä" tämän tehtävän hoitamiseksi (16 prosenttia kummastakin), kun taas vain pieni vähemmistö pitää niitä "ei lainkaan tärkeinä" (Tšekki: 5 %, -4 prosenttiyksikköä; Viro: 5 %, -3 prosenttiyksikköä; Romania: 3 %, -1 prosenttiyksikköä). Eniten epävarmuutta on Latviassa, jossa 8 prosenttia vastaajista sanoo, ettei tiedä, onko kansallisen hallituksen kannalta tärkeää toteuttaa tällaisia toimia (+1 prosenttiyksikkö).

Kun tarkastellaan muutoksia vuosina 2023–2025, niiden tšekkiläisten vastaajien osuus, jotka pitivät hallituksen toimia tärkeinä energiatohokkuuden parantamisen kannalta, kasvoi 8 prosenttiyksikköä. Sitä vastoin Maltassa niiden vastaajien osuus, jotka pitivät hallituksen toimia tärkeinä, laski kuusi prosenttiyksikköä, kun taas niiden vastaajien osuus, jotka eivät pitäneet niitä tärkeinä, kasvoi seitsemän prosenttiyksikköä.

41 QD9. Kuinka tärkeää mielestäsi on, että seuraavat viranomaiset toteuttavat toimia energiatohokkuuden parantamiseksi esimerkiksi kannustamalla ihmisiä eristämään kotinsa ja rakennuksensa, asentamaan lämpöpumppuja ja käyttämään älykkäitä mittareita)? - Alue- ja paikallisviranomaiset, (KANSALLISUUS)hallitus, Euroopan unioni.

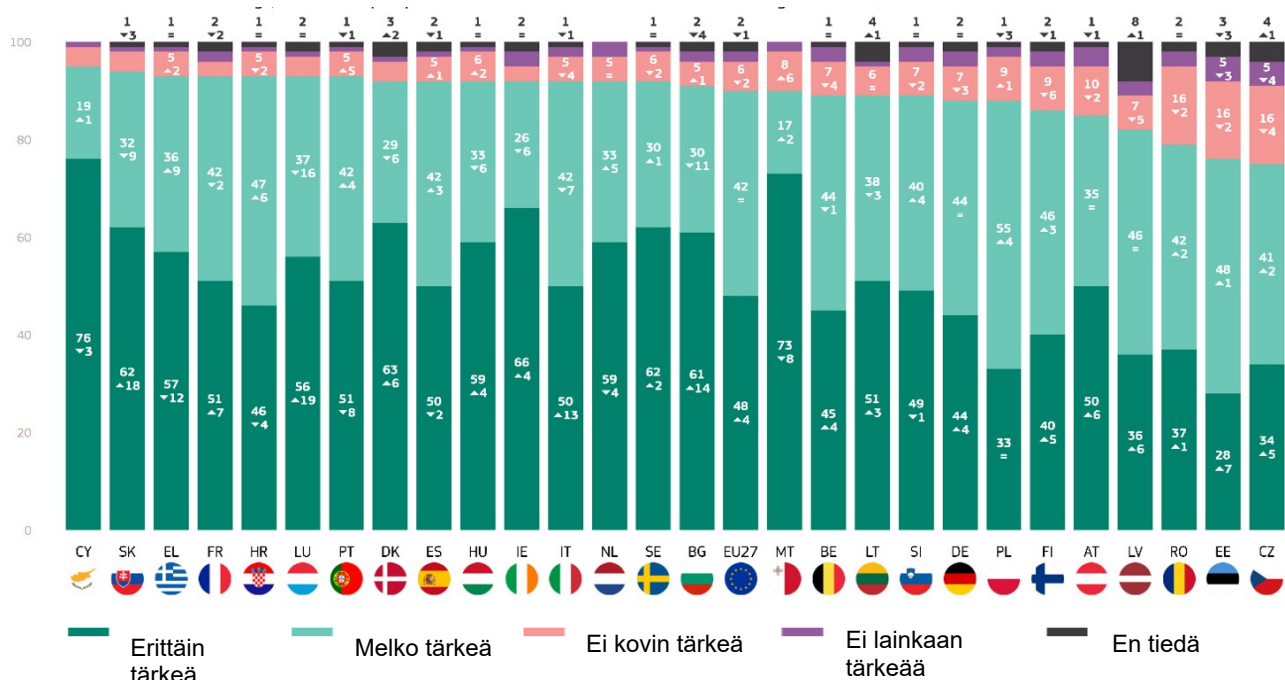
42 Huomaa, että vastaajat voivat ilmoittaa jonkin seuraavista vastausvaihtoehdoista: "erittäin tärkeä", "melko tärkeä", "ei kovin tärkeä" ja "ei lainkaan tärkeä".

Vastaajista 89 prosenttia pitää tärkeänä, että alue- ja paikallisviranomaiset ryhtyvät toimiin energiatehokkuuden parantamiseksi esimerkiksi kannustamalla ihmisiä eristämään kotinsa ja rakennuksensa, asentamaan lämpöpumppuja ja käyttämään älykkäitä mittareita. Tämä asettaa heidät toiseksi tärkeimmäksi toimeksi kysyttyjen kolmen joukossa. Sitä vastoin 9 prosenttia eurooppalaisista katsoo, että näiden viranomaisten ei ole tärkeää toteuttaa tällaisia toimia, ja 2 prosenttia ilmoittaa, että he eivät tiedä asiasta.

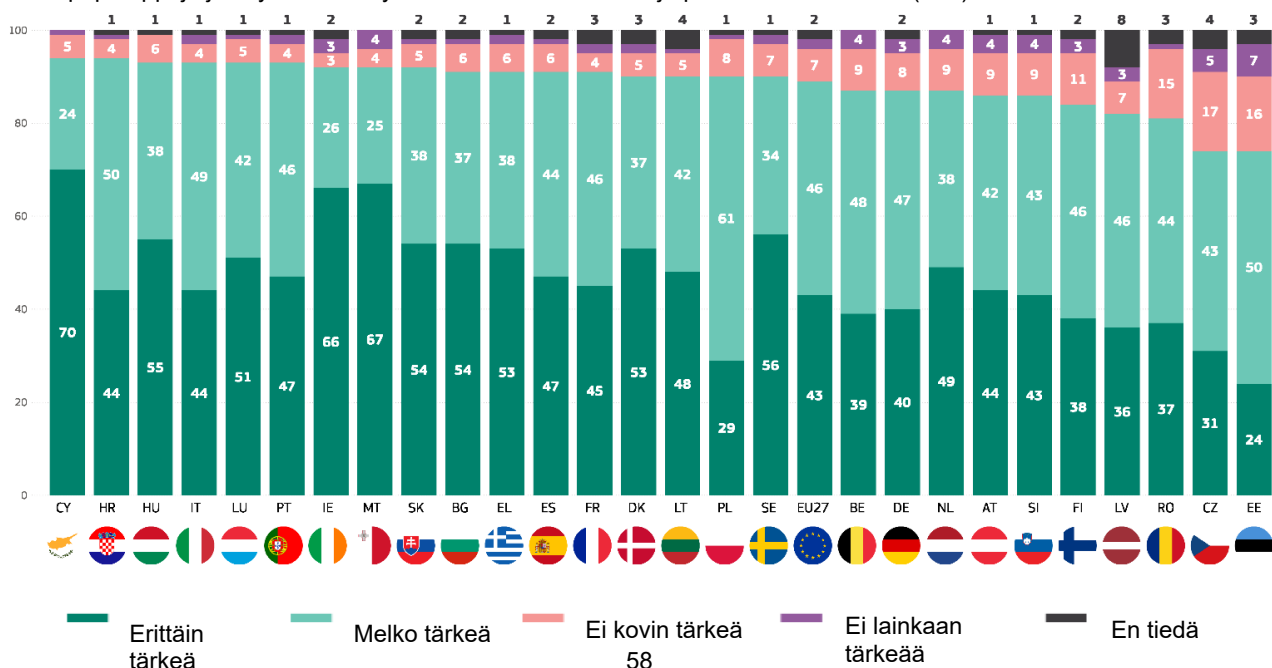
On huomionarvoista, että kaikissa EU:n jäsenvaltioissa suurin osa vastaajista pitää alue- ja paikallisviranomaisia tärkeinä toimijoina ilmastonmuutoksen torjunnassa. Eniten pisteitä saatiin Kyproksella ja Kroatiassa (94 %). Kaiken kaikkiaan 17:ssä EU:n jäsenvaltiossa vähintään yhdeksän kymmenestä vastaajasta pitää niitä tärkeinä toimijoina. Sitä vastoin Tšekillä ja Virola (kullakin 74 prosenttia) ja Romaniassa (81 prosenttia) on alhaisimmat pisteet tässä luokassa.

Näissä kolmessa maassa on myös eniten vastaajia, joiden mielestä ei ole tärkeää, että alue- ja paikallisviranomaiset

QD9.2: Kuinka tärkeää mielestäsi on, että seuraavat viranomaiset ryhtyvät toimiin energiatehokkuuden parantamiseksi esimerkiksi kannustamalla ihmisiä eristämään kotinsa ja rakennuksensa, asentamaan lämpöpumppuja ja käyttämään älykkäitä mittareita?

QD9.1 kohta. Kuinka tärkeää mielestäsi on, että seuraavat viranomaiset toteuttavat toimia energiatehokkuuden parantamiseksi esimerkiksi kannustamalla ihmisiä eristämään kotinsa ja rakennuksensa, asentamaan lämpöpumppuja ja käyttämään älykkäitä mittareita? - Alue- ja paikallisviranomaiset (9 %)

toteuttavat toimia (Viro: 23 prosenttia, Tšekki: 22 prosenttia ja Romania: 16%).⁴³

Eurooppalaiset pitävät myös erittäin tärkeänä, että Euroopan unioni ryhtyy toimiin energiatehokkuuden parantamiseksi, joskin hieman vähemmän kuin kansalliset hallitukset ja alue- ja paikallisviranomaiset. Kaiken kaikkiaan 88 prosenttia (+3 DD) vastaajista pitää tärkeänä, että EU toteuttaa tällaisia toimia, kun taas 10 prosenttia (-2 prosenttiyksikköä) ei pidä niitä tärkeinä. Lisäksi 2 prosenttia (-1 prosenttiyksikköä) vastaajista ilmoitti, etteivät he tiedä.

Kahdessatoista maassa vähintään yhdeksän kymmenestä vastaajasta pitää tärkeänä, että EU toteuttaa toimia energiatehokkuuden parantamiseksi esimerkiksi kannustamalla ihmisiä eristämään kotinsa ja rakennuksensa, asentamaan lämpöpumppuja ja käyttämään älykkäitä mittareita. Luetteloa johtavat Kreikka (-2 prosenttiyksikköä), Kroatia (+2 prosenttiyksikköä), Portugali (-3 prosenttiyksikköä) ja Kypros (-3 prosenttiyksikköä), joiden kaikkien osuus on 94 prosenttia. Merkittävyytasoon keskittyen Kyproksella (76 %, -5 prosenttiyksikköä), Irlannilla (70 %, +8 prosenttiyksikköä) ja Maltalla (69 %, -14 prosenttiyksikköä) on suurimmat osuudet luokassa "erittäin tärkeä".

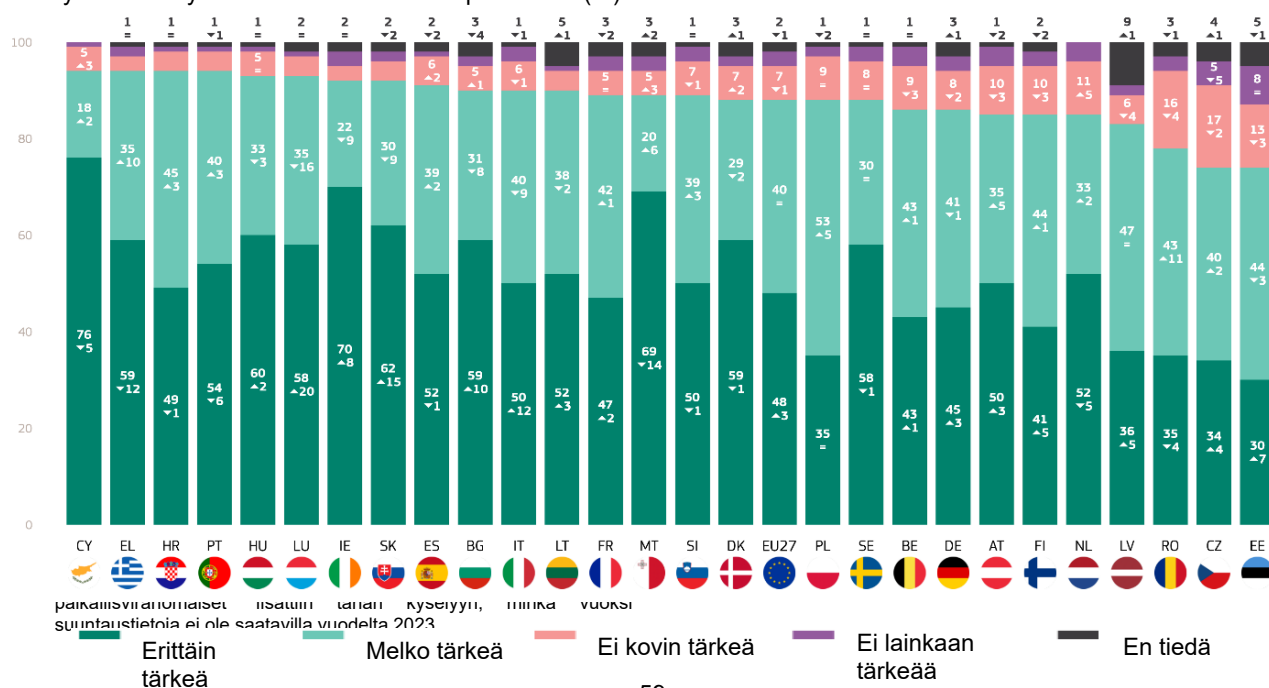
Suurimmat osuudet kaikista "ei-merkittävistä" maista ovat Tšekissä (22 %, -7 prosenttiyksikköä), Virossa (21 %, -3 prosenttiyksikköä) ja Romaniassa (19 %, -6 prosenttiyksikköä). Näissä maissa suurin osa vastaajista kuitenkin pitää EU:ta "ei kovin tärkeänä", kun taas vain pieni osa pitää sitä "ei lainkaan tärkeänä" (Tšekki: 17 % vs. 5 %, Viro: 13 % vs. 8 %, Romania: 16 % vs. 3 %).

Ajan mittaan tapahtuneista suuremmista muutoksista voidaan todeta, että niiden vastaajien osuus, jotka pitävät tärkeänä, että EU toteuttaa toimenpiteitä energiatehokkuuden parantamiseksi, kasvoi eniten Itävallassa (85 %, +8 prosenttiyksikköä) ja Romaniassa

(78 %, +7 prosenttiyksikköä) vuoden 2023 jälkeen. Kaiken kaikkiaan useammat vastaajat 18 maassa katsovat, että EU:n on tärkeää toteuttaa tällaisia toimia vuoteen 2023 verrattuna.

Tässä jaksossa korostetaan yleisesti, että useimmat eurooppalaiset pitävät kansallisia hallituksiaan, EU:n ja alue- ja paikallisviranomaisia tärkeinä toimijoina energiatehokkuuden parantamisessa. On huomionarvoista, että sekä kansallisten hallitusten että EU:n koettu merkitys kasvoi vuoteen 2023 verrattuna.

QD9.3: Kuinka tärkeää mielestäsi on, että seuraavat viranomaiset ryhtyvät toimiin energiatehokkuuden parantamiseksi esimerkiksi kannustamalla ihmisiä eristämään kotinsa ja rakennuksensa lämpöpumpuilla ja käyttämään älykkäitä mittareita? - Euroopan unioni (%)

QD 9.2: Kuinka tärkeää mielestäsi on, että seuraavat viranomaiset toteuttavat toimia energiatehokkuuden parantamiseksi esimerkiksi kannustamalla ihmisiä eristämään kotinsa ja rakennuksensa, asentamaan lämpöpumppuja ja käyttämään älykkäitä mittareita)? (KANSALLISUUS)hallitus (%)

	Erittäin tärkeä		Melko tärkeä		Ei kovin tärkeä		Ei lainkaan tärkeää		En tiedä		"Tärkeä" yhteensä		Ei-merkittävä yhteensä	
	Helmikuu/maalisuu 2025	Se on eri asia. Helmikuusta 2025 – touko-kesäkuu 2023	Helmikuu/maalisuu 2025	Se on eri asia. Helmikuusta 2025 – touko-kesäkuu 2023	Helmikuu/maalisuu 2025	Se on eri asia. Helmikuusta 2025 – touko-kesäkuu 2023	Helmikuu/maalisuu 2025	Se on eri asia. Helmikuusta 2025 – touko-kesäkuu 2023	Helmikuu/maalisuu 2025	Se on eri asia. Helmikuusta 2025 – touko-kesäkuu 2023	Helmikuu/maalisuu 2025	Se on eri asia. Helmikuusta 2025 – touko-kesäkuu 2023	Helmikuu/maalisuu 2025	Se on eri asia. Helmikuusta 2025 – touko-kesäkuu 2023
EU27	48	4	42	0	6	-2	2	-1	2	-1	90	4	8	-3
BE	45	4	44	-1	7	-4	3	1	1	0	89	3	10	-3
BG	61	14	30	-11	5	1	2	0	2	4	91	3	7	1
CZ	34	5	41	2	16	-4	5	-4	4	1	75	7	21	-8
DK	63	6	29	-6	4	-2	1	0	3	2	92	0	5	-2
DE	44	4	44	0	7	-3	3	-1	2	0	88	4	10	-4
EE	28	7	48	1	16	-2	5	-3	3	3	76	8	21	-5
IE	66	4	26	-6	3	-1	3	3	2	0	92	-2	6	2
EL	57	-12	36	9	5	2	1	1	1	0	93	-3	6	3
ES	50	-2	42	3	5	1	1	-1	2	-1	92	1	6	0
FR	51	7	42	-2	3	-2	2	-1	2	2	93	5	5	-3
HR	46	4	47	6	5	-2	1	0	1	0	93	2	6	-2
IT	50	13	42	-7	5	4	2	-1	1	-1	92	6	7	5
CY	76	-3	19	1	4	2	1	0	0	0	95	-2	5	2
LV	36	6	46	0	7	5	3	-2	8	1	82	6	10	-7
LT	51	3	38	-3	6	0	1	-1	4	1	89	0	7	-1
LU	56	19	37	-16	4	-3	1	0	2	0	93	3	5	-3
HU	59	4	33	-6	6	2	1	0	1	0	92	-2	7	2
MT	73	-8	17	2	8	6	2	1	0	-1	90	-6	10	7
NL	59	-4	33	5	5	0	3	1	0	2	92	1	8	1
AT	50	6	35	0	10	-2	4	-3	1	-1	85	6	14	-5
PL	33	0	55	4	9	1	2	-2	1	3	88	4	11	-1
PT	51	-8	42	4	5	5	1	0	1	-1	93	-4	6	5
RO	37	1	42	2	16	-2	3	-1	2	0	79	3	19	-3
SI	49	-1	40	4	7	-2	3	-1	1	0	89	3	10	-3
SK	62	18	32	-9	4	-2	1	-4	1	3	94	9	5	-6
FI	40	5	46	3	9	-6	3	-1	2	-1	86	8	12	-7
SE	62	2	30	1	6	-2	1	-1	1	0	92	3	7	-3

QD 9.3: Kuinka tärkeää mielestäsi on, että seuraavat viranomaiset toteuttavat toimia energiatehokkuuden parantamiseksi esimerkiksi kannustamalla ihmisiä eristämään kotinsa ja rakennuksensa, asentamaan lämpöpumppuja ja käyttämään älykkäitä mittareita)? Euroopan unioni (%)

	Erittäin tärkeä		Melko tärkeä		Ei kovin tärkeä		Ei lainkaan tärkeää		En tiedä		"Tärkeä" yhteensä		Ei-merkittävä yhteensä	
	Helmikuu/maaliskuu 2025	Se on eri asia. Helmi-maaliskuu 2025 – touko-kesäkuu 2023	Helmikuu/maaliskuu 2025	Se on eri asia. Helmi-maaliskuu 2025 – touko-kesäkuu 2023	Helmikuu/maaliskuu 2025	Se on eri asia. Helmi-maaliskuu 2025 – touko-kesäkuu 2023	Helmikuu/maaliskuu 2025	Se on eri asia. Helmi-maaliskuu 2025 – touko-kesäkuu 2023	Helmikuu/maaliskuu 2025	Se on eri asia. Helmi-maaliskuu 2025 – touko-kesäkuu 2023	Helmikuu/maaliskuu 2025	Se on eri asia. Helmi-maaliskuu 2025 – touko-kesäkuu 2023	Helmikuu/maaliskuu 2025	Se on eri asia. Helmi-maaliskuu 2025 – touko-kesäkuu 2023
EU27	48	3	40	0	7	-1	3	-1	2	-1	88	3	10	-2
BE	43	1	43	1	9	-3	4	1	1	0	86	2	13	-2
BG	59	10	31	-8	5	1	2	1	3	-4	90	3	10	-2
CZ	34	4	40	2	17	-2	5	-5	4	1	74	2	13	-2
DK	59	-1	29	-2	7	2	2	0	3	1	88	2	7	2
DE	45	3	41	-1	8	-2	3	-1	3	1	86	6	22	-7
EE	30	7	44	-3	13	-3	8	0	5	-1	74	-3	9	2
IE	70	8	22	-9	3	-2	3	3	2	0	92	2	11	-3
EL	59	-12	35	10	3	0	2	2	1	0	94	4	21	-3
ES	52	-1	39	2	6	2	1	-1	2	-2	91	-1	6	1
FR	47	2	42	1	5	0	3	-1	3	-2	89	-2	5	2
HR	49	-1	45	3	4	-2	1	0	1	0	94	1	7	1
IT	50	12	40	-9	6	-1	3	-1	1	-1	90	3	8	-1
CY	76	-5	18	2	5	3	1	0	0	0	94	2	5	-2
LV	36	5	47	0	6	-4	2	-2	9	1	83	3	9	-2
LT	52	3	38	-2	4	-1	1	-1	5	1	90	-3	6	3
LU	58	20	35	-16	4	-3	1	-1	2	0	93	5	8	-6
HU	60	2	33	-3	5	0	1	1	1	0	93	1	5	-2
MT	69	-14	20	6	5	3	3	3	3	2	89	4	5	-4
NL	52	-5	33	2	11	5	4	0	0	-2	85	-1	6	1
AT	50	3	35	5	10	-3	4	-3	1	-2	85	-8	8	6
PL	35	0	53	5	9	0	2	-3	1	-2	88	-3	15	5
PT	54	-6	40	3	4	4	1	0	1	-1	94	8	14	-6
RO	35	-4	43	11	16	-4	3	-2	3	-1	78	5	11	-3
SI	50	-1	39	3	7	-1	3	-1	1	0	89	-3	5	4
SK	62	15	30	-9	4	-2	2	-2	2	-2	92	7	19	-6
FI	41	5	44	1	10	-3	3	-1	2	-2	85	2	10	-2
SE	58	-1	30	0	8	0	3	1	1	0	88	6	6	-4

Erityiseurobarometri 565 Ilmastonmuutos

Alue- ja paikallisviranomaisia koskevan sosiodemografisen⁴⁴ analyysin tuloksena saatiin seuraavat näkemykset:

- Naiset (90 prosenttia) pitävät hieman miehiä (88 prosenttia) todennäköisemmin tärkeänä, että viranomaiset kannustavat energiatehokkuustoimiin.
- Merkittävintä on 15–24-vuotiaiden ryhmä (92 %) ja pienin yli 55-vuotiaiden ryhmä (88 %). Myös muut ikäryhmät, kuten 25–39-vuotiaat (90 prosenttia) ja 40–54-vuotiaat (89 prosenttia), pitävät energiatehokkuutta erittäin tärkeänä.
- Parhaillaan opiskelevat vastaajat kannattavat eniten energiatehokkuustoimia (92 %). Seuraavaksi eniten kannatusta saivat ne vastaajat, jotka pysyivät koulutuksessa vähintään 20-vuotiaina (90 %). Vastaajat, joiden koulutus päättyi 15-vuotiaisiin tai nuorempiin, ilmoittivat hieman vähäisemmästä tärkeydestä (87 %).
- Johtajat, muut toimihenkilöt ja opiskelijat (kaikki 91%) osoittavat korkeimman sopimuksen. Itsenäiset ammatinharjoittajat (88 prosenttia), ruumiillisen työn tekijät (89 prosenttia), kotitalouden työntekijät (86 prosenttia) ja eläkeläiset (88 prosenttia) saavat vahvaa tukea, mutta heidän sitoutumisensa on hieman vähäisempää.
- Energiatehokkuustoimia kannatetaan eniten suurissa kaupungeissa (93 prosenttia) ja seuraavaksi eniten pienissä ja keskisuurissa kaupungeissa (90 prosenttia) ja maaseutualueilla (86 prosenttia).
- Ihmiset, jotka pitävät ilmastonmuutosta ei-vakavana ongelmana (65 %), pitävät energiatehokkuustoimia vähemmän tärkeinä kuin ne, jotka pitävät ilmastonmuutosta vakavana (94 %).
- Ne, jotka ovat samaa mieltä siitä, että ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta, osoittavat eniten merkitystä (93 %), kun taas ne, jotka ovat eri mieltä, ilmoittavat vähemmän merkitystä (70 %).
- Ympäristö- ja ilmatoriskeille altistuvien osuus energiatehokkuustoimista on suuri (94 %), kun taas altistumattomien osuus on hieman pienempi (86 %).
- Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että tiedotusvälineet antavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta, pitävät energiatehokkuutta vähemmän tärkeänä (89 %) kuin ne, jotka ovat eri mieltä (90 %).

QD9.1 Kuinka tärkeänä pidät sitä, että seuraavat viranomaiset ryhtyvät toimiin energiatehokkuuden parantamiseksi esimerkiksi kannustamalla ihmisiä eristämään kotinsa ja rakennuksensa, asentamaan lämpöpumppuja ja käyttämään älykkäitä mittareita?

	"Tärkeä" yhteensä	Ei-merkittävä yhteensä	En tiedä
EU27	89	9	2
Sukupuoli			
Mies	88	11	1
Nainen	90	8	2
Ikä			
15-24	92	7	1
25-39	90	9	1
40-54	89	10	1
55+	88	9	3
Koulutus (loppu)			
-15	87	10	3
16-19	89	9	2
20+	90	9	1
Opiskelee edelleen	92	6	2
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	88	11	1
Johtajat	91	8	1
Muut valkoiset kaulukset.	91	7	2
Manuaaliset työntekijät	89	10	1
Talohenkilöt	86	12	2
Työttömät	86	11	3
Eläkkeellä	88	9	3
Opiskelijat	91	7	2
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	86	12	2
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	90	8	2
Suuri kaupunki	93	6	1
Näkemykset ilmastonmuutoksesta			
Vakava ongelma	94	5	1
Ei vakava ongelma	65	32	3
Ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta			
Hyväksy	93	6	1
Eri mieltä	70	27	3
Altistuminen ympäristö- ja ilmatoriskeille			
Altistunut	94	5	1
Ei paljastettu	86	12	2
Kansalliset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta			
Hyväksy	90	9	1
Eri mieltä	89	10	1

44 Lisätietoja näistä tiedoista on saman sivun taulukossa.

Kansallista hallitusta koskeva sosio-demografinen⁴⁵ analyysi johti seuraaviin näkemyksiin:

- Naiset (90 %) pitävät kansallisten hallitusten energiatehokkuustoimia tärkeinä hieman miehiä (89 %) todennäköisemmin.
- Eniten kannatusta saivat 15–24-vuotiaat (93 prosenttia) ja seuraavaksi eniten 25–39-vuotiaat (91 prosenttia). Iäkkäät ryhmät, kuten 40–54-vuotiaat (89 %) ja 55+-vuotiaat (88 %), raportoivat hieman alhaisemmasta tukitasosta.
- Eniten kannatusta saivat vastaajat, jotka pysyivät koulutuksessa vähintään 20-vuotiaina (91 %), ja vastaajat, jotka opiskelevat edelleen (95 %), kun taas enintään 15-vuotiaina opintonsa päättäneiden kannatus oli vähäisempää (87 %).
- Opiskelijat (94%) ilmaisevat eniten merkitystä, jonka jälkeen johtajat ja muut toimihenkilöt (91%). Työttömät (87 prosenttia) ja kotitalouden työntekijät (86 prosenttia) ilmoittivat hieman vähäisemmästä tuesta.
- Suurissa kaupungeissa (92 prosenttia) kansalaiset pitävät todennäköisimmin tärkeänä sitä, että kansallinen hallitus toimii energiatehokkuuden hyväksi, ja seuraavaksi eniten pienissä tai keskikokoisissa kaupungeissa (91 prosenttia) ja maaseutualueilla (86 prosenttia).
- Ne, jotka pitävät ilmastonmuutosta ei-vakavana ongelmana, osoittavat vähemmän tukea hallituksen energiatehokkuutta koskeville toimille (63 %), kun taas ne, jotka pitävät ilmastonmuutosta vakavana, osoittavat paljon suurempaa merkitystä (94 %).
- Ne, jotka ovat samaa mieltä siitä, että ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta, pitävät energiatehokkuutta todennäköisemmin tärkeänä (94 %) kuin ne, jotka ovat eri mieltä (68 %).
- Ympäristö- ja ilmastoriskeille altistuneet (93 prosenttia) ovat hallituksen toimien kannalta tärkeämpiä kuin altistumattomat (87 prosenttia).
- Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että tiedotusvälineet antavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta, osoittavat samaa tukea energiatehokkuustoimille kuin ne, jotka ovat eri mieltä (kaikki 90 prosenttia).

QD9.2 Kuinka tärkeänä pidät sitä, että seuraavat viranomaiset ryhtyvät toimiin energiatehokkuuden parantamiseksi esimerkiksi kannustamalla ihmisiä eristämään kotinsa ja rakennuksensa, asentamaan lämpöpumppuja ja käyttämään älykkäitä mittareita)?

	"Tärkeä" yhteensä	Ei-merkittävä yhteensä	En tiedä
EU27	90	8	2
Sukupuoli			
Mies	89	10	1
Nainen	90	8	2
Ikä			
15-24	93	6	1
25-39	91	8	1
40-54	89	10	1
55+	88	10	2
Koulutus (loppu)			
-15	87	10	3
16-19	89	9	2
20+	91	8	1
Opiskelee edelleen	95	4	1
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammattinharjoittajat	88	11	1
Johtajat	91	8	1
Muut valkoiset kaulukset.	91	8	1
Manuaaliset työntekijät	89	10	1
Talohenkilöt	86	12	2
Työttömät	87	9	4
Eläkkeellä	89	8	3
Opiskelijat	94	5	1
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	86	11	3
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	91	8	1
Suuri kaupunki	92	7	1
Näkemykset ilmastonmuutoksesta			
Vakava ongelma	94	5	1
Ei vakava ongelma	63	34	3
Ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta			
Hyväksy	94	5	1
Eri mieltä	68	29	3
Altistuminen ympäristö- ja ilmastoriskeille			
Altistunut	93	6	1
Ei paljastettu	87	11	2
Kansalliset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta			
Hyväksy	90	9	1
Eri mieltä	90	9	1

45 Lisätietoja näistä tiedoista on saman sivun taulukossa.

Euroopan unionia koskevan sosiodemografisen⁴⁶ analyysin tulokset olivat seuraavat:

- Naiset (89 prosenttia) pitävät hieman miehiä (87 prosenttia) todennäköisemmin tärkeänä, että Euroopan unioni edistää energiatehokkuutta.
- Euroopan unionin energiatehokkuustoimet saavat eniten kannatusta nuorilta, erityisesti 15–24-vuotiailta (91 %). Tuki vähenee hieman iän myötä: 25–39-vuotiaista 89 prosenttia ja 40–54-vuotiaista 88 prosenttia. Vanhemmat ryhmät (55+) osoittavat vähiten tukea 87%: lla.
- Eniten tukea saivat vastaajat, jotka pysyivät koulutuksessa vähintään 20-vuotiaina (89 %), ja vastaajat, jotka opiskelevat edelleen (92 %), kun taas enintään 15-vuotiaat vastaajat saivat hieman vähemmän tukea (85 %).
- Opiskelijat (92%) ilmaisevat eniten merkitystä, jonka jälkeen johtajat ja muut toimihenkilöt (89% ja 90% vastaavasti). Myös ruumiillisen työn tekijät (88 %), itsenäiset ammatinharjoittajat ja eläkeläiset (molemmat 87 %) saavat tukea, kun taas kotitalouden työntekijät (85 %) ja työttömät (84 %) saavat vähemmän tukea.
- Suurissa kaupungeissa (91 prosenttia) sekä pienissä ja keskisuurissa kaupungeissa (89 prosenttia) kaupunkilaiset pitävät todennäköisimmin tärkeänä sitä, että Euroopan unioni edistää energiatehokkuutta, kun taas maaseudun asukkaat (84 prosenttia) ilmaisevat hieman vähäisempää tukea.
- Ne, jotka pitävät ilmastonmuutosta ei-vakavana ongelmana, kannattavat huomattavasti vähemmän Euroopan unionin energiatehokkuustoimia (59 prosenttia) kuin ne, jotka pitävät ilmastonmuutosta vakavana ongelmana (93 prosenttia).
- Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta, ilmaisevat suuremman merkityksen (93 %) Euroopan unionin osallistumiselle energiatehokkuuteen, kun taas ne, jotka ovat eri mieltä, ilmoittavat vähäisemmästä tuesta (63 %).
- Vastaajat, jotka altistuvat ympäristöriskeille, pitävät energiatehokkuustoimenpiteitä tärkeämpinä (93 %) kuin vastaajat, jotka eivät altistu (85 %).
- Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että tiedotusvälineet antavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta, osoittavat samanlaista kiireellisuuden tunnetta (88 %) kuin ne, jotka ovat eri mieltä (89 %).

QD9.3 Kuinka tärkeänä pidät sitä, että seuraavat viranomaiset ryhtyvät toimiin energiatehokkuuden parantamiseksi esimerkiksi kannustamalla ihmisiä eristämään kotinsa ja rakennuksensa, asentamaan lämpöpumppuja ja käyttämään älykkäitä mittareita)?

	"Tärkeä" yhteensä	Ei-merkittävä yhteensä	En tiedä
EU27	88	10	2
Sukupuoli			
Mies	87	12	1
Nainen	89	9	2
Ikä			
15-24	91	8	1
25-39	89	10	1
40-54	88	11	1
55+	87	10	3
Koulutus (loppu)			
-15	85	11	4
16-19	88	10	2
20+	89	10	1
Opiskelee edelleen	92	7	1
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	87	12	1
Johtajat	89	10	1
Muut valkoiset kaulukset.	90	9	1
Manuaaliset työntekijät	88	10	2
Talohenkilöt	85	13	2
Työttömät	84	13	3
Eläkkeellä	87	10	3
Opiskelijat	92	7	1
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	84	14	2
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	89	9	2
Suuri kaupunki	91	8	1
Näkemyksilmastonmuutoksesta			
Vakava ongelma	93	6	1
Ei vakava ongelma	59	37	4
Ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta			
Hyväksy	93	6	1
Eri mieltä	63	33	4
Altistuminen ympäristö- ja ilmastoriskeille			
Altistunut	93	6	1
Ei paljastettu	85	13	2
Kansalliset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta			
Hyväksy	89	10	1
Eri mieltä	88	10	2

46 Lisätietoja näistä tiedoista on saman sivun taulukossa.

2. Uusiutuvan energian lisäämiseen tähtäävien toimien merkitys

Useimmat eurooppalaiset pitävät kansallisia hallituksia, EU:ta ja paikallisviranomaisia avainasemassa uusiutuvan energian edistämisessä.

Kun vastaajilta oli kysytty energiatehokkuudesta, heitä pyydettiin arvioimaan, kuinka tärkeää on, että heidän maansa hallitus, EU tai alue- ja paikallisviranomaiset ryhtyvät toimiin uusiutuvan energian, kuten tuuli- ja aurinkoenergian, lisäämiseksi nelipisteisellä asteikolla: "erittäin tärkeä", "melko tärkeä", "ei kovin tärkeä" ja "ei lainkaan tärkeä".⁴⁷

Useimmat eurooppalaiset pitävät tärkeänä (vastausten kokonaismäärä "erittäin tärkeä" ja "melko tärkeä"), että heidän kansalliset hallituksensa ryhtyvät toimiin uusiutuvan energian lisäämiseksi (89 prosenttia, +2 prosenttiyksikköä vuodesta 2023),⁴⁸ ja suurin osa vastaajista kaikissa EU:n jäsenvaltioissa on samaa mieltä tästä lausunnosta. Vähemmän kuin yksi kymmenestä vastaajasta (9 %, -1 prosenttiyksikköä) ei pidä sitä tärkeänä, ja 2 prosenttia vastaajista ei tiedä sitä (-1 prosenttiyksikköä). 14 maassa vähintään yhdeksän kymmenestä vastaajasta pitää tärkeänä, että niiden kansalliset hallitukset toteuttavat toimenpiteitä uusiutuvan energian lisäämiseksi. Suurimmat osuudet havaittiin Maltassa (94 %, -4 prosenttiyksikköä), Tanskassa (94 %, +1 prosenttiyksikköä), Espanjassa (94 %, +3 prosenttiyksikköä), Kroatiaassa (94 %, +3 prosenttiyksikköä), Kyproksessa (94 %, -3 prosenttiyksikköä), Unkarissa (94 %, muuttumaton) ja Portugalissa (94 %, -4 prosenttiyksikköä). Kun tarkastellaan vain niiden maiden osuuksia, joissa vastaajien mielestä on "erittäin tärkeää", että niiden kansalliset hallitukset toteuttavat toimia uusiutuvan energian lisäämiseksi, suurimmat osuudet ovat Ruotsissa (75 %, +5 prosenttiyksikköä), Maltassa (74 %, -9 prosenttiyksikköä), Tanskassa (73 %, +8 prosenttiyksikköä) ja Kyproksessa (73 %, -5 prosenttiyksikköä).

Sitä vastoin yli kolmannes vastaajista Virossa (35 %, +10 prosenttiyksikköä) ja viidesosa vastaajista Tšekissä (22 %, -3 prosenttiyksikköä) ja Romaniassa (21 %, muuttumaton) ei pidä sitä tärkeänä (vastausten kokonaismäärä ei ole kovin tärkeä) ja

kaikki tärkeät"), että niiden kansalliset hallitukset ryhtyvät toimiin uusiutuvan energian lisäämiseksi. On kuitenkin huomionarvoista, että näissä maissa vastaajat valitsevat ensisijaisesti vastauksen "ei kovin tärkeä" (Viro: 20 %, +4 prosenttiyksikköä; Romania: 18 %, +1 prosenttiyksikköä; Tšekki: 17 %, +3 prosenttiyksikköä), kun taas harvempi

valitsee vaihtoehdon "ei lainkaan tärkeä" (Viro: 15 %, +6 prosenttiyksikköä; Tšekki: 5 prosenttia, -6 prosenttiyksikköä; Romania: 3 %, muuttumaton).

Kun tarkastellaan merkittäviä muutoksia vuosina 2023–2025, uusiutuvan energian lisäämisen merkitys kansallisille hallituksille on vähentynyt 11 prosenttiyksikköä Maltassa (87 %) ja 10 prosenttiyksikköä Virossa (62 %). Kuitenkin 13 maassa useampi vastaaja pitää tärkeänä, että niiden kansalliset hallitukset toteuttavat tällaisia toimia kuin vuonna 2023.

Eurooppalaiset pitävät myös erittäin tärkeänä, että Euroopan unioni ryhtyy toimiin uusiutuvan energian lisäämiseksi. Vastaajista 88 prosenttia (+ 1 prosenttiyksikkö) pitää tärkeänä, että EU toteuttaa toimia tällä alalla, kun taas 10 prosenttia (muuttumaton) ei pidä sitä tärkeänä. Vastaajista 2 prosenttia (-1 prosenttiyksikköä) ilmoitti, ettei tiedä.

Kaikissa EU:n jäsenvaltioissa vähintään puolet vastaajista pitää tärkeänä, että EU toteuttaa toimia uusiutuvan energian, kuten tuuli- ja aurinkovoiman, lisäämiseksi. Lisäksi 12 maassa vähintään yhdeksän kymmenestä vastaajasta pitää tällaisia EU:n toimia tärkeinä. Luetteloa johtaa Luxemburg (95 %, +4 prosenttiyksikköä). Portugali (94 %, "3 prosenttiyksikköä") ja Kypros (94 %, -3 prosenttiyksikköä). Mielipiteen voimakkuutta tarkasteltaessa suurin osa vastaajista pitää EU:n toimia tällä alalla erittäin tärkeinä Kyproksessa (75 %, "6 prosenttiyksikköä"), Ruotsissa (75 %, -1 prosenttiyksikköä) ja Tanskassa (73 %, +5 prosenttiyksikköä).

Eniten vastaajia, jotka eivät pidä uusiutuvaa energiaa koskevia EU:n toimia tärkeinä, on Virossa (31 %, +9 prosenttiyksikköä), Tšekissä (23 %, -1 prosenttiyksikköä) ja Romaniassa (22 %, -2 prosenttiyksikköä). Useimpien vastaajien mielestä näissä maissa ei ole kovin tärkeää, että EU ryhtyy toimiin uusiutuvan energian lisäämiseksi, kun taas suhteellisen harvat pitävät sitä "ei lainkaan tärkeänä" (Tšekki: 17 % vs. 6 %, Viro: 18 % vs. 13 %, Romania: 18 % vs. 4 %). On kuitenkin huomionarvoista, että Virossa näiden kahden luokan välinen ero on suhteellisen pieni. Useampi kuin joka kymmenes vastaajista totesi, että ei ole lainkaan tärkeää, että EU toteuttaa toimia uusiutuvan energian lisäämiseksi.

Latviassa (11 %, +2 prosenttiyksikköä) ja Virossa (7 %, +1 prosenttiyksikköä) niiden vastaajien osuus, jotka eivät tiedä, kuinka tärkeää on, että EU toteuttaa toimia uusiutuvan energian lisäämiseksi, on suurin kaikista EU:n jäsenvaltioista.

Mitä tulee suurempiin muutoksiin ajan mittaan, Maltassa niiden vastaajien osuus, jotka pitävät tärkeänä, että EU toteuttaa toimia uusiutuvan energian lisäämiseksi, on pienentynyt 11 prosenttiyksikköä, kun taas niiden vastaajien osuus, jotka eivät pidä tällaisia toimia tärkeinä, on kasvanut (10 %, +8 prosenttiyksikköä). Myös Virossa EU:n toimien merkitys tällä alalla on vähentynyt merkittävästi (62 %, -10 prosenttiyksikköä). Samaan aikaan niiden vastaajien osuus Virossa, jotka sanovat, ettei ole tärkeää, että EU toteuttaa toimia uusiutuvan

47 QD8. Kuinka tärkeää mielestäsi on, että seuraavat viranomaiset ryhtyvät toimiin uusiutuvan energian, kuten tuuli- ja aurinkovoiman, lisäämiseksi? - Kansallinen hallitus, EU, alue- tai paikallisviranomaiset.

48 Huomaa, että vastaajat voivat ilmoittaa jonkin seuraavista vastausvaihtoehdoista: "erittäin tärkeä", "melko tärkeä", "ei kovin tärkeä" ja "ei lainkaan tärkeä".

energian lisäämiseksi, on kasvanut vuoteen 2023 verrattuna (31 %, +9 prosenttiyksikköä).

Alue- ja paikallisviranomaisten osalta 88 prosenttia eurooppalaisista pitää tärkeänä, että nämä elimet ryhtyvät toimiin uusiutuvan energian lisäämiseksi. Yksi kymmenestä vastaajasta pitää tällaisia toimia merkityksettöminä (10 prosenttia) ja kaksi prosenttia ilmoittaa, että he eivät tiedä.

Kaikissa EU:n jäsenvaltioissa suurin osa vastaajista pitää tärkeänä, että alue- ja paikallisviranomaiset ryhtyvät toimiin uusiutuvan energian lisäämiseksi.

Maiden välillä on kuitenkin suuria eroja. Espanjassa, Kroatiaassa, Unkarissa ja Portugalissa (94 prosenttia kummassakin) suurin osa vastaajista pitää alue- ja paikallisviranomaisten toimia tärkeinä, kun taas Virossa osuus on selvästi pienin (56 prosenttia).

Merkityksellisenä pidettyä tasoa tarkasteltaessa on huomattava, että Maltassa (69 %), Kyproksessa (65 %) ja Irlannissa (63 %) monet vastaajat pitävät ”erittäin tärkeänä”, että alue- ja paikallisviranomaiset toteuttavat toimia ja asettavat ne yli 20 prosenttiyksikköä EU:n keskiarvon (42 %) yläpuolelle tässä luokassa.

Eniten vastaajia on Virossa (38 %), Tšekissä (24 %) ja Romaniassa (21 %), joiden mielestä alue- ja paikallisviranomaisten toimet eivät ole tärkeitä uusiutuvan energian lisäämiseksi. Virossa tähän kuuluu 15 prosenttia, jotka sanovat, ettei ole lainkaan tärkeää, että alue- ja paikallisviranomaiset toteuttavat toimia tällä alalla.

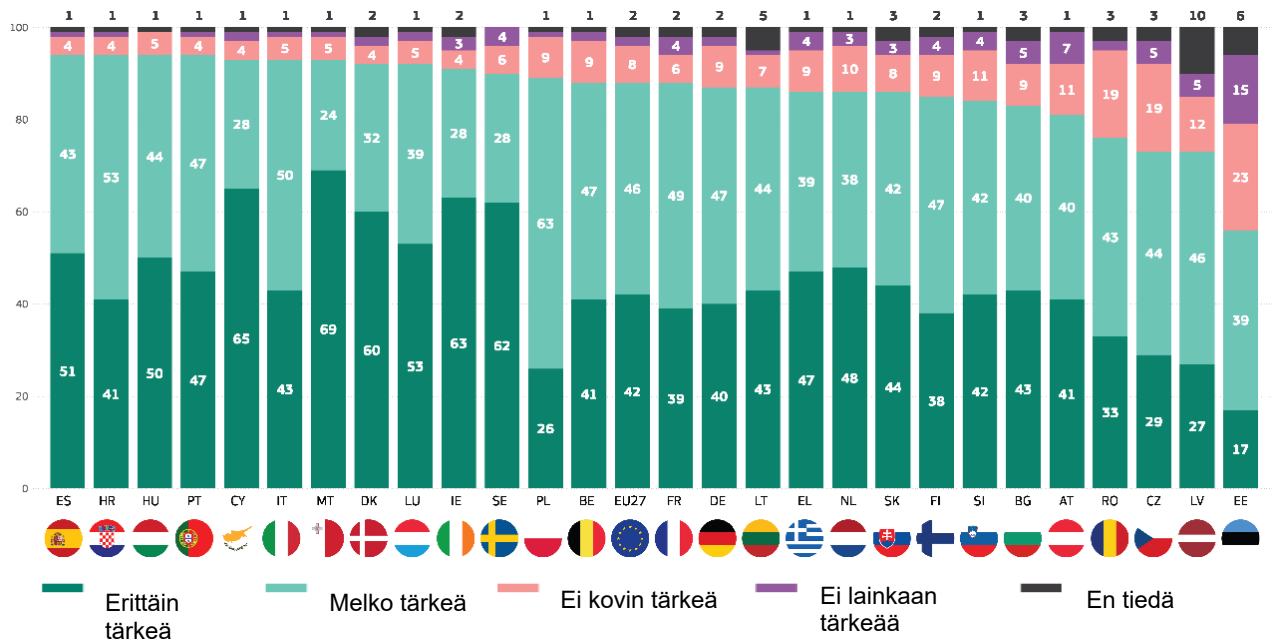
Yleisesti ottaen tämä jakso osoittaa, että useimmat eurooppalaiset pitävät tärkeänä, että kansalliset hallitukset, Euroopan unioni sekä alue- ja paikallisviranomaiset toteuttavat toimia uusiutuvan energian edistämiseksi. Alueellisia eroja on kuitenkin - esimerkiksi Virossa, Tšekissä ja Romaniassa niiden

QD8.2. Kuinka tärkeää mielestäsi on, että seuraan viranomaisten toimia uusiutuvan energian, kuten tuuli- ja aurinkovoiman, lisäämiseksi? : (KANSALLISUUUS)hallitus (%)

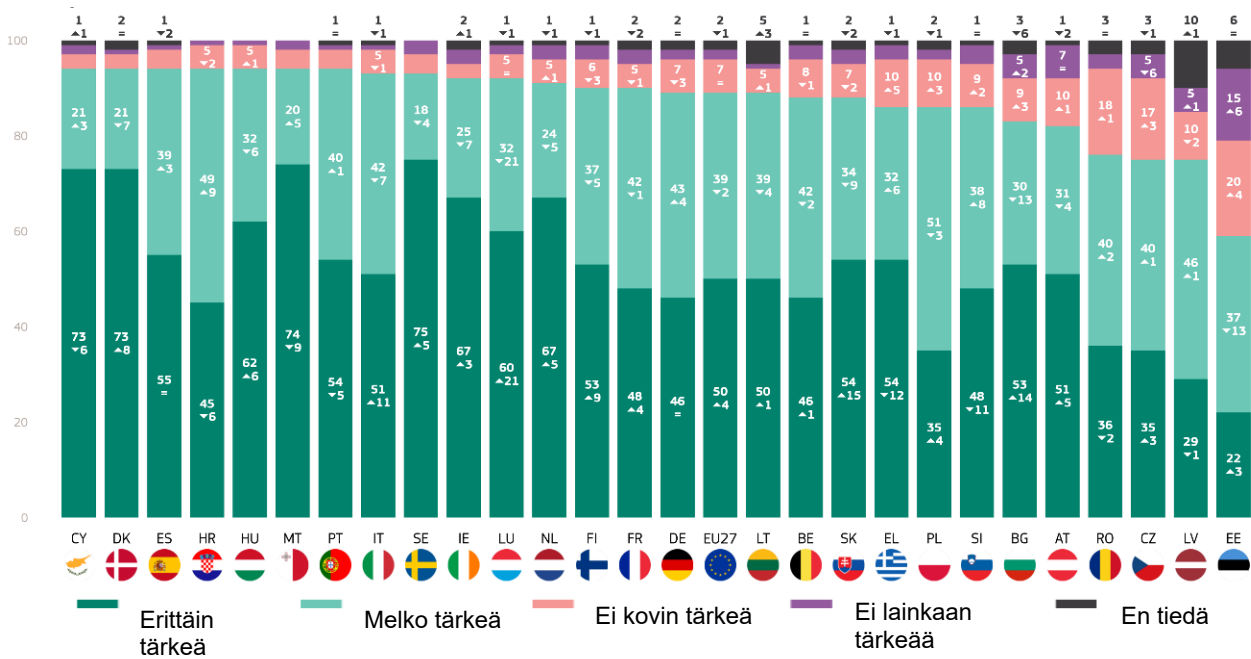
	Erittäin tärkeä		Melko tärkeä		Ei kovin tärkeä		Ei lainkaan tärkeää		En tiedä		"Tärkeä" yhteensä		Ei-merkittävä yhteensä	
	Helmik uu/ maalisk uu 2025	Se on eri asia. Helmi- maalisku u 2025 – touko- kesäkuu 2023	Helmik uu/ maalisk uu 2025	Se on eri asia. Helmi- maalisku u 2025 – touko- kesäkuu 2023	Helmik uu/ maalisk uu 2025	Se on eri asia. Helmi- maalisku u 2025 – touko- kesäkuu 2023	Helmik uu/ maalisk uu 2025	Se on eri asia. Helmi- maalisku u 2025 – touko- kesäkuu 2023	Helmik uu/ maalisk uu 2025	Se on eri asia. Helmi- maalisku u 2025 – touko- kesäkuu 2023	Helmik uu/ maalisk uu 2025	Se on eri asia. Helmi- maalisku u 2025 – touko- kesäkuu 2023	Helmik uu/ maalisk uu 2025	Se on eri asia. Helmi- maalisku u 2025 – touko- kesäkuu 2023
EU27	50	4	39	-2	7	0	2	-1	2	-1	89	2	9	-1
BE	46	1	42	-2	8	-1	3	2	1	0	88	-1	11	1
BG	53	14	30	-13	9	3	5	2	3	-6	83	1	14	5
CZ	35	3	40	1	17	3	5	-6	3	-1	75	4	22	-3
DK	73	8	21	-7	3	-1	1	0	2	0	94	1	4	-1
DE	46	0	43	4	7	-3	2	-1	2	0	89	4	9	-4
EE	22	3	37	-13	20	4	15	6	6	0	59	-10	35	10
IE	67	3	25	-7	3	0	3	3	2	1	92	-4	6	3
EL	54	-12	32	6	10	5	3	2	1	-1	86	-6	13	7
ES	55	0	39	3	4	0	1	-1	1	-2	94	3	5	-1
FR	48	4	42	-1	5	-1	3	0	2	-2	90	3	8	-1
HR	45	-6	49	9	5	-2	1	0	0	-1	94	3	6	-2
IT	51	11	42	-7	5	-1	1	-2	1	-1	93	4	6	-3
CY	73	-6	21	3	3	1	2	1	1	1	94	-3	5	2
LV	29	-1	46	1	10	-2	5	1	10	1	75	0	15	-1
LT	50	1	39	-4	5	1	1	-1	5	3	89	-3	6	0
LU	60	21	32	-21	5	0	2	1	1	-1	92	0	7	1
HU	62	6	32	-6	5	1	1	0	0	-1	94	0	6	1
MT	74	-9	20	5	4	3	2	2	0	-1	94	-4	6	5
NL	67	5	24	-5	5	1	3	0	1	-1	91	0	8	1
AT	51	5	31	-4	10	1	7	0	1	-2	82	1	17	1
PL	35	4	51	-3	10	3	2	-3	2	-1	86	1	12	0
PT	54	-5	40	1	4	4	1	0	1	0	94	-4	5	4
RO	36	-2	40	2	18	1	3	-1	3	0	76	0	21	0
SI	48	-11	38	8	9	2	4	1	1	0	86	-3	13	3
SK	54	15	34	-9	7	-2	3	-2	2	-2	88	6	10	-4
FI	53	9	37	-5	6	-3	3	0	1	-1	90	4	9	-3
SE	75	5	18	-4	4	0	3	0	0	-1	93	1	7	0

vastaajien prosentuaalinen osuus, jotka eivät pidä tärkeänä, että nämä elimet ryhtyisivät tällaisiin toimiin, on suurempi.

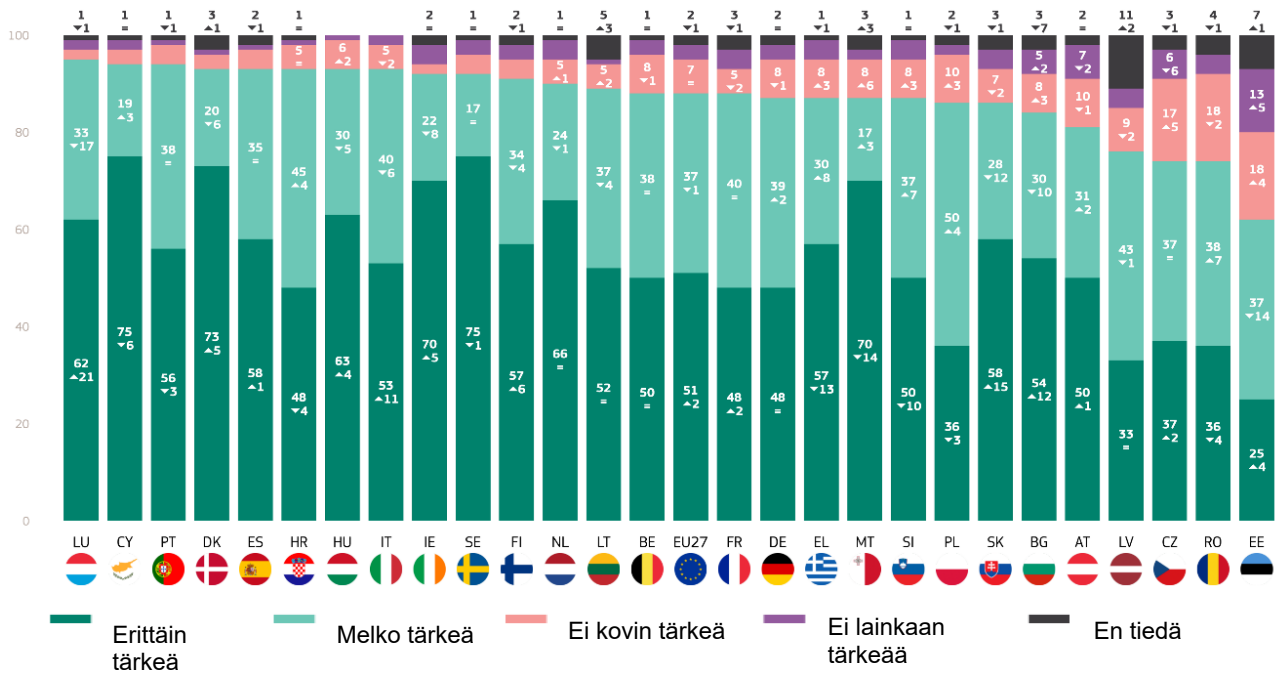
QD8.1. Kuinka tärkeää mielestäsi on, että seuraavat viranomaiset ryhtyvät toimiin uusiutuvan energian, kuten tuuli- ja aurinkoenergian, lisäämiseksi? Alue- ja paikallisviranomaiset (%)

QD8.2: Kuinka tärkeää mielestäsi on, että seuraavat viranomaiset ryhtyvät toimiin uusiutuvan energian, kuten tuuli- ja aurinkovoiman, lisäämiseksi? (KANSALLISUUS)hallitus (%)

QD8.3: Kuinka tärkeää mielestäsi on, että seuraavat viranomaiset ryhtyvät toimiin uusiutuvan energian, kuten tuuli- ja aurinkovoiman, lisäämiseksi? Euroopan unioni (%)

Lopuksi tuloksia tarkasteltiin sosiodemografisten⁴⁹ ja muiden ilmastoon liittyvien tekijöiden näkökulmasta:

- Naiset (89 prosenttia) pitävät hieman miehiä (87 prosenttia) todennäköisemmin tärkeänä, että alue- ja paikallisviranomaiset ryhtyvät toimiin uusiutuvan energian lisäämiseksi.
- Nuoret, erityisesti 15–24-vuotiaat (90 prosenttia), kannattavat eniten uusiutuvaa energiaa koskevia aloitteita, ja tuki vähenee hieman iän myötä: 89 % 25-39-vuotiaista, 88 % 40-54-vuotiaista ja 87 % yli 55-vuotiaista.
- Korkea-asteen koulutustaso korreloi uusiutuvan energian lisääntyneen tuen kanssa, sillä 92 prosenttia vastaajista opiskelee edelleen ja 89 prosenttia yli 20-vuotiaista ilmoitti, että alue- ja paikallisviranomaisten on tärkeää kannustaa uusiutuvaan energiaan. Ne, jotka lopettivat koulutuksen 15 vuotta tai vähemmän, osoittavat hieman vähemmän tukea (86 %).
- Opiskelijat (92 %) pitävät alue- ja paikallisviranomaisten uusiutuvaa energiaa koskevia toimia erittäin tärkeinä, ja seuraavina tulevat muut toimihenkilöt (90 %), johtajat ja ruumiillisen työn tekijät (molemmat 89 %). Myös itsenäiset ammatinharjoittajat ja eläkeläiset (molemmat 87 prosenttia) saavat vahvaa kannatusta, kun taas kotitaloudet (85 prosenttia) ja työttömät (82 prosenttia) saavat suhteellisesti vähemmän kannatusta.
- Suurissa kaupungeissa (90 prosenttia) sekä pienissä ja keskisuurissa kaupungeissa (89 prosenttia) kaupunkilaiset pitävät todennäköisimmin tärkeänä sitä, että alue- ja paikallisviranomaiset kannustavat uusiutuvaan energiaan, kun taas maaseutualueilla (85 prosenttia) tuki on jonkin verran vähäisempää.
- Niiden, jotka eivät pidä ilmastonmuutosta vakavana ongelmana (59 prosenttia), mukaan alue- ja paikallisviranomaisten tuki uusiutuvaa energiaa koskeville toimille on huomattavasti vähäisempää kuin niiden, jotka pitävät ilmastonmuutosta vakavana ongelmana (93 prosenttia).
- Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta (93 %), osoittavat paljon voimakkaampaa tukea alue- ja paikallisviranomaisten uusiutuvaa energiaa koskeville aloitteille, kun taas ne, jotka ovat eri mieltä, ilmoittavat, että näiden tahojen tuki tällaisille toimille on vähäisempää (62 %).
- Ympäristöriskeille altistuneiden vastaajien mukaan alue- ja paikallisviranomaiset kannattavat uusiutuvan energian toimenpiteitä enemmän (93 %) kuin muiden vastaajien (85 %).
- Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että kansalliset tiedotusvälineet antavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta (88 %), ovat sitä mieltä, että alue- ja paikallisviranomaisten on toteutettava

uusiutuvaa energiaa koskevia toimia vähemmän kiireellisesti kuin ne, jotka ovat eri mieltä (89 %).

⁴⁹ Lisätietoja näistä tiedoista on saman sivun taulukossa.

QD8.1 Kuinka tärkeänä pidät sitä, että seuraavat viranomaiset ryhtyvät toimiin uusiutuvan energian, kuten tuuli- ja aurinkoenergian, lisäämiseksi? Alue- ja paikallisviranomaiset (% – EU)

	"Tärkeä" yhteensä	Ei-merkittävä yhteensä	En tiedä
EU27	88	10	2
Sukupuoli			
Mies	87	12	1
Nainen	89	9	2
Ikä			
15-24	90	8	2
25-39	89	10	1
40-54	88	11	1
55+	87	11	2
Koulutus (loppu)			
-15	86	11	3
16-19	87	11	2
20+	89	10	1
Opiskelee edelleen	92	7	1
Sosio-ammattilinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	87	12	1
Johtajat	89	10	1
Muut valkoiset kaulukset	90	9	1
Manuaaliset työntekijät	89	10	1
Talohenkilöt	85	13	2
Työttömät	82	15	3
Eläkkeellä	87	10	3
Opiskelijat	92	7	1
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	85	13	2
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	89	9	2
Suuri kaupunki	90	9	1
Näkemykset ilmastomuutoksesta			
Vakava ongelma	93	6	1
Ei vakava ongelma	59	39	2
Ilmastomuutos johtuu ihmisen toiminnasta			
Hyväksy	93	6	1
Eri mieltä	62	36	2
Altistuminen ympäristö- ja ilmastoriskeille			
Altistunut	93	6	1
Ei paljastettu	85	13	2
Kansalliset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastomuutoksesta			
Hyväksy	89	10	1
Eri mieltä	88	11	1

Erityiseurobarometri 565 Ilmastomuutos

Lopuksi tuloksia tarkasteltiin sosiodemografisten⁵⁰ ja muiden ilmastoon liittyvien tekijöiden linssin kautta:

- Naiset (90 %) ovat hieman miehiä (88 %) todennäköisemmin sitä mieltä, että heidän hallituksensa on tärkeää ryhtyä toimiin uusiutuvan energian, kuten tuuli- ja aurinkovoiman, lisäämiseksi.
- Nuoret, erityisesti 15–24-vuotiaat (92 %), kannattavat eniten hallituksen toimia uusiutuvan energian alalla. Tuki vähenee hieman iän myötä: 90 prosenttia 25–39-vuotiaista, 89 prosenttia 40–54-vuotiaista ja 88 prosenttia yli 55-vuotiaista.
- Henkilöt, joilla on enemmän koulutusta, osoittavat suurempaa tukea uusiutuvaa energiaa koskeville hallituksen toimille. Niistä, jotka pysyivät koulutuksessa 20-vuotiaiksi tai sitä vanhemmiksi, 91 prosenttia pitää sitä tärkeänä, kun taas ne, jotka lopettivat koulutuksensa 15-vuotiaana tai sitä nuorempana, osoittavat hieman pienempää tukea (87 prosenttia).
- Opiskelijat (94 %) ilmaisevat vahvimman tukenza kansallisten hallitusten uusiutuvaa energiaa koskeville toimille, joita seuraavat johtajat ja muut toimihenkilöt (molemmat 91 %). Tuki on hieman vähäisempää ruumiillisen työn tekijöillä (88 %), kotityöntekijöillä ja työttömillä (molemmat 86 %).
- Kaupunkien asukkaat suurissa kaupungeissa (91 %) ja pienissä tai keskikokoisissa kaupungeissa (90 %) pitävät todennäköisimmin tärkeänä, että heidän hallituksensa ryhtyy toimiin uusiutuvan energian suhteen. Maaseutualueiden asukkaiden (85 %) kannatus on jonkin verran vähäisempää.
- Ne, jotka eivät pidä ilmastonmuutosta vakavana ongelmana (60 prosenttia), osoittavat huomattavasti vähemmän tukea (38 prosenttia) hallituksen toimille uusiutuvan energian alalla verrattuna niihin, jotka pitävät ilmastonmuutosta vakavana ongelmana (94 prosenttia).
- Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta (93 %), kannattavat enemmän kansallisten hallitusten uusiutuvan energian toimenpiteitä kuin ne, jotka ovat eri mieltä (64 %).
- Ympäristöriskeille altistuneet vastaajat osoittavat, että kansalliset hallitukset kannattavat uusiutuvan energian toimenpiteitä enemmän (93 prosenttia) kuin ne, jotka eivät altistu (86 prosenttia).
- Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että tiedotusvälineet antavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta, osoittavat hieman vähemmän tukea (89 %) kansallisten hallitusten uusiutuvan energian toimille kuin ne, jotka ovat eri mieltä (91 %).

QD8.2 Kuinka tärkeänä pidät sitä, että seuraavat viranomaiset ryhtyvät toimiin uusiutuvan energian, kuten tuuli- ja aurinkoenergian, lisäämiseksi? (KANSALLISUUS)hallitus (% - EU)

	"Tärkeä" yhteensä	Ei-merkittävä yhteensä	En tiedä
EU27	89	9	2
Sukupuoli			
Mies	88	11	1
Nainen	90	8	2
Ikä			
15-24	92	6	2
25-39	90	9	1
40-54	89	10	1
55+	88	10	2
Koulutus (loppu)			
-15	87	10	3
16-19	88	11	1
20+	91	8	1
Opiskelee edelleen	94	5	1
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	88	11	1
Johtajat	91	8	1
Muut valkoiset kaulukset.	91	8	1
Manuaaliset työntekijät	88	11	1
Talohenkilöt	86	13	1
Työttömät	86	11	3
Eläkkeellä	88	10	2
Opiskelijat	94	5	1
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	85	13	2
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	90	9	1
Suuri kaupunki	91	8	1
Näkemyksilmastonmuutoksesta			
Vakava ongelma	94	5	1
Ei vakava ongelma	60	38	2
Ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta			
Hyväksy	93	6	1
Eri mieltä	64	34	2
Altistuminen ympäristö- ja ilmastoriskeille			
Altistunut	93	6	1
Ei paljastettu	86	12	2
Kansalliset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta			
Hyväksy	91	8	1
Eri mieltä	89	10	1

50 Lisätietoja näistä tiedoista on saman sivun taulukossa.

Lopuksi tuloksia tarkasteltiin sosiodemografisten⁵¹ ja muiden ilmastoon liittyvien tekijöiden linssin kautta:

- Naiset (90 prosenttia) pitävät hieman miehiä (86 prosenttia) todennäköisemmin tärkeänä, että Euroopan unioni kannustaa uusiutuvaan energiaan, kuten tuuli- ja aurinkoenergiaan.
- Nuoremmat vastaajat, erityisesti 15–24-vuotiaat (91 %), kannattavat eniten Euroopan unionin toimia uusiutuvan energian alalla. Tuki vähenee hieman iän myötä: 89 prosenttia 25–39-vuotiaista, 88 prosenttia 40–54-vuotiaista ja 87 prosenttia yli 55-vuotiaista.
- Vastaajat, jotka pysyivät koulutuksessa vähintään 20-vuotiaina (89 %) ja jotka opiskelevat edelleen (94 %), pitivät uusiutuvaa energiaa koskevia toimia erittäin tärkeinä, kun taas enintään 15-vuotiaina koulutuksensa päättäneiden osuus oli hieman pienempi (86 %).
- Opiskelijat (94 %) pitävät uusiutuvaa energiaa koskevia Euroopan unionin toimia erittäin tärkeinä. Seuraavaksi tärkeimmät ovat johtajat, ruumiillisen työn tekijät (molemmat 88 %) ja muut toimihenkilöt (90 %). Itsenäisten ammatinharjoittajien (86 prosenttia) ja eläkeläisten (87 prosenttia) tuki on hieman vähäisempää, kun taas työttömien (85 prosenttia) ja kotitalouksissa asuvien (86 prosenttia) tuki on vähäisempää.
- Suurissa kaupungeissa (91 prosenttia) sekä pienissä ja keskisuurissa kaupungeissa (89 prosenttia) kaupunkilaiset pitävät todennäköisimmin tärkeänä, että Euroopan unioni kannustaa uusiutuvaan energiaan. Maaseudun asukkaat (84 %) saavat jonkin verran vähemmän tukea.
- Ne, jotka eivät pidä ilmastonmuutosta vakavana ongelmana (58 %), osoittavat, että EU:n tuki uusiutuvaa energiaa koskeville toimille on huomattavasti vähäisempää kuin ne, jotka pitävät ilmastonmuutosta vakavana ongelmana (94 %).
- Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta (93 %), kannattavat EU:n uusiutuvan energian toimenpiteitä enemmän kuin ne, jotka ovat eri mieltä (61 %).
- Vastaajat, jotka altistuvat ympäristöriskeille, kannattavat EU:n uusiutuvan energian toimia enemmän (93 %) kuin ne, jotka eivät altistu (86 %).
- Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että tiedotusvälineet antavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta, osoittavat, että EU:n uusiutuvaa energiaa koskevat toimet saavat hieman vähemmän tukea (88 %) kuin ne, jotka ovat eri mieltä (90 %).

QD8.3 Kuinka tärkeänä pidät sitä, että seuraavat viranomaiset ryhtyvät toimiin uusiutuvan energian, kuten tuuli- ja aurinkoenergian, lisäämiseksi? Euroopan unioni (% - EU)

	"Tärkeä" yhteensä	Ei-merkittävä yhteensä	En tiedä
EU27	88	10	2
Sukupuoli			
Mies	86	12	2
Nainen	90	8	2
Ikä			
15-24	91	7	2
25-39	89	10	1
40-54	88	10	2
55+	87	10	3
Koulutus (loppu)			
-15	86	10	4
16-19	87	1	2
20+	89	10	1
Opiskelee edelleen	94	5	1
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	86	13	1
Johtajat	88	1	1
Muut valkoiset kaulukset.	90	9	1
Manuaaliset työntekijät	88	1	1
Talohenkilöt	86	12	2
Työttömät	85	12	3
Eläkkeellä	87	10	3
Opiskelijat	94	5	1
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	84	13	3
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	89	9	2
Suuri kaupunki	91	8	1
Näkemyksilmastonmuutoksesta			
Vakava ongelma	94	5	1
Ei vakava ongelma	58	39	3
Ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta			
Hyväksy	93	6	1
Eri mieltä	61	36	3
Altistuminen ympäristö- ja ilmastoriskeille			
Altistunut	93	6	1
Ei paljastettu	86	12	2
Kansalliset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta			
Hyväksy	90	9	1
Eri mieltä	88	4	1

51 Lisätietoja näistä tiedoista on saman sivun taulukossa.

3. Lausunnot ilmastomuutoksen painopisteistä

Laaja eurooppalainen tuki ilmastomuutostoitille, mutta joissakin maissa on selkeää skeptisyyttä.

Tässä osiossa esitellään eurooppalaisten painopisteitä erilaisista ilmastomuutostoitista.

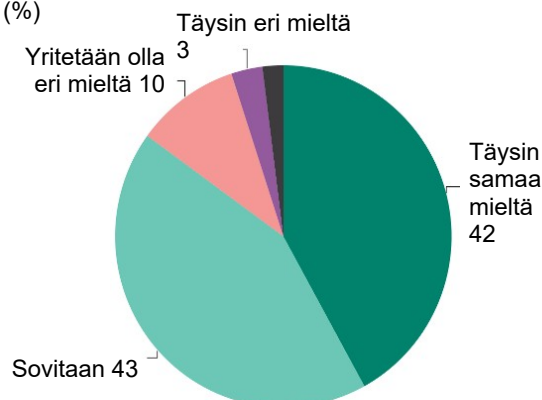
Ensinnäkin vastaajilta kysyttiin, olisiko ilmastomuutoksen torjuminen asetettava etusijalle kansanterveyden ja elämänlaadun parantamiseksi neliportaisella asteikolla: "täysin samaa mieltä", "eten samaa mieltä", "eten eri mieltä" ja "täysin eri mieltä".⁵² Koko Euroopan unionissa 85 prosenttia vastaajista on samaa mieltä siitä, että ilmastomuutoksen torjumisen olisi oltava ensisijainen tavoite kansanterveyden ja elämänlaadun parantamiseksi, mukaan lukien 43 prosenttia vastaajista, jotka "etenkin suostuivat" ja 42 prosenttia, jotka "täysin suostuivat". Sitä vastoin 13 prosenttia eurooppalaisista oli eri mieltä (10 prosenttia oli "entistä eri mieltä" ja 3 prosenttia "täysin eri mieltä") ja 2 prosenttia ilmoitti, etteivät he tiedä asiasta.

Kaikissa EU:n jäsenvaltioissa suurin osa vastaajista on samaa mieltä lausumasta. Seitsemässä maassa vähintään yhdeksän kymmenestä vastaajasta on samaa mieltä. Kreikan (94 %), Kyproksen ja Unkarin (kukin 92 %) pisteet ovat korkeimmat tässä luokassa. Sitä vastoin Viro (61 prosenttia) ja Latvia (69 prosenttia) ovat huonoiten samaa mieltä siitä, että ilmastomuutoksen torjumisen olisi oltava ensisijainen tavoite kansanterveyden ja elämänlaadun parantamiseksi.

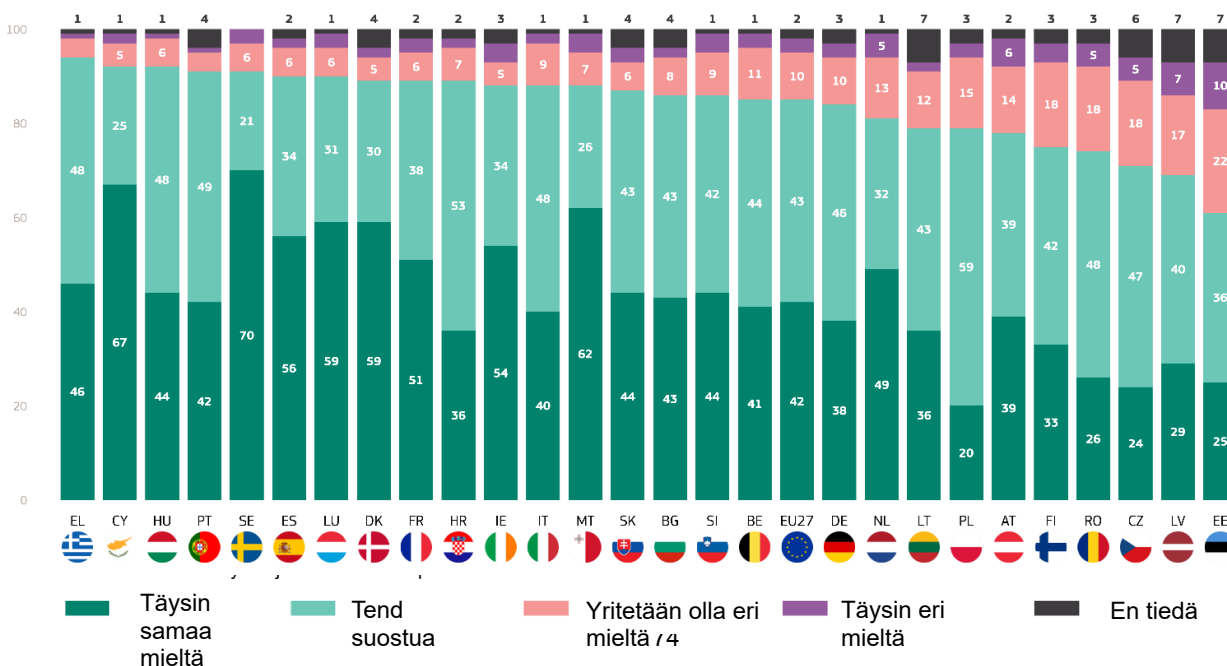
Sitä vastoin lähes kolmannes virolaisista vastaajista (32 prosenttia) on eri mieltä väittämästä ja on näin ollen maa, jossa erimielisyyksien pistemäärä on suurin. Yli viidesosa vastaajista Suomessa (22 %), Romaniassa (23 %), Tšekissä (23 %) ja Latviassa (24 %) ei myöskään ole samaa mieltä siitä, että ilmastomuutoksen torjumisen

olisi oltava ensisijainen tavoite kansanterveyden ja elämänlaadun parantamiseksi. Liettua ja Virossa 7 prosenttia ilmoittaa kumpikin olevansa tuntematon.

QD4.1: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä? - Ilmastomuutoksen torjumisen olisi oltava ensisijainen tavoite kansanterveyden ja elämänlaadun parantamiseksi (%)

QD4.1: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä? - Ilmastomuutoksen torjumisen olisi oltava ensisijainen tavoite kansanterveyden ja elämänlaadun parantamiseksi (%)

QD4.2: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä? - Ilmastomuutoksesta johtuvien vahinkojen kustannukset ovat paljon korkeammat kuin vihreän siirtymän edellyttämien investointien kustannukset (8)

Erityiseurobarometri 565 Ilmastomuutos

Lisäksi vastaajilta kysyttiin, ovatko he samaa mieltä siitä, että ilmastomuutokseen liittyvien vahinkojen kustannukset ovat paljon korkeammat kuin vihreän siirtymän edellyttämien investointien kustannukset, käyttäen 4-kohtaista asteikkoa: "täysin samaa mieltä", "eten samaa mieltä", "eten eri mieltä" ja "täysin eri mieltä".⁵³ Yli seitsemän kymmenestä eurooppalaisesta (77 %, +4 prosenttiyksikköä) on samaa mieltä tästä lausunnosta, mukaan lukien 43 prosenttia (+3 prosenttiyksikköä), jotka "etenkin suostuivat" ja 34 prosenttia (+1 prosenttiyksikköä), jotka "täysin suostuivat". Vastaajista 14 prosenttia (-2 prosenttiyksikköä) oli eri mieltä, mukaan lukien vain 3 prosenttia (-1 prosenttiyksikköä), jotka olivat täysin eri mieltä, ja 11 prosenttia (-1 prosenttiyksikköä), jotka "yrittivät olla eri mieltä". On huomionarvoista, että tässä kysymyksessä lähes yksi kymmenestä vastaajasta ilmoitti, että he eivät tiedä (9 %, -3 prosenttiyksikköä).

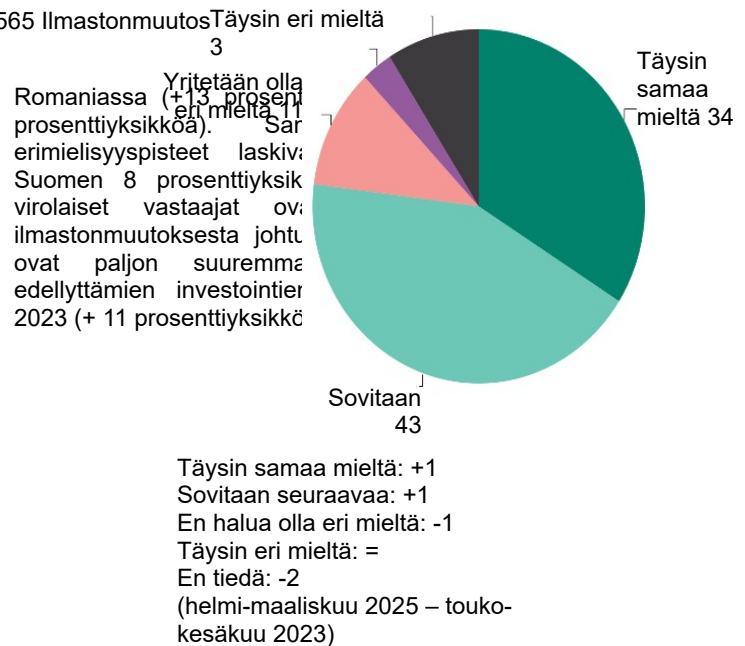
EU:n jäsenvaltioista suurin osa (yli 50 prosenttia) vastaajista on samaa mieltä lausumasta lukuun ottamatta Viroa, jossa 46 prosenttia vastaajista on samaa mieltä. Enemmistöjen koko vaihtelee kuitenkin EU:n jäsenvaltioiden välillä. Eniten sopimuksia tehtiin Kyproksessa (86 %, -1 prosenttiyksikköä), Kroatiassa (86 %, +3 prosenttiyksikköä) ja Portugalissa (86 %, +4 prosenttiyksikköä). Latviassa sopimus on 62 prosenttia (+3 prosenttiyksikköä).

Niistä maista, jotka ovat yhtä mieltä siitä, että ilmastomuutoksesta johtuvien vahinkojen kustannukset ovat paljon korkeammat kuin vihreän siirtymän edellyttämien investointien kustannukset, suurin tuki on Maltalla (56 prosenttia, +4 prosenttiyksikköä) ja Kyproksella (55 prosenttia, -1 prosenttiyksikköä), joissa yli puolet vastaajista oli "täysin samaa mieltä" lausumasta.

Sitä vastoin neljässä maassa noin viidesosa vastaajista on eri mieltä väittämästä: Tšekki (25 %, -4 prosenttiyksikköä), Romania (24 %, -10 prosenttiyksikköä), Latvia (22 %, -1 prosenttiyksikköä) ja Itävalta (20 %, -5 prosenttiyksikköä). Lähes neljä kymmenestä vastaajasta on kuitenkin eri mieltä Virossa (38 %, +11 prosenttiyksikköä), joten suurin osa vastaajista on eri mieltä siitä, että ilmastomuutoksesta johtuvien vahinkojen kustannukset ovat paljon korkeammat kuin vihreän siirtymän edellyttämien investointien kustannukset. Tähän osuuteen kuuluu 11 prosenttia vastaajista, jotka ovat "täysin eri mieltä".

Lisäksi tämä kysymys johti siihen, että monet vastaajat eivät tieneet, ovatko ilmastomuutoksesta johtuvien vahinkojen kustannukset paljon korkeammat kuin vihreän siirtymän edellyttämien investointien kustannukset. Kahdessatoista EU:n jäsenvaltiossa vähintään yksi kymmenestä vastaajasta ilmoitti, ettei tiedä. Luetteloa johtavat Bulgaria (18 %, -2 prosenttiyksikköä), Viro (16 %, -5 prosenttiyksikköä) ja Latvia (16 %, -2 prosenttiyksikköä).

Vuoden 2023 jälkeen tapahtuneiden muutosten osalta voidaan todeta, että sopimukset lisääntyivät huomattavasti

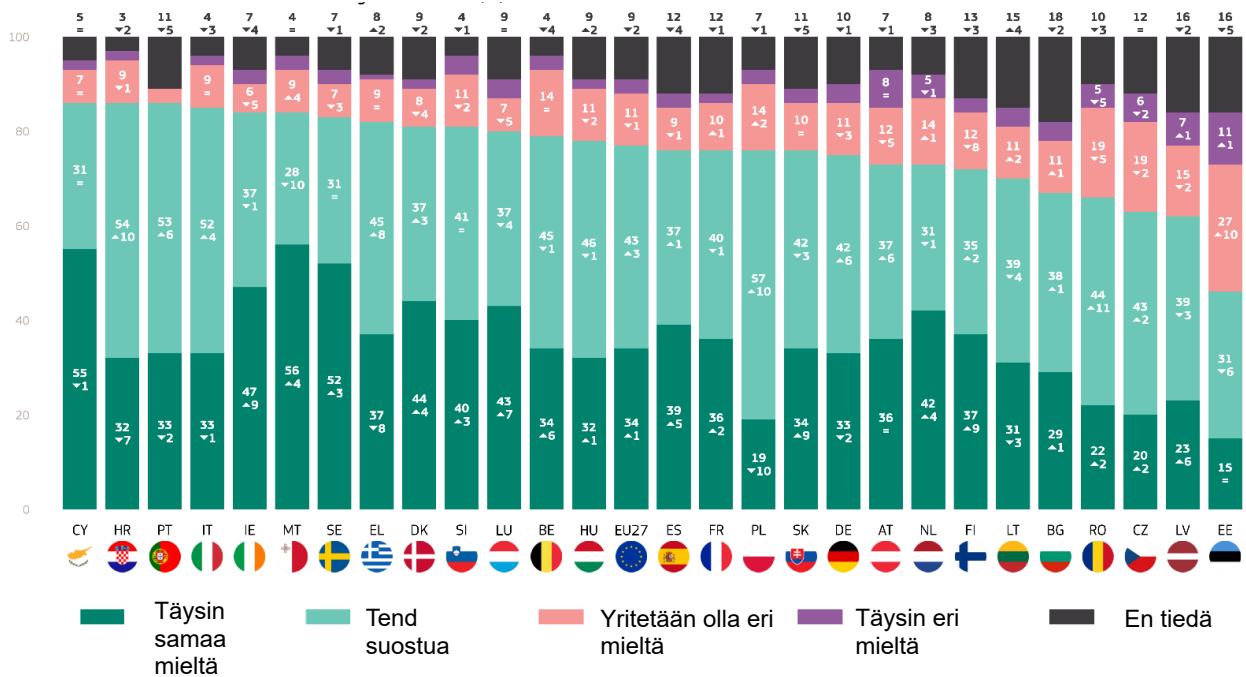
53 QD4.2. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä? - Ilmastomuutoksesta johtuvien vahinkojen kustannukset ovat paljon korkeammat kuin vihreän siirtymän edellyttämien investointien kustannukset.

Erityiseurobarometri 565 Ilmastonmuutos

QD4.3: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä? - Ilmastonmuutoksesta johtuvien vahinkojen kustannukset ovat paljon korkeammat kuin vihreän siirtymän edellyttämien investointien kustannukset (%)

	Täysin samaa mieltä		Tend suostua		Yritetään olla eri mieltä		Täysin eri mieltä		En tiedä		"Hyväksytty" yhteensä		Erimielisyydet yhteensä	
	Se on eri asia. Helmikuu/maaliskuu 2025	Helmi–maalisku u 2025 – touko–kesäkuu 2023	Se on eri asia. Helmikuu/maaliskuu 2025	Helmi–maalisku u 2025 – touko–kesäkuu 2023	Se on eri asia. Helmikuu/maaliskuu 2025	Helmi–maalisku u 2025 – touko–kesäkuu 2023	Se on eri asia. Helmikuu/maaliskuu 2025	Helmi–maalisku u 2025 – touko–kesäkuu 2023	Se on eri asia. Helmikuu/maaliskuu 2025	Helmi–maalisku u 2025 – touko–kesäkuu 2023	Se on eri asia. Helmikuu/maaliskuu 2025	Helmi–maalisku u 2025 – touko–kesäkuu 2023	Se on eri asia. Helmikuu/maaliskuu 2025	Helmi–maalisku u 2025 – touko–kesäkuu 2023
EU27	34	1	43	3	11	-1	3	-1	9	-2	77	4	14	-2
BE	34	6	45	-1	14	0	3	-1	4	-4	79	5	17	-1
BG	29	1	38	1	11	1	4	-1	18	-2	67	2	15	0
CZ	20	2	43	2	19	-2	6	-2	12	0	63	4	25	-4
DK	44	4	37	3	8	-4	2	-1	9	-2	81	7	10	-5
DE	33	-2	42	6	11	-3	4	0	10	-1	75	4	15	-3
EE	15	0	31	-6	27	10	11	1	16	-5	46	-6	38	11
IE	47	9	37	-1	6	-5	3	1	7	-4	84	8	9	-4
EL	37	-8	45	8	9	0	1	-2	8	2	82	0	10	-2
ES	39	5	37	1	9	-1	3	-1	12	-4	76	6	12	-2
FR	36	2	40	-1	10	1	2	-1	12	-1	76	1	12	0
HR	32	-7	54	10	9	-1	2	0	3	-2	86	3	11	-1
IT	33	-1	52	4	9	0	2	0	4	-3	85	3	11	0
CY	55	-1	31	0	7	0	2	1	5	0	86	-1	9	1
LV	23	6	39	-3	15	-2	7	1	16	-2	62	3	22	-1
LT	31	-3	39	-4	11	2	4	1	15	4	70	-7	15	3
LU	43	7	37	-4	7	-5	4	2	9	0	80	3	11	-3
HU	32	1	46	-1	11	-2	2	0	9	2	78	0	13	-2
MT	56	4	28	-10	9	4	3	2	4	0	84	-6	12	6
NL	42	4	31	-1	14	1	5	-1	8	-3	73	3	19	0
AT	36	0	37	6	12	-5	8	0	7	-1	73	6	20	-5
PL	19	-10	57	10	14	2	3	-1	7	-1	76	0	17	1
PT	33	-2	53	6	3	2	0	-1	11	-5	86	4		
RO	22	2	44	11	19	-5	5	-5	10	-3	66	13	24	-10
SI	40	3	41	0	11	-2	4	0	4	-1	81	3	15	-2
SK	34	9	42	-3	10	0	3	-1	11	-5	76	6	13	-1
FI	37	9	35	2	12	-8	3	0	13	-3	72	11	15	-8
SE	52	3	31	0	7	-3	3	1	7	-1	83	3	10	-2

QD4.2: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä? - Ilmastonmuutoksesta johtuvien vahinkojen kustannukset ovat paljon korkeammat kuin vihreän siirtymän edellyttämien investointien kustannukset (%)

Sosiodemografisista tekijöistä⁵⁴ tehtiin seuraavat havainnot:

- Naiset (88 %) ovat huomattavasti todennäköisemmin kuin miehet (83 %) samaa mieltä siitä, että ilmastomuutoksen torjumisen olisi oltava ensisijainen tavoite kansanterveyden ja elämänlaadun parantamiseksi EU:ssa.
- Nuoret, erityisesti 15–24-vuotiaat ja 25–39-vuotiaat (molemmat 87 prosenttia), kannattavat eniten ilmastomuutoksen priorisointia kansanterveyden parantamiseksi. Tuki vähenee hieman iän myötä, ja 85 prosenttia 40–54-vuotiaista ja 85 prosenttia yli 55-vuotiaista hyväksyy lausunnon.
- Eniten tukea saivat vastaajat, jotka pysyivät koulutuksessa vähintään 20-vuotiaina (87 %), ja vastaajat, jotka opiskelevat edelleen (89 %), kun taas ne, jotka lopettivat koulutuksen enintään 15-vuotiaina, ilmoittivat hieman vähäisemmästä tuesta (83 %).
- Opiskelijat (90%) ilmaisevat eniten merkitystä, jonka jälkeen johtajat ja muut toimihenkilöt (molemmat 87%). Myös eläkeläiset (86 %), ruumiillisen työn tekijät (84 %) ja kotitalouden työntekijät (83 %) osoittavat tukea, kun taas itsenäiset ammatinharjoittajat (81 %) ja työttömät (80 %) ilmoittavat tuen olevan vähäisempää.
- Suurissa kaupungeissa (88 prosenttia) sekä pienissä ja keskisuurissa kaupungeissa (87 prosenttia) kaupunkilaiset pitävät todennäköisemmin tärkeänä, että Euroopan unioni asettaa ilmastomuutoksen torjunnan etusijalle, kun taas maaseudun asukkaat (81 prosenttia) saavat hieman vähemmän tukea.
- Ne, jotka pitävät ilmastomuutosta vakavana ongelmana, osoittavat huomattavasti vähemmän tukea (46 prosenttia) verrattuna niihin, jotka pitävät sitä vakavana ongelmana (93 prosenttia).
- Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että ilmastomuutos johtuu ihmisen toiminnasta, kannattavat lausuntoa enemmän (92 %), kun taas ne, jotka ovat eri mieltä, ilmoittavat paljon vähemmän tukea (51 %).
- Vastaajista, jotka altistuivat ympäristöriskeille (91 %), kannatus oli suurempaa kuin vastaajista, jotka eivät altistuneet (82 %).
- Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että tiedotusvälineet antavat selkeää tietoa ilmastomuutoksesta, osoittavat vähemmän kiireellisyyttä (85 %) kuin ne, jotka ovat eri mieltä (87 %).

QD4.1 Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä? Ilmastomuutoksen torjumisen olisi oltava ensisijainen tavoite kansanterveyden ja elämänlaadun parantamiseksi (% EU:sta)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	85	13	2
Sukupuoli			
Mies	83	15	2
Nainen	88	10	2
Ikä			
15-24	87	11	2
25-39	87	12	1
40-54	85	13	2
55+	85	12	3
Koulutus (loppu)			
-15	83	13	4
16-19	85	13	2
20+	87	12	1
Opiskelee edelleen	89	9	2
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	81	17	2
Johtajat	87	12	1
Muut valkoiset kaulukset	87	11	2
Manuaaliset työntekijät	84	14	2
Talohenkilöt	83	13	4
Työttömät	80	17	3
Eläkkeellä	86	11	3
Opiskelijat	90	8	2
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	81	16	3
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	87	11	2
Suuri kaupunki	88	10	2
Näkemykset ilmastomuutoksesta			
Vakava ongelma	93	6	1
Ei vakava ongelma	46	50	4
Ilmastomuutos johtuu ihmisen toiminnasta			
Hyväksy	92	7	1
Eri mieltä	51	45	4
Altistuminen ympäristö- ja ilmastoriskeille			
Altistunut	91	8	1
Ei paljastettu	82	16	2
Kansalliset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastomuutoksesta			
Hyväksy	87	12	1
Eri mieltä	85	13	2

54 Lisätietoja näistä tiedoista on saman sivun taulukossa.

Sosiodemografisista tekijöistä⁵⁵ tehtiin seuraavat havainnot:

- Naiset (77 %) ovat hieman miehiä todennäköisemmin (76 %) samaa mieltä siitä, että ilmastonmuutoksesta johtuvien vahinkojen kustannukset ovat korkeammat kuin vihreän siirtymän edellyttämien investointien kustannukset.
- Eniten samaa mieltä olivat nuoret, erityisesti 25–39-vuotiaat (79 %) sekä 40–54-vuotiaat ja 15–24-vuotiaat (molemmat 78 %). Sopimus pienenee hieman iän myötä: 55+ (74 %) ei ole yhtä todennäköisesti samaa mieltä.
- Enintään 20-vuotiaat ja yhä opiskelevat vastaajat (kaikki 80 %) ovat samaa mieltä väittämästä kuin enintään 15-vuotiaat (70 %).
- Opiskelijat (81 %) ilmaisevat korkeimman sopimuksen, jonka jälkeen johtajat (80 %) ja muut valkokaulustyöntekijät (79 %). Myös itsenäiset ammatinharjoittajat (76 prosenttia) ja ruumiillisen työn tekijät (76 prosenttia) antavat vahvaa tukea, kun taas kotitalouden työntekijät (74 prosenttia) ja eläkeläiset (73 prosenttia) ovat vähemmän yksimielisiä.
- Suurten kaupunkien (80 %) ja pienten tai keskikokoisten kaupunkien (79 %) kaupunkilaiset ovat todennäköisemmin samaa mieltä siitä, että ilmastonmuutoksen aiheuttamien vahinkojen kustannukset ovat suuremmat kuin vihreään siirtymään liittyvien investointien kustannukset verrattuna maaseudun asukkaisiin (70 %).
- Ne, jotka eivät pidä ilmastonmuutosta vakavana ongelmana, ovat huomattavasti vähemmän todennäköisesti samaa mieltä (43 %) kuin ne, jotka pitävät sitä vakavana ongelmana (83 %).
- Ne, jotka ovat samaa mieltä siitä, että ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta (83 %), ovat paljon todennäköisemmin samaa mieltä siitä, että ilmastonmuutoksesta johtuvien vahinkojen kustannukset ovat suuremmat kuin vihreään siirtymään liittyvien investointien kustannukset verrattuna niihin, jotka ovat eri mieltä (46 %).
- Vastaajat, jotka altistuvat ympäristö- ja ilmastoriskeille, ovat todennäköisemmin samaa mieltä (85 %) kuin ne, jotka eivät altistu (72 %).
- Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että kansalliset tiedotusvälineet antavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta (78 %), kannattavat myös väitettä, jonka mukaan vahinkojen kustannukset ovat paljon korkeammat kuin vihreään siirtymään liittyvien investointien kustannukset.

QD4.2 Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä? Ilmastonmuutoksesta johtuvien vahinkojen kustannukset ovat paljon korkeammat kuin vihreän siirtymän edellyttämien investointien kustannukset (% EU:ssa)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	7	14	9
Sukupuoli			
Mies	76	16	8
Nainen	7	12	11
Ikä			
15-24	78	12	10
25-39	79	14	7
40-54	78	16	6
55+	74	14	12
Koulutus (loppu)			
-15	70	15	15
16-19	75	15	10
20+	80	14	6
Opiskelee edelleen	80	9	11
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	76	18	6
Johtajat	80	15	5
Muut valkoiset kaulukset.	79	14	7
Manuaaliset työntekijät	76	15	9
Talohenkilöt	74	15	11
Työttömät	74	15	11
Eläkkeellä	73	13	14
Opiskelijat	81	10	9
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	70	18	12
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	79	13	8
Suuri kaupunki	80	12	8
Näkemykset ilmastonmuutoksesta			
Vakava ongelma	83	9	8
Ei vakava ongelma	43	47	10
Ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta			
Hyväksy	83	9	8
Eri mieltä	46	44	10
Altistuminen ympäristö- ja ilmastoriskeille			
Altistunut	85	9	6
Ei paljastettu	72	17	11
Kansalliset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta			

55 Lisätietoja näistä tiedoista on saman sivun taulukossa.

Erityiseurobarometri 565 Ilmastonmuutos

Hyväksy	78	13	9
Eri mieltä	78	15	7

Erityiseurobarometri 565 Ilmastomuutos

Tämän jälkeen vastaajilta kysyttiin, uskovatko he, että ilmastomuutoksen torjunta johtaa innovointiin, joka parantaa EU:n yritysten kilpailukykyä.⁵⁶ Yli seitsemän kymmenestä eurooppalaisesta (77 %, +2 prosenttiyksikköä vuodesta 2023) on samaa mieltä tästä lausunnosta, mukaan lukien 48 prosenttia (+2 prosenttiyksikköä), joka "on ollut samaa mieltä" ja 29 prosenttia (ei ole muuttunut), joka "on täysin samaa mieltä". Vastaajista 16 prosenttia (muuttumaton) oli eri mieltä, mukaan lukien vain 4 prosenttia (muuttumaton), jotka olivat "täysin eri mieltä" ja 12 prosenttia (muuttumaton), jotka olivat "ennen eri mieltä". On huomionarvoista, että tässä kysymyksessä lähes yksi kymmenestä vastaajasta ilmoitti, että he eivät tiedä (7 %, -2 prosenttiyksikköä).

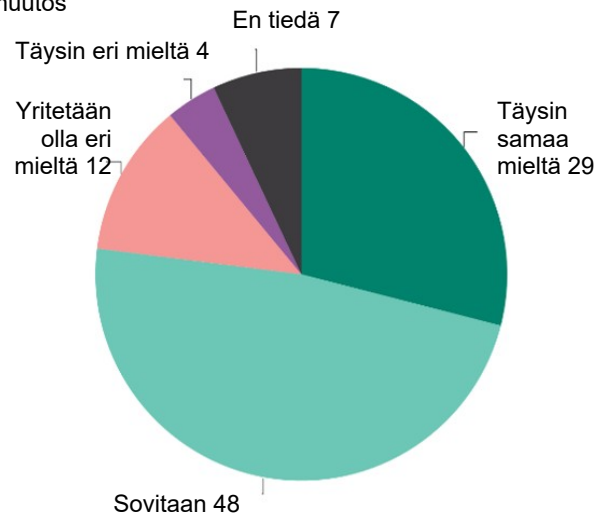
Useimmissa EU:n jäsenvaltioissa (yli 50 prosenttia) vastaajista on samaa mieltä siitä, että ilmastomuutosta koskevien toimien toteuttaminen johtaa innovointiin, joka parantaa EU:n yritysten kilpailukykyä. Enemmistöjen koko vaihtelee kuitenkin EU:n jäsenvaltioiden välillä. Eniten sopimuksia tehtiin Italiassa (88 %, +1 prosenttiyksikköä), Portugalissa (88 %, +2 prosenttiyksikköä) ja Ruotsissa (88 %, +2 prosenttiyksikköä). Sitä vastoin hyvin pieni enemmistö Virossa kannatti 52:ta prosenttia (+1 prosenttiyksikkö).

Niistä maista, jotka ovat yhtä mieltä siitä, että ilmastomuutokseen liittyvien toimien toteuttaminen johtaa innovointiin, joka parantaa EU:n yritysten kilpailukykyä, suurin tuki on Maltalla (50 %, +6 prosenttiyksikköä), Ruotsissa (46 %, -6 prosenttiyksikköä) ja Irlannissa (45 %, +6 prosenttiyksikköä), joissa puolet tai lähes puolet vastaajista oli "täysin samaa mieltä" lausumasta.

Sitä vastoin kolmasosa vastaajista on eri mieltä Virossa (34 %, +5 prosenttiyksikköä), joten suurin osa vastaajista on eri mieltä siitä, että ilmastomuutoksen torjunta johtaa innovointiin, joka parantaa EU:n yritysten kilpailukykyä. Viroa seuraavat Tšekki (27 %, -7 prosenttiyksikköä), Romania (22 %, -9 prosenttiyksikköä) ja Latvia (20 %, -4 prosenttiyksikköä). Erimielisyyden tasoa tarkasteltaessa Viro on ylivoimaisesti suurin maa, joka on "täysin eri mieltä" siitä, että ilmastomuutokseen liittyvät toimet johtavat innovointiin, joka parantaa EU:n yritysten kilpailukykyä (12 %, +2 prosenttiyksikköä).

Lisäksi, kuten edellisessä jaksossa, monet vastaajat ilmoittivat, etteivät tiedä, ovatko ilmastomuutoksesta johtuvien vahinkojen kustannukset paljon korkeammat kuin vihreän siirtymän edellyttämien investointien kustannukset. Kuudessa EU:n jäsenvaltiossa vähintään yksi kymmenestä vastaajasta ilmoitti, ettei tiedä. Eniten osuuksia on Latviassa (16 %, -4 prosenttiyksikköä), Liettuassa (16 %, +1 prosenttiyksikköä) ja Virossa (14 %, -6 prosenttiyksikköä).

Vuoden 2023 jälkeen tapahtuneiden muutosten osalta voidaan todeta, että Romaniassa (70 % +11 prosenttiyksikköä) ja Slovakiassa (80 % +9 prosenttiyksikköä) vastaajat olivat samaa mieltä paljon enemmän kuin vuonna 2023. Samaan aikaan Romanian erimielisyyspisteet laskivat 9 prosenttiyksikköä ja

Täysin samaa mieltä: =
Sovitaan seuraavaa: +2
En halua olla eri mieltä: =
Täysin eri mieltä: =
En tiedä: -2
(helmi-maaliskuu 2025 – touko-
kesäkuu 2023)

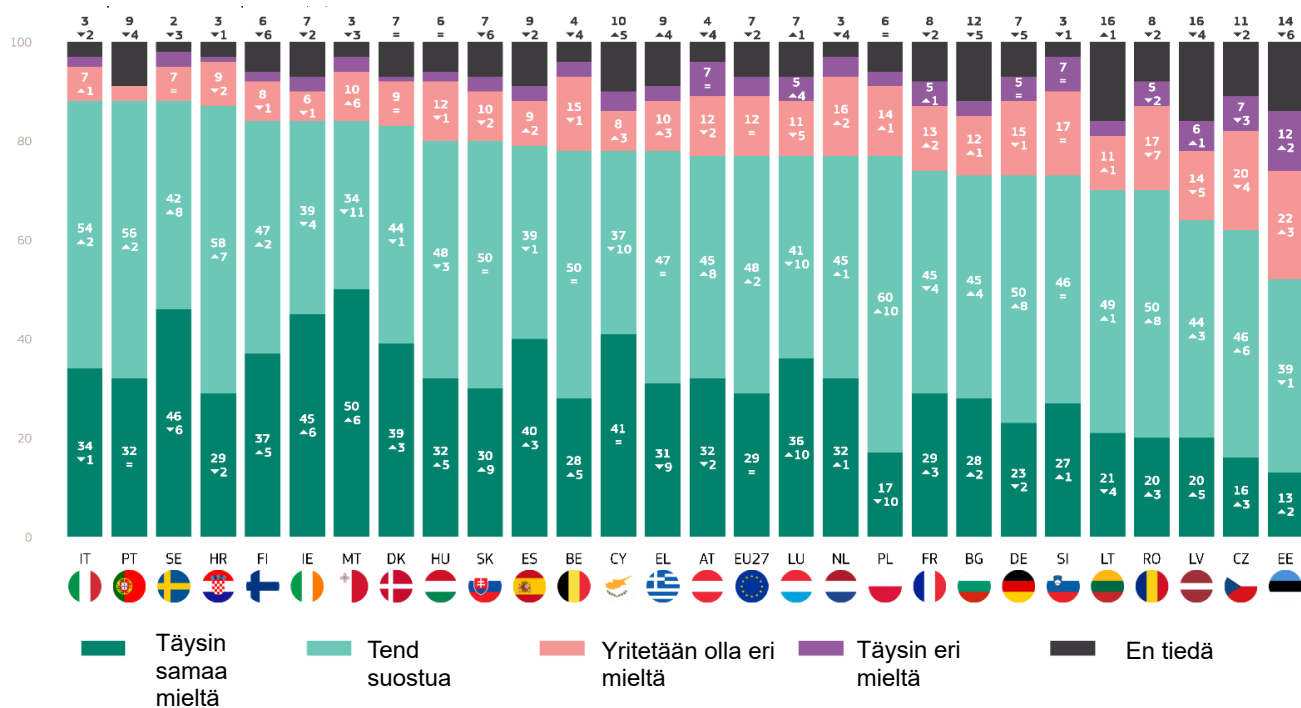
Slovakian 3 prosenttiyksikköä. Sitä vastoin vuoteen 2023 verrattuna useimmat virolaiset vastaajat eivät usko, että ilmastomuutokseen liittyvät toimet johtavat innovointiin, joka lisää EU:n yritysten kilpailukykyä (+5 prosenttiyksikköä). Yleisten erimielisyyksien osuus kasvoi myös Kreikassa (13 prosenttia (+5 prosenttiyksikköä), Maltassa (13 prosenttia, +8 prosenttiyksikköä) ja Kyproksessa (12 prosenttia, +5 prosenttiyksikköä), joskin pisteet ovat edelleen alhaiset.

⁵⁶ QD4.3. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä? - Ilmastomuutoksen torjuminen johtaa innovointiin, joka parantaa EU:n yritysten kilpailukykyä.

QD4.3. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä? - Ilmastonmuutokseen liittyvien toimien toteuttaminen johtaa innovointiin, joka parantaa EU:n yritysten kilpailukykyä.(%)

	Täysin samaa mieltä		Tend suostua		Yritetään olla eri mieltä		Täysin eri mieltä		En tiedä		"Hyväksytty" yhteensä		Erimielisyydet yhteensä	
	Se on eri asia. Helmikuu/maaliskuu 2025 – touko-kesäkuu 2023		Se on eri asia. Helmikuu/maaliskuu 2025 – touko-kesäkuu 2023		Se on eri asia. Helmikuu/maaliskuu 2025 – touko-kesäkuu 2023		Se on eri asia. Helmikuu/maaliskuu 2025 – touko-kesäkuu 2023		Se on eri asia. Helmikuu/maaliskuu 2025 – touko-kesäkuu 2023		Se on eri asia. Helmikuu/maaliskuu 2025 – touko-kesäkuu 2023		Se on eri asia. Helmikuu/maaliskuu 2025 – touko-kesäkuu 2023	
EU27	29	0	48	2	12	0	4	0	7	-2	77	2	16	0
BE	28	5	50	0	15	-1	3	0	4	-4	78	5	18	-1
BG	28	2	45	4	12	1	3	-2	12	-5	73	6	15	-1
CZ	16	3	46	6	20	-4	7	-3	11	-2	62	9	27	-7
DK	39	3	44	-1	9	0	1	-2	7	0	83	2	10	-2
DE	23	-2	50	8	15	-1	5	0	7	-5	73	6	20	-1
EE	13	2	39	-1	22	3	12	2	14	-6	52	1	34	5
IE	45	6	39	-4	6	-1	3	1	7	-2	84	2	9	0
EL	31	-9	47	0	10	3	3	2	9	4	78	-9	13	5
ES	40	3	39	-1	9	2	3	-2	9	-2	79	2	12	0
FR	29	3	45	-4	13	2	5	1	8	-2	74	-1	18	3
HR	29	-2	58	7	9	-2	1	-2	3	-1	87	5	10	-4
IT	34	-1	54	2	7	1	2	0	3	-2	88	1	9	1
CY	41	0	37	-10	8	3	4	2	10	5	78	-10	12	5
LV	20	5	44	3	14	-5	6	1	16	-4	64	8	20	-4
LT	21	-4	49	1	11	1	3	1	16	1	70	-3	14	2
LU	36	10	41	-10	11	-5	5	4	7	1	77	0	16	-1
HU	32	5	48	-3	12	-1	2	-1	6	0	80	2	14	-2
MT	50	6	34	-11	10	6	3	2	3	-3	84	-5	13	8
NL	32	1	45	1	16	2	4	0	3	-4	77	2	20	2
AT	32	-2	45	8	12	-2	7	0	4	-4	77	6	19	-2
PL	17	-10	60	10	14	1	3	-1	6	0	77	0	17	0
PT	32	0	56	2	3	2	0	0	9	-4	88	2	3	2
RO	20	3	50	8	17	-7	5	-2	8	-2	70	11	22	-9
SI	27	1	46	0	17	0	7	0	3	-1	73	1	24	0
SK	30	9	50	0	10	-2	3	-1	7	-6	80	9	13	-3
FI	37	5	47	2	8	-1	2	0	6	-6	84	7	10	-1
SE	46	-6	42	8	7	0	3	1	2	-3	88	2	10	1

QD4.3: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä? Ilmastonmuutokseen liittyvien toimien toteuttaminen johtaa innovointiin, joka parantaa EU:n yritysten kilpailukykyä (%)

Sosiodemografisista tekijöistä⁵⁷ tehtiin seuraavat havainnot:

- Naiset (78 prosenttia) ovat hieman miehiä todennäköisemmin (77 prosenttia) yhtä mieltä siitä, että ilmastonmuutosta koskevat toimet johtavat innovointiin, joka parantaa EU:n yritysten kilpailukykyä.
- Nuoret, erityisesti 15–24-vuotiaat (81 %), ovat yhtä mieltä siitä, että ilmastonmuutostoimista johtuva innovointi parantaa EU:n kilpailukykyä. Sopimus pienenee iän myötä, ja 80 prosenttia 25–39-vuotiaista, 79 prosenttia 40–54-vuotiaista ja 74 prosenttia yli 55-vuotiaista hyväksyy lausunnon.
- Eniten samaa mieltä olivat vastaajat, jotka pysyivät koulutuksessa enintään 20-vuotiaina, ja vastaajat, jotka opiskelevat edelleen (81 prosenttia vastaajista ja 82 prosenttia vastaajista), kun taas enintään 15-vuotiaina opintonsa päättäneet vastaajat olivat vähemmän samaa mieltä (73 prosenttia).
- Johtajat (82 prosenttia) ilmaisevat korkeimman sopimuksen, jonka jälkeen opiskelijat (81 prosenttia) ja muut toimihenkilöt (80 prosenttia). Myös ruumiillisen työn tekijät ja itsenäiset ammatinharjoittajat (molemmat 78 prosenttia) ja kotitalouden henkilöt (75 prosenttia) ovat samaa mieltä, kun taas eläkeläiset (74 prosenttia) ja työttömät (73 prosenttia) ovat hieman vähemmän yksimielisiä.
- Suurten kaupunkien (82 %) ja pienten tai keskikokoisten kaupunkien (79 %) kaupunkilaiset pitävät sitä todennäköisemmin tärkeänä, kun taas maaseudun asukkaat (72 %) ilmaisevat hieman vähemmän tukea.
- Ne, jotka eivät pidä ilmastonmuutosta vakavana ongelmana, ovat paljon vähemmän samaa mieltä julkilausumasta (45 prosenttia) kuin ne, jotka pitävät sitä vakavana ongelmana (83 prosenttia).
- Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta, ilmaisevat suuremman yhteisymmärryksen (83 prosenttia) lausunnon kanssa, kun taas ne, jotka ovat eri mieltä, ilmoittavat paljon pienemmästä tuesta (49 prosenttia).
- Ympäristöriskeille altistuneet vastaajat (85 %) kannattivat lausuntoa enemmän kuin altistumattomat vastaajat (74 %).
- Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että tiedotusvälineet antavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta, ilmaisevat saman suostumuksen lausumalle kuin ne, jotka ovat eri mieltä (kaikki 79 prosenttia).

QD4.3 Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä? - Ilmastonmuutoksen torjuminen johtaa innovointiin, joka parantaa EU:n yritysten kilpailukykyä. (% EU:sta)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	77	16	7
Sukupuoli			
Mies	77	17	6
Nainen	78	14	8
Ikä			
15-24	81	12	7
25-39	80	16	4
40-54	79	16	5
55+	74	17	9
Koulutus (loppu)			
-15	73	15	12
16-19	76	17	7
20+	81	16	3
Opiskelee edelleen	82	12	6
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	78	18	4
Johtajat	82	15	3
Muut valkoiset kaulukset	80	15	5
Manuaaliset työntekijät	78	16	6
Talohenkilöt	75	15	10
Työttömät	73	18	9
Eläkkeellä	74	16	10
Opiskelijat	81	13	6
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	72	19	9
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	79	15	6
Suuri kaupunki	82	13	5
Näkemykset ilmastonmuutoksesta			
Vakava ongelma	83	11	6
Ei vakava ongelma	45	46	9
Ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta			
Hyväksy	83	11	6
Eri mieltä	49	43	8
Altistuminen ympäristö- ja ilmastoriskeille			
Altistunut	85	11	4
Ei paljastettu	74	18	8
Kansalliset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta			

57 Lisätietoja näistä tiedoista on saman sivun taulukossa.

Erityiseurobarometri 565 Ilmastonmuutos

Hyväksy	79	15	6
Eri mieltä	79	16	5

Seuraavaksi vastaajilta kysyttiin, parantaako parempi valmistautuminen ilmastonmuutoksen haittavaikutuksiin kansalaisten elämää EU:ssa neliportaisella asteikolla: "täysin samaa mieltä", "eten samaa mieltä", "eten eri mieltä" ja "täysin eri mieltä".⁵⁸ Kaikissa EU:n jäsenvaltioissa 83 prosenttia vastaajista oli samaa mieltä väittämästä, mukaan lukien 49 prosenttia "yritti olla samaa mieltä" ja 34 prosenttia "täysin samaa mieltä". Sitä vastoin 13 prosenttia eurooppalaisista ei ole samaa mieltä siitä, että parempi valmistautuminen ilmastonmuutoksen kielteisiin vaikutuksiin parantaisi EU:n kansalaisten elämää, mukaan lukien 10 prosenttia, jotka "yrittivät olla eri mieltä", ja 3 prosenttia, jotka "täysin eri mieltä". Neljä prosenttia vastaajista ilmoitti, ettei tiedä.

Kaikissa EU:n jäsenvaltioissa suurin osa vastaajista on samaa mieltä siitä, että parempi valmistautuminen ilmastonmuutoksen kielteisiin vaikutuksiin parantaa kansalaisten elämää EU:ssa. Neljässä maassa sopimusosuudet ovat erityisen suuret, ja vähintään yhdeksän kymmenestä vastaajasta oli samaa mieltä seuraavista asioista: Kreikka ja Portugali (kukin 92 %) sekä Espanja ja Irlanti (90 %). Maiden välillä on kuitenkin huomattavia eroja. Esimerkiksi Virossa vain 59 prosenttia on samaa mieltä tästä väitteestä, joka on yli 30 prosenttiyksikköä Kreikkaa ja Portugalia lukuun ottamatta.

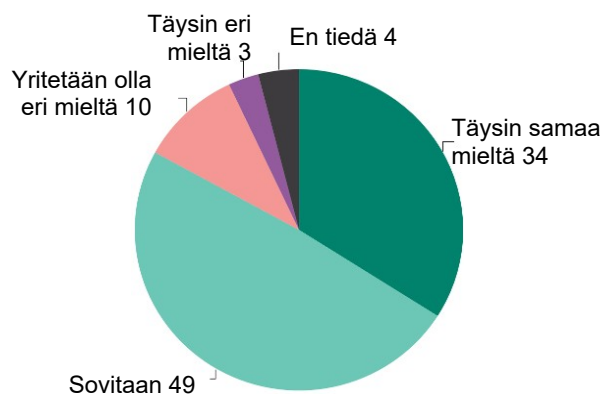
Kun tarkastellaan maita, jotka ovat saaneet eniten pisteitä "erittäin samaa mieltä" -luokassa, Ruotsi (62 prosenttia) ja Malta (57 prosenttia) ovat luettelon kärjessä ja näyttävät olevan eniten samaa mieltä siitä, että parempi valmistautuminen ilmastonmuutoksen kielteisiin vaikutuksiin parantaa EU:n kansalaisten elämää.

Erimielisyyden osalta suurin osa vastaajista (32 %) ei ole samaa mieltä siitä, että valmistautuminen ilmastonmuutoksen kielteisiin vaikutuksiin parantaa EU:n kansalaisten elämää. Hieman yli viidesosa vastaajista Tšekissä (23 %) ja Romaniassa (23 %) on myös eri mieltä.

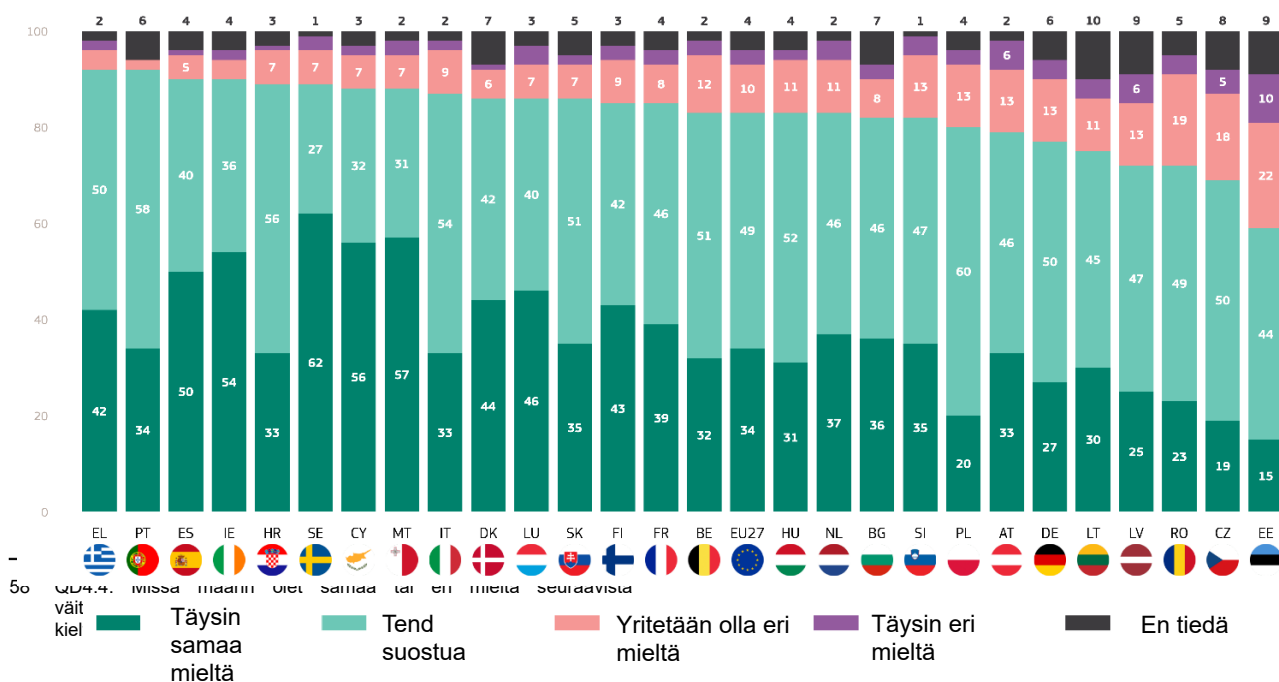
Virossa joka kymmenes vastaaja on "täysin eri mieltä" väittämästä ja saa näin ollen korkeimmat pisteet kyseisessä luokassa.

Kuten edellisissä kohdissa, monet tähän kysymykseen vastanneet ilmoittivat, etteivät he tieneet. Eniten pisteitä saavutettiin Liettuassa (10 %), Virossa (9 %) ja Latviassa (9 %).

QD4.4 Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä? - Ilmastonmuutoksen kielteisiin vaikutuksiin varautuminen parantaa EU:n kansalaisten elämää (%)

QD4.4: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä? — Parempi valmistautuminen ilmastonmuutoksen kielteisiin vaikutuksiin parantaa kansalaisten elämää EU:ssa (%)

Lisäksi analysoitiin tulosten suhdetta sosiodemografisiin⁵⁹ luokkiin ja muita tekijöitä:

- Naiset (84 %) ovat hieman miehiä (82 %) todennäköisemmin yhtä mieltä siitä, että parempi valmistautuminen ilmastonmuutoksen kielteisiin vaikutuksiin parantaa EU:n kansalaisten elämää.
- Nuoret, erityisesti 15–24-vuotiaat ja 25–39-vuotiaat (molemmat 86 %), kannattavat eniten lausuntoa ilmastonmuutokseen valmistautumisesta. Tuki vähenee hieman iän myötä, ja 83 prosenttia 40–54-vuotiaista ja 81 prosenttia yli 55-vuotiaista hyväksyy lausunnon.
- Eniten tukea saivat vastaajat, jotka pysyivät koulutuksessa vähintään 20-vuotiaina (86 %), ja vastaajat, jotka opiskelevat edelleen (87 %). Eniten tukea saivat ne vastaajat, jotka lopettivat koulutuksen enintään 15-vuotiaina (79 %).
- Opiskelijat (88%) ilmaisevat eniten merkitystä, jonka jälkeen johtajat (86%) ja muut valkokaulustyöntekijät (85%). Myös itsenäiset ammatinharjoittajat (83 prosenttia), kotityöntekijät, ruumiillisen työn tekijät (molemmat 82 prosenttia) ja eläkeläiset (81 prosenttia) saavat tukea, kun taas työttömät (77 prosenttia) ilmoittavat tuen olevan vähäisempää.
- Suurten kaupunkien (86 %) ja pienten tai keskikokoisten kaupunkien (84 %) kaupunkilaiset pitävät todennäköisemmin tärkeänä, että Euroopan unioni valmistautuu paremmin ilmastonmuutokseen, kun taas maaseudun asukkaat (78 %) saavat hieman vähemmän tukea.
- Ne, jotka eivät pidä ilmastonmuutosta vakavana ongelmana, saavat huomattavasti vähemmän tukea (49 %) kuin ne, jotka pitävät ilmastonmuutosta vakavana ongelmana (89 %).
- Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta, kannattavat lausuntoa enemmän (88 %), kun taas ne, jotka ovat eri mieltä, ilmoittavat paljon vähemmän tukea (54 %).
- Vastaajat, jotka altistuivat ympäristöriskeille (89 %), saivat enemmän kannatusta kuin vastaajat, jotka eivät altistuneet (79 %).
- Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että tiedotusvälineet antavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta, osoittavat vähemmän kiireellisyyttä (83 %) kuin ne, jotka ovat eri mieltä (84 %).

QD4.4 Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä? - Parempi valmistautuminen ilmastonmuutoksen kielteisiin vaikutuksiin parantaa kansalaisten elämää EU:ssa. (% EU:sta)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	83	13	4
Sukupuoli			
Mies	82	15	3
Nainen	84	14	5
Ikä			
15-24	86	10	4
25-39	86	14	3
40-54	83	14	3
55+	81	14	5
Koulutus (loppu)			
-15	79	14	7
16-19	81	14	5
20+	86	12	2
Opiskelee edelleen	87	8	5
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	83	14	3
Johtajat	86	12	2
Muut valkoiset kaulukset	85	12	3
Manuaaliset työntekijät	82	14	4
Talohenkilöt	82	12	6
Työttömät	7	18	5
Eläkkeellä	81	13	6
Opiskelijat	88	8	4
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	78	17	5
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	84	12	4
Suuri kaupunki	86	14	3
Näkemyks ilmastonmuutoksesta			
Vakava ongelma	89	8	3
Ei vakava ongelma	49	44	7
Ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta			
Hyväksy	88	9	3
Eri mieltä	54	40	6
Altistuminen ympäristö- ja ilmastoriskeille			
Altistunut	89	8	3
Ei paljastettu	79	16	5
Kansalliset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta			
Hyväksy	84	13	3
Eri mieltä	83	14	3

59 Lisätietoja näistä tiedoista on saman sivun taulukossa.

Lopuksi vastaajilta kysyttiin, olisiko eurooppalaisille yrityksille annettava enemmän tukea, jotta ne voisivat kilpailla puhtaiden teknologioiden, tuotteiden ja palvelujen globaaleilla markkinoilla neliportaisella asteikolla: "täysin samaa mieltä", "haluaa sopia", "haluaa olla eri mieltä" ja "täysin eri mieltä".⁶⁰ EU:n keskiarvo on 84 prosenttia, johon kuuluu 49 prosenttia vastaajista, jotka halusivat olla samaa mieltä, ja 35 prosenttia vastaajista, jotka olivat täysin samaa mieltä. Vastaavasti 12 prosenttia eurooppalaisista ei ole sitä mieltä, että eurooppalaisille yrityksille olisi annettava enemmän tukea, jotta ne voisivat kilpailla puhtaiden teknologioiden, tuotteiden ja palvelujen globaaleilla markkinoilla. Tähän pistemäärään sisältyy 9 prosenttia henkilöitä, jotka "etenkin olivat eri mieltä", ja 3 prosenttia henkilöitä, jotka "täysin eri mieltä". Neljä prosenttia vastaajista ilmoitti, ettei tiedä.

Kaikissa maissa suurin osa vastaajista on yleisesti sitä mieltä, että eurooppalaisille yrityksille olisi annettava enemmän tukea, jotta ne voisivat kilpailla puhtaiden teknologioiden, tuotteiden ja palvelujen globaaleilla markkinoilla. Eniten sopimuksia on tehty Kreikassa, Kroatiassa ja Maltassa (90 prosenttia kummassakin). Sitä vastoin kaksi kolmasosaa vastaajista Virossa on samaa mieltä (66 %). Näiden maiden välillä on 24 prosenttiyksikköä.

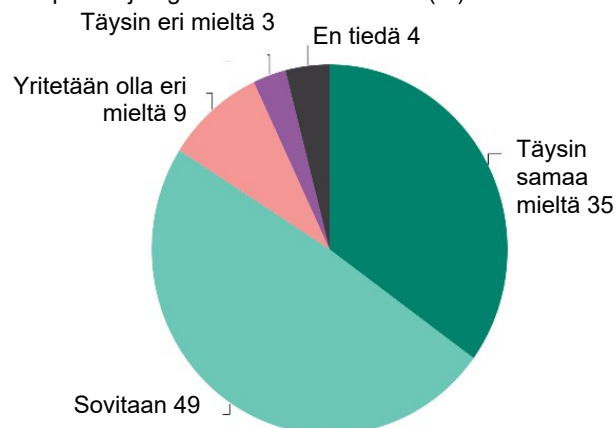
Eniten pisteitä "täysin samaa mieltä" -luokassa saivat Malta (62 %) ja Kypros (54 %). Näistä maista tulevat vastaajat näyttävät näin ollen kannattavan eniten ajatusta siitä, että eurooppalaisille yrityksille olisi annettava enemmän tukea, jotta ne voisivat kilpailla puhtaiden teknologioiden, tuotteiden ja palvelujen globaaleilla markkinoilla.

Lähes neljännes vastaajista Virossa ei ole sitä mieltä, että eurooppalaisille yrityksille olisi annettava enemmän tukea, jotta ne voisivat kilpailla puhtaiden teknologioiden, tuotteiden ja palvelujen globaaleilla markkinoilla (24 prosenttia). Tämä on suurin pistemäärä

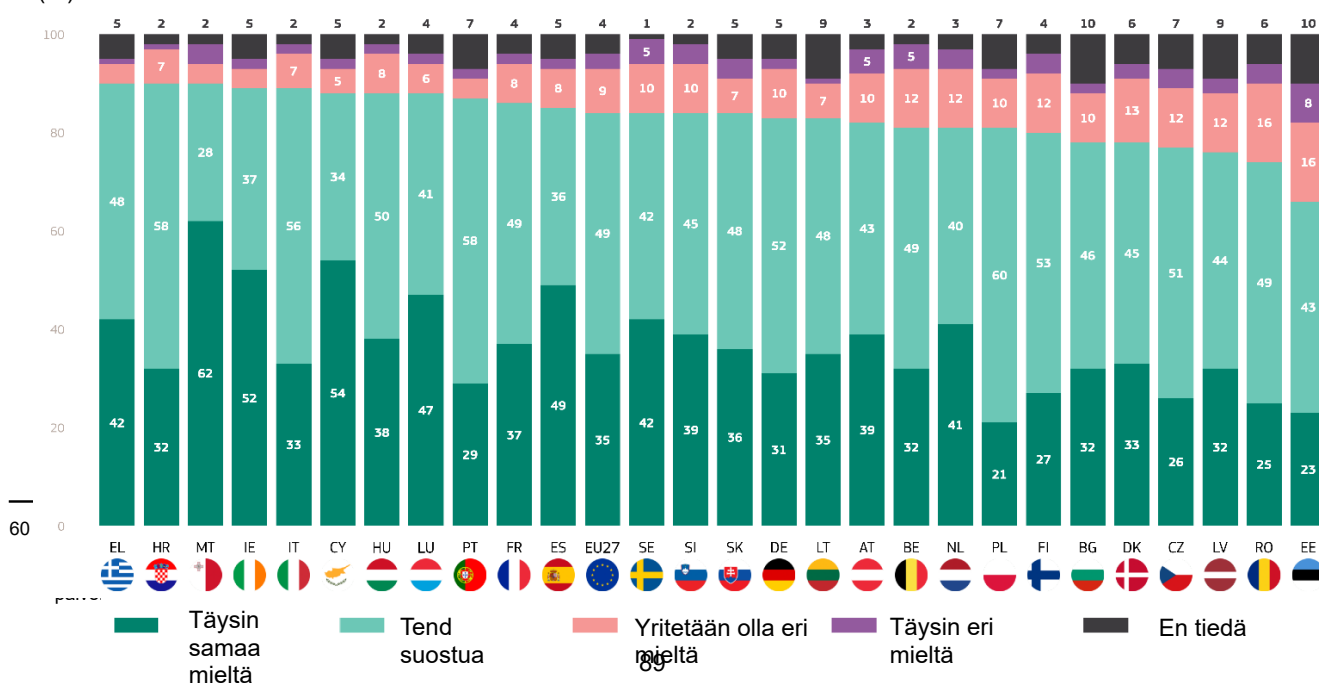
erimielisyyksiluokassa. Romaniassa viidennes vastaajista (20 prosenttia) oli eri mieltä.

Niiden eurooppalaisten osuudesta, jotka eivät tiedä, Viro ja Bulgaria (kukin 10 prosenttia) saivat parhaat pisteet. Seuraavina tulivat Liettua ja Latvia, joissa 9 prosenttia vastaajista ilmoitti, että he eivät tiedä.

QD4.5: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä? Eurooppalaisille yrityksille olisi annettava enemmän tukea, jotta ne voisivat kilpailla puhtaiden teknologioiden, tuotteiden ja palvelujen globaaleilla markkinoilla (%)

QD4.5: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä? Eurooppalaisille yrityksille olisi annettava enemmän tukea, jotta ne voisivat kilpailla puhtaiden teknologioiden, tuotteiden ja palvelujen globaaleilla markkinoilla (%)

Sosiaalisista ja graafisista tekijöistä⁶¹ kerättiin seuraavat tiedot:

Naiset (85 %) ovat hieman miehiä todennäköisemmin (83 %) samaa mieltä siitä, että eurooppalaisille yrityksille olisi annettava enemmän tukea, jotta ne voivat kilpailla puhtaiden teknologioiden, tuotteiden ja palvelujen globaaleilla markkinoilla.

Nuoret, erityisesti 15–24-vuotiaat (86 %) ja 25–39-vuotiaat (87 %), kannattavat eniten tuen lisäämistä eurooppalaisille yrityksille. Tuki vähenee iän myötä, ja 84 prosenttia 40–54-vuotiaista ja 81 prosenttia yli 55-vuotiaista hyväksyy lausunnon.

Eniten tukea saivat vastaajat, jotka pysyivät koulutuksessa vähintään 20-vuotiaina (87 %), edelleen opiskelevat sekä 16–19-vuotiaat (kaikki 84 %), kun taas enintään 15-vuotiaina koulutuksensa päättäneiden kannatus oli hieman vähäisempää (78 %).

Eniten tukea antavat opiskelijat (88 %) ja seuraavaksi eniten muut toimihenkilöt (87 %) ja johtajat (85 %). Myös itsenäiset ammatinharjoittajat (83 prosenttia), ruumiillisen työn tekijät (84 prosenttia) ja työttömät (83 prosenttia) ilmaisevat tukensa, kun taas eläkeläiset (81 prosenttia) ja kotitaloudet (82 prosenttia) ilmoittavat hieman vähäisemmästä tuesta.

Suurissa kaupungeissa (88 prosenttia) sekä pienissä ja keskisuurissa kaupungeissa (85 prosenttia) kaupunkilaiset pitävät todennäköisimmin tärkeänä sitä, että eurooppalaiset yritykset saavat enemmän tukea, kun taas maaseudun asukkaat (79 prosenttia) saavat hieman vähemmän tukea.

Ne, jotka eivät pidä ilmastonmuutosta vakavana ongelmana, saavat paljon vähemmän tukea (58 %) kuin ne, jotka pitävät ilmastonmuutosta vakavana ongelmana (88 %).

Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta, kannattavat lausuntoa enemmän (89 %), kun taas ne, jotka ovat eri mieltä, ilmoittavat paljon vähemmän tukea (62 %).

Vastaajat, jotka altistuivat ympäristöriskeille (89 %), saivat enemmän kannatusta kuin vastaajat, jotka eivät altistuneet (82 %).

Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että tiedotusvälineet antavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta, kannattavat lausuntoa vähemmän (84 %) kuin ne, jotka ovat eri mieltä (85 %).

61 Lisätietoja näistä tiedoista on saman sivun taulukossa.

QD4.5 Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä? Eurooppalaisille yrityksille olisi annettava enemmän tukea, jotta ne voivat kilpailla puhtaiden teknologioiden, tuotteiden ja palvelujen globaaleilla markkinoilla. (% EU:sta)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	84	12	4
Sukupuoli			
Mies	83	13	4
Nainen	85	10	5
Ikä			
15-24	86	9	5
25-39	87	14	2
40-54	84	13	3
55+	81	13	6
Koulutus (loppu)			
-15	78	12	10
16-19	84	12	4
20+	87	14	2
Opiskelee edelleen	84	10	6
Sosio-ammattilinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	83	14	3
Johtajat	85	13	2
Muut valkoiset kaulukset	87	10	3
Manuaaliset työntekijät	84	13	3
Talohenkilöt	82	12	6
Työttömät	83	12	5
Eläkkeellä	81	12	7
Opiskelijat	88	7	5
Subjektiiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	79	15	6
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	85	14	4
Suuri kaupunki	88	9	3
Näkemyks ilmastonmuutoksesta			
Vakava ongelma	88	8	4
Ei vakava ongelma	58	36	7
Ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta			
Hyväksy	89	8	3
Eri mieltä	62	32	6
Altistuminen ympäristö- ja ilmatoriskeille			
Altistunut	89	8	3
Ei paljastettu	82	13	5
Kansalliset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta			
Hyväksy	85	14	4
Eri mieltä	84	13	3

Tässä jaksossa korostetaan ilmastonmuutokseen liittyville toimenpiteille annettavan tuen eri tasoja EU:n eri jäsenvaltioissa. Kreikka, Kypros ja Unkari ovat jatkuvasti yksimielisiä ilmastonmuutoksen torjumisen ja vihreiden aloitteiden tukemisen tärkeydestä, mikä on osoitus näiden maiden vahvasta yksimielisyydestä. Sitä vastoin Virossa on paljon erimielisyyttä useista toimenpiteistä, mikä osoittaa, että merkittävä osa väestöstä suhtautuu skeptisesti ilmastonmuutostojen hyötyihin. Portugalissa ja Italiassa ollaan hyvin yksimielisiä innovointi- ja kilpailukykymahdollisuuksista ilmastotoimien avulla, mikä viittaa optimismiin tällaisten toimenpiteiden taloudellisten hyötyjen suhteen. Malta ja Irlanti kannattavat voimakkaasti tuen lisäämistä eurooppalaisille yrityksille puhtaan teknologian markkinoilla ja korostavat taloudellisen tuen merkitystä vihreille aloitteille näissä maissa. Tässä jaksossa annetaan yleiskuva laajasta eurooppalaisesta tuesta ilmastonmuutostojen toimenpiteille ja tunnustetaan niiden merkitys kansanterveydelle, taloudelliselle innovoinnille ja kilpailukykyville. Se paljastaa kuitenkin myös huomattavia eroja maiden välillä, ja joissakin maissa, kuten Virossa, esiintyy enemmän skeptisyyttä.

4. Ilmastoneutraaliuden tukeminen vuoteen 2050 mennessä

Useimmat eurooppalaiset kannattavat EU:n ilmastoneutraaliustavoitetta, mutta jotkut vastustavat sitä huomattavasti.

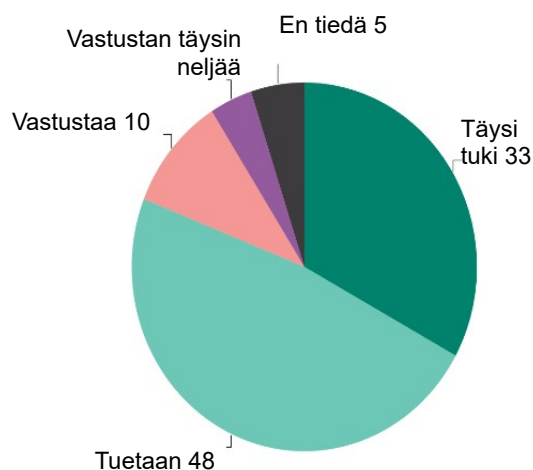
Tässä jaksossa esitetään, missä määrin eurooppalaiset tukevat EU:n tavoitetta tulla ilmastoneutraaliksi vuoteen 2050 mennessä.⁶²

Kaiken kaikkiaan 81 prosenttia eurooppalaisista kannattaa EU:n tavoitetta tulla ilmastoneutraaliksi vuoteen 2050 mennessä eli taloutta, jossa kasvihuonekaasujen nettopäästöt ovat nolla. Tähän pistemäärään kuuluu 48 prosenttia vastaajista, jotka yleensä tukevat, ja kolmannes kaikista vastaajista, jotka ”tukevat täysin”. Sitä vastoin 14 prosenttia eurooppalaisista ei kannata EU:n tavoitetta tulla ilmastoneutraaliksi vuoteen 2050 mennessä, mukaan lukien 10 prosenttia, jotka yleensä vastustavat, ja 4 prosenttia, jotka ”täysin vastustavat”. Viisi prosenttia eurooppalaisista ilmoittaa, ettei tiedä.

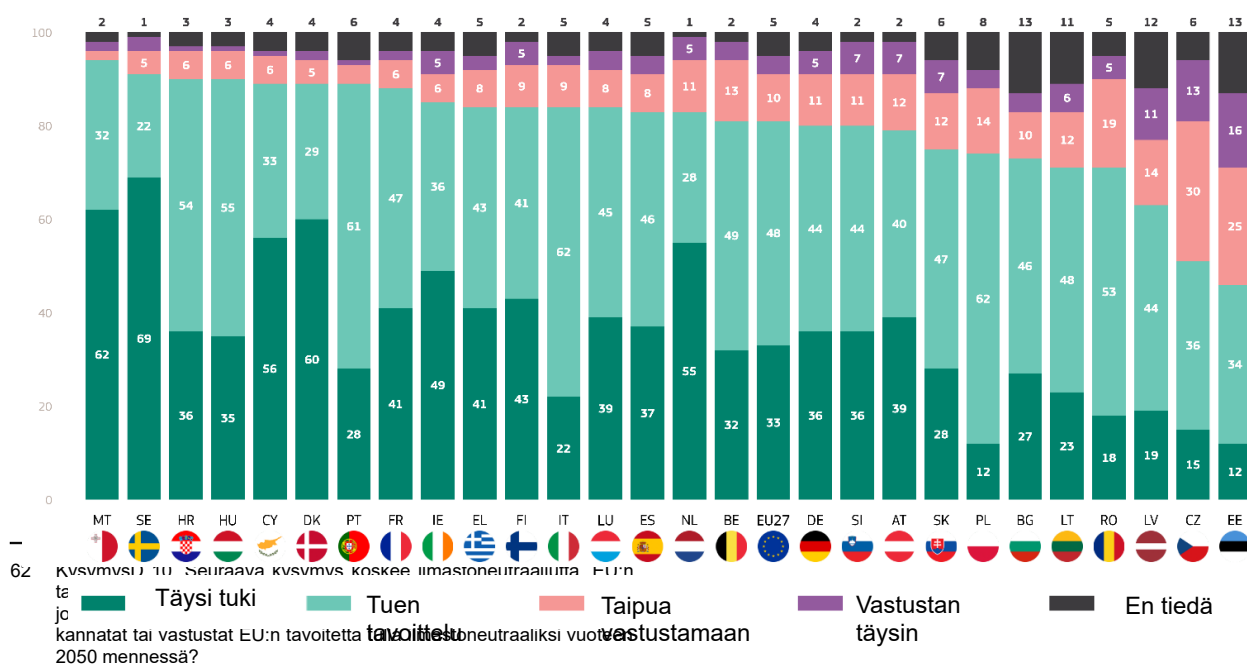
Kaikissa EU:n jäsenvaltioissa suurin osa vastaajista kannattaa ilmastoneutraaliustavoitetta, lukuun ottamatta Viroa, jossa tuki on 46 prosenttia. Yleisen tuen osuus on suurin Maltassa (94 %), Ruotsissa (91 %) sekä Kroatiaassa ja Kyproksessa (90 %). Lisäksi tuen taso huomioon ottaen myös Ruotsi (69 prosenttia) ja Malta (62 prosenttia) saivat korkeimmat pisteet luokassa ”täysin tuki”.

Sitä vastoin Virossa ja Tšekissä näyttää olevan vähemmän yksimielisyyttä EU:n ilmastoneutraaliustavoitteista. Virolaisista vastaajista 41 prosenttia ja tšekkiläisistä vastaajista 43 prosenttia ilmoitti vastustavansa EU:n ilmastoneutraaliustavoitteita.

QD 10. Seuraava kysymys koskee ilmastoneutraaliutta. EU:n tavoitteena on olla ilmastoneutraali vuoteen 2050 mennessä – talous, jossa kasvihuonekaasupäästöt ovat nollanettopäästöjä. Missä määrin kannatat tai vastustat EU:n tavoitetta tulla ilmastoneutraaliksi vuoteen 2050 mennessä? (%)

QD10: Seuraava kysymys koskee ilmastoneutraaliutta. EU:n tavoitteena on olla ilmastoneutraali vuoteen 2050 mennessä – talous, jossa kasvihuonekaasupäästöt ovat nollanettopäästöjä. Missä määrin kannatat tai vastustat EU:n tavoitetta tulla ilmastoneutraaliksi vuoteen 2050 mennessä? (%)

Tämän kyselyn tuloksena myös suuri osa vastaajista ilmoitti, että he eivät tiedä, kannattavatko vai vastustavatko he EU:n ilmastoneutraaliuspisteytyksiä. Virossa ja Bulgariassa 13 prosenttia vastaajista valitsi tämän vaihtoehdon, Latviassa 12 prosenttia ja Liettuassa 11 prosenttia.

Kaiken kaikkiaan suurin osa eurooppalaisista kannattaa EU:n ilmastoneutraaliustavoitetta. Maiden välillä on kuitenkin huomattavia eroja, ja joissakin maissa, kuten Virossa ja Tšekissä, esiintyy enemmän skeptisyyttä.

Seuraavat oivallukset kerättiin sosio-demographic tekijöistä:⁶³

- Naiset (83 %) kannattavat hieman miehiä todennäköisemmin EU:n tavoitetta tulla ilmastoneutraaliksi vuoteen 2050 mennessä (81 %).
- Nuorilla, erityisesti 15–24-vuotiailla (86 %), on suurin tuki EU:n ilmastoneutraaliustavoitteelle. Tuki vähenee iän myötä, ja tavoitetta tukee 83 prosenttia 25–39-vuotiaista, 81 prosenttia 40–54-vuotiaista ja 79 prosenttia yli 55-vuotiaista.
- Eniten tukea saivat edelleen opiskelevat (90 %) ja enintään 20-vuotiaat (86 %), kun taas enintään 15-vuotiaat saivat vähemmän tukea (74 %).
- Eniten tukea antavat opiskelijat (90 %) ja seuraavaksi eniten johtajat (87 %) ja muut valkokaulustyöntekijät (84 %). Tukea antavat myös itsenäiset ammatinharjoittajat (81 %), ruumiillisen työn tekijät (79 %), kotitalouden työntekijät (77 %), työttömät (79 %) ja eläkeläiset (79 %).
- Suurten kaupunkien (86 prosenttia) ja pienten tai keskikokoisten kaupunkien (82 prosenttia) kaupunkilaiset tukevat todennäköisemmin EU:n ilmastoneutraaliustavoitetta, kun taas maaseudun asukkaat (76 prosenttia) saavat hieman vähemmän tukea.
- Ne, jotka eivät pidä ilmastonmuutosta vakavana ongelmana, kannattavat huomattavasti vähemmän (44 prosenttia) EU:n ilmastoneutraaliustavoitetta kuin ne, jotka pitävät sitä vakavana ongelmana (88 prosenttia).
- Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta, kannattavat EU:n tavoitetta enemmän (87 %), kun taas eri mieltä olevat vastaajat ilmoittavat tuen olevan paljon vähäisempää (47 %).
- Ympäristöriskeille altistuneet vastaajat (90 %) kannattivat ilmastoneutraaliutta enemmän kuin ne, jotka eivät altistuneet (77 %).
- Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että tiedotusvälineet antavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta, ovat sitä mieltä, että EU:n ilmastoneutraaliustavoite saa enemmän kannatusta (83 %) kuin ne, jotka ovat eri mieltä (82 %).

63 Lisätietoja näistä tiedoista on saman sivun taulukossa.

QD10: Seuraava kysymys koskee ilmastoneutraaliutta. EU:n tavoitteena on olla ilmastoneutraali vuoteen 2050 mennessä – talous, jossa kasvihuonekaasupäästöt ovat nollanettopäästöjä. Missä määrin kannatat tai vastustat EU:n tavoitetta tulla ilmastoneutraaliksi vuoteen 2050 mennessä? (%)

	Tuki yhteensä	"Vastakohta" yhteensä	En tiedä
EU27	81	14	5
Sukupuoli			
Mies	81	16	3
Nainen	83	12	5
Ikä			
15-24	86	10	4
25-39	83	14	3
40-54	81	15	4
55+	79	15	6
Koulutus (loppu)			
-15	74	17	9
16-19	79	16	5
20+	86	11	3
Opiskelee edelleen	90	6	4
Sosio-ammattilinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	81	15	4
Johtajat	87	12	1
Muut valkoiset kaulukset.	84	12	4
Manuaaliset työntekijät	79	17	4
Talohenkilöt	77	16	7
Työttömät	79	16	5
Eläkkeellä	79	14	7
Opiskelijat	90	7	3
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	76	18	6
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	82	14	4
Suuri kaupunki	86	10	4
Näkemyksistä ilmastomuutoksesta			
Vakava ongelma	88	8	4
Ei vakava ongelma	44	50	6
Ilmastomuutos johtuu ihmisen toiminnasta			
Hyväksy	87	9	4
Eri mieltä	47	46	7
Altistuminen ympäristö- ja ilmastoriskeille			
Altistunut	90	7	3
Ei paljastettu	7	18	5
Kansalliset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastomuutoksesta			
Hyväksy	82	14	4
Eri mieltä	83	14	3

5. Fossiilisia polttoaineita koskevat lausunnot

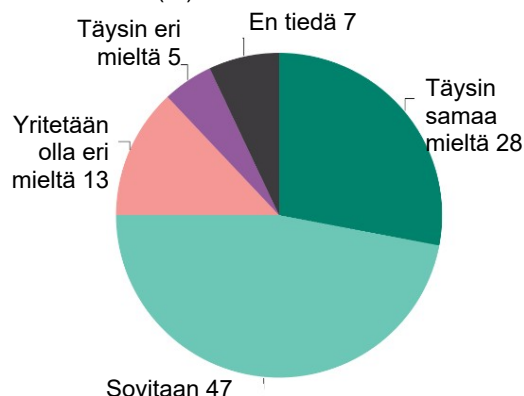
Useimmat eurooppalaiset ovat halukkaita vähentämään fossiilisia polttoaineita ja investoimaan puhtaaseen energiaan siirtymiseen, mutta jotkut suhtautuvat siihen edelleen epäilevästi.

Tässä jaksossa käsitellään eurooppalaisten kantaa fossiilisiin polttoaineisiin. Ensinnäkin vastaajilta kysyttiin, ovatko he samaa vai eri mieltä siitä, että fossiilisten polttoaineiden tuonnin vähentäminen EU:n ulkopuolelta lisää energiavarmuutta ja hyödyttää EU:ta taloudellisesti neliportaisella asteikolla: "täysin samaa mieltä", "eten samaa mieltä", "eten eri mieltä" ja "täysin eri mieltä".⁶⁴ EU:ssa 75 prosenttia vastaajista on samaa mieltä. Tähän pistemäärään kuuluu 47 prosenttia eurooppalaisista, jotka "pyrkivät suostumaan" ja 28 prosenttia eurooppalaisista, jotka ovat "täysin samaa mieltä". Sitä vastoin 18 prosenttia vastaajista ei usko, että fossiilisten polttoaineiden tuonnin vähentäminen EU:n ulkopuolelta lisäisi energiavarmuutta ja hyödyttäisi EU:ta taloudellisesti. Tämä pistemäärä on 13 prosenttia vastaajista, jotka "pyrkivät olemaan eri mieltä", ja 5 prosenttia vastaajista, jotka "täysin eri mieltä". Eurooppalaisista 7 prosenttia ilmoittaa, ettei tiedä.

Kaikissa EU:n jäsenvaltioissa suurin osa vastaajista on samaa mieltä siitä, että fossiilisten polttoaineiden tuonnin vähentäminen EU:n ulkopuolelta lisää energiavarmuutta ja

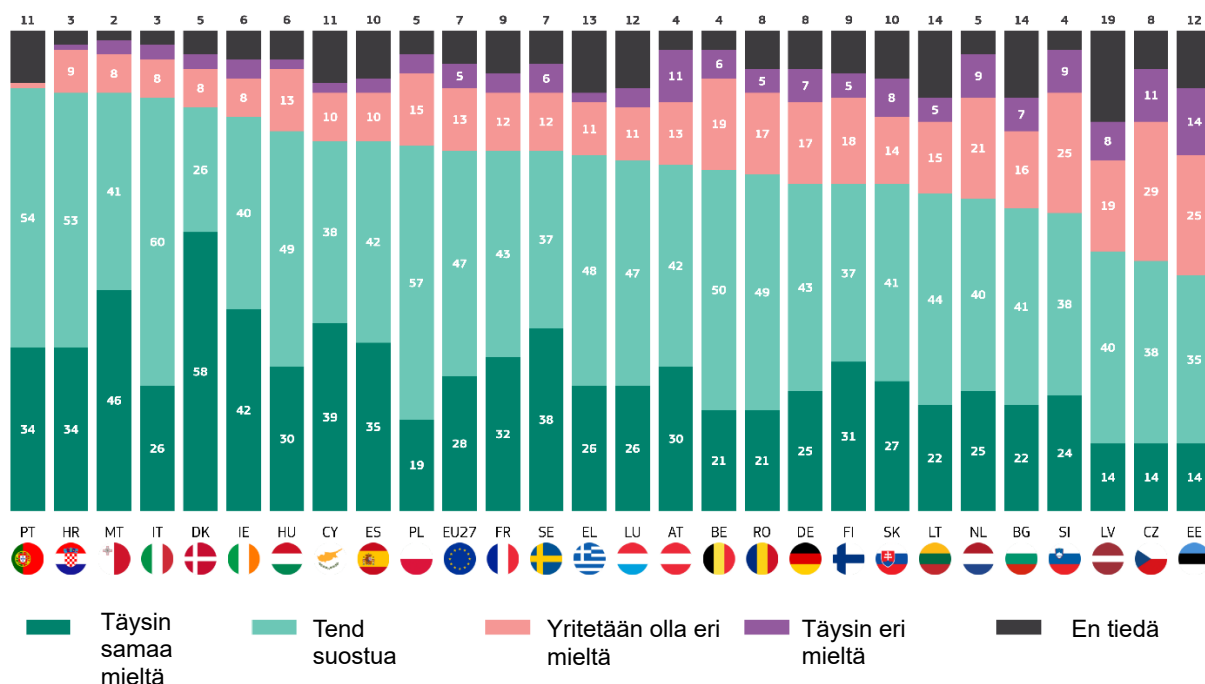
hyödyttää EU:ta taloudellisesti Viroa lukuun ottamatta. Vastaajista 49 prosenttia oli samaa mieltä. Eniten pisteitä saavutettiin Portugalissa (88 %) sekä Kroatiassa ja Maltassa (87 %). Vahvimman yhteisymmärryksen osalta Tanska on kuitenkin listan kärjessä, sillä yli puolet kaikista

QD11.1. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista fossiilisia polttoaineita koskevista väittämistä? Fossiilisten polttoaineiden tuonnin vähentäminen EU:n ulkopuolelta lisää energiavarmuutta ja hyödyttää EU:ta taloudellisesti (%)

vastaajista (58 %) oli "täysin samaa mieltä" siitä, että fossiilisten polttoaineiden tuonnin vähentäminen kolmansista maista lisää energiavarmuutta ja tuo

QD11.1: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista fossiilisia polttoaineita koskevista väittämistä? Fossiilisten polttoaineiden tuonnin vähentäminen EU:n ulkopuolelta lisää energiavarmuutta ja hyödyttää EU:ta taloudellisesti. (%)

64 QD11.1. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista fossiilisia polttoaineita koskevista väittämistä? Fossiilisten polttoaineiden tuonnin vähentäminen EU:n ulkopuolelta lisää energiavarmuutta ja hyödyttää EU:ta taloudellisesti

taloudellista hyötyä EU:lle. Maltassa (46 %) ja Irlannissa (42 %) vastaajista vain alle puolet. 13 maassa vähintään viidesosa vastaajista ei usko, että fossiilisten polttoaineiden tuonnin vähentäminen EU:n ulkopuolelta

lisäisi energiavarmuutta ja hyödyttäisi EU:ta taloudellisesti. Eniten erimielisyyksiä on Tšekissä (40 %), Virossa (39 %) ja Sloveniassa (34 %), joissa erimielisyyksiä on noin kolmannes tai enemmän vastaajista. Myös Alankomaissa (30 %) erimielisyyksien määrä oli ennätyksellisen suuri.

Kymmenessä maassa vähintään yksi kymmenestä vastaajasta ei tiedä, ovatko he samaa vai eri mieltä siitä, että fossiilisten polttoaineiden tuonnin vähentäminen EU:n ulkopuolelta lisää energiavarmuutta ja hyödyttääkö se EU:ta taloudellisesti. Suurin osuus tästä kirjattiin Latviassa, jossa 19 prosenttia vastaajista ilmoitti, että he eivät tiedä, ja seuraavaksi eniten Liettuassa ja Bulgariassa (kukin 14 prosenttia).

Sosiodemografisistatekijöistä⁶⁵ tehtiin seuraavat havainnot:

Naiset (75 %) ovat hieman miehiä todennäköisemmin (73 %) samaa mieltä siitä, että fossiilisten polttoaineiden tuonnin vähentäminen lisää energiavarmuutta ja hyödyttää EU:ta taloudellisesti.

Nuoret, erityisesti 15–24-vuotiaat (78 %), kannattavat eniten fossiilisten polttoaineiden tuonnin vähentämistä. Tuki vähenee hieman iän myötä, ja lausuntoa kannatti 77 prosenttia 25–39-vuotiaista, 75 prosenttia 40–54-vuotiaista ja 71 prosenttia yli 55-vuotiaista.

Eniten tukea saivat edelleen opiskelevat (82 %) ja enintään 20-vuotiaat (76 %), kun taas enintään 15-vuotiaat saivat vähemmän tukea (68 %).

Eniten tukea antavat opiskelijat (81 %) ja seuraavaksi eniten johtajat (78 %) ja muut valkokaulustyöntekijät (77 %). Itsenäiset ammatinharjoittajat (76 %), ruumiillisen työn tekijät (73 %), kotitalouden työntekijät (74 %), eläkeläiset (70 %) ja työttömät (69 %) saavat vähemmän tukea.

Suurten kaupunkien (78 prosenttia) ja pienten tai keskikokoisten kaupunkien (76 prosenttia) kaupunkilaiset tukevat todennäköisemmin fossiilisten polttoaineiden tuonnin vähentämistä, kun taas maaseudun asukkaat (68 prosenttia) osoittavat hieman pienempää tukea.

Ne, jotka eivät pidä ilmastonmuutosta vakavana ongelmana, saavat huomattavasti vähemmän tukea (45 %) kuin ne, jotka pitävät ilmastonmuutosta vakavana ongelmana (79 %).

Vastaaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta, osoittavat suurempaa tukea (79 prosenttia) fossiilisten polttoaineiden tuonnin vähentämiselle, kun taas ne, jotka ovat eri mieltä, ilmoittavat paljon pienemmästä tuesta (48 prosenttia).

Ympäristöriskeille altistuneet vastaaajat (84 prosenttia) kannattivat fossiilisten polttoaineiden tuonnin vähentämistä enemmän kuin ne, jotka eivät altistuneet (68 prosenttia).

Vastaaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että tiedotusvälineet antavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta, osoittavat suurempaa kannatusta (76 %) fossiilisten polttoaineiden tuonnin vähentämiselle verrattuna niihin, jotka ovat eri mieltä (75 %).

65 Lisätietoja näistä tiedoista on saman sivun taulukossa.

QD11.1 Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista fossiilisia polttoaineita koskevista väittämistä? Fossiilisten polttoaineiden tuonnin vähentäminen EU:n ulkopuolelta lisää energiavarmuutta ja hyödyttää EU:ta taloudellisesti

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	75	18	7
Sukupuoli			
Mies	73	21	6
Nainen	75	16	9
Ikä			
15-24	78	14	8
25-39	77	18	5
40-54	75	20	5
55+	71	19	10
Koulutus (loppu)			
-15	68	17	15
16-19	73	20	7
20+	76	19	5
Opiskelee edelleen	82	11	7
Sosio-ammattilinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	76	20	4
Johtajat	78	18	4
Muut valkoiset kaulukset	77	17	6
Manuaaliset työntekijät	73	20	7
Talohenkilöt	74	18	8
Työttömät	69	22	9
Eläkkeellä	70	18	12
Opiskelijat	81	12	7
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	68	24	8
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	76	16	8
Suuri kaupunki	78	16	6
Näkemykset ilmastonmuutoksesta			
Vakava ongelma	79	14	7
Ei vakava ongelma	45	47	8
Ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta			
Hyväksy	79	14	7
Eri mieltä	48	44	8
Altistuminen ympäristö- ja ilmatoriskeille			
Altistunut	84	11	5
Ei paljastettu	68	23	9
Kansalliset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta			
Hyväksy	75	19	6
Eri mieltä	76	48	6

QD11.2: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista fossiilisia polttoaineita koskevista väittämistä? - Julkista tukea puhtaaseen energiaan siirtymiseen olisi lisättävä, vaikka fossiilille polttoaineille myönnettäviä tukia olisi vähennettävä tai ne olisi lopetettava (%)

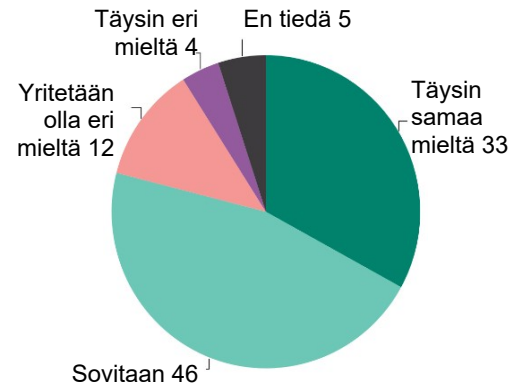
Erityiseurobarometri 565 Ilmastonmuutos

Lisäksi vastaajilta kysyttiin, ovatko he samaa vai eri mieltä siitä, että puhtaaseen energiaan siirtymiselle olisi annettava enemmän julkista rahoitustukea, vaikka se merkitsisi fossiilille polttoaineille myönnettävien tukien vähentämistä tai lopettamista, käyttäen 4-kohtaista asteikkoa: "täysin samaa mieltä", "eten samaa mieltä", "eten eri mieltä" ja "täysin eri mieltä".⁶⁶

Eurooppalaiset kannattivat tätä lausuntoa 79 prosentilla, joista 46 prosenttia "yritti olla samaa mieltä" ja kolmannes "täysin samaa mieltä" (33 prosenttia). Sitä vastoin 16 prosenttia vastaajista ei ole sitä mieltä, että puhtaaseen energiaan siirtymiselle olisi annettava enemmän julkista rahoitustukea, vaikka se merkitsisi fossiilille polttoaineille myönnettävien tukien vähentämistä tai lopettamista. Tämä pistemäärä muodostuu 12 prosentista vastaajista, jotka "pyrkivät olemaan eri mieltä", ja 4 prosentista vastaajista, jotka "täysin eri mieltä". Viisi prosenttia eurooppalaisista ilmoittaa, ettei tiedä.

Kaikissa EU:n jäsenvaltioissa Viroa lukuun ottamatta useimmat eurooppalaiset (yli 50 prosenttia) ovat yhtä mieltä siitä, että puhtaaseen energiaan siirtymiselle olisi annettava enemmän julkista rahoitustukea, vaikka se merkitsisi fossiilille polttoaineille myönnettävien tukien vähentämistä tai lopettamista. Asiasta näyttää olevan Virossa vähemmän yksimielisyyttä kuin useimmissa muissa EU:n jäsenvaltioissa. Vastaajista 48 prosenttia oli samaa mieltä ja 41 prosenttia eri mieltä.

Sopimustason osalta eniten kannatusta antavat Malta (60

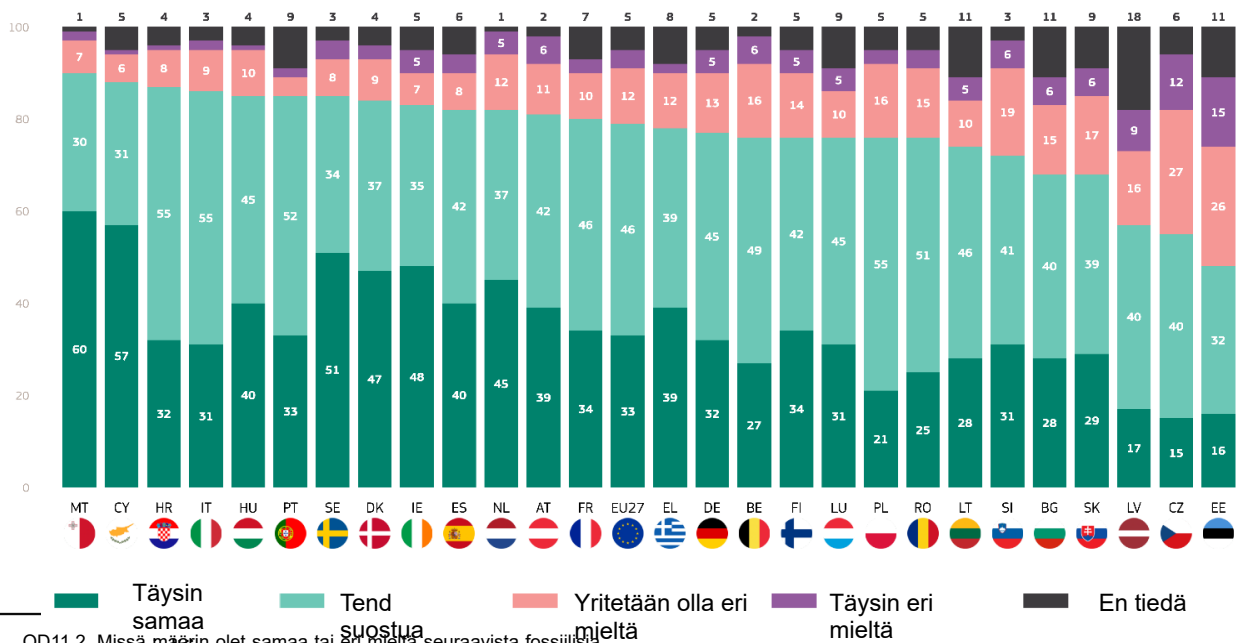

Kuudessa maassa yli viidesosa vastaajista on eri mieltä siitä, että puhtaaseen energiaan siirtymiselle olisi annettava enemmän julkista rahoitustukea, vaikka tämä merkitsisi fossiilisten polttoaineiden tukien vähentämistä tai poistamista. Näitä maita ovat Bulgaria (21 %), Slovakia (23 %), Slovenia (25 %), Latvia (25 %), Tšekki (39 %) ja Viro (41 %). On syytä huomata kaksi asiaa: (1) tässä ryhmässä on suuria eroja erimielisyysspeisteissä: Viron ja Bulgarian välillä on 20 prosenttiyksikköä, ja (2) maat, joiden erimielisyysspeisteet ovat korkeat, näyttävät sijoittuvan Itä- ja Keski-Eurooppaan.

Tšekissä (12 %) ja Virossa (15 %) useampi kuin yksi kymmenestä vastaajasta oli "täysin eri mieltä" väittämästä.

Neljässä maassa useampi kuin yksi kymmenestä valitsi tämän vastausvaihtoehdon niiden vastaajien osalta, jotka eivät tienneet sitä: Latvia (18 %), Viro, Liettua ja Bulgaria (kukin 11 %).

QD11.2: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista fossiilisia polttoaineita koskevista väittämistä? - Puhtaisiin energiamuotoihin siirtymiseen olisi annettava enemmän julkista rahoitustukea, vaikka fossiilille polttoaineille myönnettäviä tukia olisi vähennettävä tai ne olisi lopetettava (%)

⁶⁶ QD11.2: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista fossiilisia polttoaineita koskevista väittämistä? - Puhtaisiin energiamuotoihin siirtymiseen olisi annettava enemmän julkista rahoitustukea, vaikka fossiilille polttoaineille myönnettäviä tukia olisi vähennettävä tai ne olisi lopetettava.

Lopuksi tuloksia tarkasteltiin sosiodemografisten⁶⁷ ja muiden ilmastoon liittyvien tekijöiden linssin kautta:

- Naiset (80 prosenttia) ovat hieman miehiä (78 prosenttia) todennäköisemmin yhtä mieltä siitä, että puhtaaseen energiaan siirtymiseen olisi annettava enemmän julkista rahoitustukea, vaikka se merkitsisi fossiilisille polttoaineille myönnettävien tukien vähentämistä tai lopettamista.
- Nuoret, erityisesti 15–24-vuotiaat (84 %), kannattavat eniten siirtymistä puhtaaseen energiaan. Tuki vähenee hieman iän myötä: 82 prosenttia 25–39-vuotiaista, 79 prosenttia 40–54-vuotiaista ja 77 prosenttia yli 55-vuotiaista tukee lausuntoa.
- Eniten tukea saivat edelleen opiskelevat (86 %) ja enintään 20-vuotiaat (83 %), kun taas enintään 15-vuotiaat saivat vähemmän tukea (72 %).
- Eniten tukea antavat opiskelijat (87 %) ja seuraavaksi eniten esimiehet ja muut toimihenkilöt (molemmat 82 %). Myös itsenäiset ammatinharjoittajat (78 prosenttia), ruumiillisen työn tekijät (79 prosenttia), kotitalouden työntekijät (75 prosenttia), työttömät (75 prosenttia) ja eläkkeellä olevat henkilöt (76 prosenttia) saavat tukea, mutta vähäisemmässä määrin.
- Suurten kaupunkien (84 %) ja pienten tai keskikokoisten kaupunkien (81 %) kaupunkilaiset tukevat todennäköisemmin siirtymistä puhtaaseen energiaan, kun taas maaseudun asukkaat (73 %) saavat hieman vähemmän tukea.
- Ne, jotka eivät pidä ilmastonmuutosta vakavana ongelmana, saavat huomattavasti vähemmän tukea (48 %) kuin ne, jotka pitävät ilmastonmuutosta vakavana ongelmana (85 %).
- Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta, kannattavat enemmän (85 %) siirtymistä puhtaaseen energiaan, kun taas ne, jotka ovat eri mieltä, ilmoittavat paljon vähäisemmästä tuesta (51 %).
- Ympäristöriskeille altistuneet vastaajat (89 prosenttia) kannattivat puhtaaseen energiaan siirtymistä enemmän kuin ne, jotka eivät altistuneet (74 prosenttia).
- Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että tiedotusvälineet antavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta, osoittavat saman kiireellisyyden tunteen (80 %) kuin ne, jotka ovat eri mieltä (80 %).

67 Lisätietoja näistä tiedoista on saman sivun taulukossa.

QD11.2: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista fossiilisia polttoaineita koskevista väittämistä? - Puhtaisiin energiamuotoihin siirtymiseen olisi annettava enemmän julkista rahoitustukea, vaikka fossiilille polttoaineille myönnettäviä tukia olisi vähennettävä tai ne olisi lopetettava

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	79	16	5
Sukupuoli			
Mies	78	18	4
Nainen	80	14	6
Ikä			
15-24	84	11	5
25-39	82	14	4
40-54	79	17	4
55+	77	17	6
Koulutus (loppu)			
-15	72	18	10
16-19	78	17	5
20+	83	14	3
Opiskelee edelleen	86	9	5
Sosio-ammattilinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	78	19	3
Johtajat	82	15	3
Muut valkoiset kaulukset.	82	14	4
Manuaaliset työntekijät	79	17	4
Talohenkilöt	75	17	8
Työttömät	75	19	6
Eläkkeellä	76	16	8
Opiskelijat	87	9	4
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	73	21	6
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	81	15	4
Suuri kaupunki	84	12	4
Näkemyksilmastonmuutoksesta			
Vakava ongelma	85	11	4
Ei vakava ongelma	48	46	6
Ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta			
Hyväksy	85	11	4
Eri mieltä	51	43	6
Altistuminen ympäristö- ja ilmastoriskeille			
Altistunut	89	8	3
Ei paljastettu	74	20	6
Kansalliset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta			
Hyväksy	80	16	4

V. Ilmastonmuutos mediassa

1. Ilmastonmuutos perinteisessä mediassa

Eurooppalaiset ovat eri mieltä siitä, tarjoavatko tiedotusvälineet selkeää ja täsmällistä tietoa ilmastonmuutoksesta.

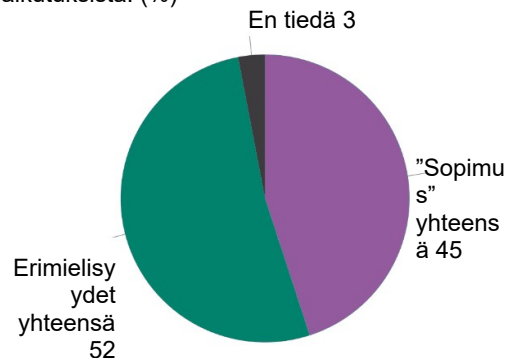
Tässä osiossa käsitellään sitä, miten perinteiset tiedotusvälineet viestivät ilmastonmuutoksesta. Vastaajilta kysyttiin, tarjoavatko perinteiset (KANSALLISUUS) tiedotusvälineet selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta ja sen syistä ja vaikutuksista neliportaisella asteikolla: "täysin samaa mieltä", "eten samaa mieltä", "eten eri mieltä" ja "täysin eri mieltä".⁶⁸

Hieman yli puolet eurooppalaisista (52 prosenttia) on eri mieltä lausumasta, mukaan lukien 39 prosenttia, joka "on yrittänyt olla eri mieltä", ja 13 prosenttia, joka "on täysin eri mieltä". Sitä vastoin 45 prosenttia vastaajista uskoo, että heidän maansa perinteiset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta ja sen syistä ja vaikutuksista. Tähän pistemäärään vastasi 36 prosenttia vastaajista, jotka "yrittivät olla samaa mieltä", ja 9 prosenttia vastaajista, jotka olivat "täysin samaa mieltä". Kolme prosenttia eurooppalaisista ilmoittaa, ettei tiedä.

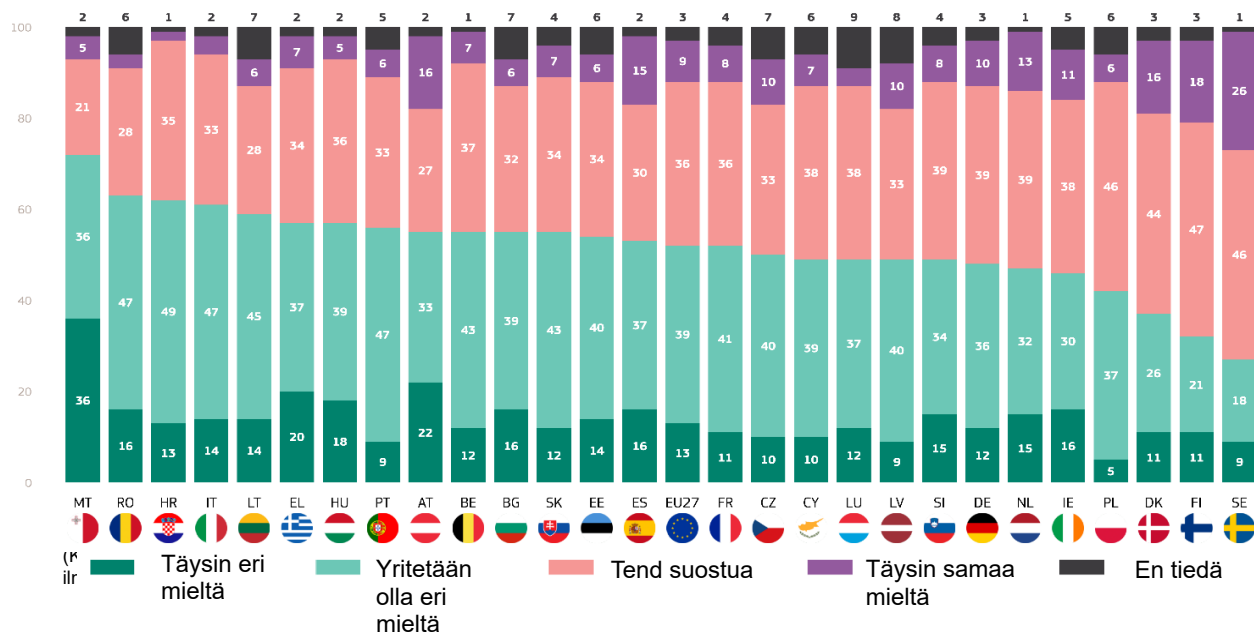
Viidessä maassa suurin osa vastaajista uskoo, että heidän maansa perinteiset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta ja sen syistä ja vaikutuksista: Ruotsi (72 %), Suomi (65 %), Tanska (60 %) sekä Puola ja Alankomaat (molemmat 52 %). Kun tarkastellaan maita, jotka ovat saaneet korkeimmat pisteet luokassa "täysin samaa mieltä", Ruotsi (26 prosenttia) on eniten samaa mieltä. Yli neljännes vastaajista uskoo, että heidän perinteiset mediansa tarjoavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta ja sen syistä ja vaikutuksista. Ruotsia seuraavat Suomi (18 %), Tanska (16 %) ja Itävalta (16 %).

Sitä vastoin 17 maassa suurin osa vastaajista uskoo, että

QD15.1. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista ilmastonmuutosta koskevista väittämistä? Perinteiset (KANSALLISUUS) tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta ja sen syistä ja vaikutuksista. (%)

QD15.1. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista ilmastonmuutosta koskevista väittämistä? Perinteiset (KANSALLISUUS) tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta ja sen syistä ja vaikutuksista. (%)

Lisäksi analysoitiin tulosten suhdetta socio-demografisiin⁶⁹ luokkiin ja muita tekijöitä:

- Naiset ja miehet ovat yhtä yksimielisiä perinteisistä kansallisista tiedotusvälineistä, jotka tarjoavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta (molemmat 45 prosenttia).
- 40-vuotiailla ja sitä vanhemmilla on korkein sopimus perinteisistä paikallisista tiedotusvälineistä, jotka tarjoavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta (molemmat 46 prosenttia). Hieman harvempi 25-39-vuotiaista on samaa mieltä väittämästä (43 %).
- Eniten samaa mieltä olivat enintään 20-vuotiaat (48 %), 16–19-vuotiaaksi jääneet ja edelleen opiskelevat (44 %), kun taas enintään 15-vuotiaat ilmoittivat hieman pienempää yksimielisyyttä (42 %).
- Eniten samaa mieltä olivat 16–19-vuotiaiksi jääneet vastaajat (53 %) ja edelleen opiskelevat vastaajat (52 %), kun taas 15-vuotiaiksi tai 20-vuotiaiksi tai sitä vanhemmiksi opintonsa päättäneiden osuus oli hieman pienempi (molemmat 50 %).
- Opiskelijat (43 %) ovat vähemmän yksimielisiä kuin johtajat (48 %) ja työttömät (50 %). Vähiten sopimusta tekivät itsenäiset ammatinharjoittajat (40 %) ja sen jälkeen ruumiillisen työn tekijät (43 %), kotitalouden työntekijät (44 %), muut valkokaulustyöntekijät (44 %) ja eläkeläiset (47 %).
- Suurten kaupunkien (48 prosenttia) kaupunkilaiset ovat todennäköisemmin samaa mieltä kuin pienten tai keskikokoisten kaupunkien (44 prosenttia) ja maaseutualueiden (45 prosenttia) kaupunkilaiset.
- Ne, jotka eivät pidä ilmastonmuutosta vakavana ongelmana, osoittavat suurempaa erimielisyyttä (57 prosenttia) verrattuna niihin, jotka pitävät sitä vakavana ongelmana (51 prosenttia).
- Ne, jotka ovat samaa mieltä siitä, että ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta, osoittavat hieman suurempaa yhteisymmärrystä (46 prosenttia) lausunnon kanssa verrattuna niihin, jotka ovat eri mieltä (42 prosenttia).
- Ympäristö- ja ilmastoriskeille altistuneet vastaajat ilmoittivat olevansa eri mieltä väittämästä (57 prosenttia) verrattuna vastaajiin, jotka eivät altistuneet (48 prosenttia).

69 Lisätietoja näistä tiedoista on saman sivun taulukossa.

QD15.1. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista ilmastonmuutosta koskevista väittämistä? Perinteiset (KANSALLISUUS) tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta ja sen syistä ja vaikutuksista. (% - EU)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	45	52	3
Sukupuoli			
Mies	45	52	3
Nainen	45	51	4
Ikä			
15-24	45	52	3
25-39	43	54	3
40-54	46	51	3
55+	46	50	4
Koulutus (loppu)			
-15	42	50	8
16-19	44	53	3
20+	48	50	2
Opiskelee edelleen	44	52	4
Sosio-ammattilinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	40	58	2
Johtajat	48	50	2
Muut valkoiset kaulukset	44	54	2
Manuaaliset työntekijät	43	54	3
Talohenkilöt	44	50	6
Työttömät	50	47	3
Eläkkeellä	47	48	5
Opiskelijat	43	54	3
Subjektiiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	45	51	4
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	44	53	3
Suuri kaupunki	48	49	3
Näkemyks ilmastonmuutoksesta			
Vakava ongelma	46	51	3
Ei vakava ongelma	39	57	4
Ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta			
Hyväksy	46	51	3
Eri mieltä	42	54	4
Altistuminen ympäristö- ja ilmatorisille			
Altistunut	41	57	2
Ei paljastettu	48	48	4
Kansalliset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta			
Hyväksy	100	0	0
Eri mieltä	0	100	0

2. Disinformaation rooli

Eurooppalaisten käsitykset siitä, miten helppoa on erottaa luotettava tieto ilmastonmuutosta disinformaatiosta sosiaalisessa mediassa, vaihtelevat.

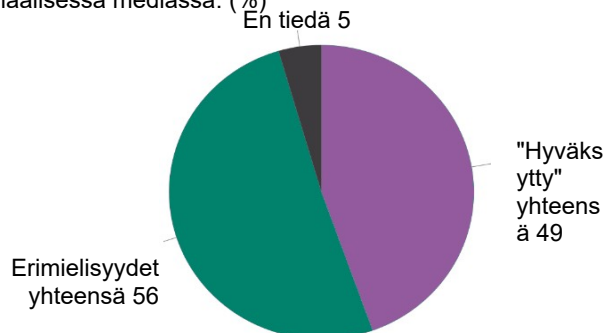
Seuraavaksi vastaajilta kysyttiin, onko vaikea erottaa toisistaan luotettavaa tietoa ja disinformaatiota ilmastonmuutoksesta sosiaalisessa mediassa käyttäen 4-kohtaista asteikkoa: "täysin samaa mieltä", "eten samaa mieltä", "eten eri mieltä" ja "täysin eri mieltä".⁷⁰

Hieman alle puolet eurooppalaisista (49 %) on sitä mieltä, että se on todella vaikeaa. Tähän pistemäärään vastasi 34 prosenttia vastaajista, jotka "pyrkivät hyväksymään" ja 15 prosenttia vastaajista, jotka olivat "täysin samaa mieltä". Vastaavasti 46 prosenttia eurooppalaisista katsoo, ettei ole vaikeaa erottaa toisistaan luotettavaa tietoa ja disinformaatiota ilmastonmuutoksesta sosiaalisessa mediassa, mukaan lukien 32 prosenttia vastaajista, jotka "yrittivät olla eri mieltä", ja 14 prosenttia, jotka "täysin eri mieltä". Viisi prosenttia eurooppalaisista ilmoitti, ettei tiedä.

Maat, joissa useimpien vastaajien on vaikea erottaa toisistaan luotettavaa tietoa ja disinformaatiota ilmastonmuutoksesta sosiaalisessa mediassa, ovat Ruotsi (67 %), Kreikka ja Alankomaat (kukin 62 %) ja Tanska (61 %). Yhdeksässä maassa vähintään viidesosa vastaajista oli "täysin samaa mieltä" lausumasta. Ruotsissa (35 %), Tanskassa (30 %) ja Alankomaissa (28 %) niiden vastaajien osuus, jotka ovat "täysin samaa mieltä", on EU:n jäsenvaltioista suurin.

Sitä vastoin seitsemässä maassa suurimmalla osalla vastaajista ei ole vaikeuksia erottaa toisistaan luotettavaa tietoa ja disinformaatiota ilmastonmuutoksesta sosiaalisessa mediassa. Italia on listan kärjessä, sillä 59 prosenttia vastaajista on eri mieltä väittämästä. Ensin ovat italialaiset (59 prosenttia) ja sen jälkeen Itävalta (54

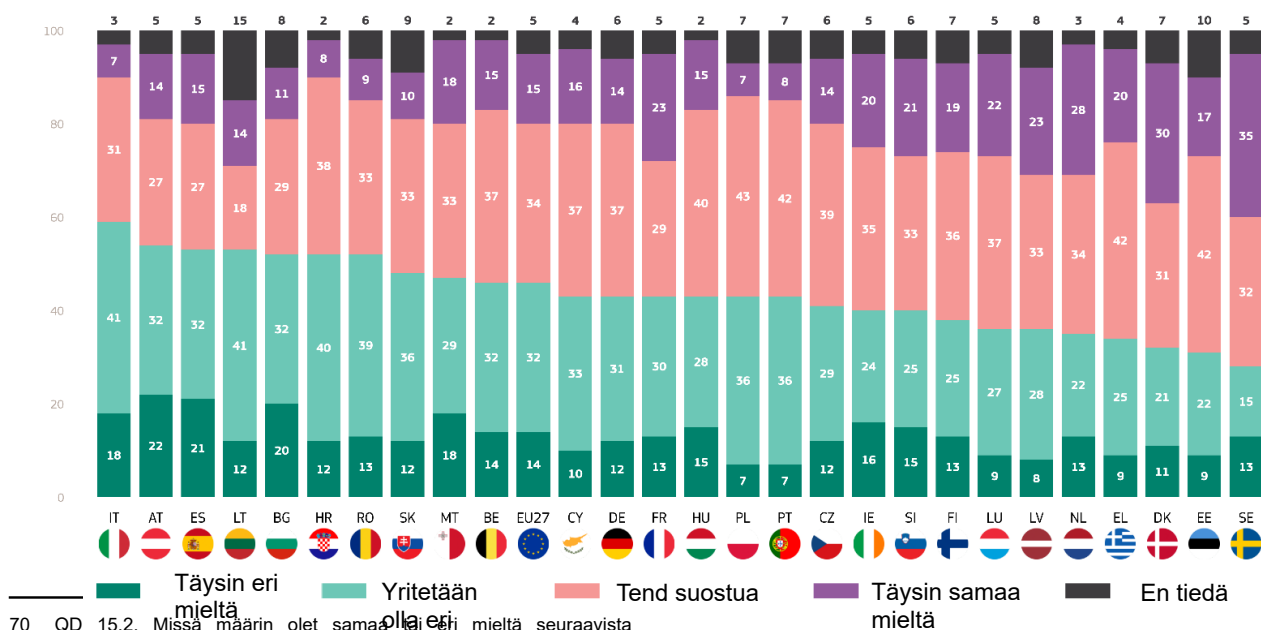
QD 15.2. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä, jotka koskevat tietoa ilmastonmuutoksesta? - On vaikea erottaa luotettavaa tietoa ja disinformaatiota ilmastonmuutoksesta sosiaalisessa mediassa. (%)

prosenttia) sekä Espanja ja Liettua (kukin 53 prosenttia). Erimielisyyden tasoa tarkasteltaessa noin viidesosa vastaajista Itävallassa (22 prosenttia), Espanjassa (21 prosenttia) ja Bulgariassa (20 prosenttia) oli "täysin eri mieltä" väittämästä ja totesi, että heidän ei ole lainkaan vaikeaa erottaa toisistaan luotettavaa tietoa ja disinformaatiota ilmastonmuutoksesta sosiaalisessa mediassa.

Eniten tuntemattomia vastaajia on Liettuassa (15 %) ja Virossa (10 %).

QD 15.2. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä, jotka koskevat tietoa ilmastonmuutoksesta? - On vaikea erottaa luotettavaa tietoa ja disinformaatiota ilmastonmuutoksesta sosiaalisessa mediassa. (%)

⁷⁰ QD 15.2. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä, jotka koskevat tietoa ilmastonmuutoksesta? - On vaikea erottaa luotettavaa tietoa ja disinformaatiota ilmastonmuutoksesta sosiaalisessa mediassa.

Lopuksi tuloksia tarkasteltiin sosiodemografisten⁷¹ ja muiden ilmastoon liittyvien tekijöiden linssin kautta:

- Naiset (48 %) ovat hieman miehiä epätodennäköisemmin (49 %) samaa mieltä siitä, että on vaikea erottaa toisistaan luotettavaa tietoa ja disinformaatiota ilmastonmuutoksesta sosiaalisessa mediassa.
- Nuoret, erityisesti 15–24-vuotiaat (48 %), kannattavat lausuntoa hieman vähemmän. Tuki on edelleen johdonmukaista 25–39-vuotiaiden (49 %) ja 40–54-vuotiaiden (49 %) sekä vanhempien (55+) vastaajien (49 %) keskuudessa.
- Vastaajat, joilla on enemmän koulutusvuosia (52 prosenttia yli 20-vuotiaista ja 49 prosenttia edelleen opiskelevista), ilmoittivat korkeimman sopimuksen, kun taas enintään 15-vuotiaat (43 prosenttia) ilmoittivat hieman vähemmän tukea.
- Johtajien sopimustaso on korkeampi (52 %), ja sen jälkeen tulevat työttömät (50 %) ja ruumiillisen työn tekijät sekä opiskelijat (molemmat 49 %). Eläkkeellä olevat henkilöt, kotiväki ja muut valkoiset kaulukset (kaikki 48 %) ilmoittivat hieman alhaisemmasta sopimustasosta.
- Suurissa kaupungeissa (50 prosenttia) ja maaseudulla (50 prosenttia) asuvat kaupunkilaiset ilmoittavat suuremmasta tuesta, kun taas pienissä tai keskisuurissa kaupungeissa (48 prosenttia) yhteisymmärrys on vähäisempää.
- Ne, jotka eivät pidä ilmastonmuutosta vakavana ongelmana, ovat hieman vähemmän samaa mieltä julkilausumasta (44 %) kuin ne, jotka pitävät sitä vakavana ongelmana (49 %).
- Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että ilmastonmuutos johtuu ihmisen toiminnasta, ilmoittavat olevansa yhtä mieltä lausunnosta (49 %) kuin ne, jotka ovat eri mieltä (46 %).
- Ympäristö- ja ilmastoriskeille altistuneet vastaajat (45 prosenttia) ilmoittivat vähäisemmästä yhteisymmärryksestä verrattuna niihin, jotka eivät altistu (52 prosenttia).
- Vastaajat, jotka ovat samaa mieltä siitä, että kansalliset tiedotusvälineet antavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta, kannattavat lausuntoa enemmän (55 %) kuin ne, jotka ovat eri mieltä (41 %).

⁷¹ Lisätietoja näistä tiedoista on saman sivun taulukossa.

QD15.2 Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista ilmastomuutosta koskevista tiedoista? On vaikea erottaa toisistaan luotettavaa tietoa ja disinformaatiota ilmastomuutoksesta sosiaalisessa mediassa (% – EU)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	49	46	5
Sukupuoli			
Mies	49	47	4
Nainen	48	46	6
Ikä			
15-24	48	50	2
25-39	49	49	2
40-54	49	49	2
55+	49	42	9
Koulutus (loppu)			
-15	43	44	13
16-19	48	47	5
20+	52	45	3
Opiskelee edelleen	49	49	2
Sosio-ammattilinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	48	49	3
Johtajat	52	46	2
Muut valkoiset kaulukset	48	51	1
Manuaaliset työntekijät	49	48	3
Talohenkilöt	48	46	6
Työttömät	50	46	4
Eläkkeellä	48	40	12
Opiskelijat	49	49	2
Subjektiiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	50	43	7
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	48	48	4
Suuri kaupunki	50	46	4
Näkemykset ilmastomuutoksesta			
Vakava ongelma	49	46	5
Ei vakava ongelma	44	50	6
Ilmastomuutos johtuu ihmisen toiminnasta			
Hyväksy	49	47	4
Eri mieltä	46	47	7
Altistuminen ympäristö- ja ilmastoriskeille			
Altistunut	45	52	3
Ei paljastettu	52	42	6
Kansalliset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastomuutoksesta			
Hyväksy	55	41	4
Eri mieltä	45	52	3

Päätelmä

Vuoden 2025 ilmastomuutosta koskevassa erityiseurobarometrissa, joka toteutettiin helmimaaliskuussa 2025, esitetään kattava katsaus ilmastomuutosta koskeviin eurooppalaisiin asenteisiin ja toimiin. Raportti kattaa useita keskeisiä aloja, ja siinä tuodaan esiin eurooppalaisten merkittävä tietoisuus ilmastomuutoksesta ja huoli siitä.

Valtaosa eurooppalaisista uskoo ilmastomuutoksen johtuvan ihmisen toiminnasta (84 %), eniten Ruotsissa (96 %) ja vähiten Virossa (61 %). Tähän tietoisuuteen liittyy suuri huolestuneisuus erityisesti naisten ja nuorten keskuudessa, sillä 85 prosenttia eurooppalaisista pitää ilmastomuutosta vakavana ongelmana.

Raportissa käsitellään myös eurooppalaisten käsitystä omasta altistumisestaan ilmastoon liittyville riskeille ja yksilöiden toteuttamista toimista. Lähes neljä kymmenestä eurooppalaisesta kokee altistuvansa ympäristö- ja ilmastoriskeille (38 %). Suurin altistuminen koetaan Maltalla, jossa 68 prosenttia vastaajista kokee altistuneensa riskeille, ja pienin Suomessa (14 %). Samaan aikaan suuntaus toteuttaa henkilökohtaisia toimia ilmastomuutoksen torjumiseksi on hieman heikentynyt vuodesta 2023, ja 59 prosenttia eurooppalaisista on toteuttanut toimia kuuden viime kuukauden aikana (–4 prosenttiyksikköä). Useimmin toteutettuja toimia ovat jätteen vähentäminen, kertakäyttötuotteiden vähentäminen ja energiatehokkuuden asettaminen etusijalle uusia laitteita hankittaessa.

Vuonna 2025 EU:n kansalaiset katsovat, että kansallisilla hallituksilla on parhaat edellytykset torjua ilmastomuutosta. Seuraavaksi yleisimpiä ovat Euroopan unioni sekä yritykset ja teollisuus. Asia on erittäin kiireellinen, sillä 88 prosenttia vastaajista pitää tärkeänä, että heidän maansa hallitus ryhtyy välittömiin toimiin. Useimmat eurooppalaiset (67 %) kuitenkin katsovat, että heidän maansa hallitus ei tee riittävästi ilmastomuutoksen torjumiseksi. Tämä mielipide on yleisin Ranskassa ja Ruotsissa (molemmat 77 %).

Lisäksi EU:n kansalaiset kannattavat laajalti ilmastoon liittyviä politiikkoja ja toimia. Kysely osoittaa, että eurooppalaiset tunnustavat energiatehokkuuden parantamisen ja uusiutuvien energialähteiden lisäämisen merkityksen. 90 prosenttia vastaajista oli sitä mieltä, että kansallisten hallitusten olisi ryhdyttävä toimiin energiatehokkuuden parantamiseksi esimerkiksi kannustamalla kodin eristämiseen, lämpöpumppujen asentamiseen ja älykkäiden mittareiden käyttöön. Tämä asenne toistuu kaikkialla EU:ssa, ja erityisen suuri tuki on annettu Kyproksen ja Slovakian kaltaisille maille. Vastaavasti 89 prosenttia eurooppalaisista pitää tärkeänä, että kansalliset hallitukset ryhtyvät toimiin uusiutuvan energian, kuten tuuli- ja aurinkovoiman, lisäämiseksi. Tämä lausunto on yhdenmukainen kaikissa EU:n jäsenvaltioissa, ja suurimmat ”tärkeät” kokonaisosuudet kirjattiin Maltassa, Tanskassa, Espanjassa, Kroatiaassa, Kyproksessa, Unkarissa ja Portugalissa (kaikki 94 prosenttia). Euroopan unionia pidetään myös keskeisenä toimijana uusiutuvan energian edistämisessä, ja 88 prosenttia vastaajista piti tärkeänä, että EU toteuttaa tällaisia toimia.

Lisäksi suurin osa EU:n kansalaisista (81 prosenttia) kannattaa EU:n tavoitetta tulla ilmastoneutraaliksi vuoteen 2050 mennessä. Suurin tuki on Maltalla (94 prosenttia) ja pienin Virossa (46 prosenttia). Lisäksi tämä erityinen Eurobarometri-tutkimus osoittaa, että fossiilisten polttoaineiden tuonnin vähentämistä EU:n ulkopuolelta pidetään ratkaisevana askeleena kohti energiavarmuuden parantamista ja EU:n kansalaisten taloudellista hyötyä EU:lle. Noin 75 prosenttia vastaajista on sitä mieltä, että tällaisen tuonnin vähentämisellä on myönteisiä vaikutuksia talouteen ja energiavarmuuteen. Tämä näkemys on erityisen vahva Portugalin (88 %), Kroatian ja Maltan (molemmat 87 %) kaltaisissa maissa. Lisäksi noin 79 prosenttia EU:n kansalaisista on samaa mieltä siitä, että puhtaaseen energiaan siirtymiselle olisi annettava enemmän julkista rahoitustukea, vaikka se merkitsisi fossiilisten polttoaineiden tukien vähentämistä tai lopettamista. Tämä asenne on erityisen yleinen Maltassa (90 %), Kyproksessa (88 %) ja Kroatiaassa (87 %).

Tässä erityiseurobarometritutkimuksessa tarkastellaan myös tiedotusvälineiden roolia ilmastomuutosta koskevan tiedon välittämisessä. Hieman yli puolet vastaajista (52 %) uskoo, että heidän perinteiset kansalliset mediansa eivät tarjoa selkeää tietoa ilmastomuutoksesta, sen syistä ja vaikutuksista. Lisäksi lähes puolella EU:n kansalaisista on vaikeuksia erottaa luotettavaa tietoa ilmastomuutokseen liittyvästä disinformaatiosta sosiaalisessa mediassa (49 %).

Useat EU:n jäsenvaltiot erottuvat joukosta asenteillaan ja raportoidulla käyttäytymisellään ilmastomuutosta kohtaan. Ruotsi on tunnettu siitä, että se on hyvin tietoinen ilmastomuutoksesta ja huolissaan siitä. Ruotsissa 96 prosenttia vastaajista oli samaa mieltä siitä, että ilmastomuutos johtuu ihmisen toiminnasta, mikä on korkein sopimusaste kaikkien EU-maiden välillä. Lisäksi 92 prosenttia ruotsalaisista vastaajista pitää ilmastomuutosta vakavana ongelmana, mikä kuvastaa vahvaa kansallista yksimielisyyttä asiasta. Tämä huoli merkitsee vahvaa tukea ilmastopolitiikalle, ja 91 prosenttia vastaajista kannattaa EU:n tavoitetta tulla ilmastoneutraaliksi vuoteen 2050 mennessä. Lisäksi 88 prosenttia ruotsalaisista vastaajista on samaa mieltä siitä, että ilmastomuutokseen liittyvät toimet johtavat innovointiin ja parantavat EU:n yritysten kilpailukykyä. Ruotsi erottuu myös tiedotusvälineiden selkeydestään, ja 72 prosenttia vastaajista tässä maassa uskoo, että heidän perinteiset kansalliset tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastomuutoksesta.

Viro puolestaan suhtautuu ilmastomuutokseen erittäin epäilevästi. Virossa 61 prosenttia vastaajista on sitä mieltä, että ilmastomuutos johtuu ihmisen toiminnasta, mikä on EU:n alhaisin sopimusaste. Lisäksi se on ainoa maa, jossa alle puolet vastaajista (46 %) kannattaa EU:n ilmastoneutraaliustavoitetta vuoteen 2050 mennessä. Virossa on myös suurin prosenttiosuus (21 %) vastaajista, jotka uskovat, että heidän maansa hallitus tekee liikaa ilmastomuutoksen torjumiseksi.

Erityiseurobarometri 565 osoittaa, että EU:n kansalaiset kannattavat laajasti erilaisia ilmastoon liittyviä politiikkoja, kuten energiatehokkuuden parantamista ja uusiutuvien energialähteiden lisäämistä. Kansallisia hallituksia, Euroopan unionia sekä yrityksiä ja teollisuutta kehoitetaan

selkeästi ryhtymään kiireellisiin toimiin. Raportissa todetaan myös, että ilmastonmuutoksesta ollaan hyvin tietoisia kaikkialla EU:ssa ja että erityisesti naiset ja nuoret ovat erittäin huolissaan ilmastonmuutoksesta. Joistakin kansallisista eroista huolimatta yleinen ilmapiiri eri puolilla EU:ta on huolestuttava ja edellyttää tehokkaita toimenpiteitä ilmastonmuutoksen torjumiseksi, mikä korostaa, että on tärkeää jatkaa ponnisteluja ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi ja ympäristö- ja kansanterveystulosten parantamiseksi.

Huomautukset

(Ohjattu sivulta Pierre Dieumegard)

On sääli, että alkuperäinen pdf-tiedosto on kuvien vastakkainasettelu, eikä tekstiä, joka voidaan kopioida ja liittää: toisaalta se tekee suuren tiedoston, ja toisaalta se pakottaa sinut tekemään tekstin uudelleen valmistellessasi sitä konekäännöstä varten. Toisin sanoen mietinnön erikohdat eivät oikeastaan koostu tekstistä, vaan pienistä lohkoista, jotka sisältävät eräänlaisen kuvan tekstissä olevista sanoista. Toisaalta tämä tekee raskaan tiedoston, ja toisaalta on mahdotonta etsiä tekstiä tai kopioida / liittää mielenkiintoisia lauseita.

Tässä on monia toimituksellisia virheitä, jotka osoittavat, että asiakirjaa ei ollut huolellisesti oikoluettu ennen julkaisemista.

- Virheet tietojen liitetiedostossa. Esimerkiksi taulukon QD9:n numeroinnissa on epä johdonmukaisuuksia raportin ja dataliitteen välillä. Vastaavasti lisäyksen sivulla 41 olisi käytettävä QD9.2:ta QD9.1:n sijasta.

- Kysymysten QD4 ja QD11 osalta raportin sosiodemografisista taulukoista puuttuu otsikon loppuosa (alkuperäisen pdf-tiedoston sivut 67, 69, 71, 77 ja 79).

On sääli, että vastoin Eurobarometrin tavanomaista käytäntöä .xlsx-tiedostoja ei ole saatavilla (tarkistettu 26. elokuuta 2025): numeeriset arvot oli kopioitava sosiodemografisten arvojen taulukoiden tuottamiseksi, mikä todennäköisesti johti virheisiin.

- Vastaukset kysymykseen QD6 osoittavat, että julkinen tuki ekologisen siirtymän edellyttämille muutoksille on vähentynyt.

Sisällön osalta: Kuten tavallista, maiden välillä on suurta vaihtelua, enemmän kuin yhteiskuntaryhmien välillä.

Tämä käy selvästi ilmi IV.3 kohdan ensimmäisestä virkkeestä: "Laaja eurooppalainen tuki ilmastomuutostoitimille, mutta selkeä skeptisyys joissakin maissa." On hyvä, että tämä todetaan, koska verkkosivulla <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/3472> puhutaan vain EU:n tuesta komission politiikalle sanomatta mitään maista, jotka eivät tue sitä.

Erityisesti virolaiset ovat "ilmastoaktivoimattomia". He eivät pidä ilmastomuutosta vakavana ongelmana (QD2), he katsovat, että viranomaiset (alueelliset, kansalliset tai eurooppalaiset) eivät ole kovin päteviä (QD13), ja he katsovat, että kansalliset viranomaiset tekevät liikaa ilmaston hyväksi (QD7). Niille ei ole tärkeää tukea uusiutuvia energialähteitä (QD11), ja niillä on hyvin vähän tukea EU:n tavoitteelle hiilineutraaliudesta vuoteen 2050 mennessä (QD10).

Eurooppalaista politiikkaa on vaikea kehittää, jos maiden välillä on tällaisia mielipide-eroja. Ja tämä ei muutu nopeasti, koska meillä ei vielä ole yhteistä kieltä, joka on

oikeudenmukainen eri maiden asukkaiden väliselle keskustelulle.

Lyhyesti sanottuna, jotta voimme koordinoita toimintaa demokraattisesti, meidän on kehitettävä kansainvälisen esperanton käyttöä.

Tekniset eritelmät

Verian Belgium toteutti 18. helmikuuta ja 16. maaliskuuta 2025 välisenä aikana Euroopan komission viestinnän pääosaston "Public Opinion & Citizens Engagement" -yksikön pyynnöstä Eurobarometri-tutkimuksen aallon 103.2.

Aloite 103.2 kattaa Euroopan unionin jäsenvaltioiden kansallisuuksien väestön, joka asuu kussakin 27 jäsenvaltiossa ja on 15-vuotias ja

Kaikissa maissa sovellettava perusotosmalli on osoitettu monivaiheinen satunnaisotanta (todennäköisyys). Kussakin maassa otoskehys ositetaan ensin NUTS-alueittain ja kullakin alueella kaupunkirakenteen mukaan (DEGURBA). Kuhunkin ositteeseen valittujen otospisteiden määrä kuvastaa ositeperusjoukkoa 15+. Toisessa vaiheessa otantapistet poimittiin todennäköisyydellä, joka oli verrannollinen niiden 0+ populaation kokoon kustakin ositteesta. Otokset edustavat näin ollen Eurostatin NUTS II -tason (tai vastaavan) mukaisesti tarkasteltujen maiden koko aluetta ja kunkin maan asukasluvun jak¹ nista suurkaupunki-, kaupunki- ja maaseutualueittain.

Kussakin valitussa näytteenottopaikassa otettiin satunnaisesti lähtökoordinaatti ja käytettiin käänteistä geokoodaustyökalua koordinaattia lähinnä olevan osoitteen tunnistamiseksi. Tämä osoite oli satunnaisen kävelyn aloitusosoite. Muut osoitteet (joka yhdeksäs osoite) valittiin tavanomaisella "satunnaisreitillä" alkuperäisestä osoitteesta. Jokaisesta kotitaloudesta vastaaja arvottiin sattumanvaraisesti. Satunnaisotantaan sovellettava lähestymistapa riippui kotitalouden koosta. Esimerkiksi kotitalouksissa, joissa on kaksi yli 15-jäsenistä, käsikirjoitusta käytettiin joko tiedonantajan (seulontakyselyyn vastanneen henkilön) tai muun kotitalouden tukikelpoisen jäsenen valitsemiseen. Kotitalouksissa, joissa on kolme yli 15-jäsenistä, käsikirjoitusta käytettiin joko tiedonantajan (1/3 ajasta) tai kahden muun kotitalouden tukikelpoisen jäsenen (2/3 ajasta) valitsemiseen. Kun kaksi muuta jäsentä valittiin, haastattelijaa kehoitettiin pyytämään joko nuorinta tai vanhinta. Käsikirjoitus antaisi satunnaisesti valinnan nuorimmalle tai vanhimmalle yhtä suurella todennäköisyydellä. Tämä prosessi jatkuu neljällä 15+ kotitalouden jäsenellä - satunnaisesti kysymällä nuorinta, toiseksi nuorinta ja vanhinta. Kotitalouksissa, joissa on viisi 15+ jäsentä, palaamme viimeiseen syntymäpäiväsääntöön.

Erityiseurobarometri 565 Ilmastonmuutos

	Maat	ASENNUSJÄRJEST ELMÄT	VASTUUVAPAU SL AUSEKE	FIELDWORKS PÄIVÄMÄÄRÄT		Väkiluku 15+	EU:n osuus
BE	Belgia	MCM Belgia	1003	18-02-2025	10-03-2025	9801547	2,60 %
BG	Bulgaria	Kantar TNS BBSS	1018	18-02-2025	10-03-2025	5533938	1,40 %
CZ	Tšekki	STEM/MARK	1005	18-02-2025	03-03-2025	9075934	2,40 %
DK	Tanska	Mantle Tanska (Verian)	1004	18-02-2025	16-03-2025	4984048	1,30 %
DE	Saksa	Mantle Saksa (Verian)	1510	19-02-2025	10-03-2025	72405020	19,00 %
EE	Viro	B&B Research OÜ	1006	18-02-2025	10-03-2025	1141759	0,30 %
IE	Irlanti	B ja A tutkimus	1007	18-02-2025	10-03-2025	4250998	1,10 %
EL	Kreikka	Kantar Kreikka	1003	18-02-2025	09-03-2025	9019518	2,40 %
ES	Espanja	Mantle Espanja (Verian)	1004	18-02-2025	10-03-2025	41533486	10,90 %
FR	Ranska	MCM Ranska	1003	18-02-2025	12-03-2025	56365353	14,80 %
HR	Kroatia	Hendal	1022	19-02-2025	10-03-2025	3301831	0,90 %
IT	Italia	Testpoint Italia	1019	18-02-2025	03-03-2025	51632657	13,50 %
CY	Kyproksen tasavalta	CYMAR Markkinatutkimus	500	18-02-2025	12-03-2025	772320	0,20 %
LV	Latvia	Kantar TNS Latvia	1008	18-02-2025	10-03-2025	1582326	0,40 %
LT	Liettua	Norstat LT	1014	18-02-2025	09-03-2025	2429823	0,60 %
LU	Luxemburg	ILRES	507	19-02-2025	10-03-2025	555900	0,10 %
HU	Unkari	Kantar Hoffmann	1017	19-02-2025	03-03-2025	8205783	2,10 %
MT	Malta	MISCO International	503	18-02-2025	13-03-2025	473015	0,10 %
Ni.	Alankomaat	MGM Alankomaat	1021	18-02-2025	07-03-2025	156381342	4,00 %
AT	Itävalta	Das Österreichische Gallup Ins.	1008	18-02-2025	08-03-2025	7788036	2,00 %
PL	Puola	Tutkimuskollektiivi	1008	18-02-2025	07-03-2025	31079533	8,10 %
PT	Portugali	Intercampus SA	1053	18-02-2025	10-03-2025	9113419	2,40 %
RO	Romania	CSOP SRL	1039	18-02-2025	10-03-2025	15981575	4,20 %
SI	Slovenia	Mediaani DOO	1010	18-02-2025	09-03-2025	1 199078	0,50 %
SK	Slovakia	MNFORCE	1006	18-02-2025	05-03-2025	4554569	1,20 %
FI	Suomi	Taloustutkimus Oy	1001	18-02-2025	11-03-2025	4722540	1,20 %
SE	Ruotsi	Mantle Sweden (Verian)	1020	18-02-2025	10-03-2025	8541497	2,20 %
		EU27 yhteensä	26319	18-02-2025	16-03-2025	381726845	100,00 %

On huomattava, että tässä taulukossa esitetty kokonaisprosenttiosuus voi olla yli 100 prosenttia pyöristämisen vuoksi.

Haastattelutila maittain

	Maat	N OF CAPI INTERVIEWS	N OF CAVI INTERVIEWS	VASTUUN YHTEENSÄ
BE	Belgia	1003		1003
BG	Bulgaria	1018		1018
CZ	Tšekki	1005		1005
DK	Tanska	672	332	1004
DE	Saksa	1510		1510
EE	Viro	1006		1006
IE	Irlanti	1007		1007
EL	Kreikka	1003		1003
ES	Espanja	1004		1004
FR	Ranska	1003		1003
HR	Kroatia	1022		1022
IT	Italia	1019		1019
CY	Kyproksen tasavalta	500		500
LV	Latvia	1008		1008
LT	Liettua	1014		1014
LU	Luxemburg	507		507
HU	Unkari	1017		1017
MT	Malta	336	167	503
Ni.	Alankomaat	746	275	1021
AT	Itävalta	1008		1008
PL	Puola	1008		1008
PT	Portugali	1053		1053
RO	Romania	1039		1039
SI	Slovenia	1010		1010
SK	Slovakia	1006		1006
FI	Suomi	736	265	1001
SE	Ruotsi	773	247	1020
		25033	1286	26319

CAPI: Tietokoneavusteinen henkilökohtainen haastattelu

CAVI: Tietokoneavusteinen videohaastattelu

Haastattelut toteutettiin kasvokkain joko fyysisesti kodeissa tai videoyhteyden välityksellä asianmukaisella kansallisella kielellä. Etävideohaastatteluja ("online face-to-face" eli CAVI, Computer Assisted Video Interviewing) tehtiin vain Tanskassa, Maltalla, Alankomaissa, Suomessa ja Ruotsissa.

Vastausprosentit

Kunkin maan osalta verrataan kyselyyn saatua otosta universumiin (eli maan kokonaisväestöön). Painoja käytetään vastaamaan universumiin vastaavaa otosta sukupuolen, iän, alueen ja kaupungistumisasteen mukaan. Eurooppalaisia arvioita (eli EU:n keskiarvoa) mukautetaan yksittäisten maiden painotuksiin ja painotetaan niitä ylösti alaspäin, jotta ne kuvastaisivat yli 15-vuotiaiden osuutta yli 15-vuotiaiden EU:n väestöstä.

Vastausprosentit lasketaan jakamalla täydellisten haastattelujen kokonaismäärä kaikkien tarkastettujen osoitteiden lukumäärällä lukuun ottamatta osoitteita, jotka eivät ole tukikelpoisia, mutta mukaan lukien osoitteet, joiden tukikelpoisuus ei ole tiedossa. EUROBAROMETER-tutkimuksen aallon 103.2 osalta Verian Belgian laskemat EU27-maiden vastausprosentit ovat seuraavat:

	Maat	CAP-vastausten määrä
BE	Belgia	47,60 %
BG	Bulgaria	44,70 %
CZ	Tšekki	56,20 %
DK	Tanska	54,30 %
DE	Saksa	35,20 %
EE	Viro	43,70 %
IE	Irlanti	40,90 %
EL	Kreikka	31,10 %
ES	Espanja	36,60 %
FR	Ranska	43,30 %
HR	Kroatia	41,10 %
IT	Italia	32,10 %
CY	Kyproksen tasavalta	66,10 %
LV	Latvia	29,30 %
LT	Liettua	43,30 %
LU	Luxemburg	28,50 %
HU	Unkari	60,00 %
MT	Malta	78,20 %
Ni.	Alankomaat	85,40 %
AT	Itävalta	44,80 %
PL	Puola	48,60 %
PT	Portugali	48,40 %
RO	Romania	46,90 %
SI	Slovenia	35,00 %
SK	Slovakia	55,30 %
FI	Suomi	32,30 %
SE	Ruotsi	79,60 %

CAP: Tietokoneavusteinen henkilökohtainen haastattelu

Otannassa sallituista poikkeamista johtuvat tilastolliset marginaalit
(95 %:n luottamustasolla)

eri otoskoot ovat riveissä

erilaiset havaitut tulokset ovat sarakkeissa

	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	
N = 50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N = 50
N = 500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N = 500
N = 1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N = 1000
N = 1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N = 1500
N=2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N=2000
N = 3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N = 3000
N = 4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N = 4000
N = 5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N = 5000
N=6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N=6000
N = 7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N = 7000
N=7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N=7500
N = 8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N = 8000
N = 9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N = 9000
N = 10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N = 10000
N = 11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 11000
N=12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N=12000
N = 13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N = 13000
N = 14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 14000
N = 15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 15000
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	

Lukijoita muistutetaan siitä, että tutkimustulokset ovat arvioita, joiden tarkkuus, kun kaikki on yhtä suuri, perustuu otoskokoan ja havaittuun prosenttiosuuteen. Noin 1 000 haastattelun otoksilla todelliset prosenttiosuudet vaihtelevat seuraavien luotettavuusrajojen sisällä:

Kyselylomake

Missä määrin olet samaa mieltä seuraavasta ilmastomuutosta koskevasta lausunnosta? Ilmastomuutos johtuu ihmisen toiminnasta.

LUE LISÄÄ - vain yksi vastaus

- 1 Täysin samaa mieltä
- 2. Sovitaan
- 3 Tend to disagree
- 4 Täysin eri mieltä
- 999 En tiedä

SD2) Mikä seuraavista koskee asuinpaikkaasi?

SHOW SCREEN - LUE LISÄÄ - Vain yksi vastaus

- 1 Se on suoraan sinun/kotitaloutesi omistuksessa
- 2. Sen omistaa sinä/kotitaloutesi, jolla on kiinnitys
- 3 Sinä/kotitaloutesi olette vuokralaisia tai alivuokralaisia, jotka maksavat vuokraa vallitsevalla tai markkinahinnalla
- 4 Majoitus on vuokrattu alennettuun hintaan (alempi hinta kuin markkinahinta)
- 5 Majoitus on ilmainen
- 999 En osaa sanoa(uusi)

Trend EB73.3 QASO

K1a) Mikä seuraavista on mielestäsi maailman vakavin yksittäinen ongelma?

SHOW SCREEN - LUE LISÄÄ - vain yksi vastaus

- 1 Ilmastomuutos
- 2 Kansainvälinen terrorismi
- 3 Köyhyys, nälkä ja juomaveden puute
- 4 Tartuntatautien leviäminen
- 5 Taloudellinen tilanne
- 6 Don information
- 7 Aseelliset konfliktit
- 8 Maailman väkiluvun kasvu
- 9 Luonnon heikkeneminen
- 10 Demokratian ja oikeusvaltion heikkeneminen
- 996 Muut (SPONTANEOUS)
- 998 Ei mitään (SPONTANEOUS)
- 999 En tiedä

K1b) Entä sitten?

SHOW SCREEN - LUE LISÄÄ - Mahdollisia moninkertaisia vastauksia

- 1 Ilmastomuutos
- 2 Kansainvälinen terrorismi
- 3 Köyhyys, nälkä ja drlnkng-veden puute
- 4 Tartuntatautien leviäminen
- 5 Taloudellinen tilanne
- 6 Disinformaatio
- 7 Aseelliset konfliktit
- 8 Maailman väkiluvun kasvu
- 9 Luonnon heikkeneminen
- 10 Demokratian ja oikeusvaltion heikkeneminen
- 996 Muut (SPONTANEOUS)
- 998 Ei mitään (SPONTANEOUS)

999 En tiedä

2.Kuinka vakava ongelma ilmastomuutos on mielestäsi tällä hetkellä?

Näytä SCREEN - vain yksi vastaus

- 1 Hyvin vakavaproblem
- 2 Melko vakava ongelma
- 3 Ei kovin vakava ongelma
- 4 Ei lainkaan vakava ongelma
- 999 En tiedä

Kysymys3 a) Kenellä EU:ssa on mielestäsi parhaat edellytykset torjua ilmastomuutosta?

SHOW SCREEN - LUE LISÄÄ - vain yksi vastaus

- 1 Euroopan unioni
- Kansalliset hallitukset
- Alue- ja paikallisviranomaiset
- Liike-elämä ja teollisuus
- Sinä henkilökohtaisesti
- Kansalaisyhteiskunta (esimerkiksi ympäristöalan kansalaisjärjestöt)
- Koulut ja yliopistot
- Muu (SPONTANEOUS)
- Kaikki heistä (spontaaneja)
- 996 Muut (SPONTANEOUS)

998 Ei mitään (SPONTANEOUS)

TREND E3993 0C4, muutettu

999 En tiedä

K3b) Entä sitten? Valitse kaikki soveltuvat vaihtoehdot.

SHOW SCREEN - LUE LISÄÄ - Mahdollisia moninkertaisia vastauksia

1 Euroopan unioni

Kansalliset hallitukset

Alue- ja paikallisviranomaiset

Liike-elämä ja teollisuus

Sinä henkilökohtaisesti

Kansalaisyhteiskunta (esimerkiksi ympäristöalan kansalaisjärjestöt)

Koulut ja yliopistot

Muu (SPONTANEOUS)

Kaikki heistä (spontaaneja)

996 Muut (SPONTANEOUS)

998 Ei mitään (SPONTANEOUS)

999 En tiedä

K4) Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä?

Näytetään tekstit, joissa on tunniste LUE LISÄÄ - ONE ANSWER PER ITEM.

Täysin samaa mieltä //Tend to agree //Tend to disagree // Täysin eri mieltä // En tiedä

Ilmastonmuutoksen torjuminen olisi asetettava etusijalle kansanterveyden ja elämänlaadun parantamiseksi.

1 2 3 4 999

Ilmastonmuutoksesta johtuvien vahinkojen kustannukset ovat paljon korkeammat kuin vihreän siirtymän edellyttämien investointien kustannukset.

1 2 3 4 999

Ilmastonmuutokseen liittyvät toimet johtavat innovointiin, joka parantaa EU:n yritysten kilpailukykyä

1 2 3 4 999

Parempi valmistautuminen ilmastonmuutoksen kielteisiin vaikutuksiin parantaa kansalaisten elämää EU:ssa

1 2 3 4 999

Eurooppalaisille yrityksille olisi annettava enemmän tukea, jotta ne voivat kilpailla puhtaiden teknologioiden, tuotteiden ja palvelujen globaaleilla markkinoilla."

1 2 3 4 999

K5) Oletko itse ryhtynyt toimiin ilmastonmuutoksen torjumiseksi viimeisten kuuden kuukauden aikana?

Vain yksi vastaus

1 Kyllä

2 nro

999 En tiedä

TREND E3993 0C5, muutettu

K6) Mitä seuraavista toimista, jos niitä on, sovelletaan sinuun? Valitse kaikki soveltuvat vaihtoehdot.

SHOW SCREEN - LUE LISÄÄ - Mahdollisia moninkertaisia vastauksia

1 Olet ostanut uuden auton ja sen alhainen polttoaineenkulutus oli tärkeä tekijä valinnassasi

2. Olet ostanut sähköauton

3 Käytät säännöllisesti ympäristöystävällisiä vaihtoehtoja yksityisautollesi, kuten kävelyä, pyöräilyä, joukkoliikennettä tai auton yhteiskäyttöä

4 Olet eristänyt kotisi paremmin vähentääksesi energiankulutustasi

5. Olet ostanut vähäenergisien kodin

6 Kun ostat uuden kodinkoneen (esim. pesukoneen, jääkaapin tai TV:n), pienempi energiankulutus on tärkeä tekijä valinnassasi

7 Olet siirtynyt energiantoimittajaan, joka tarjoaa suuremman osuuden uusiutuvista lähteistä peräisin olevasta energiasta kuin edellinen

8 Olet asentanut lämpöpumpun pienentääksesi energialaskuasi ja hiilijalanjälkeäsi (Uusi)

9 Olet asentanut kotiisi laitteita, joilla voit hallita ja vähentää energiankulutustasi (esim. älymittari)

10 Olet asentanut aurinkopaneelit kotiisi

11 Otat kuljetuksen hiilijalanjäljen huomioon lomaa ja muuta pidempää matkaa suunnitellessasi ja joskus mukautat suunnitelmiasi sen mukaisesti

12 Ostat ja syöt vähemmän lihaa

13 Yrität vähentää jätettäsi ja erotat sen säännöllisesti kierrätystä varten

14 Yrität vähentää kertakäyttötutteen kulutusta aina kun se on mahdollista (esim. supermarketin muovipussit, ylimääräiset pakkaukset, muoviset ruokailuvälineet jne.) (M)

996 Muut (SPONTANEOUS)

998 Ei mitään (SPONTANEOUS)

999 En tiedä

(Kansallisuus)hallitus

1 2 3 4 999

Euroopan unioni

TREND E3993 0C6, muutettu

1 2 3 4 999

TREND E3993 0C9, muutettu

K7) Luuletko, että (KANSALLISUUS) hallitus tekee tarpeeksi, ei tarpeeksi tai liikaa ilmastonmuutoksen torjumiseksi?

LUE LISÄÄ - vain yksi vastaus

1 Riittää

2 Ei riitä

3 Liikaa

999 En tiedä

Trendi E3993 0C7

K10) Seuraava kysymys koskee ilmastoneutraaliutta. EU:n tavoitteena on olla ilmastoneutraali vuoteen 2050 mennessä – talous, jossa kasvihuonekaasujen nettopäästöt ovat nolla. Missä määrin kannatat tai vastustat EU:n tavoitetta tulla ilmastoneutraaliksi vuoteen 2050 mennessä?

LUE LISÄÄ - vain yksi vastaus

1 Täysi tuki

2 Tuen tavoittelu

3 Tend vastustaa

4 Täysin vastakkain

999 En tiedä

Q8:n esittely

Katsotaanpa nyt tulevaisuuteen.

K8) Kuinka tärkeää mielestäsi on, että seuraavat viranomaiset ryhtyvät toimiin uusiutuvan energian, kuten tuuli- ja aurinkovoiman, lisäämiseksi?

LUE LISÄÄ - yksi vastaus per tuote

Erittäin tärkeä // Melko tärkeä // Ei kovin tärkeä// Ei lainkaan tärkeä

Alue- ja paikallisviranomaiset (uusi)

1 2 3 4 999

(Kansallisuus)hallitus

1 2 3 4 999

Euroopan unioni

1 2 3 4 999

TREND E3993 0C8, muutettu

Kysymys11) Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista fossiilisia polttoaineita koskevista väittämistä?

Näytetään tekstit, joissa on tunniste LUE LISÄÄ - ONE ANSWER PER ITEM.

Täysin samaa mieltä // Tend to agree // Tend to disagree // Täysin eri mieltä // En tiedä

Fossiilisten polttoaineiden tuonnin vähentäminen EU:n ulkopuolelta lisää energiavarmuutta ja hyödyttää EU:ta taloudellisesti.

1 2 3 4 999

Puhtaisiin energiamuotoihin siirtymiseen olisi annettava enemmän julkista rahoitustukea, vaikka fossiilille polttoaineille myönnettäviä tukia olisi vähennettävä tai ne olisi lopetettava.

1 2 3 4 999

Q12:n esittely

Tarkastelkaamme nyt altistumista riskeille ja uhkille.

K9) Kuinka tärkeää mielestäsi on, että seuraavat viranomaiset ryhtyvät toimiin energiatehokkuuden parantamiseksi esimerkiksi kannustamalla ihmisiä eristämään kotinsa ja rakennuksensa, asentamaan lämpöpumppuja ja käyttämään älykkäitä mittareita)?

LUE LISÄÄ - yksi vastaus per tuote

Erittäin tärkeä // Melko tärkeä // Ei kovin tärkeä// Ei lainkaan tärkeä

Alue- ja paikallisviranomaiset (uusi)

1 2 3 4 999

K12) Kuinka alttiina olet henkilökohtaisesti ympäristöön ja ilmastoon liittyville riskeille ja uhille? Esimerkiksi tulipalot, tulvat, saasteet tai äärimmäiset sääolosuhteet.

LUE LISÄÄ - vain yksi vastaus

1 Erittäin alttiina

2 Jokseenkin paljastettu

3 Ei "erittäin alttiina"
4 Ei paljastettu lainkaan
999 En tiedä
Trendi 99,3 QCI4

Perinteiset (KANSALLISUUS) tiedotusvälineet tarjoavat selkeää tietoa ilmastonmuutoksesta ja sen syistä ja vaikutuksista

1 2 3 4 999

On vaikea erottaa toisistaan luotettavaa tietoa ja disinformaatiota ilmastonmuutoksesta sosiaalisessa mediassa.

1 2 3 4 999

K13) Kuinka kiireellistä mielestäsi on, että seuraavat viranomaiset ryhtyvät toimiin valmistautuakseen ilmastonmuutoksen seurauksiin? Esimerkiksi valmistautuminen nouseviin lämpötiloihin, helleaaltoihin, tulviin, merenpinnan nousuun tai äärimmäisiin sääilmiöihin.

LUE LISÄÄ - yksi vastaus per tuote

Erittäin kiireellinen // Melko kiireellinen // Ei kovin kiireellinen // Ei lainkaan kiireellinen // En tiedä

Alue- ja paikallisviranomaiset

1 2 3 4 999

(Kansallisuus)hallitus

1 2 3 4 999

Euroopan unioni

1 2 3 4 999

K14) Missä määrin olet samaa mieltä seuraavista väittämistä, jotka liittyvät ilmastonmuutoksesta johtuviin erilaisiin riskeihin?

LUE LISÄÄ - yksi vastaus per tuote

Täysin samaa mieltä // Tend to agree // Tend to disagree // Täysin eri mieltä // En tiedä

Kun päätät lomakohteesta, otat huomioon altistumisen äärimmäisille sääolosuhteille tai metsäpalojen todennäköisyyden

1 2 3 4 999

Jos päätät, missä asut, ota huomioon tulvien todennäköisyys ja altistuminen muille ilmatoriskeille

1 2 3 4 999

Q15:n esittely

Seuraava kysymys koskee tiedotusta ja mediaa.

K15) Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista ilmastonmuutosta koskevista tiedoista?

LUE LISÄÄ - yksi vastaus per tuote

Täysin samaa mieltä // Tend to agree // Tend to disagree // Täysin eri mieltä // En tiedä

Euroopan
unionin julkaisutoimisto

ISBN: 978-92-68-28207-6